

XEDAPEN OROKORRAK

INGURUMEN, LURRALDE PLANGINTZA ETA ETXEBIZITZA SAILA

4315

128/2019 DEKRETUA, uztailaren 30ekoa, zeinaren bidez behin betiko onesten baitira Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak.

I

Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduari buruzko maiatzaren 31ko 4/1990 Legearen babespean, otsailaren 11ko 28/1997 Dekretuaren bidez behin betiko onetsi ziren Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak, autonomia-erkidego osoaren lurralde-plangintzarako aurreneko tresna izan zirenak. Gainera, gidalerro horien garapen gisa, 14 lurralde-plan partzial eta 10 lurralde-plan sektorial idatzi eta onartu dira, eta hori izan da, oro har, lurralde-antolamenduaren lehenengo belaunaldi bat.

Ordutik hona, urte hauetan diziplina-ikuspegi eta gai berriak sortu dira, lurralde-plangintzan aztertu behar direnak: klima-aldaketaren erronka, hiri-berroneratzea, azpiegitura berdea, paisaia, ekonomia zirkularra eta mugikortasuna, besteak beste; parte-hartze publikoak beste neurri bat hartu du, gobernantza lurraldeko gobernuari nagusitu zaio, eta, azkenik, lurralde-adierazleen kudeaketa gizakiaren ekintza neurtzeko elementu gisa agertzen da.

Aurrekari horiekin, Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak aztertzen dira, lurralde- eta hiri-gintza-plangintzaren arloko gainerako tresnak berrikusteko erreferentzia-esparru berrituaren funtzioa bete dezaten. Maiatzaren 31ko 4/1990 Legearen 10. artikuluan aurreikusitako prozedurari jarraikiz formulatu eta izapidetu dira gidalerroak, eta indargabetu egiten dira 1997ko gidalerroak.

II

Dokumentuak testuingurua aztertzea du abiapuntutzat, eta azterketa hori bai lurralde-plangintzaren arloan, bai ikuspegi sozio-ekonomikotik eta lurralde-arlokotik egiten da. Lurralde-arloari dagokionez, orografia irregularra eta biztanleriaren kokatze trinkoa duen lurraldea da EAE (kokatze trinko hori batez ere Kantauriko isurialdean). Aurreikusia dago biztanleria-geldialdia eta -zahartzea, eta horrek mendekotasun-tasa handitzea eragingo du; industriaren tertziarizazioak eta energia berriztagarrien tasa areagotzeko premiak I+Gan inbertsio handiagoa egitea eragingo du. Testuinguru horretan, klima-aldaketaren erronka ere azaltzen da, klima-aldaketak lurraldearen, biztanleriaren, natura-ingurunearen eta jarduera sozioekonomikoen gaineko eraginak okerragotuko baititu, bereziki itsasoaren mailaren igoerari, prezipitazioen erregimenaren aldaketari eta tenperatura, uholde eta bero-boladei dagokienez. Horregatik guztiagatik, gure lurraldea ez da horren kaltebera izan behar, eta bai erresilienteagoa, eta horrelako egoerei aurre egiteko gaitasuna izan behar du.

Lurralde-estrategia berriaren oinarriak bat datoz identifikatutako zenbait lurralde-erronkarekin (2030 Garapen Jasangarrirako Agenda, Nazio Batuen Erakundeak onetsia; Garapen Jasangarriaren 17 helburuak; Quitoko HABITAT III Hiri Agenda Berria; Amsterdameko Itunak onartutako Europar Batasunaren 2020ko Lurralde Agenda). Lurralde bat edo lurralde-antolamendurako politika bat proiektatzen dute, zeinak lurralde-estrategia jasangarri, inklusibo, orekatu, elkarrekin erlazionatu eta partizipatiboa baitu ikuspegiat.

Dokumentua zenbait printzipio gidaritan oinarritzen da, eta printzipio horiek egungo lurralde-eredu eta lurralde-erronka berrietara egokitzen dute. Erronka horiek proposatu den lurralde-eredu berriaren balio erantsi bat dira. Lurralde-ereduak elementu hauek ditu bereizgarritzat: ingurumen fisikoa eta egitura berdea; landa-habitata; hiri-habitata; paisaia, kultura-ondarea eta ondare naturala, eta baliabide turistikoak; baliabideen kudeaketa jasangarria; mugikortasuna eta logistika; zeharkako gaiak eta gobernantza.

III

Ingurune fisikoari buruzko kapitulua dokumentuaren atalik garrantzitsuenetako bat da. Hori dela eta, artikulua ez ezik, eranskin arauemaile bat ere eskaintzen zaio, biak ala biak derrigor bete beharrekoak. Zehatz esanda, erabilera-matrizeak adierazten du Euskal Autonomia Erkidegoko lurzoru urbanizaezina antolatzeko oinarria, zeina lurraldearen % 93 baita; gainera, ingurune fisikoaren elementuei eta prozesuei eta jardueren kontrolari buruzko jarraibideak sartzen dira, eta jasangarritasuna eta garapen orekatua dira jarraibide horien guztien funtsak. Azpiegitura berdea hiru modu hauetan sartzen da Lurralde Antolamenduaren Gidalerroetan: bere definizioa eta ezaugarriak jasoz; autonomia-erkidegoan duen azpiegitura berdea adieraziz; jarraibideak ezarritik, gidalerro horiek eskala desberdinetan garatzeko, lurralde- eta hirigintza-plangintzaren bidez, horrela tresna bat izango baita lurralde-zatiketa birmoldatzeko eta ekosistemetako zerbitzuak indartzeko, lurraldean isolatuta dauden espazio babestuen ikuspegi tradizionala gaindituz eta horren ordean plangintza kontziente bat ezarritik, naturak eskaintzen dizkigun zerbitzu ugariak eta beren funtzionamenduari buruz ulertzen duguna oinarritzat hartuta.

Landa-arloaren eta hiri-arloaren arteko inbrikazio sendoko lurralde batean, ereduak planteatzen du landa-habitata lehengo sektorea zaindu eta sustatzea eta herritarren zerbitzuak hobetzea duela premisatuz, bere bizitza-maila hiri-habitatarenarekin parekatzeko.

Uste da guztiz indarrean dagoela «hiriburuen euskal sistema polinuklearra», hiri ertainen egin-kizunaren aldeko apustua berresten da jasangarritasun-irizpideen bidez «Eraldaketa-ardatzak» delakoan batera artikulatuz; oraindik uste da eremu funtzionalak piezak direla, eskala egokia duten piezak lurralde-orekako estrategia posibleak aplikatzeko. Hiri-habitataren ikuspegiak hiri kontsolidatua lortzea du helburu, hiri konplexu bat sustatuz, erabilera-nahasketa duen hiri trinko bat, sozialki kohesionatuta dagoena, eta hiri-berroneratzearen aldeko apustu sendoa egiten da, «hiri-hazkundearen perimetroa» izeneko tresnaren alde eginez, hiri-hedapena mugatzea helburutzat hartuta, eta lurzoru hobeto aprobetxatzeko bizitegi-kuantifikazioa bultzatuz, lurzoruaren okupazio berrien aurrean. Aurrekoaren ildotik, lehentasunez jotzen da arreta berezia eskaintzea dagoen industria-lurzoruari, eta hura birgaitu eta berrerabiltzeari, uste baita zenbait jarduera ekonomikorik hiri konplexu bat sortzen lagundu dezaketela, erabilera-nahasketa duen eta kohesionatuta dagoen hiria, eta hurbileko merkataritza-eredua nabarmendu behar da, hiri kontsolidatuan erabilera-nahasketa horri modu nabarian lagundu behar dion jarduera ekonomikotzat hartuta.

Gidalerroek paisaiari buruzko ikuspegi berri bat bere egiten dute, lurraldean dagoen giza jarduera modu integralean ikusteko tresna gisa hartuta, bai paisaia bikainetan, bai antolatu beharra duten ohiko paisaietan ikusteko, alegia. Ondarea (kulturala nahiz naturala) zaindu beharreko baliabide bat da, eta horregatik, funtsezkoa da modu jasangarrian kudeatzea. Bestalde, jarduera turistikoak hainbesteko tamaina hartzen du ezen planifikatu behar baita jasangarria izateko eta gauzatzen den lurraldea desorekatuko duen inpakturik ez eragiteko.

Baliabideen kudeaketa jasangarriak urari buruzko kapituluan uholde-arriskua, hornikuntza eta saneamendua bistaratzen dizkigu; energia ere bai, bi hauek dituelarik lurralde-politikaren eta politika sektorialaren ardatz nagusi: energia-eraginkortasuna eta energia berriztagarriak; ekonomia

zirkularra, kanpokoarekiko mendekotasuna gutxitzeko eta barneko baliabideak ahalik eta gehien profitatzeko, eraginkorragoak izanez eta baliabideak fluxu ekonomikoan mantenduz ahalik eta luzeen.

1997ko gidalerroek hiriburuen euskal sistema polinuklearra gauzatzeko proposatzen duten harreman-sistema gehienbat burutu dela jotzen da. Jauzi terminologiko bat proposatzen da: azpiegituraz hitz egitetik mugikortasunaz hitz egitera pasatzen da, euskarri materialetik haratago doan sistema integratutzat hartuta. Intermodalitatea bermatzen duen eredu bat planteatzen da, garraio publikoa sustatzen duena eta oinezkoen eta txirrindularien mugikortasunak garrantzia berreskuratzen duena, batez ere hiriguneetan eta distantzia laburretan. Logistikaren arloan, salgaien garraioa sistema integratu bat proposatzen da, zeinaren barnean finkatzen eta indartzen baita tren, portu eta aireportuetako logistikaren papera.

IV

Bukatzeko, kontzeptu arloko berritasun handi bat: eredia zeharkako zenbait gairekin osatzen da, zeinen politikek gainditzen baitituzte lurralde-antolamenduarenak nahiz eta hausnarketa beharra duten gidalero hauetatik: irisgarritasun unibertsala, genero-ikuspegia, klima-aldaketa, osasun, euskara eta lurralde-erlazioa. Hiri-eredu jendeztatu batek, erabilera-nahasketaren aldetik konplexua bada eta sozialki kohesionatuta badago, arlo hauetan aipatutako helburuak lortzen laguntzen du. Lurralde-erlazioari dagokionez, gai hori gero eta konplexuagoa da, eta hor sare birtualek fisikoaren harresiak desegiten dituzte; horrexegatik, hain zuzen ere, beharrezkoagoa da erlazio hori kontuan hartzea, Euskal Autonomia Erkidegoak Europaren errotula gisa duen ahalmena garatuz eta lurraldeen arteko lankidetzat estutuz. Gaineratu behar da dekretu hau idazteko eta onartzeko prozesuan gauzatu dela Emakumeen eta Gizonen berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 18.etik 22.erako artikuluetan xedatutako izapidetza, eta derrigorreko txostenak eman direla.

Gobernantzari buruzko kapitulua berrikuntza da lurralde-plangintzan, eta 1997tik garatutako lurralde-antolamenduaren lehenengo belaunalditik sortutako ondorioetatik abiatzen da: lehenengo eta behin, «parte-hartzearen kultura» bat sortu beharra dago, eragile sozial gehiago inplikatzeko duena lurralde-plangintzaren prozesuetan; bigarrenik, pertsonen lurraldearen gainean izango duten ekintza zenbait adierazle bidez neurtu behar da, eta adierazle horiek bermatuko dute erabakiak etorkizunean hartzea; hirugarrenik, irizpideak behar dira lurralde-plan partzialen eta sektorialen arteko koordinazio eraginkorra gertatzeko; azkenik, administrazio-integrazio bat lortu behar da, planen izapidetzean atzerapenik ez gertatzeko, kezka hori beti izan bada egindako parte-hartze prozesu osoan.

V

Dokumentazio honek osatzen ditu Lurralde Antolamenduaren Gidaleroak:

– 12 kapituluko memoria bat: lehenengo biak berrikuspenari, oinarriari eta printzipio gidariei buruzkoak dira; hurrengo 10ak lurralde-ereduaren definizioari buruzkoak dira; bukatzeko, bi eranskin daude, bat azpiegitura berdeaz eta ekosistemetakoa zerbitzuez ari da, eta bestea, ordea, gaiaren egoeraren adierazleaz, helburuez eta lurralde-jarraibideez ari da. Lurralde-jarraibideek aplikazio-arauetako artikulua betetzen dituzte.

– Sintesi-mapa, non Euskal Autonomia Erkidegoan jasotzen baita proposatutako lurralde-eredua.

– Aplikazio-arauak, hiru kapitulutan bildutako 38 artikulua dituztenak: lehenengo kapitulua, duen xedeari eta izaerari buruzkoa; bigarren kapituluan, espazioaren antolamendurako eta erabilerarako gidalerroak (derrigor bete beharrekoak) daude; hirugarren kapituluan, ordea, gomendio mailako gidalerroak (administrazio eskudunak ez baditu betetzen gidalerro horiek, justifikatu beharko du hartutako erabakia, bai eta ezarritako helburuekin bateragarria dela ere. Aplikazio-arauak bost eranskinekin osatzen dira.

Dokumentuak bere ingurumen-azterlan estrategikoa ere badu, Ingurumen-ebaluazioari buruzko abenduaren 9ko 21/2013 Legearekin bat etorritz egindako ingurumen-izapidetzaren emaitza dena, eta barruan sartu dira ingurumen-organoak emandako ingurumen-adierazpen estrategikoan bildutako zehaztapenak, neurriak eta baldintzak.

Bukatzeko, aipatu behar da dokumentuak parte-hartze prozesu handi bat izan duela, maiatzaren 31ko 4/1990 Legean ezarritakotik haratago doana. Prozesu hori 2015etik 2018ra bitartean gertatu da, erakunde-arloan nahiz arlo sozialean, eta modu presentzialean nahiz digitalean. Prozesuaren ondorio gisa, edukiz beteriko dokumentu bat lortu ahal izan da eta adostasun zabal batera iritsi, eragindako administrazio, erakunde publiko eta pribatuen artean, bai eta planteatu den lurralde-ereduarekin lotutako gai handietan inplikaturako euskal herritar gehienek artean ere.

Ondorioz, Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitzako sailburuaren proposamenez, eta Gobernu Kontseiluak 2019ko uztailaren 30ean egindako bileran gaia aztertu eta onartu ondoren, honako hau

XEDATZEN DUT:

1. artikulua.– Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak behin betiko onestea.

Behin betiko onesten dira Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak, zeinen dokumentazio guztia helbide elektronikoa honetan kontsultatu ahal izango baita:

<https://www.euskadi.eus/eusko-jaurjaritza/lurralde-plangintza-hirigintza-hiri-berroneratzea/>

2. artikulua.– Aplikazio-eremua.

Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen aplikazio-eremua Euskal Autonomia Erkidegoaren lurralde osoa da.

3. artikulua.– Dokumentazioa.

1.– Dokumentu hauek osatzen dituzte Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak:

a) Memoria.

b) Sintesi-mapa.

c) Aplikatzeko arauak, dekretu honen I. eranskin gisa sartzen direnak.

2.– Gainera, onspen-dekretu honen barruan jasota dago, II. eranskin gisa, ingurumen-alderdiak txertatzeko moduari buruzko laburpena, ingurumenean duen eraginaren jarraipena egiteko hartuko diren neurriak barne hartzen dituena, Ingurumen-ebaluazioari buruzko abenduaren 9ko 21/2013 Legearen 26.2 artikulua xedatutakoa betez.

4. artikulua.– Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen jarraipenerako memoria.

1.– Bi urtean behin, lurralde-antolamenduaren eskumena duen Sailak «Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen egoera» izeneko memoria bat egingo du. Bertan aztertuko dira lurralde-antolamenduaren gidalerroak zer neurritan aplikatzen diren, udal- eta lurralde-plangintzan duten eragina eta, hala badagokio, identifikatutako bat ez etortzeak ekiditeko hartu beharreko neurriak.

2.– Aipatu memoria eratzeko metodologian honako hauek hartuko dira kontuan:

a) Gidalerroen aplikazioa, ebaluazio-aldian zehar onartutako lurralde-plan partzialen, lurralde-plan sektorialen eta plan orokorren bitartez.

b) Lurralde- eta hirigintza-iraunkortasuneko adierazleen bilakaera neurtzeko azterketa kuantitatiboa, azterketa egiten den aldian.

c) Azterketa kualitatibo bat, adituak diren eta Euskal Autonomia Erkidegoko errealitatea ezagutzen duten pertsonen egindako galdetegi eta elkarrizketen bidez.

3.– Memoria egiteko, lurralde-antolamenduaren eskumena duen Sailak aurretiaz udal guztiei eskatuko die esan dezatela beren iritziz nola egokitzen den beren udalerriko antolamendu-plangintza Lurralde Antolamenduaren Gidalerroetara eta lurralde-plangintzara.

5. artikulua.– Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak berrikustea.

1.– Oro har, Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak indarrean jarri eta zortzi urtera, Eusko Jaurlaritzak ikusiko du berrikusi behar diren ala ez.

2.– Hala ere, lehenago edo geroago berrikusi daitezke, gorabehera hauetako bat tartean bada:

a) Gerora gertatutako gorabehera batzuek aldatzen badituzte Lurralde Antolamenduaren Gidalerroetan hartutako hipotesiak, populazioaren oinarritzko faktoreei, enplegu-dinamikari edo etxebizitza-merkatuari dagokionez, eta horren ondorioz, ezarritako antolamendu-irizpide orokorrek aldatu behar badira.

b) Gidalerroen erabakietan aldaketa zehatzak izapidetu behar badira, eta ondorioz, aldaketak gertatzen badira lurraldearen egitura orokorrean.

c) Gidalerroen garapenak agerian uzten badu helburuak zabaldu egin behar direla edo komentatu dela zabaltzea, antolamendu-eredu beraren garapen aurreikusi gabeen bidez.

d) Erkidegoaz gaindiko plan sektorialen bat onartzeak zehaztapenak ezartzen baditu autonomia-erkidegoan, eta zehaztapen horiek lurralde-ereduaren eraldaketa bat eragiten badute.

e) Gerora gertatutako beste gorabehera batzuek, antzeko izaera eta garrantzia dutenak, justifikatzen badute, gidalerro horien lurralde-ereduaren funtsezko irizpideei eragiteagatik, eta, zioak eman ondoren, hala erabakitzen badu Eusko Jaurlaritzak.

LEHENENGO XEDAPEN GEHIGARRIA.– Araba Erdialdeko Lurralde Plan Partziala.

Araba Erdialdeko eremu funtzionalaren lurralde-plan partziala berrikustean honako zehaztapen hauek aintzat hartu beharko dira:

1.– Araba Erdialdearen barnean, beren landa izaeragatik eta problematika espezifikoak dela-eta arreta berezia behar duten Arabako Ibarretako eta Arabako Mendialdeko eskualdeak

bereizi eta nabarmentzea. Ondorio horietarako, berrikuspenaren diagnostikoaren aurreko fasean landa-eskualde horien gaineko Hasierako Oinarrizko Azterlana idatziko da.

2.– Hasierako Oinarrizko Azterlanak honako hauek izango ditu barnean:

a) Soluzioen proposamena lurralde-aniztasuna baterako garapenerako eragile gisa erabiliz, hartako baliabideak hedatu eta dinamizatzeko estrategiak zehaztuz.

b) Landa-eskualdeetan kontuan hartu behar diren irizpide espezifikoak. Zehazki, haien egoera eta ezaugarri berezien haritik datozen berariazko premiak zehaztuko ditu, desorekak zuzentzeko estrategiak abian jarriko ditu, eta landa-garapen integraleko politikak ezartzea ahalbidetuko duen lurralde-tratamendua ezarriko du.

BIGARREN XEDAPEN GEHIGARRIA.– Busturialdea-Artibaiko lurralde-plan partziala.

Busturialdea-Artibai eremu funtzionaleko lurralde-plan partzialak aurretiaz beharko du aurreko xedapen gehigarrian aipatutako azterlana egitea, kontuan hartuta, batetik, Busturialdea eta Lea-Artibai eskualdeak ongi egituratzearen erronka, eta, bestetik, Urdaibaiko eskualdearen espezifikotasuna, Urdaibaiko Biosfera Erreserba Babestu eta Antolatzeari buruzko uztailaren 6ko 5/1989 Legetik eratorritako lurralde-tratamendua eskatzen duena.

LEHENENGO XEDAPEN IRAGANKORRA.– Lurralde-plan partzialen eta lurralde-plan sektorialen doitze-epea.

1.– Egun indarrean dauden lurralde-plan partzialak eta lurralde-plan sektorialak Dekretu honetan xedatutakora moldatuko dira indarrean sartu eta hurrengo zortzi urteetako epean.

2.– Moldaketa horri lantzen duen lurralde-planaren onarpenerako ezarritako prozedura aplikatuko zaio, eta planak lurralde-antolamenduko gidalerroekin gordetzen duen egokitzapenari buruzko berariazko atal bat sartu beharko du bere justifikazio-memorian.

3.– Dekretu hau indarrean jartzen denean hasierako onarpena izapidean duen lurralde-plangintzak ez du zertan moldaketa egin.

4.– Lurralde-plan partzialak eta lurralde-plan sektorialak indarrean mantenduko dira moldaketarik egiten ez zaien bitartean.

BIGARREN XEDAPEN IRAGANKORRA.– Hirigintza-plangintza orokorra.

1.– Indarreko plan orokorrak eta arau subsidiarioak zortzi urteetako epean dekretu honetan xedatutakora moldatuko dira, eta baita indarreko lurralde-plangintzara, lehenengo xedapen iragankorrean ezarritakoarekin bat etorruta, beren berrikuspen integrala erkidegoko hirigintza-legeekin bat etorruta abiatzen dutenean. Moldaketa hori gertatzen ez den bitartean, plangintza orokor horrek eta haren proposamenek indarrean jarraituko dute bertan jasotako baldintzetan.

2.– Berrikuspen partziala xede duen hirigintza-plangintza bere helburu eta proposamenak Dekretu honetan ezarritakoan eragina duten neurrian moldatuko da.

HIRUGARREN XEDAPEN IRAGANKORRA.– Izapidean den hirigintza-plangintza orokorra.

Dekretu hau indarrean jartzen denean hasierako onarpena duen plangintza orokorrak ez du zertan moldaketa egin.

LAUGARREN XEDAPEN IRAGANKORRA.– Bizitegi-kuantifikazioa udaleko hirigintza-plangintzan.

Lurralde-plan partzialak gidalerro hauen aplikazioaren ondoriozko bizitegi-kuantifikaziora egokitu arte, udal-plangintzan honako hau hartuko da gehieneko bizitegi-ahalmentzat: indarrean dagoen lurralde-plan partzialaren ondorioz eta dekretu hau aplikatzearen ondorioz ateratzen diren gehieneko bi balioen artetik txikiena.

XEDAPEN INDARGABETZAILEA

Indargabetuta geratzen dira xedapen hauek:

1.– 28/1997 Dekretua, otsailaren 11koa, Euskal Autonomi Elkarteko Lurraldearen Antolamendurako Artezpideak behin betiko onesteko dena.

2.– 68/2006 Dekretua, martxoaren 28koa, udal planeamendua Lurraldearen Antolamendurako Artezpideetara egokitzeko epea ezartzen duena, Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusiaren sententzia betetzeko.

3.– 4/2016 Dekretua, urtarrilaren 19koa, zeinaren bidez Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak behin betiko onesten dituen Dekretua aldatzen baita, bizitegi-kuantifikazioari dagokionez.

AZKEN XEDAPENA.– Indarrean jartzea.

Dekretua hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta biharamunean jarriko da indarrean.

Vitoria-Gasteizen, 2019ko uztailaren 30ean.

Lehendakaria,
IÑIGO URKULLU RENTERIA.

Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitzako sailburua,
IGNACIO MARÍA ARRIOLA LÓPEZ.

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO LURRALDE ANTOLAMENDUAREN GIDALERROAK BEHIN
BETIKO ONESTEKO UZTAILAREN 30EKO 128/2019 DEKRETUAREN I. ERANSKINA

APLIKATZEKO ARAUAK

I. KAPITULUA

XEDEA ETA IZAERA

1. artikulua.– Xedea.

Arau hauen xedea Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen aplikazioa ezartzea da.

2. artikulua.– Izaera.

1.– Lurralde Antolamenduaren Gidalerroek administrazio publikoak eta partikularrak lotetsiko dituzte.

2.– Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Legearen (maiatzaren 31ko 4/1990 Legea) 4. apartatuaren 8. artikuluan xedatutakoaren arabera, desberdintasun bat ezartzen da antolamenduko eta espazioaren erabilerako gidalerro lotesleen eta gomendio mailako gidalerroen artean.

a) Antolamenduko eta espazioaren erabilerako gidalerro lotesleak II. kapituluan jasotzen dira eta inposatze-, bazterte- edo alternantzia-irizpideak dira irizpide onargarri batzuen artean.

b) Gomendio mailako gidalerroak III. kapituluan jasotzen direnak dira. Administrazio eskuduna gidalerro horietatik aldutzen denean, berariaz justifikatu beharko du hartutako erabakia eta bere bateragarritasuna xede dituen helburuekin.

3.– Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolakuntzari buruzko maiatzaren 31ko 4/1990 Legearen 8.artikuluaren 2. eta 3. apartatuetan xedatutakoaren arabera, gidalerroak eraginkortasun zuzen edo zeharkakoak izango dira.

a) Gidalerroen eraginkortasuna zuzena izango da orokorrean aplikatu beharreko arau zehatzetan adierazten denetan.

b) Gidalerroen eraginkortasuna zeharkakoa izango da gidalerroak lurralde-plangintzaren arloko eskuduntzako administrazio publiko desberdinei zuzenduak daudenean berariaz, eta hirigintza-plangintzaren bitartez garatu behar direnean.

c) II. kapituluko gidalerroak eraginkortasun zuzenekoak dira hirigintza-plangintzarako, ataletako termino berberetan, salbu lurralde-plangintza partzialari edo sektorialari erreferentzia egiteagatik zeharkako eraginkortasuna badute edo eraginkortasunik ez badute, arau hauetako I. Eranskinean zehazten den bezala.

II. KAPITULUA

ESPAZIOAREN ANTOLAMENDURAKO ETA ERABILERRAKO GIDALERROAK

3. artikulua.– Ingurune fisikoaren antolamendu arloko gidalerroak.

1.– Antolamendu-kategoriak eta baldintzatzaille gainjarriak:

- a) Antolamendu kategorien arabera, lurraldea eremu homogeneotan zonifikatzen da, eremuen lurralde-bokazioaren arabera, eta bakoitzaren erabilerak berariaz arautzen dira, haren ezaugarrien arabera. Funtzio bikoitza dute: lurzoru urbanizaezinean hiri-plangintzak erabiltzen dituen izendapenak homogeneizatzea batetik, eta haiek lurralde-plangintzan eta hirigintza-plangintzan antolatzeke irizpide orokorrak ezartzea bestetik, lurzoru urbanizaezinean erabilera eta jarduerak arautzeke modua gidatuz.
- b) Sei antolamendu-kategoria ezarri dira EAEko lurzoru urbanizaezina sailkatzeke:
 - Babes Berezia.
 - Ingurumenaren Hobekuntza.
 - Basoa.
 - Nekazaritzako, Abeltzaintzako eta Landazabalekoa.
 - Mendi Larreak.
 - Gainazaleko Uren Babesa.

Antolamendu-kategoriak II. eranskineko 2.A idatz-zatian garatzen dira

- c) Baldintzatzaille gainjarriek ingurune fisikoaren antolamendu-kategoria bakoitzerako ezarritako erabilera-araubidea mugatzen edo baldintzatzen dute, eta honako hauek dira:
 - 1) Arrisku naturalari eta klima-aldaketari buruzkoak:
 - Akuiferoen urrakortasuna.
 - Arrisku geologikoak.
 - Urak har ditzakeen eremuak.
 - Klima-aldaketari lotutako arriskuak.
 - 2) Azpiegitura berdeari buruzkoak:
 - Beren ingurune-balioengatik babestutako gunek eta Urdaibaiko Biosferaren Erreserba.
 - Korridore ekologikoak eta interes naturala duten beste espazio multifuntzional batzuk.Espazio hauen definizio zehatza II. eranskineko 2.b.2 apartatuan garatzen da.
- Baldintzatzaille gainjarriak I. eranskineko 2.B idatz-zatian garatzen dira.

2.– Ingurune fisikoko erabilerak:

- a) Ingurune fisikoko erabilerak bost bloketan sailkatzen dira:
 - Ingurumen Babesa: horren barruan sartzen dira kontserbazioa, ingurumenaren hobekuntza eta jarduera zientifiko-kulturalak.
 - Aisialdia eta zabalaldia: horren barruan sartzen dira jolas-jarduera estentsiboa, jolas-jarduera intentsiboa eta ehiza- eta arrantza-jarduerak.
 - Lehen sektoreko baliabideen ustiapena: horren barruan sartzen dira nekazaritza, berotegiak, abeltzaintza, baso-jarduera, nekazaritzako industriak eta erauzketa-jarduerak.
 - Azpiegiturak: horren barruan sartzen dira garraioetarako bideak, aireko lineak, izaera lineala ez duten zerbitzuen instalazio teknikoak, zakartegiak eta hondakin solidoak biltegitzeko espazioak.
 - Eraikuntza Erabilerak: horren barruan daude lehendik dauden gunetan oinarritzen diren nahiz oinarritzen ez diren hirigintza-hazkundeak, erabilgarritasun publikoko eta interes sozialeko eraikinak, nekazaritzako ustiategiari lotutako bizitegi isolatua, bizitegi isolatua eta instalazio arriskutsuak.

- b) Ingurune fisikoko erabilerak II. eranskineko 2.C idatz-zatian garatzen dira.

3.– Ingurune fisikoaren antolamenduko matrizea:

- a) Ingurune fisikoaren erabileren araubidea ezartzen da antolamendu kategorია eta gainjarritako baldintza bakoitzerako, I. eranskineko 2.D idatzi-zatian (ingurune fisikoaren antolamendu-kategoriak) adierazitakoaren arabera, artikuluko honen amaieran bildutako «EAEko ingurune fisikoaren antolamendu-matrizean» jaso dena.
- b) Matrizeak irudikatzen duen araubidean antolamendu-kategoriak eta baldintzatzaile gainjarriak erabilera batzuekin eta besteekin gurutzatzen dira eta horiek arautzeko kode bat ezartzen da:
- «1»: erabilera egokia.
 - «2»: erabilera onargarria.
 - «3»: erabilera debekatua.
- c) Erabilera onargarrien barruan:
- «2¹»: Nekazaritza eta basozaintzako LPSean garatzen dena.
 - «2*»: Nekazaritza eta basozaintzako LPSa Trantsiziozko Landa Paisaian eta debekatua Balio Estrategiko Handian.
 - «2²»: Ibai eta Erreken LPSaren eta Plan Hidrologikoen bitartez garatua.
 - «2³»: Babes-figura aplikagarriak dauzkate (NBAP, Urdaibaiko EKZP, KBE)...edo Hezeguneen LPS edo Kostaldeko LPS.

4.– Ingurune fisikoaren antolamendua garapeneko lurralde-plangintzan eta hirigintza-plangintzan:

- a) Lurralde- eta hirigintza-plangintzak erabileren kategorizazioa eta erregulazioa zehaztuko du ingurune fisikoan, bakoitza bere eskumenen eta eskalen arabera:
- 1) Nekazaritza eta basozaintzako LPSak, Ibaiak eta erreken LPSak, Kostaldeko LPSak eta Hezeguneen LPSak gidalerro honek adierazten duena garatuko dute, bakoitzak bere arloan duen helmenaren arabera.
 - 2) Lurralde plangintza partzialak antolamendu kategorien zonifikazioa eta baldintzatzaile gainjarriak mugatuko ditu, eta dokumentu honetan ezarrita dagoen erabileren erregulazioa bere eremu funtzionalaren arabera egokituko du. Baldin eta lurralde-plangintzaren eremuaren barruan ingurumen-balioengatik edo Urdaibaiko Biosfera Erreserban egoteagatik babestutako guneren bat badago, horien sektore-legerian jasotako zonakatzeta eta erabilera-arauketa txertatuko ditu.
 - 3) Hirigintza-plangintzak, lurzoru urbanizaezina arautzean, kategorien eta gainjarritako baldintzen mugaketa doituko du, eta baita lurralde-plangintzan ezarritako erabileren erregulazioa, eta kategoría, baldintzatzaile eta erabilera erregimen horiek birdoitzeko aukera izango du, udalerrin bakoitzaren baldintzetara eta lan-eskalara egokitzeko. Edonola ere, aipatutako kategorien eta erabileren erregimenaren azken doitzea hirigintza-plangintzari berari dagokion eginkizuna da.
 - 4) Dokumentu honetan azaltzen diren antolamendu-kategoriez gain, hirigintza-plangintzak bere udalerrin egon daitezkeen sistema orokorrak eta landaguneak kalifikatuko ditu, ekainaren 30eko 2/2006 Legearen, Lurzoruari eta hirigintzari buruzkoaren esparruan araututa dagoenaren arabera.
- b) Lurralde- eta hirigintza-plangintzak ingurune fisikoaren elementu eta prozesuei buruzko irizpideak hartuko ditu kontuan, baita II. eranskinaren 1. puntuan (gai honi buruzkoa da puntu hori) bildutako jarduerak kontrolatzeko irizpideak ere.

4. artikulua.– Azpiegitura berdearen eta ekosistemen zerbitzuen arloko gidalerroak.

1.– Azpiegitura Berde bat ezartzea, honako elementu hauez osatua:

- a) Beren ingurune-balioengatik babestutako espazioak.
- b) Dokumentu honek aipatutako korridore ekologikoen sarea.
- c) Ibilguak eta gainazaleko uren babeseko zona gisa kategorizatutako haien zonak, RAMSAR hezeguneak eta Hezeguneen Lurralde Plan Sektorialak inbentariatutako ur-masa guztiak.
- d) Dokumentu honek aipatutako interes naturala duten beste espazio multifuntzional batzuk.

2.– Azpiegitura Berdea inklusiboa, malgua eta estrategikoa izango da. Lurraldearen lotura bermatuko du, biodibertsitatearen galera motelduko du eta giza kokaguneek eta azpiegitura grisek (errepideak, trenbideak eta beste azpiegitura lineal batzuk) sortutako lurralde-zatikapenaren ondorioak arinduko ditu, naturak eskaintzen dizkigun zerbitzuak indartzeko.

3.– Horretarako, irizpide hauek hartu beharko dira aintzat:

- a) Natura-gune babestuetako zenbait figura leku berean gainezarriko balira, horien arauak zein plangintza-mekanismoak dokumentu bakar batean koordinatu beharko dira, espazioaren planifikazioa osatuko duen dokumentu bakarrean bateratzeko, kategoria bakoitzaren arabera aplikatu daitezkeen araubideek osotasun koherente bat osatzeko helburuarekin.
- b) Ingurune-balioengatik babestutako espazioen bokazioa zainduko da, haien bilakaera aztertuta, adierazleak ezarri eta edozein planen, programaren edo proiekturen inpaktuak neurtuz, baldin eta lurraldeetan eragina badute.
- c) Azpiegitura «gris» batek EAEko azpiegitura berdearen jarraitutasun ekologikoa arriskuan jartzen badu, hori gertatzen den lekuak identifikatzea. Azpiegitura berdea eta azpiegitura «grisa» leku berean agertzen direnean, lehenengoa lehenetsiko da, leheneratze ekologikorako beharrezkoak diren zereginak egiteko.
- d) Konektibitate ekologikoaren eginkizun nagusia betetzearen mende jartzea EAEko azpiegitura berdean egiten diren erabilera edo jarduera guztiak, eta hori arautzeko baldintzatzaile gainjarriak erabiltzea.

4.– Azpiegituren garapenean naturan oinarritutako soluzioak lehenetsi daitezela bultzatzea —eta edozein kasutan ere jarraitutasun ekologikoaren bateragarriak direnak inpaktu handiko soluzio teknikoek aurrean—, hala nola ekoduktuak, tunelak eta bioingeniaritzako obrak.

5.– Ekosistemen zerbitzuen balorazioan, zerbitzu horien helmenari eta egoerari buruzko informazioa bilduko da, bai eta zerbitzu horien balioari buruzkoa ere. Ekosistemen iraunarazpena neurtuko da, ematen dituzten zerbitzuak mantentzearekin edo handitzearekin alderatuta.

6.– Lurralde Plan Partzialen kasuan:

- a) EAEko eta Eremu Funtzionaleko azpiegitura berdea mugatzea eta hirigintza-plangintzarentzat tokiko mailarainoko jarraitutasuna izateko baldintzak ezartzea. Hiri-garapeneko perimetroen inguruko erazten berdeak haien eskalako azpiegituraren zatitza hartuko dira.
- b) Jarraitutasun ekologiko eraginkor bat lortzeko irizpide, neurri eta ekintzak ezartzea: landaredia eta ekosistemak leheneratzea, nekazaritza-matrizea iragazkortu eta konektore ekologikoak eratzen dituzten elementuak berrezartzea, baita nekazaritza-erabilera tradizionalak mantentzea ere.
- c) Azpiegitura berdeak azpiegitura «grisekin» dituen interakzio-puntuak identifikatzea eta interakzio horiek kudeatzeko neurriak ezartzea.
- d) Ekosistemen zerbitzuen ebaluazioa kontuan hartuko duten adierazleak txertatzea.
- e) Lurralde-eskalako proposamenak osatzeko, dagozkien betearazpen-neurriak eta udal-mailaz gaindiko erakunde esku-hartzailearen finantzaketa-neurriak jasoko dira LPPn. Horretarako, erakundeak koordinatuta arituko dira, proposamenok programatu eta finantzatzeko.

7.– Hirigintza-plangintzaren kasuan:

- a) Eremu Funtzionaleko azpiegitura berdearekin eta EAEkoarekin konektatuta dagoen tokiko azpiegitura berdea jasotzea.
- b) Tokiko azpiegitura berde horren barruan kontuan hartzea espazio libreen eta berdeguneen sistema orokor gisa kalifikatutako lurzorua, eta, aukeran, espazio libreen eta berdeguneen tokiko sistema gisa kalifikatutakoa, zeinen gainean aplikatuko diren honako printzipio hauek:
 - 1) Berdeguneen espazioen jarraitutasuna.
 - 2) Ekosistemen balio ekologikoa eta zerbitzuen indartzea babestea; horretarako, elementu ekologikoz hornitzea, halakoek bizi kalitatea hobetu ahal baitute eta natura pertsonengana hurbildu ahal baitute. Klima-aldaketari arreta berezia eskainiz, eraikitako hiriko espazio libreak iragazkor bihurtzea sustatuko da.
- c) Ingurune-balioengatik babestutako gune bakoitza mugatzea gune horretan eragina duten korridore ekologikoetatik eta beste espazio multifuntzional batzuetatik, eta horretarako araubide egokia ezartzea.

5. artikulua.– Eremu Funtzionalen arloko gidalerroak.

1.– Lurraldea antolatzeko honako Eremu Funtzional hauek ezarriko dira:

- a) Enkarterriko Eremu Funtzionala.
- b) Goierriko Eremu Funtzionala.
- c) Bilbao Metropolitarrako Eremu Funtzionala.
- d) Donostialdea-Bidasoa Behereko Eremu Funtzionala.
- e) Durangaldeko Eremu Funtzionala.
- f) Debarrenen Eremu Funtzionala.
- g) Busturialdea-Artibaiko Eremu Funtzionala.
- h) Arratiako Eremu Funtzionala.
- i) Arabako Errioxako Eremu Funtzionala.
- j) Aiarako Eremu Funtzionala.
- k) Debagoieneko Eremu Funtzionala.
- l) Mungialdeko Eremu Funtzionala.
- m) Tolosaldeko Eremu Funtzionala.
- n) Araba Erdialdeko Eremu Funtzionala.
- o) Urola Kostako Eremu Funtzionala.

2.– Eremu Funtzional bakoitza osatzen duten udalerrak III. eranskinean (Eremu Funtzional bakoitza osatzen duten udalerrak) jasotzen dira.

3.– Lurralde Plan Partzialek Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak garatzen dituzte Eremu Funtzional bakoitzean, eta Euskal Herriko Lurralde Antolakuntzari buruzko Legearen (4/1990, maiatzaren 31koa) 12. artikuluan ezarritako zehaztapenak eta dokumentazioa jaso behar dituzte.

6. artikulua.– Lurralde-eskalako hiri-sistemaren arloko gidalerroak.

EAEren lurralde-eskalako hiri-sisteman honako funtsezko hiru elementu hauek bereizten dira:

- a) Hiriburuen gune anitzeko sistema.
 - 1) Araba Erdialdeko eremu funtzionala.
Burua: Vitoria-Gasteiz. Azpiburua: Agurain.
 - 2) Bilbao Metropolitarrako Eremu Funtzionala.
Burua: Bilbaoko hiri-eremu integratua.

2019ko irailaren 24a, asteartea

- 3) Donostialdea-Bidasoa Behereko Eremu Funtzionala.
Burua: Donostiako hiri-eremu integratua. Azpiburua: Irun.
- b) Eremu Funtzionaletako buru eta azpiburuaren sarea.
- 1) Debabarreneko Eremu Funtzionala.
Burua: Eibar-Ermua.
 - 2) Debagoieneko Eremu Funtzionala.
Burua: Arrasate. Azpiburua: Bergara.
 - 3) Urola Kostako Eremu Funtzionala.
Buruak: Zarautz eta Azpeitia.
 - 4) Goierriko Eremu Funtzionala.
Burua: Beasain-Ordizia-Lazkao. Azpiburua: Zumarraga-Urretxu.
 - 5) Tolosaldeko Eremu Funtzionala.
Burua: Tolosa. Azpiburua: Villabona.
 - 6) Enkarterriko Eremu Funtzionala.
Buruak: Balmaseda eta Zalla.
 - 7) Aiarako Eremu Funtzionala.
Burua: Laudio. Azpiburuak: Amurrio eta Urduña.
 - 8) Arratiako Eremu Funtzionala.
Burua: Igorre.
 - 9) Durangaldeko Eremu Funtzionala.
Burua: Durango.
 - 10) Busturialdea-Artibaiko Eremu Funtzionala.
Burua: Gernika-Lumo. Azpiburuak: Markina-Xemein eta Bermeo.
 - 11) Mungialdeko Eremu Funtzionala.
Burua: Mungia.
 - 12) Arabako Errioxako Eremu Funtzionala.
Burua: Laguardia. Azpiburuak: Bastida eta Oyón-Oion.
- c) Eraldaketa-ardatzak.
- 1) Debabarreneko Eremu Funtzionala. Debabarreneko Eraldaketa Ardatza.
 - 2) Debagoieneko Eremu Funtzionala. Debagoieneko Eraldaketa Ardatza.
 - 3) Urola Kostako Eremu Funtzionala. Urolako Eraldaketa Ardatza.
 - 4) Goierriko Eremu Funtzionala. Urolako eta Oriako eraldaketa-ardatzen arteko konexioa.
 - 5) Tolosaldeko Eremu Funtzionala. Oriako Eraldaketa Ardatza.
 - 6) Enkarterriko Eremu Funtzionala. Kadaguako Eraldaketa Ardatza.
 - 7) Aiarako Eremu Funtzionala. Nerbioi Garaiko Eraldaketa Ardatza.
 - 8) Arratiako Eremu Funtzionala. Arratiako Eraldaketa Ardatza.
 - 9) Durangaldeko Eremu Funtzionala. Ibaizabalgo Eraldaketa Ardatza.
 - 10) Busturialdea-Artibaiko Eremu Funtzionala.
 - 11) Mungialdeko Eremu Funtzionala. Mungia-Derioko Eraldaketa Ardatza.
 - 12) Araba Erdialdeko eremu funtzionala. Arabako Lautadako Eraldaketa-ardatza.
 - 13) Arabako Errioxako Eremu Funtzionala.

7. artikulua.– Hiriburuen gune anitzeko sistemaren arloko gidalerroak.

- 1.– Hiriburu bakoitzaren ekipamendu-hornidura bideratzea sistema polizentrikoek berezko duten orekako, integrazioko eta osagarritasuneko testuinguru batean, zentralitatea bere inguruneko lurraldeen nortasuna atxikitzearekin bateragarri eginez.
- 2.– Hiriburuetako eremu metropolitarraren eta gainerako lurraldearen arteko konexioa artikulatzea intermodalitatea bermatuko duten garraio kolektiboko sistemen bitartez.
- 3.– Hiri-garapen eta -berrikuntzako prozesuak bideratzea espazio libreen eta beste horniduren arloan dauden defizitak gainditzeko.
- 4.– Hiriburu bakoitzean dauden ekipamendu eta espazio libre handietarako irisgarritasuna hobetzea, haien zerbitzuaren eraginpeko funtzio-esparrutik.
- 5.– Lehen errepide-sarearen zati ziren baina gaur egun bide-ardatz berriak martxan jarri direlako beren gaitasuna murriztuta ikusi duten tartekak hiri-bide bihur daitezela bultzatzea.
- 6.– Hiriburuetako hiri-ehunak trinkotu edo dentsifikatzeko prozesua lehenestea, baita abandonatuta edo gutxiegi erabilia dauden industria-esparruak berroneratzea, lurzoru berrien kolonizazioarekiko alternatiba gisa.
- 7.– Hiru hiriburuetako bakoitzerako Lurralde Plan Partzialetan hiriburu bakoitzerako gidalerro zehatzak kontuan hartuko dituzte Memoriaren 6.1.1 idatz-zatiko IV. puntuan (Hiriburu bakoitzerako gidalerro zehatzak).

8. artikulua.– Eremu Funtzionaletako buru eta azpiburuen sarearen arloko gidalerroak.

- 1.– Buru edo azpiburu bakoitzaren ekipamendu-hornidura bideratzea Eremu Funtzional osoan duten zeregina indartzeko, biztanleria hiriburuetara lekualdatzea saihestuz eta haien irisgarritasuna hobetuz.
- 2.– Kasuan kasu, buruak eta azpiburuak hiriburuekin edo beste azpiburu mugakideekin duten konexioa artikulatzea, garraio kolektiboko sistemen bidez, bere inguruneko nukleo txikien irisgarritasun hobea sustatuz.
- 3.– Hiri-garapen eta -berrikuntzako prozesuak bideratzea espazio libreen eta beste horniduren arloan dauden defizitak gainditzeko.
- 4.– Lehen errepide-sarearen zati ziren baina gaur egun bide-ardatz berriak martxan jarri direlako beren funtzionaltasuna galduta ikusi duten tartekak hiri-bide bihur daitezela bultzatzea.
- 5.– Hiri-sareen trinkotzea lehenestea, baita abandonatuta edo gutxiegi erabilia dauden industria-esparruak berroneratzea, lurzoru berrien kolonizazioarekiko alternatiba gisa.

9. artikulua.– Eraldaketa-ardatzen arloko gidalerroak.

- 1.– Lurralde Plan Partzialek honako zehaztapen hauek garatuko dituzte eraldaketa-ardatzei dagokienez:
 - a) Antolamendu-irizpideak eta Eraldaketa Ardatzak konfiguratzeko beharrezkoak diren ekintzak barnean hartzea Eremu Funtzionaletako buru eta azpiburuen hiri-sistemaren definizioaren osagarri gisa.
 - b) Eraldaketa Ardatzetan txertatzen diren ibai-ibilguak eta urbazterreko espazioak korridore ekologiko bihurtzea.
 - c) Eraldaketa Ardatzetan honako hauek biltzea: garraio kolektiboko sistemarako euskarri diren elementu linealak, hiri-berroneratzeko eremuak eta hirigintza-erabilerarik gabe izan behar diren espazio libreak.
 - d) Continuum urbanizatuak saihestea, urbanizaziorik gabeko lurzoruen poltsak txertatuz, lurraldeko elementu naturalen eta hiri-elementuen arteko oreka ezarri.
 - e) Saihesbide edo bide alternatibo berriak eraiki direlako funtzionalitatea galdu duten errepide tartekak birdiseinatzea, tarte horiek ekobulebar bihurtuz Eraldaketa Ardatzetako hiri-esparruen bide-euskarri gisa baliatu ahal izateko.

- f) Sakabanatutako sareen berrikuntza, trinkotzea eta artikulatzea, nukleo tradizionalen hiri-irudia hobetu eta nortasun-ezaugarriak indartuta, hazkunde berrien aurrean.
 - g) Soilik garraio kolektiboko sistemetakako izango diren plataformak txertatzea eta geltokiei hiri-zentralitateko nodoen izaera ematea, etxebizitzetarako, lantokietarako eta ekipamenduetarako askotariko erabilerekin, baita aparkalekuetarako erabilerarekin ere, oinezkoen eta bizikleten ardatz nagusiekin trukea eta konexioa errazteko lagungarri izan daitezkeenak.
 - h) Hirigintzako eta arkitekturako diseinu bioklimatikoaren printzipioak sustatzea, Eraldaketa Ardatzen ingurumen-iraunkortasuneko elementutzat hartuta.
- 2.– Eraldaketa-ardatz bakoitza barnean hartzen duten Lurralde Plan Partzialean ardatz horietako bakoitzerako gidalerro zehatzak kontuan hartuko dira Memoriaren 6.1.3 idatz-zatiko IV. puntuan («Eraldaketa Ardatzak, Eremu Funtzional bakoitzean»).
- 3.– Lurralde-eskalako proposamenak Lurralde Plan Partzialean osatuko dira, esku hartzen duen udalez gaindiko administrazioak proposamen horiek egikartzeko eta finantzatzeko neurri egokien bidez. Alde horretan, administrazioak koordinatu egingo dira proposatutako agendak programatzeko eta finantzatzeko.

10. artikulua.– Hiri-berroneratzearen arloko gidalerroak.

- 1.– Lurralde Plan Partzialek berroneratu beharreko espazioak definituko dituzte, erabat degradatu daitezzen saihesteko, edo erabat edo zati batean beste erabilera baterako berreskuratzeko. Halaber, ondorio horietarako garatu beharreko programak eta horiek gauzatu ahal izateko babes-neurriak definituko dituzte. Nolanahi ere, eremu horiek udalek mugatuko dituzte, euren planen bitartez.
- 2.– Lurralde- eta hirigintza-plangintzak honako zehaztapen hauek garatuko ditu hiri-berroneratzearen arloan:
- a) Hiri-berroneratzeari, urbanizatutako espazioen birdentsifikazioari eta espazio zaharkitu, degradatu edo gutxiegi erabiliak birziklatzeari lehentasuna ematea lurzoru okupazio berrien orde, etxebizitzaren, jarduera ekonomikoaren eta horniduren eskariari erantzuteko edo lehendik dauden desorekak konpontzeko.
 - b) Gizarte kohesioa, garapen ekonomikoa eta enplegua sustatzea, eta hezkuntzarako eta prestakuntzarako neurriak sustatzea. Era berean, etxebizitzaren kalitate baldintzak eta orokorrean eraikinen eta hiri-ingurunearen kalitate baldintzak hobetzea bultzatu beharko du, eta horretarako birgaitzea, bizigarritasuna, irisgarritasuna, ingurumen iraunkortasuna eta energia-eraginkortasuna erabiliko ditu.
 - c) Espazio libre berriak sortzea ahalbidetuko duten berroneratze-jardunak bultzatzea, eraikin-dentsitate handiegia onduz pilatuta dauden eremuetan, edo beharrezkoak diren hornidurak ez dituztenetan.
 - d) Erabilera iragankorrak hirigunea berroneratzeko estrategia gisa sustatzea, herritarren eta administrazioaren arteko lankidetzaren bidez trantsizioan dauden espazioen berrabilpenari eta talde-erabilpenari garrantzia emanda.
 - e) Bide-sistema berrantolatzearen garaian, garraio publikora bideratutako bideei lehentasuna ematea, ibilgailu elektrikoaren bidezko garraioa eta salgaien banaketa garbia, bereziki, ahalbidetuta, eta ibilgailu elektrikoak kargatzeko azpiegituretarako eta aparkalekuak eta bizikletak alokatzeko postuetarako espazioak gordeta.
 - f) Finkatutako hiri iragazkartzeko jardunak sustatzea, horretarako, etxadietan eta bideetan berdeguneak sortuz.
 - g) Hiri-ingurunearen ingurumen-kalitatearekin lotutako inpaktu negatiboak murriztea: kutsadura atmosferikoa, akustikoa, urena eta lurzoruarena.
 - h) Energia-kontsumoa murrizteko eta eraginkortasuna areagotzeko ekintza espezifikoak ezartzea, baita kutsatzen ez duten energia-iturri eta -sistemen erabilera areagotzeko ere.

- i) Plangintzan irizpide bioklimatikoak sartzeko aukera aztertzea, honako hauek ahalbidetuko dituen erabilera- eta eraikuntza-erregimenaren erregulazio bat ezarriz: energia berriztagarriak ezartzea eta garatzea eta hiri-hondakinen kudeaketa hobetzea.
 - j) Hiri-azpiegitura berdea sustatzea naturan oinarritutako soluzioen erabileraren bitartez, hiri-eremuko natura-prozesuak hobetzeko, hala nola drainatzearen hobekuntza eta uren kalitatea, hiri-uholdeen arintzea, airearen kalitatearen hobekuntza eta isolamendu akustikoa. Ildo horretan, arboladiak areagotzea proposatzen da azpiegituren inguruan, isolamendu akustikoa hobetzeko eta konfort klimatikoaren faktore erregulatuak gisa eragiteko.
 - k) Lurzoru kutsatuen kudeaketa eta lurzoruaren kalitatearen hobekuntza biltzea lurralde- eta hirigintza-plangintzako alde aurreko faseetan, plangintza hori oinarritzeko faktore gisa hartuta hiri-berroneratzea bultzatzeko.
 - l) Telekomunikazioen azpiegitura komunaren erako gidalerroak garatzea auzoan, udalerrian, eskualdean eta Autonomia Erkidegoan. Gidalerro horiek administrazioek (Eusko Jaurlaritzak, Aldundiak, Udalak) aplikatuko dituzte hiri-berroneratzeko eragiketetan: kaleak, bideak, ur edangarriko sareak, saneamendua, gaueko argiak, semaforo-sarea, trenbidea, tranbia, metroa, garraio publikoa, hiri adimentsuko proiektuak, eta abar.
- 3.– Hiri-berroneratzearen arloko lurralde-eskalako proposamenak Lurralde Plan Partzialean osatuko dira, esku hartzen duen udalez gaindiko administrazioak proposamen horiek egikaritzeko eta finantzatzeko neurri egokien bidez. Alde horretan, administrazioak koordinatu egingo dira proposatutako agendak programatzeko eta finantzatzeko.

11. artikulua.– Hiri-hazkundearen perimetroaren arloko gidalerroak.

1.– Lurralde plangintza partzialerako gidalerroak.

- a) Lurralde Plan Partzialetan hiri-hazkunderako perimetro batproposatzea, udal-planek egokitu ahalko dutena eta udalerririk guztien bizitegiarako eta jarduera ekonomikorako eskariak kontuan hartuko dituen.
- b) Hiri-hazkundearen perimetroa proposatzea eta horretarako, indarrean dauden Lurralde Plan Partzialean definitutako bizitegi-garapen berriko jarduera ekonomikoetarako lehentasunezko eremuak egokitzea.
- c) Hiri Hazkunderako Perimetroa proposatzea egungo hiri-orbanaren morfologia, inguruko lursailen ezaugarri fisikoak eta ekologikoak, eta hazkunde-itxaropenak aintzat hartuta. Horren harira:
 - 1) Hiri Hazkunderako Perimetroa definitzeak ahalbidetuko du hiria lehendik dauden kokagune bakartuekin integratzeko. Lehendik dauden edo aurreikusita dauden garraio kolektiboko sistemekin bat datozen hazkunde-prozesuak bideratzeko aukera ere emango du.
 - 2) Eraldaketa Ardatzetan barne hartutako udalerrietan, Hiri Hazkunderako Perimetroaren mugapena aipaturiko ardatz horiek eratzera eta finkatzera bideratuko da, guneen arteko lurralde-hutsuneak babestuz eta zeharkako konexio ekologikoak indartuz.
 - 3) Hiri Hazkunderako Perimetroaren kanpoko hiri inguruko ingurunean ez dago bilduta eremuaren hirigintza-okupazioa beharrezkoa denik LPParen barruan. Lurzoru urbanizagarriko esparruak izanez gero, hirigintza-plangintzaren berrikuspenean erabakiko da esparruari landa-kalifikazioa ematea edo bere adskripzioa atxikiko duela justifikatzea hirigintza-hedapeneko zona berriei dagokienez.
- d) Hiri Hazkunderako Perimetroan ezingo dira sartu Lurralde Antolamenduaren Gidalerro hauetan Ingurune Fisikoaren Gidalerroan xedatutakoaren arabera hirigintza-aldaketa debekatuta duten lursailak.
- e) Hiri Hazkunderako Perimetroa hiri-ehunaren inguruan ezartzea.

2.– Hirigintza-plangintzarako gidalerroak.

- a) Hiri Hazkundeko Perimetroaren barruan, hirigintza-ekimen berrien xedea izatea garapen berriak alde aurretik dagoen hiri-bilbean txertatzea, hiri-bilbe hori osatuta, lurzuaren erabilerari dagokionez intentsitate txikikoak diren eremuak dentsifikatuta, eta okupaziorik ez duten edo erabilera berriak izan ditzaketen espazioak berrituta.
- b) Garraio sistemetara heltzeko puntuen inguruan kokatutako dentsifikazioko, berrikuntzako edo hazkundeko jardueri lehentasuna ematea, betiere metroaren, aldiriko trenen eta hiriarteko tranbienen geltokietatik oinez joateko moduko guneak izanik eskaera-maila handia duten zuzkidura eta ekipamenduak kokatzeko lehentasunezko eremu.
- c) Hiri hazkundearen perimetroaren arabera aztertzea balio handiko nekazaritza eta abeltzaintzarako lurzoru urbanizaezin gisa sailka daitezkeen hiriko etxebizitza-dinamiken edo jarduera ekonomikoaren poderioz zaharkituta geratu diren lurzoru urbanizagarriak.

12. artikulua.– Jarduera ekonomikoetarako eta merkataritza-ekipamenduetarako lurzuaren arloko gidalerroak.

1.– Industriadako eremu tradizionalerako, berritze, birgaitze, eraberritze eta balioztatze estrategiak sustatzea, honako gidalerro hauen arabera:

- a) Gutxiegi erabilitako jarduera ekonomikoetarako lurzuaren aprobetxamenduari lehentasuna ematea lurzoru berrien okupazioaren aurrean:
 - 1) Gutxiegi erabilitako ekonomia-jardueretarako lurzoru kontuan hartzea, landa-eremuko lurralde berri gutxiago kolonizatu behar izateko.
 - 2) Erreminta administratibo eta fiskalak diseinatzea jabe industrialen eta udalen arteko lankidetzaren bidez, adin orain arte industria-arloko lurzoru izan direnen mantentze-lanak eta kontserbazioa egiteko.
- b) Hiri erabileraren arabera segmenta dadin sailketa, baita bizitegi-erabilerarekin bateragarriak diren jarduera ekonomikoak kanpoaldeko poligonoetara kanpora daitezkeen ere.
- c) Jarduera ekonomikoetarako lurzoruak sustatzea, lurzoru horietan zenbait solairutako eraikuntzen egikaritzapena ahalbidetuta, betiere inguruak dituen balio eta ezaugarri natural, ingurune-arloko, topografiko eta paisajistikoekin bat etorritik, baita garatu beharreko jardueren izaerarekin ere.

2.– Goi-mailako teknologiei lotuta dauden edo berritzeko ahalmena duten lurzoru etarako, honako gidalerro hauek kontuan hartzea:

- a) Teknologia-parkeetarako espazio berriak hirien barnealdean edo mugaren inguruan kokatutako eremuekin lotzea, proposamen berriak hiri-berroneratzeko eragiketen ondorio direla.
- b) Berrikuntzaren espazio berriak sustatzea hirigune historikoetan, kostaldeko guneetan, aspaldiko industrializazio-eremuetan, arkitektura bereziko hiriguneetan eta abarretan.
- c) Kanpoko konektibitate-nodo handiekin (hala nola aireportuak eta abildura handiko geltokiak) lotutako eremuak espazio kritikotzat hartzea, jarduera berritzaileak hartzeko potentziala duten aldetik.
- d) EAEko unibertsitateko campusekin lotutako parke zientifikoak sor daitezkeen sustatzea, hezkuntza-arloa eta enpresa-arloa uztartzeko, eta espazio multifuntzional moduan erabiltzea egon daitezela, irudiaren, arkitekturaren kalitatearen, gune publiko eta berdeguneen ikuspegitik begiratuta zainduta, eta aldi berean, irisgarritasun-baldintza egokiak, garraio kolektiboko sistemak eta telekomunikazioetako azpiegitura sendoa ere izanik.
- e) Euskal Autonomia Erkidegoan internet globalaren adabegi-zentroa ezartzearen aldeko apustua sendotzea, industria eta telekomunikazio zerbitzu globalak garatzen lagunduko duen eredu batekin.

- 3.– Jarduera ekonomikoetarako lurzoru berriekin lotutako beste elementu batzuei buruz, honako gidalerro hauek kontuan hartzea:
- Kokaleku berezi edo bereizietan kokatzea, lurraldearen bikaintasuneko hainbat osagai uztartzen direla.
 - Inguruko paisaia hiritar eta naturalean txertatzeko aukera bilatzea, eta balioa handitzeaz gain, hobetzeko lagungarri ere izango dira.
 - Konektibitate handia izatea, errepide bidezko eta garraio kolektiboko konexio onak izanik, hirigune garrantzitsuenekin eta kanpoko konexio-azpiegiturekin azkar eta modu eraginkorren lotuko dituztela.
 - Mugikortasun iraunkorreko sistemak sartzeta eta azpiegitura digital egokia izatea, ingurune-bikaintasunera bideratutakoa, eta espazio publikoen kalitatea bereziki azpimarratuta.
- 4.– Merkataritza-ekipamenduei buruz honako gidalerro hauek kontuan hartu behar dira:
- Gure herrietako hiri-bizimodua sustatzea, hiriko merkataritza lehenetsita aldiriko merkataritzaren aurrean.
 - Merkataritza-ekipamendu handien gehieneko azalera mugatzea interes orokorreko ezinbesteko arrazoen arabera, hala nola lurraldearen antolamendua eta hirigintza.
- 5.– Jarduera Ekonomikoetarako Lurzorua Sortzeko eta Saltoki Handiak Antolatzeko Lurralde Plan Sektorialean honako gidalerro hauek txertatuko dira:
- Jarduera ekonomikoetarako lurzoruaren sorrera publikorako eragiketak ezartzea.
 - Udal-kategorizazioa mantentzea lehentasunezko interesa duten eta hazkunde apalekoak eta garapen txikikoak diren udalerrietan, udal-planetan horri dagokionez burutu beharreko lurralde-politikaren elementu definitzaile gisa.
 - Gaur egun «industriarako» edo «jarduera ekonomikoetarako» kalifikatutako lurzoruak «bizitegirako» edo antzeko erabileretarako birkalifikatzeko prozesuak onartzea soilik alde aurretik eta dokumentu egokien bidez justifikatzen denean teknikoki, ekonomikoki eta hirigintza-arloaren ikuspegitik ezinezkoa dela beste hirigintza-eragiketa bat planteatzea. Kasu horretan, jarduera ekonomikoetarako sabai-azalera-erakigarria —azalera baliokidearekin— txertatuko da hirigintza-plangintzan.
- 6.– Jarduera ekonomikoetarako lurzoru-pakete handien dimentsionamenduaren azken erantzuleak izango dira Lurralde Plan Partzialak.
- 7.– Lurralde Antolamenduaren Gidalerro hauetan ezarritako eta EAEko Jarduera Ekonomikoetarako Lurzorua Sortzeko Lurralde Plan Sektorialean adierazitako erreferentzia orokorrak alde batera utzita, udalerrri bakoitzak gehienez lurzoruaren 3 hektarea aurreikusi ahaliko ditu ingurune naturalaren gain inpaktu esanguratsurik eragin gabe harrera-ahalmen nahikoa dagoenean.

13. artikulua.– Bizitegi-kuantifikazioaren arloko gidalerroak.

1.– Gidalerro nagusiak:

- Udalerrriaren bizitegi-ahalmena finkatzea lehendik dagoen etxebizitza-beharraren osagaiak batuta, eta emaitzari harrotzeko edo maiorazioko koefizientea aplikatuta.
Udalerrriaren bizitegi-ahalmena, hiri-lurzoru gisa eta lurzoru urbanizagarri gisa sailkatutako esparruetan hirigintza-plangintzak ahalbidetzen duen etxebizitzaren gehikuntza dela ulertuko da.
- Plangintzak bete behar dituen etxebizitza-beharrak zehaztea honako hauek aintzat hartuta: bilakaera demografikoa, familia-tasaren bilakaera edo bigarren etxebizitza. Beharrei maiorazio edo harrotze bat aplikatuko zaie.
- Bizitegi-kuantifikazioari udalerrian jenderik gabeko etxebizitzak gehitzea, plangintzak sustatu beharreko bizitegi-ahalmenerako funtsezko faktore diren aldetik.

Bizitegi-kuantifikazioa, IV. Eranskinean (Bizitegi-kuantifikazioa) jasotako irizpideen bitartez plangintzan aurreikusi beharreko etxebizitza-beharrak eta gehieneko bizitegi-ahalmena ezartzeko bidea ematen duen kalkulu-prozesua da.

- d) Tratamendu bereizia ematea hiri finkatuan gertatzen diren bizitegi-hazkundeei, lurzoru berrien okupazioaren bidez sortzen direnekin alderatuta:

- Kuantifikazio-irizpideetatik sortzen den bizitegi-ahalmenaren gainerako bizitegi-gehikuntzak onartuko dira, betiere hiri-lurzoria birgaitzeko, berroneratzeko edo birdentsifikatzeko eragiketen bidez gertatzen badira.

- Ez da onartuko bizitegi-kuantifikazioaren kopuruaren gainerako proposamenik landa-egoeran dagoen lurzoru urbanizagarrian sortzen direnean; hortaz, kuantifikaziorako irizpideak aplikatzeak aipatutako lurzoru horren desklasifikazio oso edo partziala ekar dezake hirigintza-plangintzaren ondoriozko berrikuspena egiten denean.

2.– Lurralde- eta hirigintza-plangintzarako gidalerroak:

- a) Bizitegi-kuantifikaziorako prozedura.

- 1) Plangintzako bizitegi-kuantifikazioa ezartzeko prozedura Aplikatzeko Arau hauen IV. eranskinean («Bizitegi-kuantifikazioa») dago jasota.
- 2) IV. eranskin horretan azaldutako metodologia Lurralde Plan Partzialak nahiz hirigintza-plangintzak berrikustean edo aldatzean aplikatu beharko da, eta eranskin horretan jasota dauden balio zehatzak argibide modura hartuko dira kontuan.
- 3) Hirigintza-plangintzaren kasuan, bizitegi-kuantifikazioa kalkulatzeko, planaren behin betiko dokumentua idazteko irizpide-hartzearen erabakiaren data baino lehenagoko datuen estatistika ofizialean oinarritu behar da.

- b) Bizitegi-beharrak honako magnitude hauek batuta kuantifikatzen dira:

- 1) Etxebizitza nagusiaren beharrak, bizi den biztanleria edo familiaren batez besteko tamaina aldatzeagatik.
- 2) Bigarren etxebizitzaren eskaria.
- 3) Jenderik gabeko etxebizitzaren aurreikuspena okupatutako etxebizitzak aldatzeagatik.
- 4) Lurralde-ereduaren zuzenketak, Lurralde Plan Partzialesan ezarritakoak.

- c) Harrotze-faktorea.

- 1) Harrotze-faktorea indize bat da, zeinak gehieneko bizitegi-beharraren zifra plangintzan kalifikatutako luraren gehieneko bizitegi-ahalmen bihurtzen baitu, izan litezkeen beharrak asetzea bermatzeko.
- 2) Harrotze-faktorea 2,2tik 3,0ra bitarte izango da, eta udalerriak IV. Eranskineko («Bizitegi-kuantifikazioa») 4. taularen arabera sailkatzen diren bost mailen arabera aplikatuko da.

- d) Bizitegi-ahalmena murriztea, dauden jenderik gabeko etxebizitzaren zati bat berreskuratzeagatik:

- 1) Bizitegi-kuantifikazioari dagokionez, bizitegitarako parkean dauden etxebizitzaren guztizkoaren % 2, gutxienez, izango da jenderik gabeko etxebizitzaren balioa.
- 2) Jenderik gabeko etxebizitza guztien % 10 bizitegi-kuantifikazioan sartzea gomendatzen zaie LPPei, betiere etxebizitza mota horren ehuneko teknika –IV. eranskinean zehaztutakoa– kendu ostean.

- e) Bizitegi-kuantifikazioa hirigintza-plangintzan:
- 1) Udal plangintza orokorrean aurreikusitako hiri-lurzoruaren eta lurzoru urbanizagarriaren bizitegi-ahalmenak ez du gaindituko bizitegi-beharren kalkulatik sortutako gehieneko balioa, behar horiei harrotze-faktorea aplikatu ondoren.
 - 2) Bizitegi-ahalmen horrek bi baldintza bete beharko ditu, gainera:
 - a.– Ezin izango du gainditu hirigintza-plangintza onartzen denean dagoen etxebizitza-parkearen % 50.
 - b.– Edozein udalerrik hasierako etxebizitza-parkearen % 10eko bizitegi-ahalmena proposatu ahal izango du.
 - 3) Honako hauek ez dira zenbatuko bizitegi-ahalmenaren gehikuntza moduan:
 - a.– Etxebizitza kopuruaren gehikuntza eta/edo hornidura-jardunetako hirigintza-erakigarritasunaren gehikuntza.
 - b.– Lurzoru urbanizaezinean kokatutako baserriak zatitzea.
 - c.– Aurreikusita dauden eta oraindik eraiki gabe dauden eraikinak, lizentzia badutenak.
 - d.– Hiri-lurzoru eta zoru urbanizagarrian dagoeneko dauden bizitegi-eraikinen birgaitze-, ordezte-, eraberritze- edo zatitze-eragiketen ondorioz sortuko diren etxebizitzaren gehikuntza.
 - e.– Merkataritzako lokalen erabileratik etxebizitza erabilerara aldatzearen ondorioz sortzen diren etxebizitzak.
 - 4) Aukeran, hirigintza-planeamenduak landaguneen ahalmena sartu ahal izango du bizitegi-kuantifikazioan.
 - 5) Etxebizitza kopurua eraikigarritasun bihurtzeko prozesua Aplikatzeko Arau hauen IV. eranskinean xedatzen denari jarraikiz egingo da.
 - 6) Hirigintza-plangintza berrikusteko prozesuetan –baldin eta indarreko plangintzaren bizitegi-ahalmena handiagoa bada gidalerro hauetako irizpideak aplikatzearen ondoriozkoa baino–:
 - a.– Ahalmen handiagoa honartuko da, baldin eta hiri-lurzoru birgaitzeko, berritzeko edo trinkotzeko eragiketen ondorio bada.
 - b.– Lurzoru urbanizagarriari dagokionez, indarreko plangintzan jada onartuta dagoena errespetatu ahal izango da, betiere justifikatzen bada hirigintza-garapenerako sustatutako jarduteken edo plangintza egikaritzearen arabera; dena den, kasu horretan ez da onartuko lurzoru urbanizaezina lurzoru urbanizagarri bihurtzeko birsailkapen gehiagorik.
 - c.– Plangintza berrikusteko prozesuak irizpide horien arabera egokitzearen ondorioz lurzoru urbanizagarriaren desklasifikazio garrantzitsua gertatzen bada, udalerririk horietan bizitegi-ahalmen handiagoa onartu ahal izango da, justifikatuta betiere, eta gehieneko muga kalkulatzeko, udalerririk biztanleriari eutsi egiten zaion hipotesia baliatu behar da. Irizpide horrek Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamendurako Batzordeak berariazko balorazioa ematea dakar.
 - 7) Bizitegi-ahalmena plangintza behin betiko onartu zenetik emandako lizentzien gaintik handituko duen aldaketarik ezin izango da sustatu, betiere hiri-berroneratzeko edo -trinkotzeko eragiketarik salbuespen izanik, edo hirigintza-planeamenduak hasieran planteatutako egoitza-ahalmena kuantifikazioaren irizpidetik ateratzen dena baino gutxiago baldin bada, eta baimentzen den muga gainditzen ez bada. Plangintzan bertan aurreikusitako bizitegi-ahalmena gehituko duten plangintza-aldaketen garrantzia plangintza-aldakuntzei dagokienez hirigintza-legeriak ezarritako mugen mende egongo da (hirigintza-antolamendu estrukturalaren erabateko edo partezko berrikuspenerako, edo aldaketa puntualerako baldintzak).

- 8) Herrigune anitzeko udalerriak edo kontzeju-egitura dutenak.
- a.– Herrigune anitz edo kontzeju-egitura duten udalerrietan, irizpide orokorren ondoriozko bizitegi-kuantifikazioaren zifra herrigune nagusiari aplikatuko zaio, baita bizitegi-garapenak planteatzen dituzten guneei ere (lurzoru urbanizagarriko sektoreak).
 - b.– Kontzeju-egitura duten udalerrietako gainerako guneeetan etxebizitza gehiago egin ahal izango dira, baina hazkundeak ez du izan behar lehendik dauden etxebizitzaren kopurua baino handiagoa.
 - c.– Aukeran, kontzeju guztien bizitegi-ahalmena sartu ahal izango da kuantifikazioaren kalkulu orokorrean.
 - d.– Landaguneei dagokienez, ekainaren 30eko 2/2006 Legean, Lurzoruari eta Hirigintzari buruzkoan xedatuta dagoenari jarraituko zaio.

f) Bizitegi-kuantifikazioa Lurralde Plan Partzialetan.

- 1) Lurralde Plan Partzialetan Eremu Funtzionaleko esparruaren barruko udalerrri bakoitzari dagokion bizitegi-lurzorua eskaintza kuantifikatu beharko da, eta, zehatzago, lurralde-ereduaren osagaia.
- 2) Lurralde Plan Partzialek, Eremu Funtzionalaren ezaugarri espezifikoak aplikatu ahal izango dizkiete erabilitako koefizienteak. Era berean, Eusko Jaurlaritzak, erregelamendu bidez, erabilitako koefizienteak Autonomia Erkidegoaren esparrurako egokitu ahal izango ditu.

3.– Etxebizitzak Lurralde Plan Sektorialak bizitegi-kuantifikazioari buruzko gidalerroak kontuan hartuko ditu, eta udalerrien arabera bereiziko du hirigintza-plangintzak aurreikusten dituen etxebizitzaren babes-araubidea.

14. artikulua.– Plangintzak bateragarri egitearen arloko gidalerroak.

1.– Lurralde Plan Partzialetan honako hauek kontuan hartzea:

- a) Udalez gaindiko izaera estrategikoko eremuen definizioa, zeinetan Bateragarritzeko Plan bat idatziko den bizitegi- edo -industria lurzoruko politikak garatzeko, edo bestela Plan Berezi bat ekipamenduak, azpiegiturak edo lurzoru urbanizaezina koordinatu behar den kasuetan.
- b) Beste Lurralde Plan Partzialekin erlazionatzeko esparruen identifikazioa.
- c) Udalez gaindiko azpiegitura linealak.
- d) Inplikaturako udalerrien plangintzan hartu beharreko irizpide espezifikoak udalerrri horiek beren hirigintza-estrategien integrazio eraginkorra lor dezaten.

2.– Bateragarritasunetako tresna alternatibo gisa bateragarritze-proiektu baten idazkuntza ezartzea, eraginpeko udalerrri bakoitzaren plangintza orokorrean barne hartu beharreko zehaztapen espezifikoak bilduko dituen, lortu nahi den bateragarritzea bermatzeko. Inplikaturako udalerrien Hiri Antolamenduko Plan Orokorrean Aurrerapenaren idazkuntza bateratua.

3.– Plangintzak bateragarri egiteari dagokienez, lurralde-eskalako proposamenak Lurralde Plan Partzialesan osatuko dira, esku hartzen duen udalez gaindiko administrazioak proposamen horiek egikartzeko eta finantzatzeko neurri egokien bidez. Alde horretan, administrazioak koordinatu egingo dira proposaturako agendak bideratzeko eta finantzatzeko.

4.– Eraginpeko udalerrri bakoitzean bateragarri egitekoak diren elementuak definitzea.

- a) Erreferentzia-esparrua zehaztea:
 - 1) Bateragarri egitea justifikatzen duten arrazoiak bete beharreko udalez gaindiko eginkizunen oinarriaren gain.
 - 2) Bateragarri egiteko strategiarekin lortu nahi diren helburu global eta espezifikoak.

- 3) Hiri-erabilera eta -jardueren proposamena eraginpean hartzen duten oinarrizko magnitudeak, baita garatu beharreko hiri-programak zehatz-mehatz ezartzea ere.
 - b) Plangintzak bateragarri egiteko aplikatu behar diren edukia eta irizpideak ezarriko dituzte Lurralde Plan Partzialek beren jardun-esparruan. Honako elementu hauek kontuan hartzea iradokitzen da:
 - 1) Bateragarri egiteko eremua mugatzea.
 - 2) Irizpideak ezartzea lurzoru-erabilerari, eraikigarritasunari eta hiri-diseinuari dagokienez Hiri Lurzoru edo Lurzoru Urbanizagarria antolatzeke, eta, kasuan kasu, lurzoru Urbanizaezina antolatzeke.
 - 3) Hornidurak xehetasunez zehaztea eta kokatzea, eta bereziki, espazio libre eta berdeguneen sistema, edo azpiegiturazko eskema.
 - 4) Udalerrien plangintza orokorraren idazkuntzarako erreferentziak.
- 5.– Plangintzak bateragarri egiteko espazio gisa azaltzea Bilbaoko itsasadarraren eta Pasaiako Badiaren inguruko eremuak. Dagokion Lurralde Plan Partzialak definituko du bateragarri egiteko eremua.

15. artikulua.– Uraren arloko gidalerroak.

- 1.– Ur-bazterreko eta ibilguko baldintzak babestea ur-masetako eta eremu babestuetako ingurumen-helburuak lortzeko, eta ibaigune, estuario eta hezeguneen dinamika eta morfologia lehengoratu ez ezik sustatu ere egingo dira, hiri-berroneratzeko eta -berritzeko eragiketetan.
- 2.– Politika egiterakoan egiturazko neurriak ezartzea arriskupeko hirigune sendotuetan, eta neurri horiek egiturazkoak ez diren beste hainbat neurriekin uztartuko dira, urak har ditzakeen eremuetan lurren erabilerak arautuz eta mugatuz, eta honako bi premisa hauek kontuan hartuz: gertaeraren edo uholdearen arriskugarritasuna, eta jardunaren eraginpean jarri nahi den lurraren oinarrizko baldintza: landa-lurra edo urbanizatua.
- 3.– Hirigintzako aurreikuspenetan aurreikustea honako hauek:
 - a) Ur-eskariak behar bezala gogobetetzeko behar adinako baliabideak, eta, aldi berean, harguneetako emari ekologikoen erregimenekiko bateragarritasuna.
 - b) lotutako euri-masaren ingurumen-helburuak betetzeko nahikoa eta egokia den saneamendu- eta -arazketa azpiegitura.
- 4.– Lurpeko urak babesteko lurralde-dimentsioa garatzea, prebentzio-politiken aplikazioan oinarrituta batez ere.
- 5.– Prebentzioaren alorrean, lurralde-antolamendutik laguntza eskaintzea ur-alorreko helburuak lortzeko laborantza- edo erazketa-sektorearekin zerikusia duten presioetan, eta batez ere eremu babestuen alorrean, eremu babestuen erregistroko herriak hornitzeko ur-bilketak barne.
- 6.– Plangintza hidrologikoan aurreikusitako hornidura- eta saneamendu-azpiegiturak eranstea.
- 7.– Gutxienez, Eremu Babestuen Erregistroan jasotako honako eremu hauek jasotzea:
 - a) Hiri-hornidurako ur-bilketak eta haien isurketa zuzeneko arroak.
 - b) Urtegien kasuan kontuan hartuko da, halaber, urtegitira isuralda litezkeen ibaien arroa.
 - c) Erreserba hidrologikoak.
 - d) Ingurumen- edo natura-intereseko ibai-tarteak.
- 8.– Ibai eta Erreken Lurralde Plan Sektorialak eta hirigintza-plangintzak, gainera, hau egin beharko dute:
 - a) Plangintza orokorrean, lurzoru urbanizaezinen ibai, erreka, aintzira eta urmaeletako ertzetan «Gainazaleko Urak Babesteko Lurzoru Urbanizaezina» kategoria ezartzea, Gidalerro hauetako ingurune fisikoari buruzko artikuluan ezarritako irizpideak aplikatuta.

- b) Hirigintza-garapen berriak dituzten landa-ertzetan urak har ditzakeen eremuaren okupazioa saihestea, eta, ezinezkoa balitz, itzulerako 100 urteko uraldia mugatzen duen lerrotik abiatuta kokatuko dira.
- c) Hiri-lurretako ibaiertzei garrantzi handia ematea hiri-paisaia itxuratzean eta ingurune naturala hirien barruan integratzean, eta eraikuntza-erretiro oparoak sartzea, ibaiaren tamainaren arabera.
- d) Lur urbanizagarriko eremuetako ertzetan, ibilguaren aldamenean lur askeak eskuragarri izateko aukera gehiago izateak espazio-antolamendu zabalagoa ahalbidetzen duela aintzat hartzea. Beraz, eraikuntzaren eta urbanizazioaren erretiro jakin batzuk planteatu behar dira, berdeguneak sartzea eta lehendik dagoen ur-bazterreko landaredia babesteko moduan.
- e) Hiri-berroneratzeko eta -birmoldaketarako eragiketetan, estaldurak eta bideratze gogorrak dituzten ibai-eremuak leheneratzea.
- f) Hirigintza-plangintza egiterakoan, uholdeak prebenitzeko problematika hidraulikoaren soluzioa kultura-intereseko zubi edo elementuak zaintzearekin bateragarri egitea.
- g) Ur-ibilguak aldatzeko debekua errespetatzea, baldin eta ibaiadarraren arroa 1 km²-tik gorakoa bada isurialde kantauriarrean, eta 2 km²-tik gorakoa bada isurialde mediterraneoan. Salbuespenez, 2 km²-rainoko eta 3 km²-rainoko tartek baimentzea, hurrenez hurren, Lurralde Plan Partzialean zehaztutako hirigintza-azpiegitura edo -jardunak direnean.
- h) Etxadien, plazen eta espaloien iragazkortasuna sustatzea, hiriaren drainatze-ahalmena handitzeko.

16. artikulua.– Energiaren arloko gidalerroak.

1.– Lurralde-plangintza partzialak honako hauek bete beharko ditu:

- a) Erabilera-eskema orokor bat ezartzea, nahitaezko mugikortasunaren ondoriozko lekualdaketak murrizteko.
- b) Baliabide berriztagarriak aprobetxatzeko behar diren azpiegiturak ezartzeko lur-erreserba egokiak biltzea, energia-alorrean ezarritako helburuak betetzeko behar adinako kopuruan eta ahalmen nahikoarekin.
- c) Energia Elektrikoa Garraiatzeko Sarearen plangintza kontuan hartzea, sare horretan bildutako instalazioak kokatzeko behar diren lur-erreserbak eginez.
- d) Garapen-ardatz linealak indartzea, garraio publikoko zerbitzuen erabilera bultzatzeko eta polizentrismoan oinarritutako hiri-egitura eraginkor eta trinkotuak sustatzeko, hartara lekualdatze-premiak murrizteko.
- e) Energia-iraunkortasuna ebaluatzeko azterketa egin dadin bultzatzea, plangintza horrek energia-kontsumoaren eta energia-aurrezpenaren eta -eraginkortasunaren gainean nola eragiten duen aztertze, eta energia berriztagarrien erabilera sustatzea.

2.– Hirigintza-plangintzak honako hauek sustatuko ditu:

- a) Eraikinak, auzoak eta hiriak energia-burujabetasuneko sistema hobeez horni daitezela.
- b) Lehendik dauden eraikinen eta urbanizatutako guneen energia-eraginkortasuna hobetzea.
- c) Eraikin eta espazio publikoen plangintzaren, proiektuaren eta egikaritzearen faseetan irizpide bioklimatikoak erabiltzea, batik bat orientazioari, diseinuari eta materialei dagokienez, eta energia-kontsumoa minimizatzen duten sistema pasibo eta aktiboen erabilerari dagokienez.
- d) Eraikin eta espazio publikoetan landaredia erabiltzea isolatzeko elementu moduan eta konfort klimatikoa urtaro batetik bestera erregulatzeko faktore moduan.
- e) Energia-alorrean efizienteak diren argiteria publikoko gailuak erabiltzea.

- f) Hiri-berroneratze eta -birgaitzeko eremuetan eta garapen berriko esparruetan hiriko bero-sareen bitartez energia termikoa sortzeko eta eraikinetan banatzeko sistema zentralizatuak ezartzea, energia berriztagarrien iturriak erabiliz.
- 3.– Petrolioaren eratorriez bestelako energia alternatiboen bidezko garraio-sistemak sustatzea, elektrizitatea eta gasa naturala erabiltzen dutenak adibidez.
- 4.– Eraikin eta instalazioen energia-autohornidura erraztea, eguzkia, haizea, biomasa eta abarren aprobetxamendu-sistemen bidez, iturri berriztagarrietako energia lortzeko soluzioei lehentasuna emanez. Horrez gain, lur urbanizaezinetan kokatutako eraikin isolatuetan energia-autokontsumoko sistemak erabiltzea erraztu.
- 5.– Energia Berriztagarrien Lurralde Plan Sektorialak honako irizpide hauek hartuko ditu kontuan:
- a) Berriztagarriek elektrizitatea sortzean duten parte-hartzea handitu beharra, produkzio- eta hornidura-azpiegiturak zabaldu beharra eta EAEko berriztagarrien energia-potentzialetik ahalik eta aprobetxamendurik onena lortzeko behar diren azpiegituren ezarpena erraztu beharra kontuan hartzea, hori guztia natura-, paisaia- eta kultura-ondarea zaintzearekin bateragarri eginez.
 - b) Baliabide berriztagarrien inbentarioa egitea.
 - c) Baliabide berriztagarriak aprobetxatzeko behar diren azpiegiturak ezartzeko lur-erreserba egokiak identifikatzea, behar adinako kopuruan eta ahalmen nahikoarekin.
 - d) Energia sortzeko eta garraiatzeko azpiegituren eta erabileren eta lurraldeko beste erabilera batzuen arteko bateragarritasuna ezartzea.
- 6.– Energia Eolikoaren LPS berrikustea eta egungo energia-eskakizunetara egokitzea, energia berriztagarriekin –eta zehazkiago energia eolikoarekin– bete beharreko helburu sektorialetatik abiatuta. Gainera, honako hauek ere bete beharko ditu:
- a) Energia eolikoaren ezarpenari dagokionez paisaia-aldagaia arautzen duten zehaztapenak jasotzea.
 - b) LPSean bildutako instalazioak ezartzeko ikus- eta ingurune-baldintzak biltzea, baita LPSean bildu ez badira ere 10 MW-tik beherako instalazioei eskatzen zaizkienak ere.
 - c) Energia berriztagarrien LPSean sartzeko aukera aintzat hartzea.
- 7.– Preskripzio tekniko osagarriak aplikatzea Babes Bereziko Antolamendu Kategorian bildutako lurretan barrena doazen linea elektrikoetarako, eta zehazkiago:
- a) Eremu menditsu edo malkartsuetan, oro har, paisaiak eduki ditzakeen edozein ikuspegitatik paisaiaren itxitura bisualak gainditzen dituzten aire-lineen euskarririk ez da jarriko.
 - b) Oro har, instalazioen ibilbideak erliebearen kota topografikoei jarraituko die, eta luraren morfologiara egokituko da.
 - c) Ahal dela, lehendik dauden komunikabideekiko (errepideak, trenbidea eta abar) paraleloan joango da ibilbidea, haietatik gertu, lurraldean trazatu berririk ireki gabe.
 - d) Hurbileko beste linearik badago, lehendik daudenak bikoizteari emango zaio lehentasuna, linea berri bat eraiki beharrean.
 - e) Euskarriak diseinatzean paisaia-inpaktua minimizatzeari garrantzi handia emango zaio, lurrera egokituz eta lur-berdinketa eta -mugimenduen premia murriztuz.
 - f) Natura babesteko edozein figuratan bildutako eremuetan edo korridore ekologikoetan barrena doazen linea elektrikoek hegaztiak babesteko behar diren gailuak bildu beharko dituzte, segurtasunari buruzko indarreko araudiaz gain.

- g) Elektrizitatea garraiatzeko linea berriak eraiki beharra justifikatzea, linea zaharrak ezabatzeko alternatibak aztertuz, eta lehendik dauden korridoreak (linea-trinkoketa) edo eratorritako ingurumen-inpaktuak ezabatzea edo mugatzea dakarten beste linea batzuk aprobetxatzea.
- h) Aprobetxamendu hidroeletrikoetan instalazioen metatze-efektua aztertzea, ezaugarri ekologiko eta morfodinamikoaren gainean eta ebaluatutako ibaietako ur-erabileren gainean efektu negatiborik sor dadin saihesteko.

17. artikulua.– Ekonomia zirkularraren arloko gidalerroak: hondakinen kudeaketa.

- 1.– Hondakinak instalazio egoki hurbilenetan tratatzea, eta horretarako, azpiegitura-sare nahikoa ezartzea eta azpiegituren, ekipamenduen eta zerbitzuen erabilera optimizatzea.
- 2.– Lurralde plangintzan hondakinen gaikako bilketarako eta birziklapenerako helburu batzuk zehaztea, helburu horiek kudeatzeko behar diren erreserbak zehaztuz, haien banaketak eremu funtzional osoari zerbitzu bikaina eta orekatua bermatzeko moduan.
- 3.– Industria-sektoreak, eraikuntza-sektoreak, eta, bereziki, eraispen-obren sektoreak sortutako hondakin-bolumenaren haritik etorritako problematika aintzat hartzea, lurralde plangintzan adieraziz erabilitako materialak identifikatzeko, gaika sailkatzeko, berreskuratzeko eta berrerabiltzeko behar diren hornidurak, egun dauden azpiegituren berrerabiltzea lehenetsiz.
- 4.– Eraikuntzako eta urbanizazioko udal-ordenantzen bitartez, material iraunkor eta birziklagarrien erabilera sustatzea, baita biologia-jatorriko materialen erabilera ere, baldin eta haien diseinuan, produkzioan eta ondorengo birziklatzean, ingurunearen gainean sortutako inpaktuak minimizatzen badira.
- 5.– Proiektu eta obren kontratazioan, ingurumen-alderdiak, diseinua eta material ekologikoen erabilera sustatzea eta balioestea, baita material horien beste zenbait alderdi ere, hala nola iraunkortasuna, inpaktua eta ingurumen-portaera, eta birziklatzeko eta berrerabiltzeko erraztasuna.
- 6.– Lurralde Historiko, mankomunitate eta toki-erakunde bakoitzaren hondakinak kudeatzeko politiken integrazioa EAEko Hondakinatarako Azpiegituren Lurralde Plan Sektorialaren bitartez bermatuko da.

18. artikulua.– Ekonomia zirkularraren arloko gidalerroak: lurzorua, baliabide gisa.

- 1.– Lurralde- eta hiri-plangintzako ereduaren garapena bultzatzea, lehendik dauden azpiegiturak eta hiriguneak berritzeko, birziklatzeko, leheneratzeko eta berrerabiltzeko jardunei lehentasuna emanaz, zabortege zahar zigilatutako esate baterako, azpiegitura edo ingurumen-ekipamendu bezala kalifikatu beharko direnak.
- 2.– Lurzoruaren erabilerak planifikatzea «lurzoruaren kalitatearen» faktorea kontuan hartuz giza osasunarentzat eta ekosistemen funtzionamenduarentzat onartezinak diren arriskuen prebentzioa ziurtatzeko, eta kutsatzaileak beste ingurune-konpartimentu batzuetara barreia daitezkeen saihesteko eta baliabideen erabilera optimizatzeke.
- 3.– Kutsa dezaketen jarduerak bertan behera uztean aurreikusitako erabileraren arabera eta hirigintza garatzeko edozein jarduni ekin aurretik saneamendu-premiak zein diren jakiteko ikerketak egin daitezkeen sustatzea, bide batez giza osasunerako edo ekosistematarako kalteak saihesteko.
- 4.– Lurzoru kutsatuen ikerketa eta leheneratzeak hiri-berroneratzeko prozesuetan biltzea.

19. artikulua.– Zeharkako gaien eta hiri-ereduaren arloko gidalerroak.

- 1.– Kontuan hartzea lurraldean eragina duten zeharkako gaiak: irisgarritasun unibertsala, genero-ikuspegia, klima-aldaketa, osasuna, euskara eta lurralde-interrelazioa.
- 2.– Zeharkako gaiak kontuan hartuta hiri-eredu trinkoa, erabileren nahasketari dagokionez konplexua sustatzea, gizarte arloan kohesionatutako eredu.

III. KAPITULUA

GOMENDIO MAILAKO GIDALERROAK

20. artikulua.– Landa-habitataren arloko gidalerroak.

- 1.– Egungo laborantza-lurzorua zaintzea hirigintzazko eta azpiegiturazko eragin eta esku-hartzeen aurrean.
- 2.– Nekazaritza-ustiategien jarraitutasuna ziurtatzea landa-inguruneko garapen sozioekonomikoaren oinarritzko tresna gisa nekazaritza-jarduerak egikaritzen dituen ingurune- eta lurralde-funtzioekin bat datozen produkzio-ereduetatik abiatuta, nekazaritza-ustiategien errentagarritasuna indartuz faktore erabakigarri gisa biztanleria finkatzeko eta landa-enplegua sustatzeko.
- 3.– Landa-ingurunea ekipamendu eta komunikazio egokiekin hornitzea, oinarritzko zerbitzu publikoen prestazioa hobetzearekin batera, hala nola garraioa, energia, ura, telekomunikazioak eta herritarren segurtasuna, besteak beste.
- 4.– Teknologiaren erabilera eta banda zabalerako sarbidea sustatzea landaguneetan bizi diren pertsonen bizi- eta lan-kalitatea hobetzeko, eta landa-ingurunearen eta hiri-ingurunearen artean dagoen hesia gutxitzea.
- 5.– Lurralde antolamenduko tresnen bitartez, lurralde-plangintza baserrien mantentzearekin lotzen duten irizpideak ezartzea eta haien galera saihestea, nekazaritza-jardueraren egikaritzapenetik eta administrazio desberdinek horri dagokionez egin beharko duten kudeaketatik abiatuta.
- 6.– Landa Nukleoak zaintzea nukleo txikietan dauden eraikuntzen birgaitzea eta aprobeixamendu hobea bultzatuz, aldez aurreko kokaguneen izaera errespetatuz morfologiari, bolumetriari eta materialei dagokienez, lurzorua kalitatea eta inguruko paisaia atxikiz.
- 7.– Genero-ikuspegia sartzeko laborantza-sektoreko esparru guztietan eta Emakume Nekazarien Estatutuari buruzko urriaren 15eko 8/2015 Legean ezartzen diren neurriak gauzatzea, aitorpena lortzeko, baita haien eskubide profesional, sozial eta fiskalen onespina ere emakumeen eta gizonen arteko aukera-berdintasuna lortzeko.
- 8.– Garraio publikoko edota eskatu ahalako garraio-zerbitzuen sarea hobetzea.
- 9.– Landa-inguruan bizi diren pertsonen aitorpen soziala ageriko egitea, janariak hornitzeko eta lurraldea zaintzeko egiten duten lanarengatik, emakumei arreta berezia emanez.
- 10.– Euskadiko Landa Garapen Programaren proposamenak kontuan hartzea nekazari gazteak ingurunera sartzeko bultzatzen duten tresnak sortzeko eta hobetzeko; ekimen publiko eta pribatuak martxan jartzea azpimarratuko dute, hala nola nekazaritza-herrixkak, nekazaritza-lurren bitartekaritza-zentroak, lur-bankuak edo helburu berak betetzen dituzten beste batzuk.
- 11.– Landa-gizarteari eustea, hark gordetzen baititu gure kultura-ondarea, ondare artistikoa, historikoa eta etnografikoa, eta gure errituak eta ohiturak; hau da, gure idiosinkrasiaren atal diren balioak eta bizimoduak.
- 12.– Nekazaritzako eta abeltzaintzako jarduerari lotutako instalazio eta eraikinak eraikitzearako orduan eskatzen diren baldintzak malgutu eta homogeneousatzea, nekazaritza-ustiategi profesionalen garapena erraztuz.

21. artikulua.– Paisaiaren arloko gidalerroak.

- 1.– Lurraldearen gaineko jardunak haren morfologia mantentzera egokitzea, eta zehazki topografiara, landaredi eta zuhaitz klimazikoei eutsiz honako neurri hauek kontuan hartuz:
 - a) Elementu nagusien gainean edo mendi-gandor, labar-ertz eta lurreko puntu gorenetan ez eraikitzea.
 - b) Lurren malda naturala ez aldatzea, mendi-hegalei eta erliebearen irtenguneei eutsiz, hormak, zuhaitz-lerroak eta bide tradizionalak desagertzea saihestuz adibidez.

- c) Eraikinak, lurzatiak, bide-sarea eta azpiegiturak luraren topografiara egokitzea, ahal dela mugarriak, lehendik dauden goragune topografikoak eta paisaia-elementu bereziak babestuz eta mantenduz, elementu berriak lehendik daudenak baino gehiago nabarmendu ez daitez.
 - d) Landarediari eta baso naturalei eustea, tamaina handiko zuhaitzen presentzia bultzatuz lurraldearen kalitatearen adierazgarri, eta baso naturalen berezko espezieen hazkuntza bultzatuz.
 - e) Landaguneetako berezko laborantza-paisaiak kontserbatzea, hala nola landazabalak, mahastiak, baratzeetako laboreak eta zuhaiztiak, paisaiaren aniztasunari ekarpen handia egiten diotelako, testura-nahasketari eta erabilera-mosaikoaren haritik datorren geometria bereziari arreta berezia eskainiz, lurralde-ingurune horiek berezi egiten dituen heinean.
 - f) Lehendik dagoen landaredia desagertzen bada, konpentsazio-neurri jakin batzuk ezartzea, lurren testura eta baso-masa kontserbatzeko eta paisaia naturala eta landare-estaldura kontserbatu eta bertako espezieak, edo, hala badagokio, produkzio- eta biziraupen-baliabide tradizionalei lotuta betidanik ustiatu direnak, indartzeko.
 - g) Bertako landaredia berreskuratzea, zuhaitzik gabeko gunetan eta espezie exotikoen ustiapenetan batez ere.
 - h) Sail handi mono espezifikokoak saihestea, baso autoktonoa berroneratzeko eremuekin konbinatuz, espezie autoktonoak eta errekek babesteko zerrendak behar bezala errespetatuz.
- 2.– Itsasertzeko paisaia eta hondartzetako eta portuko ingurunea babestea, honako neurri hauek kontuan hartuz:
- a) Lurmutur eta muinoak babestea, gozamen eszenografikorako gunek eta kostaldeko paisaiaren erreferentziazko mugarriak diren heinean.
 - b) Hondartzen paisaia eta beste elementu berezi batzuk (labarrak adibidez) babestu eta hobetzea, erabilera eta jarduerak antolatuz eta ingurune honen berezkoak ez diren elementuak saihestuz, are gehiago inpaktu negatiboa badakarte.
 - c) Portuak hiri-bilbean integratzea, ertzak eta portu-hira trantsizioa ongi tratatuz, ertzik gabeko guneei arreta berezia eskainiz. Integrazio hori ikusmenera zabaltzea, baina baita beste zentzumenetarako inpaktu negatiboak murriztera ere.
- 3.– Ibai-paisaien lehengoratzea eta kontserbazioa sustatzea, eraikin itsusgarriak ezabatuz, ur-bazterreko landaredia babestuz, oinezko eta bizikletentzako bide-sarea indartuz eta komunikazioko (zubiak, ibai-portuak edo ontziralekuak), produkzioko (errotak, burdinolak, ur-bazterreko ontziolak), bizitegiko edo aisiako elementuak leheneratuz.
- 4.– Ondare historiko-kulturala sustatzea proposamen irekien bitartez, kontakizun erkideen bidez oroimenezko tokiak lotzeko lagungarri.
- 5.– Kultura-bideei balioa ematea eta ibilbideen, bideen eta begiratokien –kostaldeko ibilbideak ere barnean hartuta– sarea sortzea, herritarrek paisaiarako sarbidea izan dezaten, honako neurri hauek kontuan hartuz:
- a) Ibilbideetan ondare-intereseko ondasunak eta tokiak biltzea, baita instalazio eta azpiegitura historikoak ere, ibilbide tematikoak ezartzeko aukera aintzat hartuz. Bista ugariko tokietan begiratokiak sustatzea.
 - b) Kostaldeko ibilbideak integratzea oinezko eta bizikleten erabilerarako egokituz eta seinaleak jarritz, itsasertzeko paisaia hautemateko oinarritzkoak diren heinean.
 - c) Ahal den neurrian, ibilbide eta begiratokietatik bistetarako oztopoak kentzea.
- 6.– Kokatze-sistema iraunkor eta tradizionalak babestea, sendotutako guneen hazkunde trinkoa erraztuz eta urbanizazio-dinamika desegokiak saihestuz, besteak beste honako neurri hauen bitartez:
- a) Lur berriak okupatu beharrean lehentasuna emango zaio dagoeneko urbanizatuta dauden eremuak gainezka egiteari eta optimizatzeari, baita egungo egiturarekin jarraitzeko jarduera ekonomikoak ezartzeari ere.

- b) Hiri-ertzetako edo hirien kanpoaldeko paisaia babestea eta hobetzea.
 - c) Hiri-baratzeak ongi integratu eta bateratzeko irizpideak ezartzea.
- 7.– Herriguneak inguruko ingurune fisikoan integratzea, ertzak, espazio libreak eta sarbideak zehaztuta landa-hiria trantsizioa behar bezala antolatzeke, honako neurri hauek kontuan hartuz:
- a) Herrigune txikien garapena haien irudi tradizionala babestearekin eta, nekazaritza-ustiatagirik ezean, inguruko paisaien kontserbazioarekin estuago lotzea.
 - b) Bolumenari, tipologiari eta dentsitateei dagokienez gune bakoitzaren ezaugarri morfologikoetan integratuta dauden eraikuntza-baldintzak zehaztea, eta eraikuntzak ezartzeko moduak arautzea, kasuan kasuko eraikinen ezaugarrietara (isolatuak, lerrokatuak edo mehelinen artekoak) egokituz.
 - c) Kanpoko ertzen eta haien soslaiaren ezaugarriak zehaztea, guneen irudi tradizionala babesteko, lehendik dauden elementuak integratuz, eta bereziki, gunea landagune gisa mugatzeko baliagarri izateaz gain kontserbatzea merezi dutenak. Gainera, udalerriaz gaindiko komunikazio-azpiegiturekiko lotuneak ongi zehaztea. Nekazaritza-pabiloiak paisaian integratzeko arreta berezia jartzea, herriguneei eta herriguneak finkatzen diren lurralde-egiturari dagokienez.
 - d) Hiriguneetarako sarbide jakin batzuk diseinatzea, natura- edo landa-inguruneko gune irekietatik hiri-paisaietara bitarteko trantsizioa erraztu behar dutela kontuan hartuta, eta guneak lotzeko bide-sareak sendotu edo leheneratzea.
- 8.– Industrialde sendotuen irudia hobetzea eta hiri-berroneratzeko programak garatzeko eremuak zehaztea, honako neurri hauek kontuan hartuz:
- a) Industrialde sendotuen irudiaren hobekuntza sustatzea, ibai-ibilguen integrazioa hobetzea, espazio publikoa eta lorategiak mantendu eta kontserbatzea eta eraikinaren irudia eta kontserbazio-egoera zaintzea barne, eta porrot egindako enpresen inguruan degradazio-arriskuak saihestea.
 - b) Jarduera ekonomikoen eremu berrietan paisaiaren integrazioa erraztea, topografiara egokituz eta eraikuntzaren diseinu-irizpideak aintzat hartuz, mimetizazio-teknikak erabiliz eta materialei, kromatismoei eta itxiturei arreta eskainiz.
- 9.– Hiri-paisaia berezi eta historikoen izaera mantentzea, haien nodo, mugarri, bidezidor edo ertzak osatzen dituzten erreferentzia materialak eta eraikitako ondare-elementu bereziak galdu gabe, besteak beste honako neurri hauen bitartez:
- a) Estetikaren, eraikuntzaren, funtzionaltasunaren eta tipologiaren ikuspegitik gune, hiriko gune edo hiri-paisaia historikoaren ezaugarri morfologikoetan guztiz integratuta dauden eraikuntza-baldintza batzuk ezartzea.
 - b) Eremu publikoen –eta, oso bereziki, bideen– beharrezko erregulazioa zehaztea, hirigunearen paisaia-ikuspegiak zaintzeko, funtsezko faktorea delako espaloien neurriei, lorategiei eta bide-sekzio motei dagokienez, eta fatxadek osatzen duten eraikuntzarekiko loturari dagokionez.
 - c) Inguruneko balio handiko elementuak (hegal eta mendiak, itsas eremuak eta abar) hiri-eszenan biltzea, eta eraikitako guneetatik haiek ikusteko aukera ematea, historian zehar gure hiriak modelatzean elementu horiek izan duten garrantziaren erreferentzia ez galtzeko.
- 10.– Lurralde Plan Partzialetan beren Eremu Funtzionalari eta eragin-eremuari dagozkien paisaia-zehaztapenak bildu beharko lirake, paisaia kudeatu, babestu eta antolatzeke dagozkion tresnen (Paisaiaren katalogoak adibidez) ondorio direnak.
- 11.– Paisaian eragina izan dezaketen azpiegitura, obra eta jarduera guztien oinarritzko baldintzak betetzen direla bermatzea, ingurunea ebaluatzeke tresnen edo paisaia integratzeko azterlanen bitartez.
- 12.– Lurraldea antolatzeke eremuan EAEko Administrazio publikoek paisaiaren alorrean sustatutako prozesu orotan herritarren parte-hartzea bermatzea.

22. artikulua.– Kultura-ondarearen arloko gidalerroak.

1.– Lurralde Plan Partzialek euskal kultura-ondarea bere osotasunean bilduk beharko lukete, tipologiaren arabera egituratuta: kultura-ondare materiala (higiezina eta higigarria) eta kultura-ondare immateriala.

2.– Hirigintza-plangintzak honako irizpide hauek hartu beharko lituzke aintzat:

- a) Ondasunaren eta haren lurralde-ingurunearen arteko erlazioa islatzea, nola kultura-ondarea babestean hala, ondasunaren inguruko gunean, erabilerak antolatu eta programatzean.
- b) Ondasuna kargen eta onuren berdinbanaketa ahal izateko moduko hirigintza-esparru batean biltzea.
- c) Ondasuna bere jatorrizko kokapenean mantentzea, ezinbesteko eta interes sozialeko arrazoiak tartean izan ezik.
- d) Kultura-ondasuna bere osotasunean babestea.

3.– Lurralde-plangintzan eta udal-plangintzan toponimiaren tratamendu bateratua hartu beharko litzateke aintzat.

4.– Kultura Ondarearen Lurralde Plan Sektorialak, besteak beste honako zehaztapen hauek bildu beharko lituzke:

- a) Eremu Funtzional bakoitzerako, banako monumentuak lehengoratzeko lehentasunezko ordena ezartzea, legez ezarritako ordenatik abiatuta.
- b) Plangintzak, eta, oro har, Plan Bereziek, monumentu multzoei edo kultura-paisaiei dagokienez kontuan hartu beharreko irizpide eta orientazioak zehaztea.
- c) Ondare Arkitektonikorako honako irizpide eta orientazio hauek zehaztea:
 - 1) Maiatzaren 9ko Euskal Kultura Ondarearen 6/2019 Legean kultura-ondasun arkitektonikoetarako ezartzen diren babes-mailak aintzat hartzea.
 - 2) Monumentu Multzoak mugatzean aintzat hartutako kultura-ondarea sailkatzea, honako kategoria hauen arabera:
 - a.– Babes berezia duten elementuak: Kultura Ondasun Kalifikatuak edo, haien arkitektura-, arte-, historia- edo kultura-balio bikainak direla-eta, halakotzat jo daitezkeenak.
 - b.– Babes ertaineko elementuak: Ondasun Inbentariatu deklaraturako higiezinak, edo, dauzkaten balioak direla medio, kategoria horretara asimila daitezkeenak.
 - c.– Oinarrizko babesa duten elementuak: garrantzizko baliorik eduki gabe, ondare-interesa dute tipologiaren edo ingurumenaren ikuspegitik.
 - d.– Elementu ordezkagarriak: balio txikia dutenez ordezkari daitezke, baldin eta eraikin berria lehendik dagoen multzoarekin integratzen bada, hartara egokituta.
 - e.– Bat ez datozen elementuak: beren ingurunera egokitzen ez direnak.
 - f.– Hiriguneak: eraiki gabeko guneak, erabilera publikokoak izan edo ez, Hirigune Historiko baten hiri-egituraren zati direnak.
- d) Arkeologia Ondarerako honako irizpide eta orientazio hauek zehaztea:
 - 1) Kultura-ondasun arkeologikoei lehen aipaturako Legean ezarritako babes-mailak ematea.
 - 2) Arkeologia Ondarearen babesa artikulatzea, arkeologia-eremu multzo hauetan oinarrituta:
 - a.– Historiaurreko santutegiak kobazuloetan: harkaitz-barrunbeak, barnealdean animalien eta askotariko zeinuen irudiak pintatuta eta grabatuta gordetzen dituztenak, historiaurre osoan barrena egin zirenak eta normalean «Labar-artea» esaten zaienak.
 - b.– Hiribilduak: Erdi Aroan «Hiribilduen» kategoria jaso zuten herriguneak.

2019ko irailaren 24a, asteartea

- c.– Beste aztarnategi eta elementu interesgarri batzuk: bizilekuak edo bizileku zatiak; leku edo elementu zibilak, defentsarakoak edo militarrik; erlijiosoak; hilobiak; merkataritza- edo industria-erabilerakoak; edo azpiegiturak.
- 3) Honako babes-maila hauek honako arkeologia kategoria hauei esleitzea: arkeologia-erreserba, babes zorrotza eta babesik gabea.
- 4) Babesa antolatzea honako aztarnategi mota hauen arabera:
 - a.– Historiaurreko santutegiak kobazuloetan: «Babes zorrotza» maila aplikatzea.
 - b.– Hiribilduak: Plan Bereziek, Azterlan Historiko-Arkeologikoetan oinarrituta, jardun-eremuak zehaztuko beharko lituzkete eta babes-maila ezarri beharko lukete.
 - c.– Erreserbako aztarnategiak: Kultura Ondarearen Lurralde Plan Sektorialak ezarri beharko luke historia ezagutzeko bereziki garrantzitsuak direlako eta urriak direlako ondorengo ikerketetarako erreserbatu behar diren aztarnategien zerrenda.
- 5) Dagozkion hirigintza-plangintzako figuretan, Arkeologia Ondarearen antolamendu kategorietatik arkeologia-eremu bakoitzerako behin betiko zer zehaztaperen egin beharko lirakekeen ezartzea.

23. artikulua.– Natura-ondarearen arloko gidalerroak.

- 1.– Lurraldeari buruzko jardunak egokitzea, EAEko azpiegitura berdea sendotzeko ingurune fisikoari eta azpiegitura berdeari buruzko kapituluak deskribatutakoari jarraikiz.
- 2.– Biodibertsitatearen aldagaia lurralde- eta hirigintza-plangintzan integratzea, geodibertsitatea barne, ondare naturalak gizarteari, ekonomiari, ingurumenari eta kulturari dakarzkion onurei balioa emanez.
- 3.– Naturan oinarritutako soluzioen aplikazioa sustatzea, horiek baitira ekosistemen funtzionamendua hobetu, biodibertsitatea areagotu, habitaturiko guneen erresilientzia hobetu eta biztanleriaren osasuna eta ongizatea hobetzeko bidea ematen dutenak.
- 4.– Lurraldea zaintzeko akordioak eta gizarte lurraldeko biodibertsitatearen kontserbazioan inplikatzeko sustatu eta onartzeko beste tresna batzuk bultzatzea.

24. artikulua.– Baliabide turistikoaren arloko gidalerroak.

- 1.– Elementu berezizat hartzea honako hauek, potentzial turistikoari erreparatuta:
 - a) Baliabide naturalak.
 - b) Itsasertza.
 - c) Paisaia.
 - d) Hiru lurralde historikoetako hiriburuak.
 - e) Herrigune historikoak.
 - f) Monumentu multzoak.
 - g) Ondarea eta hainbat alorretan (natura, historia, kultura, arkitektura, hirigintza, ingurumena, geologia edo arkeologia) interesa duten elementuak.
 - h) Oinezko eta bizikletentzako ibilbideak.
 - i) Ondare immateriala (gastronomia, nortasuna).
- 2.– Naturaren eta kulturaren aldetik dagoen potentziala modu iraunkorrean garatzea. Garapen turistikoaren ereduak bat etorri behar luke natura-eremuaren nahiz hiri-ingurunearen harrera-ahalmenarekin.

3.– Lurralde plangintza partzialari dagokionez:

- a) Lurralde plangintza partzialaren Lurralde Ereduan, Eremu Funtzional bakoitzean dauden baliabide turistikoaren antolamendua integratzea.
- b) Lurralde Plan Partzialetatik Baliabide Turistikoaren LPSean bildutako aurreikuspenak ongi txertatzeko lana koordinatzea, baliabide naturalen eta ingurumenaren babesarekin eta antolamenduarekin eta lurraldearen erabilera iraunkorarekin bateragarri direla bermatzeko moduan.

4.– Euskadiko mapa turistikoa egitea, helmuga turistiko guztiak zehaztuz, lehendik dauden lurralde-osagaiei, kudeaketa-ereduari eta turismo-eskaintzari buruzko azterketa oinarritzat hartuta.

5.– Baliabide Turistikoaren Lurralde Plan Sektorialak Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-garapen turistikoaren eredia definitu behar luke, eta honako hau arautu beharko du:

- a) baliabide turistikoaren babesa.
- b) ingurumen-inpaktua ebaluatzeko irizpideak eta turismo-jardueraren iraunkortasun-ratioak.
- c) lurraldeari buruzko nahiz gizarte, ekonomia eta kulturari buruzko alderdiak hobetzeko neurriak
- d) Azpiegitura turistikoa kuantifikatzeko jarraibideak, lurralde- eta hirigintza-plangintzarako.
- e) Laguntza-ekipamenduak.
- f) Saturazio-egoerak prebenitzeko behar diren neurriak.

25. artikulua.– Mugikortasun multimodalaren arloko gidalerroak.

1.– Garraio publikoko modu diferenteak konbinatzea mugikortasun-kudeaketa integraleko ereduak osatzeko, eta horrela EAE osoa lurralde irisgarri egiteko.

2.– Garraiobide publiko garbiak erabiltzea, hala nola trenak, tranbiak, autobus elektrikoak eta bizikletak, elektrikoak barne.

3.– Paraleloan dabilzan garraiobide publikoen arteko lehia saihestea eta zerbitzu publikoa hobetzen duten konbinazio multimodalak bilatzea.

4.– Lurralde- eta hirigintza-plangintzetan garraio publiko intermodaleko sistema integralak lantzea, garraiobide garbiei eta hiri-autobusetako lehenetsuneko trafiko-lineek (adibidez zirkulazio azkarreko autobusak) eskaintzen dituzten aukerei arreta berezia eskainiz.

5.– Autobus-geltokiak intermodalitate-irizpideei jarraikiz sortzea, aldiriko trenbide-geltokiekin eta garraio-sarean sartzeko nodo nagusiekin integratuz, abiadura handiko aireportu eta geltokiekin adibidez, baita bizikleta-mugikortasunarekin ere, bizikletak alokatzeko sistemak barne.

6.– Ekobulebarren garapenean, garraio kolektiborako eta oinezko eta bizikletentzako erreserbatutako plataformak biltzea, hiri-pieza desberdinak artikulatzeko eta zentralitateko gune eta garapen berriak kokatzeko.

7.– Landaguneetan eta biztanleria-dentsitate txikiko eremuetan garraio kolektiboko zerbitzu egokiak ezartzea, eta teknologia berriak erabiltzea mugikortasuna eraginkorrago bihurtzeko aukerak ikertzeko, eskatu ahalako zerbitzuak adibidez.

8.– Mugikortasun-planetan genero-ikuspegia biltzea, zaintzaren mugikortasuna kontuan hartuta.

9.– Bizitegi-garapen edo jarduera ekonomiko berrien proposamenetarako irisgarritasun egoki bat aurreikustea bai ibilgailu pribatuan, bai oinez, bai bizikletaz eta bai garraio publiko bidez.

26. artikulua.– Oinezkoen eta bizikleten mugikortasunaren arloko gidalerroak.

- 1.– Oinezkoen bide erakargarri, seguru, irisgarri eta erosoak ezartzea, eta elementu mekanikoak jartzea, hala nola eskailera eta arrapala mekanikoak, pasabide gurpildunak, igogailuak eta funikularrak, oinezkoen joan-etorriak errazteko.
- 2.– Bizikleta-sare seguru, koherente, irisgarri eta jarraitua ahalbidetzea, bide-etenik gabea eta ulertzeko erraza, bizikletaren erabilera sustatzeko bide laburrenak bilatuko dituen, gehiegizko maldak eta ibilgailuen eta oinezkoen trafikoekiko interferentziak saihestuko dituen eta muturreko klima-baldintzetatik babespean geratuko dena.
- 3.– Bizikletaren erabilera aintzat hartzea, elektrikoa barne, aparkalekuei eta kargatzeko guneei dagokienez.
- 4.– Lurralde Plangintzak honako hauek bete behar litzuzke:
 - a) LPPetan, EAEko Bizikletentzako Ibilbideei eta oinezkoentzako ibilbideei buruzko Plan Zuzentzailea garatzea Ereku Funtzionalaren mailan, guneen arteko konexio-sarea sortuz.
 - b) Donejakue Bidea, Inaziotar Bidea, Itsasoaren Bidea, Ardoaren eta Arrainaren Bidea, Bidezidor Historikoa, Arabako Artzaintza Naturbidea eta Ebroko Bide Naturala eranstea planen edukiei.
- 5.– Hirigintza Plangintzak, tokian toki, oinezko eta bizikleten mugikortasuna behar bezala garatu eta antolatu behar luke, eta zehazki:
 - a) Oinezko eta bizikletentzat garapen berrietarako irisgarritasuna ziurtatu beharko du, konektibitatea bermatzen duen toki-sare baten bitartez.
 - b) Oinezko eta bizikletentzako bidea herrietatik igarotzen dela ziurtatu beharko du, hiriarteko bilbeari jarraipena emanez eta EAEko Bizikletentzako Ibilbideei buruzko Plan Zuzentzailea edo lurralde historikoetako lurralde-plan sektorialak kontuan hartuz.
 - c) Hiri-ingurunean kaleak oinezkoentzat moldatu daitezela edo bizikletaren erabilera handi dadila sustatzea, ez ibilgailuak kaleetatik ateratzeko helburuz, baizik eta oinezkoentzat eta txirrindularientzat konexioak hobetuz, hori modu natural batean gerta dadin.
 - d) Oinezkoen eta bizikletentzako bideak diseinatzea, paisaiaren irizpideak txertatuta eta lurraldea eta paisaia gozatzea ahalbidetzen duten hiri-altzariak baliatuta.
- 6.– Oinezkoen lehentasuna ematea bizikleten gainetik udalak zehaztuko dituen herri barruko bideetan.
- 7.– Bizikleten alokairua eta/edo aparkatzea erraztea, nola eraikinen barnealdean hala aparkaleku eta gune publikoetan, eta bereziki intermodalitateko puntuetan, tren- eta autobus-geltokietan adibidez.

27. artikulua.– Bide-mugikortasunaren arloko gidalerroak.

- 1.– Bide-sistema egituratzea honelako konexio hauetan:
 - a) Euskal Hiriburuen Gune anitzeko Sistemaren kanpoko konexioak.
 - 1) Bilbao-Santander eta Kantauriko Erlaitza (A-8).
 - 2) Vitoria-Gasteiz Burgosekin eta Madrilekin (AP-1, A-1).
 - 3) Bilbao eta Vitoria-Gasteiz Logroñorekin eta Ebroko ardatzarekin (AP-68).
 - 4) Vitoria-Gasteiz Iruñearekin (A-1).
 - 5) Donostia Iruñearekin (A-15).
 - 6) Donostia Baionarekin, Bordelerekin eta Parisekin. (AP-1 eta A-63).
 - b) Euskal Hiriburuen Gune anitzeko Sistemaren interkonexioak.
 - 1) Bilbaoren eta Donostiaren arteko konexioa.
 - 2) Bilbaoren eta Vitoria-Gasteizen arteko konexioa.
 - 3) Vitoria-Gasteizen eta Donostiaren arteko konexioa, Deba Haranaren bitartez.

c) Eremu Funtzionalen interkonexioak, honako ibilbideen arabera:

- 1) Durango – Arrasate – Bergara – Beasain.
- 2) Plentzia – Elgoibar.
- 3) Amorebieta-Etxano – Igorre – Vitoria-Gasteiz.
- 4) Kadaguako korridorea.
- 5) Derio – Mungia – Bermeo.
- 6) Amorebieta-Etxano- Gernika-Lumo.
- 7) Balmaseda – Muskiz.
- 8) Azpeitia Azkoitia Elgoibarrekin, Zarautzekin eta Zumarragarekin.
- 9) Laudio – Urduña – Miranda de Ebro.
- 10) Zambrana – Bastida – Laguardia – Logroño.
- 11) Vitoria-Gasteiz – Amurrio – Balmaseda.
- 12) Vitoria-Gasteiz Kanpezurekin eta Gaubearekin.
- 13) Zambrana – Peñacerrada-Urizaharra- Bernedo – Kanpezu.
- 14) Laguardia – Kanpezu.

d) Paisaia-interesa duten ibilbideak, honako hauen arabera:

- 1) Deba-Mutriku-Ondarroa-Lekeitio-Ea-Ibarrangelu-Gautegiz Arteaga kostaldekoa.
- 2) Deba-Zumaia-Zarautz.
- 3) Azpeitia-Tolosa.
- 4) Vitoria-Gasteiz-Urizahar-Laguardia.

2.– Aurrekontu-aurreikuspenetan, lehendik dauden azpiegiturak mantentzeki lehentasuna ematea berriak egikaritzearen aurretik.

3.– Errepide bidezko salgaien garraioa gutxiago kutsatzen duten beste garraiobide batzuetara bideratzea, trenbidera eta itsas garraiora adibidez.

4.– Korridore estrategikoetan Ordainpeko Autobideen eta ibilgailu astunetarako Lehentasuneko Sarearen arteko bizikidetzak berrikustea.

28. artikulua.– Tren-, portu- eta aireportu-arloko mugikortasunaren eta logistikaren arloko gidalerroak.

1.– Tren arloko mugikortasunari eta logistikari dagokienez:

a) Tren-abiadura handia.

- 1) Euskadi lurralde mugakideekin lotzea tren-abiadura handian, Nafarroarekiko, Ebroko haranarekiko eta mesetarekiko konexioen bitartez eta Kantauri itsasoarekin eta Frantziako hegoaldearekin lotzeko egingo diren konexioen bitartez.
- 2) Nafarroarako lotura egungo bi aukeren bidez egitea; batetik, Ezkio-Itsaso eta Altsasua lotzen dituen Aralar Natura Parkea ekidinez, eta bestetik, Vitoria-Gasteiz eta Altsasua lautadan zehar lotzen dituen.
- 3) Hiriburuetakoa AHTko geltokiak metropoliko eta aldiriko garraio-sistemekin lotzea.
- 4) Abiadura handiko geltokiak metropoliko eta eskualdeko irisgarritasun handiko eremuetan ezartzea, eta hiri-eraldatzeko eta berritzeko eragiketetan txertatzea, azpiegitura horren haritik datozen eginkizun berriak bere gain hartzeko eta abiadura handiko geltokiak gure hiriburuetakoa bikaintasun-elementu nagusiekin lotzeko.

- 5) Abiadura handiko geltokiak eskualde-intermodalitaterako nodo handi gisa ulertzea, non, kanpo-konexiorako eta hiriburuen arteko konexioarako abiadura handiko trenez gain, etorkizunean garrantzitsuak izango diren konexio- eta zerbitzu-azpiegitura guztiak bildubeharko lirategien, hala nola aparkalekuak, alokairu-autoak, turismo-informazioko zerbitzuak, hotelak, taxi-geltokiak, autobus-geltokiak, metroa, tranbiak eta aldiriko trenak, besteak beste, mugikortasun-sistema integrala eskainiz.
 - 6) Honako hauek Abiadura Handiko geltokietarako lehentasunezko kokalekutzat jotzea, lurraldean eta hirian zenbateraino txertatu diren kontuan hartuta eta EAEko garraio-sistemaren gainerakoekiko interakzio-aukerak ikusirik:
 - a.– Bilbaon, Abandoko geltokia, ahal dela lurpekoa izango da, autobus geltokia izango du, baita Euskotren, metro eta tranbia, zabalera iberikoaren eta zabalera metrikoaren aldirietako trenetara iristeko modua ere, eta Loiuko aireportuarekin konexioa egiteko modua ere emango du. Halaber, geltoki horrek Europa barneko adabegi zeregina bete beharko luke iragaitzako geltoki gisa. Hala, trazaduraren jarraitutasuna ziurtatuko du Kantauriko erlaitzeko gainerako aldeetarantz.
 - b.– Donostialdea-Bidasoa Beherean, Donostian Atotxako geltokia, eta Irungo geltokia, zabalera iberikoaren aldiriko sarearekiko eta Euskotreneko lineekiko konexioak integratu beharko lirategi, autobus-geltokiei loturik eta Irunekin eta Donostiako (Hondarribia) aireportuekin lotuz. Donostiako geltokiak iragaitzako geltoki gisa funtzionatzea oso garrantzitsua dela uste da.
 - c.– Araban, Vitoria-Gasteizko geltokia geltoki intermodal gisa eta Madril-Paris ardatzeko iragaitzako geltoki gisa ezarri beharko lirategi.
 - d.– Ezkio-Itsasoko geltokia da Nafarroarekiko konexiorako bi aukeretako bat, eta Goierni eta Debagoienako hiriguneei Abiadura Handiko Trenaren zerbitzuak eskuratzeko modua emango die. Garrantzitsua da, halaber, geltoki hori eremu horretako aldiriko garraio-sistemekin lotzea.
- b) Aldiriko trenak.
- 1) Aldiriko trenbide-zerbitzuaren funtsezko ardatzak honako hauek dira:
 - a.– Bilbaoko ingurunea: Balmaseda-Bilbao; Urduña-Bilbao; Bermeo-Bilbao; Durango-Bilbao; Lezama-Bilbao.
 - b.– Donostiako ingurunea: Donostia-Baiona; Legazpi-Donostia; Zumaia-Donostia.
 - c.– Bilbao-Donostia ardatza: Euskotrenen linea, kostaldeko udalerrak bi hiriburuen inguruan egituratzeko trenbide-ardatza.
 - 2) Sarea hedatzeko honako jardun hauek abian jartzeko aukera aztertzea:
 - a.– Aldiriko zerbitzu berriak honako tarte hauetan: Beasain-Zumarraga-Legazpi edo Iruña Oka-Vitoria-Gasteiz-Agurain, lehendik dauden trenbide-lineen gainean.
 - b.– Urolako trena Zumaiaren eta Azpeitiaren artean zerbitzuan jartzea trenaren linea zaharraren gainean, eta Urretxuraino hedatzeko aukera, aldiriko sarean integratuta.
 - c.– Gaur egun trenbide-azpiegiturarik ez duten eraldaketa-ardatzetako tartetan, garraio kolektiboa egituratzeko ardatzak ezartzea, maiztasun eta edukiera handiko autobus-zerbitzuen bitartez, trenbide-sareko geltokiekin lotu ahal izateko.
 - 3) Tren geltokiei dagokienez:
 - a.– Trenbide-geltokiak funtsezkotzat jotzea, garraibide hori erabiliz mugikortasuna erraztu eta bultzatzen den heinean, eta lurraldean zentralitate-eremu berriak sortzea.
 - b.– Lurralde- eta hirigintza-plangintza koordinatzea, trenbide-geltokiak toki- eta eskualde- zentralitateko guneetan kokatzeko.

c.– Trenbide-geltokien irisgarritasuna, beste garraibide publiko eta pribatuekiko konbinazioa, erabiltzaileentzako aparkalekuak eta eskari handiko ekipamenduen (merkataritza-guneak, osasun- eta hezkuntza-hornidurak eta abar) ingurunea sustatzea.

d.– Bizitegien edo jarduera ekonomikoen dentsitate handiagoak erraztea garraio kolektiboan sartzeko nodoen ingurunean.

4) Trenbide-korridoreetan garraio kolektiboa egituratzeko ardatz horiek eraldatzeko baldintza egokiak noiz ematen diren eta zerbitzu berriak ezartzeko modu zehatza zein den zehaztea plangintza sektorialean.

5) ADIFen, zabalera metrikoaren eta Euskotrenen gaur egungo sistemen kudeaketa, programazioa, tarifak eta zerbitzuak integra daitezen eta zerbitzu horiek Eraldaketa Ardatzetako eremu guztietara hedatu daitezen sustatzea.

c) Tranbia.

1) Tranbiaren eta zirkulazio azkarreko autobusaren (BRT) zirkulazioa eta erakargarritasuna erraztea, semaforo-lehentasuna ezarri ibilgailu pribatuen zirkulazioaren aurrean.

2) Tranbia-geltokien eta beste garraibide batzuen arteko konexio intermodala sustatzea, bizikleta-mugikortasuna barne.

3) Tranbia-geltokien irisgarritasuna bermatzea, eta haien segurtasuna eta erosotasuna sustatzea.

2.– Portuen arloko mugikortasunari eta logistikari dagokienez.

a) Bilbaoko portua eta Pasaiako portua merkataritza-portu nagusi gisa bultzatzea, haien konektibitatea hobetuz ohiko zabalerako eta nazioarteko zabalerako trenbide-konexio berri batzuen bitartez, gune logistiko lehiakorrek lotuz eta portuaren eta hiriaren arteko interakzioa ahalbidetuz, portuguneetan erabilera mistoak bateragarri egiteko irizpideari jarraikiz.

b) Pasaiako portuaren berrikuntza sustatzea, Pasaiako Badiaren hiri-eraldaketa eta -berroneratzea ahalbidetzeko, egungo dartsenan portu-erabilerak eta hiri-berroneratzeko ekintzak bateragarri eginez.

c) Arrantza-jarduera sustatzea, Ondarroako, Getariako, Hondarribiko, Pasaiako eta Bermeoko portuetan batez ere, azken horrek, gainera, merkataritza-trafikoak ere hartzen dituelarik.

d) Lurralde-, hirigintza- eta portu-plangintza egiterakoan, EAEko itsasbazerrean banatzen diren arrantza-portu guztiak balio handiko azpiegiturak direla aintzat hartzea, hiriguneetako erdi-erdian egonik turismorako, bizitegitarako eta jarduera ekonomiko berrietarako erakargarri diren heinean.

3.– Aireportuen arloko mugikortasunari eta logistikari dagokienez.

a) Osagarritasunean eta baterako plangintzan oinarritutako aireportu-sistema sustatzea, EAEko hiru aireportuen potentzialtasunak garatuko dituen elkarlan lehiakor baten bitartez.

b) Bilbaoko aireportuko erabiltzaileak biltzeko merkaturak zabaltzea, haren irisgarritasuna hobetuz eta garraibideen arteko erlazio eraginkorrak ahalbidetuz, hegazkina, autobusa, automobila, abiadura handiko trena eta aldiriko trena integratuz.

c) Vitoria-Gasteizko aireportua zentro logistiko handi gisa indartzea, abiazio orokorreko, bidaiari-trafikoko eta aeronautika-zerbitzuetako eginkizunak betetzeaz gainera.

d) Donostiako aireporturako irisgarritasun metropolitarrak hobetzea, Baiona-Donostia Eurohiritik garraio kolektiboko zerbitzuak antolatuz, eta terminala garraio metropolitarrako zerbitzuei erantsiz.

4.– Azpiegitura logistikoari dagokionez:

- a) Jundiz-Forondako plataforma logistikoa indartzea, abiadura handiko eta zabalera iberikoko trenbide bidezko, errepide bidezko eta aireportu bidezko intermodalitaterako duen kokapen ezin hobearengatik, Forondako aireportuaren ondoan dagoelako eta euskal portuetako eta haien hinterlandetako trafikoaren garapena bultzatzen duelako.
- b) Arasur plataforma logistikoa indartzea iberiar penintsulako industrialde nagusien erdigunean, Bilbaon (Portua), Irun-Parisen eta Ebroko Haraneko korridorean sartzeko lineen artean trenbide-konexioko gune intramodala delako, eta euskal portuetako eta haien hinterlandetako trafikoaren garapena bultzatzen duelako.
- c) Lezo-Gaintxurizketako Plataforma logistikoak eskaintzen dituen aukerak optimizatzea, hiru zabaleratan (iberikoa, UIC eta metrikoa) trenbide-linea aldatzeko gune intramodala delako, Pasaiaiko portuaren aldamenean dagoelako, eta Pasaiaiko Badia leheneratzen laguntzeko potentziala duelako, Jaizkibelen eta Aiako Harriaren artean jarraitutasun ekologikoa babestuz.
- d) Plataforma logistikoetan, ekonomikoki iraunkorrak diren zerbitzuetarako salgaien errepide bidezko trafikoa trenbidera aldatzeko ekipamendu eta zerbitzuak garatzea.

29. artikulua.– Irisgarritasun unibertsalaren arloko gidalerroak.

1.– Lurralde- eta hirigintza-plangintzak honako gidalerro hauek garatu behar lituzke irisgarritasun unibertsalaren arloan:

- a) Hiri-inguruneetan erabileren nahasketa sustatzea, bizitegi-erabilerak haiekin bateragarri diren jarduera ekonomikoen erabilerekin eta zuzkidura- eta zerbitzu-erabilerekin uztartzeko, haietarako irisgarritasuna errazteko eta joan-etorrien premiak minimizatzeke moduan.
- b) Hiria diseinatzerakoan hurbiltasunaren bilaketa oinarritzat hartzea, bizileku, garraio publiko, lantoki, zuzkidura, ekipamendu eta saltokien arteko tartekak laburtuz.
- c) Hiria planifikatzean oinezkoen ardatzen sareari lehentasuna ematea beste mugikortasun modu batzuen aurretik, gune publiko eta ekipamenduetarako irisgarritasuna bermatzen duen ibilbide-kontzeptuari jarraikiz.
- d) Auzoen eta hiri-aldirien autonomia bermatzea, hornidura- eta ekipamendu-sare baterako sarbide unibertsala eduki dezaten, hirigunearen mendetasun funtzionala saihesteko moduan.
- e) Hiri-garapenari lurzoru berriak eransteke aukera aztertu baino lehen irisgarritasun-sarean integratzea, garraio publikoaren eta oinezko eta bizikleten garraioaren bitartez.
- f) Lurraldean merkataritzaren banaketa orekatua sustatzea, hiriguneetan kokatzeari lehentasuna emanez, halako saltokietara iristeko aukera automobilaren erabileraren mendean ez jartzeko.
- g) Irisgarritasun-alorrean lankidetzako eta elkarri laguntzeko prozesu eta mekanismoak bultzatzea, gizarte-sare inklusiboagoa eta atsegina lortzeko.
- h) Garraio-sistema batzuen eta besteen artean (publikoak nahiz pribatuak, motorizatuak edo ez) intermodalitatea indartzea, irisgarritasun-katearen ideia barruan.
- i) Landa-habitataren plangintzan komunikazio-sare baten diseinua biltzea ibilbide irisgarriak ezarriz herriguneen artean, eta, bereziki, bizitegi-ingurune barreiatuen eta zerbitzu- eta ekipamendu-horniduren artean.
- j) Naturagune babestuetan eta historia- eta kultur-ondarean irisgarritasun unibertsala sustatzea.
- k) Turismo-eredu irisgarria eta adinekoentzat edo desgaituentzat egokitua garatzea.

2.– Hirigintza-plangintzak, pertsona guztientzako diseinuari dagokionez, honako irizpide hauek hartu behar lituzke kontuan:

- a) Espazio publikoa eta ekipamenduak irisgarritasun unibertsaleko eta adinekoekiko lagunkoitasuneko baldintzei egokitzea.
- b) Adinekoek eta desgaituek plangintza-prozesuetan izan dezaketen parte-hartzea azpimarratzea.
- c) Auzo, herri eta hirietako espazio publikoa ariketa fisikoa egiteko ingurune apropos bihurtzea.
- d) Zahartzen ari diren edo desgaitasunen bat duten pertsonentzat ostatu-forma berriak sustatzea, etxean gera daitezela bermatzeko.

30. artikulua.– Genero-ikuspegiaren arloko gidalerroak.

- 1.– Lurraldearen izaera polizentrikoa sustatzea, non hiri ertainen protagonismoa berreskuratzea funtsezkotzat jotzen den zerbitzuak biltzeko eta emateko zentroak diren heinean.
- 2.– Lurraldea planifikatzean, erabilera guztiak, eta bereziki eguneroko bizitzarako beharrezkoak direnak, hurbil kokatzea, joan-etorriak ibilgailuz egin beharra murrizteko edo denborak ahal den neurrian laburtzeko moduan.
- 3.– Hurbiltasuneko hiri konplexua sustatzea, ongi hornitutako auzo seguruetan oinarritua, hiriko eta lurraldeko beste eremu batzuekin garraio publiko bidez ongi konektatuak.
- 4.– Gune publiko bizi eta seguruak indartzea, haien gizarte-eginkizuna mantendu eta sustatzeko eta herritarrei haiek erabiltzeko aukera emateko.
- 5.– Gune publikoak planifikatu eta diseinatzean, emakumeen, adinekoen (bi sexuen premia diferentzialei arreta eskainiz) eta haurren premiak kontuan hartzea.
- 6.– Dentsitate nahikoa duen hiri-eredu bat sustatzea, erabilerak behar bezala nahastea eta eguneroko bizitzarako behar diren ekipamenduetara oinez iristea ahalbidetuko duena, baita garraio publikoaren eraginkortasuna ere, ibilgailu pribatu bidezko mugikortasunaren mendetasuna murrizteko moduan.
- 7.– Garraioaren plangintzan eta kudeaketan genero-ikuspegia sartzea, jarduera horietan emakumeen mugikortasun-jarraibideak, bidaiatzeko modua eta joan-etorrien denbora- eta ordu-murrizketak kontuan hartzeko moduan, eta emakumeen irisgarritasun-premiak eta segurtasuna kontuan hartzeko moduan.
- 8.– Zaintzaren mugikortasuna sustatzea, beste pertsona batzuk zaintzearekin eta etxea mantentzearekin lotutako bidaiak ahalik eta denbora gutxienean, eskatutako ordu-tarteetan eta arrazoizko kostu batekin egiteko aukera ziurtatuz, eta pertsonen ordainpeko enplegua zaintza-erantzukizunekin bateragarri egiteko bidea emanez.
- 9.– Espazio publikoan segurtasuna bermatzea; horretarako, plangintza-prozesuan, parte-hartze prozesuen barruan, talde sozial batzuek eta besteek arriskutsu edo ez seguru gisa ikusten dituzten guneak identifikatuko dira.
- 10.– Herritarrek parte hartzeko prozesuak garatzea genero-ikuspegia aintzat hartuz emakumeen parte-hartzea indartzeko.

31. artikulua.– Klima-aldaketa arintzearen eta klima-aldaketari egokitzearen arloko gidalerroak.

- 1.– Lurralde- eta hirigintza-plangintzan klima-aldaketaren kausak eta eraginak aintzat hartzea, eta proposamenen bidez berotegi-efektuko gasen isurpenaren balantze garbia murrizten eta erresilientzia handitzen laguntzea.
- 2.– Klima-aldaketarako egokitzapena aintzat hartzea, inpaktuen eta urrakortasunaren kartografia tematiko baten bitartez.
- 3.– Azpiegitura berdea eta naturan oinarritutako soluzioak sustatzea klima-aldaketara egokitzeko neurri gisa, eta ekosistemak leheneratzea, lurraldearen erresilientziari eusteko.

- 4.– Baso-kudeaketa hobetzea deforestazioek eragin ditzaketen lurzorua galerak ekidinez, lurzoria baita karbonoaren sarbegi nagusia, eta degradatutako eremuak basoberritzea, baso naturalak karbono-hustubide izateko duen azalera handituz.
- 5.– Lurzorua okupazioa mugatzea, erabilera-nahasketa ahalbidetuz eta gune urrakorrak berroneratzeko bidea erraztuz, eta berotegi-efektuko gasen emisio txikiak dituzten intermodalitatea eta garraioak indartzea.
- 6.– Bereziki hiri-guneetan energia-eraginkortasuneko irizpideak indartzea eraikuntzan eta garraioan, bai eta energia berriztagarriak ere.
- 7.– Lurralde- eta hirigintza-plangintza klimaren ikuspegia txertatzea, honela:
 - a) Itsasertzaren babes eta antolamendurako Lurralde Plan Sektoriala moldatuko da, itsas mailaren gorakadaren eta muturreko olatuen kontrako eraginetara egokitzeko neurriak identifikatuta kostalderemuetan.
 - b) Ibai eta Errekak Antolatzeko Lurralde Plan Sektorialak eta Plan Hidrologikoen tratamendu egokia emango diete uholde-arriskua daukaten zonei, arreta berezia emango diete uholde-arriskua beste arrisku batzuei (kostaldean egotearekin lotutako baldintzak barne) gainjartzen zaien zonei.
 - c) Espazio publikoak iragazkor bihurtzea eta birlandatzea; horretarako, azpiegitura berdeak eta urdinak nahiz naturan oinarritutako konponbideak bultzatuko dira uholdeak eta estres termikoa –bereziki berotzearen efektua– jasan ditzaketen eremuetan.
- 8.– Lurralde Plan Partzialek klima-ikuspegia kontuan izango dute, eta inpaktuen eta horiei loturiko zaurgarritasunaren oinarritutako azterketak egin eta aplikatzeko neurriak zehaztuko dituzte. Gainera, hala dagokienez, xehetasun handiagoz aztertuko dituzte.

32. artikulua.– Osasunaren arloko gidalerroak.

- 1.– Hiri-garapen trinkoak sustatzea, lurzorua erabilera mistoaz, ongi lotutako kale irisgarriez eta bizitegi- eta merkataritza-dentsitate egokiaz, garapen berriak lehendik dauden garapenetan integratuz.
- 2.– Gune eroso, seguru eta jende guztientzat irisgarriak sortzea, herritarren ongizatearen eta kohesio sozialaren mesedetan.
- 3.– Ekipamendu-sareetarako berdintasuneko irisgarritasuna bultzatzea, sare horiek orekaz banatuz.
- 4.– Oinezkoen korridoreen bidez, bizikleta-sarearen bidez edo garraio publikoaren bidez elkarri lotutako eta hiri-ingurunearekin lotutako berdegune eta/edo eremu naturalen erabilera sustatzea.
- 5.– Mugikortasun aktiboa sustatzea, eta horretarako:
 - a) Hiri-garapen dentsitate eta trinkoak egikaritzea, lurzoria eta ongi konektatutako kale irisgarriak modu mistoan erabiliz.
 - b) Oinez ibiltzeko moduko inguruneak diseinatzea, jarduera fisikoa egitea eragozten duten oztopoak kenduz.
 - c) Mugikortasun aktiboko modu diferenteak (oinez, bizikletaz edo motorrik gabeko beste moduren bat) bultzatzea.
- 6.– Agente kutsatzaileen kontzentrazioa murriztea, hiriko zein hiriarteko garraio publikoaren erabilera sustatuz.
- 7.– Kalitatezko etxebizitza osasungarriak bermatzea, jende guztientzat irisgarriak eta energia-alarrean efizienteak, hirigintza-diseinuan irizpide bioklimatikoak sartuz. Halaber, biztanle talde guztientzako (egoera soziala, kulturala, ekonomikoa, adina, funtzionalitatea...) etxebizitza eskuragarrien nahasketa eta integrazio tipologikoa sustatzea.
- 8.– Nekazaritza-erabilerako lurak babestu eta leheneratzea, eta hurbiltasuneko elikadura osasungarria sustatzea.

9.– Oroimen kolektiboan garrantzi naturala, historikoa edo kulturala duten edo nortasuna duten lekuak zaintzea eta/edo hobetzea.

33. artikulua.– Euskararen arloko gidalerroak.

- 1.– EAEren errealitate soziolinguistikoa lurralde- eta hirigintza-antolamendurako tresnetan gehitzea, hizkuntza-ikuspegiari zeregin integratzailea emanda.
- 2.– Harremanetarako guneak ahalbidetzea, sare presentzialak indartzea eta eskusibotasuneko eta lurralde-konpartimentazioko guneak saihestea.
- 3.– Lurralde-plangintzan hizkuntza-paisaiaren kontzeptua sartzea.
- 4.– Euskarazko toponimo edo terminoen erabilera sustatzea, haien aldaera normalizatuan, auzo, industrialde, osasun-zentro, kultura-etxe eta ikastetxe berriak izendatzeko, besteak beste.

34. artikulua.– Lurralde-interrelazioaren arloko gidalerroak.

- 1.– Lurralde-antolamenduaren alorrean, koordinaziorako edo lurralde-erlazioetarako irizpideak aplikatzeko baterako plan edo estrategiak egitea. Horren haritik, eta zehazki, eraginpean dauden administrazio eskudunen artean honako hau gomendatzen da:
 - a) Baiona-Donostia korridorean lurralde arloko dokumentu bat idaztea, baterako diagnostiko batean oinarrituta. Dokumentu horrek gai zehatzak aztertuko ditu, lurralde horren eraikuntzarako oinarriak bilatuz.
 - b) Santander-Bilbao korridorean lurralde arloko dokumentu bat idaztea, baterako diagnostiko batean oinarrituta. Dokumentu horrek baterako lurralde arloko gaiak aztertuko ditu, eta trenbide-integrazioa kontuan hartuko du.
 - c) Nafarroarekiko interrelazioan naturaguneen babesari eta bide eta trenbide azpiegituren integrazioari baterako erantzun batean ados jartzea.
 - d) Errioxako Autonomia Erkidegoarekiko interrelazioan, erantzun integratua ematea, Errioxa Paisaia Kultural izendatu izana dela-eta, eta Ebro ibaiaren ingurunea babesteko baldintzak direla-eta.
 - e) Gaztela eta Leonekiko interrelazioan baterako erantzuna ematea naturaguneen babesari nahiz Miranda de Ebroren ingurunekeo integrazio logistikoari eta azpiegituren integrazioari.
- 2.– Lurralde Plan Partzialetan eta Lurralde Plan Sektorialetan lurralde-interrelazioaren ikuspegia txertatzea.
- 3.– Enkarterriko eta Araba Erdialdeko LPPetan berriaz kontuan hartzea Villaverde Turtzioz (Kantabria) eta Trebiñu (Gaztela eta Leon) enklabeak, enklabeok hainbat lurralde-alderditan duten eragina aztertzeko.

35. artikulua.– Parte-hartzearen arloko gidalerroak.

- 1.– Lurralde-antolamenduko tresna guztiak hartzean eta haien jarraipena egitean gizartearen zein erakundearen parte-hartzerako prozesuak txertatzea eta horretarako beharrezkoak diren bitarteko presentzialak zein digitalak prestatzea.
- 2.– Parte hartzeko prozesuaren gardentasuna bermatzea eta jasotako ekarpenei eta haiek aintzat hartzeari buruzko informazioa ematea.

36. artikulua.– LPP eta LPSen jarraipen-memoriaren arloko eta iraunkortasun-adierazleen arloko gidalerroak.

- 1.– LPPetarako eta LPSetarako ebaluazio-sistema indibidualizatuak ezartzea. Dokumentu bakoitzak epe batzuk ezarriko ditu memoria bat egiteko. Memoria horrek planen zehaztapenak noraino bete diren baloratuko du, beste dokumentu batzuetan eta hirigintza-plangintzan izandako eragina ere baloratuko du, eta bidezkoa bada, hartu beharreko neurriak definituko ditu.
- 2.– Gidalerro honetan adierazitako jarraipen- eta ebaluazio-beharren arabera informazio-sistema bat eratzea, lurraldeko sistema nagusien deskribapena, jarraipena eta ebaluazioa egiteko beharrezkoak diren adierazleak osatu ahal izateko.
- 3.– Lurralde- eta hirigintza-plangintzaren azterketa konparatua egiteko aukera ematea beste lurralde batzuekin alderatuta, lurralde- eta hirigintza-iraunkortasuneko adierazle hauek erabiliz:
 - a) Lurralde-eredua. Lurzoruaren kalifikazioa.
 - b) Biztanleria-dentsitatea.
 - c) Hiri-eredua.
 - d) Bizitegi-garapena. Plangintzako etxebizitza-aurreikuspena.
 - e) Etxebizitza-dentsitatea.
 - f) Lurzoruaren artifizializazioaren/kalifikazioaren bilakaera.
- 4.– Lau urtez behin, Eusko Jaurlaritzak memoria bat egitea, lurralde- eta hirigintza-iraunkortasuneko adierazleak zertan diren aztertzeke.
- 5.– Lurralde-plan partzial eta lurralde-plan sektorial guztiek, oinarritzko dokumentazioaz gain, zerikusia duten udalerrietako bakoitzarentzako ondorioen dokumentu osagarri bat izan beharko dute.

37. artikulua.– Lurralde plangintza partzial eta sektorialaren arteko koordinazioaren arloko gidalerroak.

- 1.– Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamendurako Batzordea lurraldearen antolamendu eta hirigintza kontuetako aholkurako eta koordinazio horizontalerako organo nagusia da administrazio guztientzat (horietan presentzia daukanean), administrazio autonomoko sailentzat eta autonomia-erkidegoko gainerako administrazio publikoentzat barne (administrazio zentrala, foru-aldundiak eta udalak), eta berari dagokio lurralde-plangintza interpretatu eta eztabaidak argitzearen eginkizuna.

Testuinguru horretan, lurralde-antolamenduaren eta hirigintzaren arloan eskumenak dituzten Eusko Jaurlaritzako eta foru-aldundietako sail edo arloak izango dira, beren aldetik eta administrazio horietan, lurralde- eta hirigintza plangintzako ingurumen-ebaluazio estrategikoaren funtzio integratzailearen arloko osagarriak koordinatzearen eginkizuna izango dutenak.

- 2.– Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Legearen (maiatzaren 31ko 4/1990 Legea) 17.5 artikulua xedatutakoarekin bat etorruta, lurralde-plan sektorialekin lurralde-antolamenduaren gidalerroekin izan ditzaketen kontraesanak, eta, dagokion kasuan, lurralde-plan partzialekin izan ditzaketenak, lurralde-plan sektorialaren parte hori edo parte batzuk deuseztatzea ekarriko du.

Horri kalterik egin gabe, honako gidalerroak proposatzen dira:

- a) Lurralde-plan partzialen eta lurralde-plan sektorialen arteko desadostasunak.

Aurkako legezko maila duen araua salbu, kontraesan horiek irizpide hauei jarraikiz argitu beharko dira:

- 1) Lurralde plan partzialari dagokionez:

- a.– Lurralde-plan partzialaren irizpidea lurralde-plan sektorialaren gainetik jartzea eremu funtzionaleko lurraldearen izaera propioa duten gaiez ari denean.
- b.– Zalantzarik izanez gero, lurralde-plan partzialaren alde egingo da.

2) Lurralde plan sektorialari dagokionez:

a.– Lurralde-plan sektorialaren irizpidea lehenestea EAE osoan edo Eremu Funtzionaletik haragoko mailan aplikagarri diren gaietan (uholde-arriskua, nekazaritza-bitartekoaren babesa, kostaldearen babesa, ibai eta errekekiko atzerapenak, Trenbide Sare Berriaren azpiegiturari dagozkion antolamendu-baldintzak).

b.– Lurralde-plan partzialak murrizketa handiagoak justifikatuko ditu lurralde-plan sektorial bakoitzak, bere eskumenen esparruan, araututako gaietan.

b) Lurralde-plan sektorialen arteko desadostasunak.

1) Lurralde-plan sektorialek lurraldean elkartutako beste plan sektorialekiko koordinazioari dagokion apartatu bat izan beharko dute beren memorian, non gatazka posibleak saihestu eta/edo deuseztatzeko neurri egokian jasoko diren.

Neurri horiek izan ezean, Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamendurako Batzordeak zehaztuko ditu irizpideak, kasu bakoitzean eta modu justifikatuan, egoki irizten direnak indarreko edo etorkizuneko lurralde-plan sektorialen artean sor daitezkeen gatazkak saihestu edo konpontzeko.

2) Desadostasunak lurralde-antolamenduaren gidalerroetan jasotako irizpideekin bat etorrira konponduko dira, eta, irizpiderik ezean, lurraldearen babes handiagoa edo lurralde-jasangarritasuna hobeto betetzea dakartenekin.

3.– LPPetan formatu erkide bat ezartzea, homogeneotasunez lan ditzaten aurre egin beharreko alderdiak eta elementu grafiko berdinak erabil ditzaten. Formatu erkide horretan eremu funtzionalaz gaindiko dimentsioa biltzea, eta beste eremu funtzional batzuekiko –eta bereziki mugakideekiko– elkarreragina aztertzea.

38. artikulua.– Hirigintza-planak tramitatzean administrazioa integratzearen arloko gidalerroak.

1.– Hirigintza-plangintzaren tramitazio-prozesuetan esku hartuko duten administrazioek ezingo dute Euskal Autonomia Erkidegoko Lurzoru eta Hirigintzari buruzko Legean (ekainaren 30eko 2/2006 Legea) ezartzen ez den beste izapiderik onartu, onarpenerako prozedurak atzeratzea ekidite aldera.

2.– Ingurumen arloko ebaluazio-prozeduraren izapideak eta planaren funtsezko prozeduraren izapideak beteko dira aldi berean, izapidetzearen epeak hobetze aldera.

3.– Administrazioen arteko lana eta koordinazioa errazteko xedez, Euskal Autonomia Erkidegoaren Lurraldearen Antolamendurako Batzordeak honakoak egingo ditu:

a) Plan orokorraren moldatzea aztertzea, Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legearen 91.2 artikuluan aurreikusitakoarekin bat etorrira.

b) Eusko Jaurlaritzako, foru-aldundietako eta administrazio zentralako sailek aurkeztutako txosten sektorialak dokumentu bakarrean biltzea, ingurumen-ebaluazio estrategikoari lotutako ingurumen-organoen txostenak barne, igortzen diren kasuetan, koherentzia global bat bermatuz.

4.– Ingurumen-organok ebaluatuko du, legedi aplikagarriaren markoaren barnean, plan orokorrean proposatutako ingurumeneko aspektuen integratzea, berariaz azpimarratuz bere eskuduntzako gaiak eta ingurumenaren ikuspuntutik garrantzia justifikatua dutenak.

5.– Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamendurako Batzordeak txosten tekniko bat sortzea sustatuko du, non administrazioarteko bateratze maila aztertuko den lurralde-plangintzak hirigintza-plangintzarekin duen koordinazioko gidalerroen aplikazioan.

2019ko irailaren 24a, asteartea

APLIKATZEKO ARAUEN I. ERANSKINA

ANTOLAMENDUKO ETA ESPAZIOAREN ERABILERAKO GIDALERROEN HIRIGINTZA-
PLANGINTZARAKO ERAGINKORTASUN LOTESLE ZUZEN EDO ZEHARKAKOEN
IDENTIFIKAZIOA, LURRALDE-ANTOLAMENDUAREN GIDALERROEN APLIKATZEKO ARAUAK II.
KAPITULUAN JASOTZEN DIRENAK

Artikulua	Efikazia lotesle zuzena	Zeharkako efikazia loteslea
3	1., 2., 3., 4a. (3. eta 4.) eta 4b. apartatuak	4a. (1. eta 2.) apartatua
4	2., 3., 4., 5. eta 7. apartatuak	1. eta 6. apartatuak
5		Artikulu osoa
6		Artikulu osoa
7	3., 4., 5. eta 6. apartatuak	1., 2. eta 7. apartatuak
8	1., 3., 4. eta 5. apartatuak	2. apartatua
9		Artikulu osoa
10	2. apartatua	1. eta 3. apartatuak
11		Artikulu osoa
12	1., 2., 3. eta 4. apartatuak	5., 6. eta 7. apartatuak
13	1. eta 2. apartatuak	3. apartatua
14	2. apartatua	1., 3., 4. eta 5. apartatuak
15	1., 2., 3. eta 8. apartatuak	4., 5., 6. eta 7. apartatuak
16	2. eta 4. apartatuak	1., 3., 5., 6. eta 7. apartatuak
17	4. apartatua	1., 2., 3., 5. eta 6. apartatuak
18	Artikulu osoa	
19	Artikulu osoa	

APLIKATZEKO ARAUEN II. ERANSKINA

INGURUNE FISIKOAREN ANTOLAMENDUA

Araudiaren eranskin honetan sartzen dira ingurune fisikoko elementu, prozesu, jardueren kontrol eta antolamenduari buruz nahitaez bete beharreko gidalerroak eta erabilera-matrizea.

1.– Ingurune fisikoaren elementu eta prozesuak eta jardueren kontrola:

1.a. Elementuak eta prozesuak.

1.a.1. Lurzoruaren eta lurpearen tratamendua.

- a. Lurzorua narriatu gabe lurzorua potentzialtasunak aprobetxatuko dituzten erabilerak atxikitzea eta esleitzea, lurzorua oinarriko baliabide gisa aitortuta, lurzorua baita jardueren funtsezko euskarria eta prozesu natural ugariaren ezaugarriak zehazten dituen oinarri fisikoa.
- b. Antolamendu berean sartu behar dira espazio babestuen plangintzarekin nahiz basoen kudeaketa orokorarekin zerikusia duten gaiak, basoen funtzioak behar bezala betetzean eragina dutenean, batez ere lurzorua finkapenari eta lurzoruari dagokionez.
- c. Oro har, ekintza positiboko programa eta neurriak gaineratuko dituzten lurralde-plan partzialek eta sektorialek, landa- eta natura-espazioak hobetzekoak, eta puntu horiek definituko dituzte, besteak beste, lortu beharreko helburu zehatzak; beharrezkoak diren neurrien multzoa, neurri horiek aplikatzeko eta finantzatzeko erantzukizunak, eta haiek egikaritzeko epeak. Programak, adierazle gisa, honako hauek izan daitezke:
 1. Baso-masak antolatzea optimizazio-irizpideen arabera sasoi bakoitzaren ezaugarrien mende, masa produktiboenentzat zein hazkunde mantsoagoa dutenentzat. Antolamendu horrek landaketa berriak ustiatzeko eta egiteko tekniken erregulazioa hartuko du barnean.
 2. "Babesteko eginkizuna duen mendien katalogoa" lantzea, batez ere Onura Publikokotzat deklaraturako Mendietan, guztiak ere hirigintza-informazioan bildu beharrekoak. Katalogo horretan bilduko dira ingurunearekin bereziki arduratsua den ustiaketa egiteko eskatzen duten mendiak, mendi horiek zenbait zerbitzu ekosistemiko ematen dituztelako, hala nola higaduraren prebentzioan edo ur-ibilguan behera dauden lurren babesean.
 3. Babes Bereziko eta Gainazaleko Uren Babeseko kategorietan eta interes naturala duten baino espazio babestuen zati ez diren beste espazio batzuetan bildutako esparruen hobekuntza- eta kudeaketa-programak.
 4. Lehentasunezko esparruak basoberritzeko ekintzak, edo LPPak identifikatzen dituen Ingurune Hobekuntzako kategoriarenak.
 5. Nekazaritza-jarduerak atxikitzeko jardun-programak, baita abandonaturako lurrak edo desagertzeko arriskuan dauden lurrak kudeatzekoak.
 6. Paisaiaren Ekintza Planak, eta paisaia-katalogoetan ezartzen diren paisaia-kalitateko helburuak betetzeko neurri eta jardunak.
- d. Oro har, nekazaritza-azalera erabilgarria atxikitzen saiatzea, nekazaritza-lurzoruaren ezaugarriak onartuz, euskarri soila izatetik haratago.

- e. Lurralde plan partzial eta sektorialeak eta hirigintza-plangintzak aintzat hartuko dituzte prozesu narriatzaileen aurrean lurzoruak duen gaitasun agrologikoaren eta hauskortasunaren faktoreak. Bi alderdi horiek irizpide izango dira obrak eta azpiegiturak kokatzeko, eta hirigintzako garapen-prozesuetatik eta ekonomia-garapeneko prozesuetatik at utzi beharrekoak mugatuko dituzte, balioak aztora ditzaketela uste bada. Babes hori nekazaritzako erabileren bideragarritasunerako zaintzea interesgarri den lurretara zabalduko da, produktibitatea dena dela eta EAEko Landa Garapeneko Programak ezarritako landa-ingurunerako garapen-ildoekin bat.
- f. Meatze eta hidrokarburoetan ezarritako araudietan oinarrituta, zorupea plangintzako beste elementu bat bezala ikusi behar da, teknologia erabilgarri onenekin aukerarik onena aurkitzeko plangintzaren proposamen eta alternatibak lantzeko garaian, betiere dokumentu honetan ezartzen diren ereduaren oinarriei jarraikiz. Edozein kasutan ere, zorupeak izan behar duen bokazioa aurreikuspen sektorial baten faltan zera izango da, berezko egoeran atxikitzea.
- g. Saihestu egingo da, edo ahal den neurrian minimizatu, mineralen, gatzen eta ur erreaktiboen airepeko esposizioa, elementu horiek aldatzen baitituzte zorupearen propietateak meteorizazioan.
- h. Hezetasun-aldaketa garrantzitsuak saihestuko dira lurzoru espantsiboetan (bolumena nabarmen aldatzen dutenak hezetasun-aldaketa bat dagoenean).
- i. Luiziak saihesteko edo haien ondorioak gutxitzeko beharrezkoa da indar erresistentek gehitzea edo mendi-hegalean edo hegian jarduten duten indar desestabilizatzaileak gutxitzea.
- j. Subsidentzia izan dezaketen lurzoruetan (azaleraren hondoratze mantsoak), eta kolapsoak ere izan ditzaketenetan, edozein jatorritako bibrazioak saihestuko dira eta, oro har, lursailaren karga puntuala, baita maila freatikoaren aldakuntza esanguratsuak ere.

1.a.2. Biodibertsitatearen tratamendua.

- a. Biodibertsitateak iraun dezala bermatzea. Biodibertsitatea da, «edozein iturritako, lehorreko ekosistemetako, itsasoko ekosistemetako eta beste ekosistema urtarretako organismo bizien desberdintasuna, haiek parte hartzen duteneko konplexu ekologikoak barne direlarik. Espezie bakoitzaren barneko, espezieen arteko eta ekosistemen arteko dibertsitatea hartzen ditu barnean» (Dibertsitate biologikoari buruzko hitzarmena, 1992).
- b. Endemismoak lehentasunez babestea (konbinazio genetikoak, zenbaitetan leku geografiko murriz batean baino ez dauden espezie gisa sortutakoak, eta beste zenbaitetan esparru zabaleko espeziekiko tokiko aldaera gisa sortutakoak). Horretarako, jarraitu egin behar da espazio zabalak antolatzeke ekindako ildoekin, non eta espazio horietako lurraldearen gaineko erabilerak balio berezia duen ingurune natural bat gorde badute eta erreferentzia ekologiko eta kultural gisa eratu badira biztanleriaren zati handi batentzat.
- c. Ildo hori habitat, espezie eta banako bereziak babestera zabaltzea EAE osoan. Habitatak konektatzeko korridore ekologikoak zaindu eta lehengoratu ere egin behar dira, truke genetikoa berma dezaten. Eskala guztietara zabalduko da irizpide hori, konektatutako azpiegitura berde bat.
- d. Lurralde-jardun orotan landarediaren babesa eta, bereziki, zuhaitzen kontserbazioa aintzat hartuko dira. Neurriak hartuko dira konektibitate ekologikoa lehengoratzeko lehendik galdutako lekuetan, eta zuzenketa- edo konpentsazio-neurriak galtzea posible dela aurreikusten den lekuetan. Batasunaren eta eskualdearen intereseko habitatak babestu eta kontserbatuko dira.
- e. Faunaren zirkulazio librea saihestuko duten oztopo artifizialak sortzea saihestuko da, eta, oztoporik egonez gero, aztertu egingo dira eta neurriak hartuko dira zirkulazio hori ahalbidetzeko.

- f. Goi tentsioko linea elektrikoak instalatzean, hegaztiak ez elektrokutatzeko edo talka ez egiteko gailuak erabili beharko dira, Ingurumen eta Lurralde Politika sailburuaren 2016ko maiatzaren 6ko Aginduan ezarritako hegazti mehatxatuentzako beste gune interesgarri batzuk mugatzen dituen Aginduaren arabera. Agindu horren bidez, arriskupean dauden hegazti-espezieen ugalketa, elikadura, sakabanatze eta kontzentrazioko lehentasunezko eremuak mugatzen dira eta hegazti-faunaren babes-eremuak —non goi-tentsioko aireko linea elektrikoetan ez elektrokutatzeko edo talka ez egiteko neurriak aplikatuko baitira— argitaratzen dira.
- 1.a.3. Gainazaleko baliabide hidrikoen tratamendua.
- a. Lurralde- eta hirigintza-antolamenduak kontuan hartuko ditu EAEko urtegi, ibai, erreka eta gainazaleko beste ur-masa batzuen mugakide diren eta urbanizaezin, urbanizagarri eta hiri-lur gisa sailkatutako lurak. Horri dagokionez, EAEko Ibai eta Errekak Antolatzeko LPSean adierazitakoa izango da aplikatzekoa.
- b. Urbanizaezintzat sailkatutako lurzoruan Gainazaleko Urak Babesteko Kategoriarako ezarritako zehaztapenak aplikatuko dira, kapitulu honetan jasotakoaren arabera.
- c. Hezeguneei dagokionez, EAEko Hezeguneeen LPSak xedatutakoa bete beharko da, eta, Naturagune Babestuak direnetan, horien arau propioak xedatzen duenera.
- 1.a.4. Lurpeko baliabide hidrikoen tratamendua.
- a. Administrazioak benetako kontrola egikaritu beharko du akuiferoen gain bi helburu lortzeko: uren kalitatea mantentzea eta haien gainustiapena saihestea.
- b. Lurpeko uren urrakortasun-eremuak ezartzeko erreferentzia-esparrua «Akuiferoen Urratze-arriskuaren Mapa» izango da, Eusko Jaurlaritzaren Informazio Geografikoaren atarian bildutakoa (<http://www.geo.euskadi.eus>).
- c. Urak –lurpekoak zein gainazalekoak– kutsatzeko gai diren hondakin-urak produzitzen dituzten edozein motatako instalazioek ezin izango dituzte putzuak, zerrendak, galeriak edo lurak ur horiek xurgatzea ahalbidetuko duen edozein dispositibo egin. Saneamendurako hobi septikoak egiteko baimena baldintza jakin batzuk gertatzen direnean soilik eman ahalko da, hots, berme nahikoak daudenean ziurtatzeko ez dutela inolako arriskurik gainazaleko edo lurpeko uren kalitaterako.
- d. Dena den, edozein motatako isurketak eragiten dituzten jarduerak eskatzeko lizentziek isurketak baimentzeko indarreko legeriak eska ditzakeen datu guztiak bildu beharko dituzte, eta ezin izango da isurketarik egin baimen hori gabe.
- 1.a.5. Kostaldearen eta itsas ingurunearen tratamendua.
- a. Kostaldean egindako edozein jardun EAEko Kostaldea Babesteko eta Antolatzeko LPSean eta indarreko legerian xedatutakoaren pean egongo da, itsaso eta lehorraren arteko jabari publikoko zonari dagokionez zein eragin-zonei eta babes- eta igarotze-zortasuneko zonei dagokionez. Lurralde-plan partzialek zehaztapen osagarriak ezarri ahalko dituzte beren aplikazio-esparruaren azterketa zehaztatetik abiatuta.
- b. Kostaldea eraginpean hartuko duen lurralde-plangintzaren etorkizuneko garapenak kontuan hartu beharko du klima-aldaketak espazio horretan duen eragina.
- 1.a.6. Interes zientifiko-kulturaleko aztarnategien babesia.
- a. Lurralde- eta hirigintza-plangintzak adierazi egingo ditu aztarnategi arkeologiko eta paleontologikoak, aplikatzekoa den sektore-araudiak zehazten dituen arau eta babes-erregimenak ezarrita.

1.b. Jardueren kontrola.

1.b.1. Azpiegiturak.

- a. Azpiegitura ororen kokaleku eta diseinuak zenbait alternatiba planteatu beharko ditu lurraldearen harrera-ahalmenaren edo haren hauskortasunaren alde aurreko edo aldi bereko azterlan bati jarraikiz, zeinak honako alderdi hauek hartuko dituen kontuan gutxienez:
 1. Lurraldearen kontserbazio-balioak hainbat ikuspuntutik begiratuta, hala nola ekologikoa, produktiboa, paisaia-arlokoa eta zientifiko/kulturala.
 2. Lurzoruaren egungo erabilera eta aprobetxamenduak.
 3. Lurraldearen baldintzatzaile natural eta aukerak dagokion azpiegituraren kokalekurako eta funtzionamendurako.
 4. Azpiegitura iragazkortzea ahalbidetuko duten neurriak eta teknikak hartzea konektibitate ekologikoa atxikitze aldera, eta bai proiektatutako azpiegituren eta bai gauzatutakoen paisaia-integrazio egoki bat aurreikustea, horiek kontserbatu eta mantentzeko behar diren lanak kontutan hartuz.
 5. Energia berriztagarriko iturrien aprobetxamendurako azpiegituren kasuan, aurretiazko azterlanak, halaber, kontuan hartu beharko du baliabide berriztagarria dagoen, bai eta arrazoi horregatik beste leku batean kokatu ahal den ala ez ere.

1.b.2. Erauzketa-jarduerak.

- a. Erauzketa-jardueretarako baimenek malda, erreka-zulo edo ibilguetan materialak metatzeko debekua bildu beharko dute, material horiek oztopo badira urak libre pasatzeko eta arrisku badira material edo substantzia kutsatzaileak arrastatzeko.
- b. Erauzketa-jardueren Lurralde Plan Sektorialak atari zabaleko ustiatgien kokapen posibleen zonifikazioa dakar, eta erauzketa-jarduera horien tratamendu homogeen baterako erreferentzia-esparrua izango da.
- c. Hirigintza-plangintzak erauzketa-jarduerak eragindako lurzoruaren mugaketa barne hartu behar du. Lurpekoen kasuan, lanen lurrazaleko mugaketaz gain –meatze-sarbideak, putzuak, tratamendu-instalazioak, etab.–, lurpeko ustiatetari dagokion lurrazaleko proiektzioaren mugaketa ere bilduko da, azalak, kasuan kasu, duen lurzoru-kategorizazioarekin. Bi erabilera, zorua eta zorupea, gainjarri ahalko dira.
- d. Plangintza sektoriala eta administrazio publikoen jardunak saiatuko dira edozein obra motak sortutako hondakin solido geldoak zuloen material betegarri gisa erabiltzen erauzketa-jarduerak eraginpean hartutako zonak leheneratzeko, izan ditzaketen potentzialitate zientifiko-didaktikoak alde batera utzi gabe, eta lurpeko uren babeserako arreta egokiarekin.
- e. Lurralde-ordenamendu eta -erabilera kontuan hartuta, komeni da aipatzea eraginen ziurgabetasuna dela-eta eta EAEko biztanleria-dentsitatea nahiz hiri-azpiegituren kontzentrazioa handiak direnez, ez dela hidrokarburo ez konbentzionalen ateratzerik edo haustura hidrauliko edo «fracking» bezalako teknikarik gomendatzen.
- f. Meatze-prospekzioko eta -ikerketako jarduerak ez dira erauzketa-jardueratzat hartuko LAG hauei dagokienez, eta beren araudi espezifikoaren arabera arautu beharko dira.

1.b.3. Hirigintza- eta eraikuntza-jarduerak.

- a. Oro har, dagokion hirigintza-plangintzak ezarritako zehaztapenetara egokituko dira hirigintza-garapenak, eta plangintza, aldiz, une bakoitzean indarreko diren udalaz haraindiko izaera duten plan eta gidalerroei. Hirigintza-plangintzak oso modu berezian hartuko du kontuan Ingurune Fisikoaren gainean hirigintza-garapeneko edo azpiegituren garapeneko edozein proposamenek izan dezakeen inpaktua.
- b. Beste erabilera batzuekin lotu beharreko orekaren oinarriaren gainean egin beharko dira hirigintza-garapenak, ekosistemen zerbitzuak mantentzea atxikita, batez ere lurraldearen balio natural, paisaia-arloko eta produktiboei dagokienez. Arreta berezia eman beharko zaie bizitegi-erabilerei eraikuntza sakabanatuetan, erabilera horien ondorioak lurzoruaren okupazioaren gain eta ingurunearen gain duten inpaktua benetan okupatzen duten espazio fisikoa baino askoz ere haratago doaz.
- c. Debekatuta dago isolatutako etxebizitzaren eraikuntza lurzoru urbanizaezinean nekazaritza eta abeltzaintzako ustiategiari mugatutakoa izan ezik, betiere Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legearen 31. artikuluan ezarritakoari jarraikiz.
- d. Baserriak:
 1. Lurzoru urbanizaezinean dauden baserriek beren egungo morfologia atxiki beharko lukete. Egungo ondare arkitektonikoa aprobetxatzearen, zatiketa horizontala ahalbidetuko da etxebizitza kopurua bikoizteko, baserri bakoitzeko lau etxebizitzaren kopurua ezein kasutan ere gainditu gabe.
 2. Halaber, egungo baserrietan etxebizitza-erabilerekin bateragarriak diren erabilerak (ekipamendua, ostalaritza, hirugarren sektorea) onartzea proposatu da.
 3. Etxebizitza-erabileraren intentsifikazioa eta lurzoru urbanizaezinean erabilera berrien ezarpena onartuko da baserrietan, baldin eta behar adina zerbitzu eta sarbide egokiak badituzte erabilera eta intentsitate horietarako.
- e. Landaguneak:
 1. Foru Aldundiak egindako dagozkien inbentarioak adierazitakoak izango dira landaguneak, Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legearen arabera. Guneen mugaketak izaera murriztailea izango du, eta hirigintza-plangintzak zehaztuko du inbentarioetatik abiatuta. Landagune gisa inbentariatuta ez dauden lurzoru urbanizaezineko bizitegi-multzoei dagokienez, lurzoru mugakidearen antolamenduaren kategorian bilduko ditu hirigintza-plangintzak.
 2. Landaguneko eraikuntza berrien bizitegi-erabilera nekazaritza eta abeltzaintzako ustiategiari lotuta familia bakarreko etxebizitzarena izan beharko luke lehentasunez.
 3. Landaguneen jatorrizko morfologia gorde beharko da, batez ere espazio publikoaren trinkotasunari eta definizioari dagokionez, eraikuntza berriarekin eraikuntza-kontzentrazioarako joera erakutsiz, betiere biltzen dituen eta izaera ematen dien espazio publikoaren inguruan kontzentratuta.
 4. 1950. urtea baino lehenagoko baserriek bakarrik sortu ahal izango dituzte etxebizitza berriak, eta kopuruaren hazkundera, 2/2006 Legearen, ekainaren 30ekoaren, Zoruari eta Hirigintzari buruzkoaren 29. artikulua ahalbidetzen duena, behin bakarrik aplikatu ahal izango da. Horrenbestez, landagune bat finkatuztat joko da, baldin eta 1950. urtearen ondoren eraikitako etxebizitzaren kopurua landagune horretako baserrien kopurua baino % 50 handiagoa bada.

5. Landaguneen azalera, inbentarioarekin bat etorrira, hiri-lurzoru eta urbanizagarri gisa klasifikatutako azalaren hiru adinakoa denean gutxienez, etxebizitza berriak sortu ahal izango dituzte 1950. urtea baino lehenagoko baserriek, Lurzoruari eta Hirigintzari Buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legean ezarritako baldintzei jarraikiz. 1950a eta gero eraikitako baserrien eta bizitegi-eraikinen guztizkoak ezingo du, gune bakoitzean, 25 unitateko muga gainditu.
6. Landagune bat hiri-lurzoru gisa sailkatzea ekidingo da, baldin eta bertan 1950. urtea baino lehenago eraikitako hogeita bost bat baserri badaude.
7. Baserrien banaketa horizontalek aintzakotzak hartuko dute lurzoruari eta hirigintzari buruzko 2/2006 Legeak 29.5. artikuluan ezarritakoa.

1.b.4. Hondakin-biltegiak.

- a. Hondakin solidoen garraioaren, biltegiatzearen, tratamenduaren eta kontrolaren kokapen eta kudeaketarako erreferentzia-esparrua EAEko Hiri Hondakinen Azpiegituren Lurralde Plan Sektoriala izango da.
- b. Hiri Hondakinen Azpiegituren Lurralde Plan Sektorial horrek edo, halakorik ezean, hirigintza-plangintzak honako hauek bildu beharko ditu:
 1. Isurketarako egokiak ez diren eremuak adierazi beharko ditu, hondakinak sortzen dituzten jarduera moten arabera, horretarako egungo gidalerroetan ematen diren irizpideak udal-arloan zehaztuta.
 2. Egungo zabortegei inkontrolatuen baldintzak aztertu beharko ditu, zabortege horien kokapenaren eta funtzionamenduaren ondoriozko inpaktuak detektatzeko; hitzarmenak, epeak eta finantza-baliabideak aurreikustea inpaktu horiek zuzentzeko eta, kasuan kasu, Autonomia edo Foru Erkidegoko ingurune-zerbitzuen lankidetzarekin programatzea egungo zabortege inkontrolatuen desagerrarazpena edo zigilatzea.
 3. Hondakinak tratatzeko instalazio berrietarako kokaleku egokiena adierazi behar du, eraginpeko lurak Azpiegituren Sistema Orokor gisa kalifikatuta.
 4. Debekatuta dago edozein motatako hondakinak, zaborrak edo zakarrak horretarako diren lekuetatik kanpo lagatzea. Jarduera horiek egitea plangintzaren urratze gisa joko da, eta horrek, lurzoru jatorrizko egoerara itzuli beharra ekarriko du, eta, horrez gain, dagokion legeria sektorialak ezar ditzakeen zigorrak ere aplikatu ahal izango dira.

1.b.5. Turismo- eta jolas-jarduerak.

- a. Turismo- eta jolas-jarduerak dagozkion lurralde- edota hirigintza-planen bidez arautuko dira, bereziki motordun ibilgailuetan oinarritutakoak.
- b. Garapen-plangintzak lurraldeko aire libreko aisia- eta jolas-possibilitateak balioetsiko ditu, jolas-erabilera egokitzeko eremu egokiak zein diren adierazita.
- c. Turismo-kanpamenduak lurzoru urbanizaezineko erabilera baimengarritzat hartuko dira, betiere plangintzak debekatzen ez badu. Lizentzia lortzeko aplikatzekoa den sektore-legerian emandakoa bete beharko da. Baimen hori ez zaio ezein kasutan ere emango beren lokomozio-bitartekoen bidez edo automobil bidez garraiatu ezin daitezkeen aterpetxeen instalazioari. Turismo-kanpamendu gisa baliatuak izateko baimena duten finkak zatiezin bihurtuko dira, eta zirkunstantzia hori jasota geratuko da Jabetzaren Erregistroaren alboko oharpenean.
- d. Golf-zelaiak egitean ahal dela ur birziklatuak erabiliko dira ureztatzeko, lursailak oinarritzat duen jatorrizko topografia mantenduko da eta zona horretarako egokiak diren belar-espezieak erabiliko dira. Produktu ongarrri, fitosanitario eta plagiziden erabilerari buruzko lege-arauak eta gainerako xedapenak hartu beharko dira kontuan.

1.b.6. Nekazaritzako jarduerak.

- a. Nekazaritza-jarduerak eta egungo nekazaritza-lurzoruetan garatzen diren erabilerek lurralde-planetan eta Nekazaritza eta Basozaintzako Lurralde Plan Sektorialean xedatutakoa bete beharko dute, salbu lehentasunez aplikatu beharreko LAGetan ezarritakoarekin bat ez badatoz.
- b. Nekazaritzako jardueratzat hartzen dira nekazaritza bera, basogintza, abeltzaintza eta akuikultura.
- c. Euskal baserriak Euskal Autonomia Erkidegoko landa-habitataren zati dira, eta baserriek beren jarduera atxikitzea bultzatu behar da. Horren haritik, nekazarien errenta dibertsifikatzea iradokitzen da, hau da, jardun-ildoak martxan jartzea landa-garapenerako eta natura-ingurunearen kontserbaziorako.
- d. Nekazaritza-ustategiei lotutako eraikuntzek mendekotasun- eta proportzio-erlazio egokia izango dute aprobetxamenduaren intentsitatearekiko, eta neurriak garatuko dira eraikuntza horien paisaia-arloko integrazioa bermatzeko.
- e. Nekazaritza-industriantzeko hirigintza-lizentzia lortzeak nekazaritza-administrazio eskudunaren alde aurreko baimena eskatuko du.
- f. Nekazaritzako industriak ezarriz gero, ahal dela biztanleguneen ondoko lurzoruetan kokatu beharko lirarteke, abeltzaintza intentsiboaren salbuespen normatiboan izan ezik.
- g. Basogintza erabileratik (ekoizpena) nekazaritza erabilerara apurka aldatzea bultzatu behar da.

2.– Ingurune fisikoaren antolamendua: erabilera-matrizea.

2.a. Antolamendu-kategoriak.

Erabilerak behar bezala antolatzea «urbanizaezintzat» sailkatutako lurzoruan, espazio baten ezaugarrien edo hari esleitutako helburuen arabera. Horretarako, lehenengoz eta orokorrean, lurzoria espazio homogeneoetan zonifikatzen da. «Ingurune fisikoaren antolamendu-kategoria» izeneko espazio horiek euren lurralde-bokazioaren arabera definitzen dira, eta baldintzatzaile batzuk identifikatzen dira. Geroago lurzoriaren erabilera moten erlazio bat definitzen da, eta erabilera mota horiek lurralde-antolamendurako tresnek eta hiri-antolamenduko plan orokorre zehaztu ahalko dituzte, beharrezkoa izanez gero. Azkenik, zona edo kategoria horiei erabileren erregulazio espezifiko aplikatzen zaie, beren ezaugarrien arabera. Era berean, antolamendu-kategoria bakoitzerako ezarritako erabilera-erregimen espezifiko hori «baldintzatzaile gainjarri» gisa identifikatutakoek baldintza dezakete; azken horien helburua da aurreikusitako erabilerak kategoria jakin batean erabiltzen diren modua mugatzea edo baldintzatzea, jarduera horiek eragin lezaketen arrisku edo afektazioak saihesteko.

Adierazitako kategorietako batzuetan korrespondentzia bat dago ingurune fisikoaren ahalmenaren eta lurraldearen egungo errealitatearen artean. Beste kasu batzuetan, kategoriak ezartzen dira, eta kategoria horien gainean ekintza positiboko neurriak garatu beharko lirarteke egungo erabilera identifikatutako bokazioaren arabera desiragarriago den egoera batera egokitzeke.

Antolamenduaren 6 kategoria ezartzen dira:

- 2.a.1. BABES BEREZIA: aplikatzen zaie ongi kontserbatutako baso autoktonoei, itsasadar eta estuarioei, egoera onean dauden ibaguneei, hondartzei, barrualdeko hezeguneei, itsasbaterreko amildegiei, goreneko inguruei edo landaretza berezikoei eta, oro har, ekologiaren, kulturaren, paisaiaren edo horien guztien ikuspegitik baliotsuak diren elementu guztiei. Zehazki, honako hauek sartuko dira maila honetan:
 - a. Funtsezko prozesu ekologikoen mantentzean zeregin garrantzitsua duten eremuak, hala nola lurzoruen babesa, edo akuiferoen birkargatzea, adibidez.

- b. Galtzeko mehatxupearan dauden edo nazioarteko hitzarmen edo xedapen espezifikoaren bidez babes berezia eman zaien habitat naturalen laginak, egoera onean kontserbatuta.
 - c. Espezie mehatxatutzat zerrendatutako animalia- edo landare-populazioak, elementu endemikoaren kontzentrazio handiak nahiz nazioarteko hitzarmenen edo xedapen espezifikoaren arabera babes berezia behar duten eremuak.
 - d. Landa-paisaia edo paisaia malkar harmoniatsuak, edertasun paregabekoak edo kultura-balioa dutenak.
 - e. Geologia Intereseko Lekuak (GIL):
 - f. Bakanak edo bereziak direlako nabarmentzen diren elementu naturalak, edo interes zientifikoa dutenak.
- 2.a.2. **INGURUNE-HOBEEKUNTZA:** Baso degradatuak, sastrakaguneak eta bazterretako lurrak, betiere barrualdean edo balio handiagoko inguruen aldamenean duten kokalekua dela-eta kalitate-maila handiagoetara garatzea onuragarritzat jotzen bada. Kategoria honek funtsezko balioa hartu behar du lurzoru urbanizaezina eraldatzeko, naturan oinarritutako konponbideak edo lurralde- edo hirigintza-plan bakoitzaren helburuen arabera paisaia edo nekazaritza arloko hobekuntzak sortzeko euskarri gisa.
- 2.a.3. **BASOA:** beren egungo erabileragatik edota izan duten erabileragatik (malda, arriskuak, arrozen babesa eta abar) basogintzan erabiltzeko joera garbia erakusten duten lurrak. Baso-erabilera barrutik diskriminatuzko zailtasuna dela-eta, baso-sistemetan ekoizpen- eta babes-funtzioak nahasten baitira, LAG hauek baso-eremu bakarra definitzen dute. Dena den, kategoria hori Nekazaritza eta Basozaintzako LPSak garatu du, «Mendia» suprakategoriaren inguruan beste kategoria batzuk bilduta, hots, Basoa, Basoa mendi barbara, Mendi-larreak eta Mendi-larreak – harkaitzak. Ez dira barnean hartzen egungo baso-masak, zeinak beheko zonan eta landazabalean egonik landazabal horretako elementu integratzaileak diren, eta horrenbestez, nekazaritzako eta abeltzaintzako erabilerekin konbinatzeko eta txandakatzeko ere gai dira.
- 2.a.4. **NEKAZARITZA ETA ABELTZAINZA, ETA LANDAZABALA:** gaitasun agrologiko oso ezberdineko lurzoruak sartzen dira, hasi kantauriar landazabaleko mosaikoekin, ureztapeneko lurrekin edo ortu erabilerako lurrekin, mahastiekin eta nekazaritza estentsiboko eremuekin, eta nekazaritza eta abeltzaintzarako errendimendu txikia daukaten lurzoru luberrituak ere barne. Nekazaritza eta Basozaintzako LPSean Nekazaritza eta Abeltzaintza, eta Landazabala bi azpikategoriatan banatzen da, aldi berean:
- a. Gaitasun agrologiko handiagoko lurzoruak eta modernotasunagatik, errentagarritasunagatik edo iraunkortasunagatik sektorearentzat estrategikotzat jotzen diren nekazaritza-ustategitako lurrak. Horregatik debekatzen da basogintza erabilera azpikategoria horretan.
 - b. **Trantsizioko Landa Paisaia:** Balio Estrategiko Handiko Nekazaritza eta Abeltzaintza kategoriakoak baino gaitasun produktibo txikiagoa duten zona landuak (malda handiagoak) biltzen ditu, edo landazabal-eremuak, belardiz eta haiekin mosaiko eran antolatuta dauden baso-unada txikiz estalita. Balio estrategiko handiko nekazaritza eta abeltzaintzako zonekin edo baso-eremu zabalekin kontaktuan daude, eta bokazioz, haien erabilera bi horietako bat izaten da.
- 2.a.5. **MENDI-LARREAK:** alturako abeltzaintzako zonak, mendiguneetako goreneko inguruetan daudenak. Basorako esan den bezala, Nekazaritza eta Abeltzaintzako LPSak kategoria hori «Mendia» suprakategoria sartu du, eta horren barruan bereizi egin ditu Mendi-larreak – harkaitzak (harkaitzezko pareta handiak, irtengune ia bertikalekin) gainerako mendi-larreetatik (soropil lau eta trinkoak, kota altuetan daudenak, abeltzaintzako aprobetxamendu intentsiboarekin, urte-sasoikoa bada ere, eta artzain-kultura tradizionalari lotutakoak).

2.a.6. GAINAZALEKO UREN BABESA; EAEko ibai eta errekek eta haien babes-eremuak, EAEko Ibai eta Erreken Bazterrak Antolatzen dituen LPSaren arabera.

2.b. Baldintzatzaile gainjarriak.

Ingurune fisikoa antolatzearen kategoria bakoitzerako ezarritako erabileren erregimena mugatzen edo baldintzatzen duten baldintzatzaile gainjarriak bi motatakoak dira: arrisku naturalen baldintzatzaile gainjarriak eta azpiegitura berdeko baldintza gainjarriak, eta ondoren zehazten dira:

2.b.1. Arrisku naturalei eta klima-aldaketari buruzko baldintzatzaile gainjarriak:

- a. Akuiferoen kutsadurarekiko urrakorrak diren eremuak: baliabide hauen kutsadurarekiko urrakortasun-maila handia duten lurpeko akuiferoak birkargatzeko eremuak. Irizpide orokorra izango da lurzorurako kutsatzaileak izan daitezkeen jarduerak ez kokatzea halako inguruneetan; ezinbesteko arrazoiengatik jarduera mota bertan kokatu behar bada, lur azpiko urei kalterik ez sortzea bermatzeko eskatuko dugu. Gune horietan garatu daitezkeen eta lurpeko lurren kalitaterako arrisku bat izan daitezkeen jardueretarako, garapen-plangintzak eremu urrakorrak mugatuko ditu eta beharrezko zehaztapenak ezarriko ditu baldintza horretarako irizpide orokorraren arabera.
- b. Arrisku geologikoak: arriskuen sorta zabala biltzen da baldintzatzaile honetan, material geologikoen (mineralak, gatzak, ur errektiboak, lurzoru hedakorrak) eragindakoak zein prozesuek (irristatzeak, subsidentzia eta kolapsoak, higadura, gainazaleko uren dinamikak, kostaldeko urenak) eragindakoak. Plangintzak informazioa bildu beharko du arrisku geologikoen afektazio posibleari buruz, eta arrisku bakoitzerako egokiak diren irizpide haztatuak ezarri. Irizpide orokor gisa, zuhaitz-estalkia mantentzea zainduko da, edo zuhaitz-estalki hori sartu eta hedatzea lurzoru biluzien kasuan, eta lurzoruaren egonkortasuna erasaten duten jarduerak saihestuko dira. Dena den, lurzoru-galeren areagotzea sor dezaketen edo prozesuen zulentasuna zaildu dezaketen jarduerak onargarriak badira, beharrezko zehaztapenak ezarri beharko ditu garapen-plangintzak.
- c. Urak har ditzakeen eremuak: ura libre ibiltzea bermatuko da, ibilguak eta gainezka bideen guneak etetea edo ixtea saihestuta, eta gainezkatutako urek eraginpean har ditzaketen instalazio, azpiegitura eta eraikuntzen kalteak aurreikusiko dituzte, plan hidrológicoetan eta Ibai eta Erreken Lurralde Plan Sektorialean ezarritakoaren arabera.
- d. Klima-aldaketari lotutako arriskuak: multzo honetan sartzen dira itsasoaren maila igotzeagatik arriskuak, ekaitzei edo olatu handiei lotutako arriskuak, lehorte luzeengatik basogintzako alde homogeneoetan suteak gertatzeko arriskuak eta estres termikoarengatik arriskuak, bereziki hiriguneetako bero-irlaren fenomeno onoriozko arriskuak. Hirigintza-plangintzak apurka txertatuko ditu muga nahiz araubide egokiak, lurralde-plangintzak arrisku horien tratamenduari ekiten dioten neurrian, dokumentu honen 10.3 atalak diotenaren arabera.

2.b.2. Azpiegitura berdearen baldintzatzaile gainjarriak:

- a. Beren ingurune-balioengatik babestutako guneak eta Urdaibaiko Biosfera Erreserba: bertan bilduta daude parke naturalak, babestutako biotopoak, zuhaitz bereziak, Natura 2000 Sarea, Urdaibaiko Biosfera Erreserba, Txingudiren Babeserako Plan Berezia, gaur deklaraturutakoak eta etorkizunean deklaratu direnak, baita haien babeseko gune periferikoak ere, Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen testu bategina onartzen duen apirilaren 15eko 1/2014 Legegintza Dekretuari eta Urdaibaiko Biosfera-Gebenaldea babestu eta antolatzeari buruzko uztailaren 6ko 5/1989 Legeari jarraikiz, kapitulu honetan adierazitakoak. Garrantzi natural handieneko guneak dira. Irizpideak eta dagokien erabilera-erregulazioa beren ondoz ondoko babes-figurek ezarritakoak izango dira.

- b. Korridore ekologikoak eta interes naturaleko beste espazio multifuntzional batzuk: dokumentu honetan definitutako korridore ekologikoen sarea da, baita izan ditzakeen eguneratzeak ere edo LPPek edo hirigintza-planek gehi ditzaketanak, bakoitzak bere eskalan. Baldintzatzaile honen barruan biltzen dira, halaber, espazio natural izaki eta babes-figurarik izan gabe, beren inguru-balioentzako tratamendu egokia izan behar dutenak. EAeko azpiegitura berdearen zati diren guneak dira. Gune horietan aurreikusitako edozein erabilera kapitulu honetan adierazitako azpiegitura berdearen helburuen mende egongo da, eta batez ere dokumentu honetan proposatutako korridoreei dagokienez, beren ingurune-balioek babestutako guneen arteko konektibitate ekologikoaren mesedetan. Jarduera onargarriak adierazitako helburuak ahalbidetzen dituzten guztiak izango dira, helburu horiek bultzatzen dituzten jarduerak lehentasuna izango dutelarik.
 - 2.b.3. Lurralde- eta hirigintza-plangintzak baldintzatzaile gainjarriek eraginpean hartutako eremuak mugatuko ditu, eta irizpide eta eskakizun galdagarriak ezarriko ditu edozein jardueratarako, baldin eta jarduera hori mehatxua bada lurzoruen egonkortasunerako eta kontserbaziorako, lurpeko uren kalitaterako, uholdeen kontrolerako edo beren ingurune-balioengatik babestutako guneetarako ezarritako helburuak betetzeko, korridore ekologikoetarako edo interes naturala duten beste espazio multifuntzional batzuetarako.
 - 2.b.4. Baldintzatzaile gainjarrien informazio grafikoa Eusko Jaurlaritzaren Informazio Geografikoko atarian egongo da eskuragarri, GeoEuskadin: www.geo.euskadi.eus
- 2.c. Erabilerak.
- Erabilera orokorren bost mota identifikatzen dira:
- 2.c.1. Ingurumen-babesa:
 - a. Kontserbazioa: gaur egungo ezaugarriak eta egoera mantentzea, gizakiaren esku-hartzerik gabe edo, kasu naturalizatuenetan, izaera zientifiko edo kulturalako esku-hartzeak bakarrik garatuta, edo gaur egungo erabilerarekin jarraituz eta partaidetza aktiboarekin, garapen iraunkorreko dinamikan oinarrituz, gainerako kasu guztietan.
 - b. Ingurune-hobekuntza: gunea bere jatorrizko egoerara edo orekako beste egoera baliotsuagoetara birbidera dezaketen tratamenduak. Hobekuntza horrek hainbat forma har ditzake esleitzen zaien unitateen kasuistika partikularraren arabera (inausketa selektiboak, artzaintza kontrolatua, garbiketa, landare-diaren desagerrarazte selektiboa, plaga eta gaixotasunen tratamendua eta abar).
 - c. Jarduera zientifiko-kulturalak: ingurunearen azterketa eta ikerketa ahalbidetzeko jarduerak, eraikuntzarik inplikatzeko ez badute.
 - 2.c.2. Aisia eta jolasa.
 - a. Jolas-erabilera estentsiboa: aisiarako, turismorako, hezkuntzarako eta ingurune naturalaren interpretaziorako erabiltzea eta baliatzea, jarduera bigunei jarraikiz, ekipamendu esanguratsurik gabe: txangozaletasuna eta kontenplazioa, gorabehera gutxi ingurune fisikoan, oinezkoen ibiltze soila inplikaturik, ez baita inolako azpiegiturarik edo egokitzapenik behar hori praktikatzeko, non eta ez diren obra txikiak izaten (erreken gaineko igarobideak, bidexken tarteak, begiratokiak eta abar), guztiak ere arduratsuak eta paisaian integratuak izango direlakoan. Eskaladaren praktika barnean hartzen du, bideak irekitzea eta zabaltzea ere barne, baita aire-nabigazioko kirolen praktika ere, hala nola delta hegala edo parapentea, eta ingurune akuatikoari lotutako kirola ere bai.

- b. Jolas-erabilera intentsiboa: aisiarako, turismorako, hezkuntzarako eta ingurune naturalaren interpretaziorako erabiltzea eta baliatzea, aisia edota harrera-ekipamenduei jarraikiz, hainbat motatako jolas-jardueretarako kokaleku batera egokitzea eskatzen dutenak: kanpinak, aparkalekuak, mahai-instalazioak, bankuak, barbakoak, iturriak, zerbitzu sanitarioak, haur-jokoak, paperontziak, hondakinak biltzeko puntu txikiak edo erabiltzen den zerbitzu-erakinen bat. Erabilera honetan integratuta hartzen dira, halaber, aire libreko kirol-instalazioak, tamaina handi samarreko eraikinak eraikitzeo eskatzen duten instalazio zientifiko edo kulturalak: aisia-baratzeak, hiri-baratzeak, golf-zelaiak, motordun ibilgailuen zirkulazioari lotutako jarduerak, bereziki egokitutako zirkuitutan zein interes orokorreko bideetan, jarduera antolatuetan edo libreetan.
 - c. Ehiza- eta arrantza-jarduerak: ehiza eta arrantza arautua egitea.
- 2.c.3. Lehen sektoreko baliabideen ustiapena.
- a. Nekazaritza: basozaintzarekin zerikusia ez duten landare-baliabideen laborantzari (belarkien laborantza eta zurezko laboreak, baratzezaintza, lorezaintza, mintegiko laborantza, perretxikogintza, eta hidroponikoak) zuzenean lotutako jarduerak: lurra prestatzea laboreak lortzeko, kultura-lanak eta -jardunbideak barne; uztak biltzeko, aukeratzeko eta sailkatzeko lanak, gero biltegitratzeko edo kontsumitzeko moduan garraiatzeko jarriak; ura ematea eta aprobetxamendua areagotzea ureztapena dagoen kasuetan; eta nekazaritza oro har hobetzeko behar diren landa-azpiegiturako obrak. Erabilera honetan barne hartuta daude aire libreko nekazaritza-jarduerak zein estalpean egiten direnak (labore babestuak), tresnak, laborantza-lanabesak eta nekazaritza-produktuak; nekazaritza produktuen ekoizpena, ateratzea eta sailkapena eta produktuen beharrezko lehenengo produktu horiek merkaturatzeko edo produktuen artisauek eraldaketa, baita ureztaketarako edo berotegi-nekazaritzarako beharrezkoak diren obra eta instalazioak. Edonola ere, eraikitako azalera horrek erlazioa gorde behar du ustiapenaren ekoizpen-ahalmenarekin, edo, ekoizle elkartuen kasuan, ustiapenaren ekoizpen-ahalmenarekin. Mugaketa espezifikoak ezarri ahalko dira antolamendu-kategoria desberdinen arabera.
 - b. Berotegiak: instalazio iraunkorrak, irisgarriak eta itxidurarekin laboreak ahokatzeko edo babesteko, bertan laboreen zikloaren fase guztiak edo faseren bat garatu ahalko delarik. Jarduerari lotutako eraikuntzak barnean hartzen dira nekazaritzarekin lotutako erabileretarako azaldutakoekiko baldintza baliokideetan.
 - c. Abeltzaintza: larrea eta bazka lortzeko, eta artzaintzarako lurra prestatzeko jarduerak eta elikagaien ekoizpena (haragia, esnea, arrautzak, etab.), artilera, larrura edo beste produktu batzuetara zuzendutako abereen hazkuntza. Abeltzaintzako izaera estentsiboko edo erdiestentsiboko ustiatzei lotutako eraikinak, nekazaritza-erabileraren kasuan azaldutakoan antzeko baldintzetan. «Mendi Larreak» antolamendu-kategoriaren kasu berezian, artzaintzari lotutako jarduerak soilik hartuko dira kontuan, eta larreen hobekuntzak egin ahalko dira sastrakak kontrolatuta kentzeari, eta produktu fitosanitarioak, zuzeneko ereintzak eta ongarrituak aplikatzeari jarraikiz. Salbuespen handi gisa, lurra iraultzea eskatzen duten jarduerak egin ahalko dira. Artzaintzari zuzenean lotutako eraikuntzak (bordak eta abeltzaintza-eraikuntza txikiak, askak eta abar) onartuko dira soilik. Antolamendu-kategoria desberdinen arabera, mugaketa espezifikoak aplikatu daitezke, zehazkiago «Babes Berezikoak», eta bertan bereziki debeka edo muga daiteke.

- d. Baso-erabilera: zuhaitz-espezieak landatzea edo ereitea, helburua babes ekologikoa edo paisajistikoa, edo, nagusiki, ekoizpena izanik. Erabileran barne hartutakotzat jotzen dira baso-lursailen hobetzea edo ustiapena xede duten jarduera guztiak, halaber masak maneiatzeko beharrezkoak diren instalazioak, baita baso-ustiapenari lotutako eraikuntzak ere nekazaritzarekin lotutako erabilerearako ezarritako baldintza baliokideetan, hala nola lehen eraldaketako baso-instalazioak. Komenigarritzat jotzen da baso-aprobetxamenduak bere jarraibideak funtsean aldatzea, eta alde horretatik hazkunde bizkorreko espezieen nagusitasuna murriztea eta ingurumen-zerbitzuak emateko gaitasun handiagoko bertako espezieak dauzkaten espazioekin konbinatzearen alde egitea.
- e. Nekazaritza-industriak: establezio iraunkorreko erregimeneko izaera intentsiboko nekazaritza-ekoizpenetarako eraikuntzak, baita ustiategi bati zuzenean lotu gabeko lehen eraldaketako nekazaritza eta elikadurako industriak. Baso-industriak barnean hartzen ditu, nekazaritza eta elikadurako industrien baldintza beretan.
- f. Erauzketa-jarduerak: baliabide geologikoak erauztera bideratutako jarduerak –meatzeak, harrobiak, legar-hobiak, gatzagak, dragatze bidezko ustiategiak, putzuak, etab.–, baita horiei zuzenean lotutako jarduera osagarriak ere. Zonan bertan dauden baliabide geologikoak erauzteko eta haiei lehen tratamendua emateko eraikinak eta instalazioak hartzen ditu. Ez dira sartzan baliabide geologikoen prospekzio- eta ikerketa-lanak.

2.c.4. Azpiegiturak.

- a. Garraiobideak: autobideak, autobiak, errepideak, trenbideak beren instalazio osagarriekin, baita tren-geltokiak eta gasolina-zerbitzuguneak ere. Era berean, azpiegituren kategoria honetan, pertsonen edo salgaien garraiora bideratutako beste bide batzuk, ingurune fisikoan antzeko inpaktua dutenak, sartzan dira.
- b. Aireko linea elektrikoak: energia elektrikoa garraiatzeko edo banatzeko sareak eta beste helburu batzuk dituzten aireko lineak, sarearen euskarriak eta instalazio osagarriak barne.
- c. Lurpeko lineak: gasa, petrolioia eta haietatik eratorritako produktuak eta ura garraiatzeko eta banatzeko sareak, saneamendurako eta telekomunikaziorako sareak eta lur azpiko beste azpiegitura-sare batzuk, instalazio osagarriak barne.
- d. A motako izaera ez-linealeko zerbitzuen instalazio teknikoak: hainbat instalazio, hala nola ibilgailuak aparkatzeko aire libreko azalera handiak (50 ibilgailu), ura arazteko eta tratatzeko plantak, urtegiak edo ur-andel handiak; energia elektrikoa produzitzeko zentralak, 100 metro karratutik gorako azalera duten transformazio-estazioak; gasa hartzeko edo ekoizteko zentralak; hondakin solidoak arazteko eta tratatzeko plantak eta onura publikoko eta ingurune fisikoaren gain antzeko inpaktua duen beste edozein instalazio.
- e. B motako izaera ez-linealeko zerbitzuen instalazio teknikoak: hainbat instalazio, hala nola irrati, telebista eta satelite bidezko komunikazioa hartzeko eta bidaltzeko dorreak, antenak eta estazioak; eta faroak, irrati-faroak eta ingurumen-inpaktu berdintsua eragiten duten beste komunikazio-instalazio batzuk. Hemen sartzan dira aparkaleku txikiak (50 ibilgailu baino gutxiago), bai eta aerosorgailuak eta energia berriztagarrien beste instalazio batzuk (hidroelektrikoa, fotovoltaikoa, geotermia eta antzekoak).
- f. Zakartegiak eta hondakin solidoak tratatzeko espazioak: obra-hondakinak eta hiri- edo industria-hondakin solidoak tratatzeko lekuak, obra zibiletik datozen arroka eta lurren betetzeak (soberakinen biltegiak), zakartegiak.

2.c.5. Eraikuntza-erabilerak.

- a. Aldez aurretik bazeuden guneetan oinarritutako hazkundeak: aldez aurretik bazeuden hirigune edo landaguneen hazkunde gisa pentsatutako garapen urbanistikoak. Nolanahi ere, handitze horiek bat etorri behar dute oinarrian duten guneen egiturarekin, tipologiarekin eta tamaina egokiarekin. Erabilera horrek, zehazki, lurraldean dauden landaguneen hazkundeak jasotzen ditu.
- b. Aldez aurretik dauden guneetan oinarritzen ez diren garapenak: bizitegi-, industria- edo zerbitzu-izaerako hirigintzako jardunak, beren izaerari dagozkion ekipamendu, zuzkidura eta erabilera osagarri guztiak eduki ahal dituztenak eta industriaguneei lotuta ez dauden eremuetan egiten direnak, edo oinarri duten elementuarena baino hirigintza-aprobetxamendu handiagoa dutenak. Antolamendu-kategoria guztietarako debekatuta dagoen erabilera da, LPPak espezifikoki salbuespen gisa biltzen dituenak izan ezik.
- c. Onura publikoko eta interes sozialeko eraikuntzak: komunitate-ekipamendu publiko edo pribatuetarako eraikuntzak eta instalazioak, eta ematen dituzten zerbitzuak, beren izaera eta ezaugarriengatik, nahitaez landa-ingurunean kokatu behar dira, betiere aurrez onura publikoak direla edo interesen soziala dutela deklaratu bada.
- d. Isolatutako etxebizitza Lurzoru Urbanizaezinean: oin berriko isolatutako etxebizitzaren eraikuntza lurzoru urbanizaezinean, nekazaritza-ustiategiari lotu gabekoa. Kategoria guztietarako debekatuta dagoen erabilera da.
- e. Industria edo biltegitratze arriskutsuak: beren izaeragatik, ezaugarriengatik edo manipulaturako materialengatik arrisku larriak sor ditzaketen eta, horregatik, hiri-lurzoru edo lurzoru urbanizagarri gisa sailkatutako lurretan ezin ezar daitezkeen substantzien eta ekoizpen-prozesuen biltegitratze eta garapena.
- f. Nekazaritza-ustiategi bati lotutako bizitegi isolatua: nekazaritza eta abeltzaintzako ustiategi bati lotutako familia bakarreko edo bi familiako etxebizitzek osatutako eraikinak nekazaria bertan bizitzeko, aurrez behar hori justifikatu ondoren.

2.d. Erabileren arauketa. Erabilera-matrizea.

Ingurune fisikoa antolatzeko kategoria bakoitzerako ezartzen den erabileren erregulazioak adierazten ditu irizpide orokorra, jarduera egokiak, jarduera onargarriak eta jarduera debekatuak, eta honako hau da:

2.d.1. Babes berezia:

- a. Irizpide orokorra: esku-hartze antropikoa mugatzea, aldez aurreko egoerari eutsita, eta zona hori aprobetxamendu baten menpe badago, aprobetxamendu hori modu iraunkor batez bultzatzea, erabilitako baliabidea berrituko dela ziurtatuta. Gidalerro hauen ondoriozko lurralde-plangintzak lurraldearen eta lurzoruaren erabileren esleipenaren puntutik ematen duten babesa alde batera utzita, eta betiere administrazio eskudunak proposatuta, Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen testuategina onartzen duen apirilaren 15eko 1/2014 Legegintza Dekretuak ezartzen dituen babesteko figura espezifikoren batean sartu ahalko dira.
- b. Jarduera egokiak: kontserbazio-jarduerak eta ekosistemaren inguruen hobekuntzakoak ahalbidetuko dira soilik, ondo kontserbatutako esparru naturalak baitira, eta betiere erakunde publikoek egikaritutako kontrolaren pean daudenak.
- c. Jarduera onargarriak: onargarritzat jotzen dira, garapeneko plangintzaren bidez aldez aurretik erregulatuta, jolas-jarduera estentsiboa, abeltzaintza, baso-erabilera, aireko linea elektrikoak, lurrazpiko lineak, B Motako izaera ez-linealeko zerbitzuen instalazio teknikoak eta onura publikoko eta interes sozialeko eraikinak.

- d. Jarduera debekatuak: debekatutzat jotzen diren irizpide orokorrarekin bateraezinak diren jarduerak eta, zehazki, kapitulu honetan definitutakoari jarraikiz, honako jarduera hauek: jolas-jarduera intentsiboak, nekazaritza, berotegiak, nekazaritza-industriak, erauzketa-jarduerak, garraiobideak, A Motako izaera ez-linealeko zerbitzuen instalazio teknikoak, zakartegiak eta hondakin-biltegiak eta eraikuntza-erabilera guztiak, onura publikoko eta interes sozialeko eraikinak izan ezik.

2.d.2. Ingurumenaren hobekuntza:

- a. Irizpide orokorra: zona hauek bilakaera izan dezatela eragitea, egungo egoera ekologikoko aldekoagoak diren egoeretarantz birbideratuta. Bereziki beharrezkoa da kategoria honentzat adierazle batzuk definitzea bere bilakaera ebaluatzeko.
- b. Jarduera egokiak: sistemaren berroneratzea, baita sistemaren kontserbazioa ere, eta horretara daramaten jarduera zientifiko-kulturalak.
- c. Jarduera onargarriak: mugarik gabe onargarritzat jotzen da jolas-jarduera estentsiboa. Jolas-jarduera intentsiboa, ehiza- eta arrantza-jarduerak, abeltzaintza, baso-erabilera, nekazaritza-industriak, garraiobideak, aireko linea elektrikoak, lurpeko lineak, B Motako izaera ez-linealeko zerbitzuen instalazio teknikoak, zakartegiak eta hondakin solidoen biltegiak, aurretik zeuden guneak oinarri dituzten hirigintza-hazkundeak eta onura publikoko eta interes sozialeko eraikinak onargarriak izango dira garapen-plangintzaren zehaztapenen arabera.
- d. Jarduera debekatuak: irizpide orokorrarekin bateraezinak diren jarduerak eta, zehazki, kapitulu honetan definitutakoari jarraikiz, nekazaritza, berotegiak, nekazaritza-industriak, erauzketa-jarduerak, garraiobideak, A Motako izaera ez-linealeko zerbitzuen instalazio teknikoak, zakartegiak eta hondakin-biltegiak eta eraikuntza-erabilera guztiak, onura publikoko eta interes sozialeko eraikinak izan ezik.

2.d.3. Basoa.

- a. Irizpide orokorra: baso-erabilera modu antolatu eta mugagabeen bermatzea, masen produkzio iraunkorra ziurtatuta. Irizpide hori konprometitzen ez duten jarduerak onartu beharko dira, arrisku naturalak minimizatzearen ondoriozko mugen mende betiere. Jarduera horien erregulazioa Nekazaritza eta Abeltzaintzako LPSean adierazitakoak definitzen du neurri handi batean.
- b. Jarduera egokiak: lurzorua baso-erabilera, masak mantenduz eta berrituz irizpide orokorraren eta basoko plangintza sektorialean xedatutakoaren arabera.
- c. Jarduera onargarriak: onargarritzat jotzen dira inolako mugarik gabe kontserbazioa, ingurune-hobekuntza eta jolas-jarduera estentsiboa. Garapen-plangintzak ezarriko du honako hauen onargarritasuna: jolas-jarduera intentsiboa, ehiza- eta arrantza-jarduerak, nekazaritza, berotegiak, abeltzaintza, nekazaritza-industriak, erauzketa-jarduerak, garraiobideak, aireko linea elektrikoak, lurpeko lineak, A Motako izaera ez-linealeko zerbitzuen instalazio teknikoak, B Motako izaera ez-linealeko zerbitzuen instalazio teknikoak, zakartegiak eta hondakin solidoen biltegiak, aurretik zeuden guneak oinarri dituzten hirigintza-hazkundeak, nekazaritza-jarduerari lotutako bizitegi-erabilera isolatua eta onura publikoko eta interes sozialeko eraikinak.
- d. Jarduera debekatuak: irizpide orokorrarekin bateraezinak diren jarduerak eta, zehazki, gidalerro honetan definitutakoari jarraikiz, eraikuntza-erabilera guztiak (salbu eta alde zehaztutako bazeuden guneetan oinarritutako hazkundeak, nekazaritza-ustiategiari lotutako bizitegia eta erabilera publiko eta interes sozialeko eraikinak).

2.d.4.– Nekazaritza eta abeltzaintza eta landazabala.

- a. Irizpide orokorra: lurren gaitasun agrologikoa mantentzea, baita nekazaritza eta abeltzaintzako jarduerak nahiz, jarduera horiekin bateragarriak izanik, ekosistemak eta nekazaritza-lurren berezko paisaiak gordetzea bermatuko duten jarduerak ere. Nolanahi ere, gainerako erabilera onargarriak, basokoa barne, nekazaritzako eta abeltzaintzako erabileren menpe egongo dira. Arreta berezia eman behar zaio balio agrologiko handiko lurzorua okupatzen duten azpiegiturak egiteko eta ezartzeko prozesuak kontrolatzeari, baita nekazaritza-guneak zatitzea eta isolatzea eragiten duten prozesuei ere, ondorio kaltegarriak izan baititzakete bertan garatzen diren jardueretarako.
- b. Jarduera egokiak: nekazaritza- eta abeltzaintza-jarduerak, bereziki nekazaritza-ustiategiaren intentsitatearen edo kalitatearen hazkunde bat dakartenak.
- c. Jarduera onargarriak: inolako mugarik gabe onartzen dira kontserbazioa, ingurune-hobekuntza eta jolas-jarduera estentsiboa. Jolas-jarduera intentsiboa, ehiza- eta arrantza-jarduerak, berotegiak, baso-erabilera, nekazaritza-industriak, garraiobideak, aireko linea elektrikoak, lurpeko lineak, A Motako izaera ez-linealeko zerbitzuen instalazio teknikoak, B Motako izaera ez-linealeko zerbitzuen instalazio teknikoak, zakartegiak eta hondakin solidoen biltegiak, aurretik zeuden guneak oinarri dituzten hirigintza-hazkundeak, nekazaritza-jarduerari lotutako bizitegi-erabilera isolatua, onura publikoko eta interes sozialeko eraikinak eta instalazio arriskutsuak onargarriak izango dira garapen-plangintzaren zehaztapenen arabera. Udal-plangintzak hazkunde bat planteatzen badu lehendik dauden gune batzuk oinarri hartuta dagokion LPParen lehentasunezko interes-eremuetan jaso gabeko Nekazaritza eta Basozaintza – Balio Estrategiko Handiko eremu gisa kalifikatutako eremu baten gainean, nekazaritza-ingurune inpaktuaren balioztatze espezifiko jasoko du plangintzak aukeren azterketan.
- d. Jarduera debekatuak: irizpide orokorrarekin bateraezinak diren jarduerak eta, zehazki, kapitulu honetan definitutakoari jarraikiz, lehendik zeuden guneetan oinarritu gabeko hazkundeak eta nekazaritza-ustiategiari lotu gabeko isolatutako bizitegia. Nekazaritza eta abeltzaintzako nahiz landazabaleko balio estrategiko handiko lurzoruan basogintza erabilera debekatzen da.

2.d.5. Mendi Larreak.

- a. Irizpide orokorra: gune horiek kontserbatzeko borondatea ez dago soil-soilik lotuta abeltzaintza-aprobetxamenduari jarduera ekonomikoa den neurrian. Aitzitik, mendi-larre horiek inguru izugarri baliotsuak dira ingurune-ikus puntu eta ikuspuntu paisajistiko eta kulturaletik begiratuta, eta, hori horrela, gune horiek antolatzeke irizpide orokorrak artzaintza-jarduera modu iraunkorren mantentzea izan behar du helburu, huraxe baita mekanismorik eraginkorrena eremu horiek babesteko.
- b. Jarduera egokiak: kontserbazioa, ingurune-hobekuntza eta abeltzaintza.
- c. Jarduera onargarriak: mugarik gabe onargarritzat jotzen da jolas-jarduera estentsiboa. Honako hauek daude garapen-plangintzaren zehaztapen eta erregulazioen mende: jolas-jarduera intentsiboa, ehiza- eta arrantza-jarduerak, garraiobideak, aireko linea elektrikoak, lurpeko lineak, B Motako izaera ez-linealeko zerbitzuen instalazio teknikoak eta onura publikoko eta interes sozialeko eraikinak.
- d. Jarduera debekatuak: irizpide orokorrarekin bateraezinak diren jarduerak eta, zehazki, kapitulu honetan definitutakoari jarraikiz, honako jarduera hauek: nekazaritza, basogintza (salbuespenez, hostotsuak direnak eta epe ertain eta luzeko hazkundeko koniferoak), berotegiak, nekazaritza-industriak, erauzketa-jarduerak, garraiobideak, A Motako izaera ez-linealeko zerbitzuen instalazio teknikoak, zakartegiak eta hondakin-biltegiak eta eraikuntza-erabilera guztiak, onura publikoko eta interes sozialeko eraikinak izan ezik.

2.d.6. Azaleko urak babestea.

- a. Irizpide orokorra: uren kalitatea zaintzea, ibilgu eta ur-ertzen okupazioa edo aldaketa eragoztekoa, eta arrisku naturaletatik sortutako kalteak minimizatzea.
- b. Jarduera egokiak: ingurunea zaintzeko eta hobetzeko jarduerak, eta ingurunea ezagutzera, herrirentzako hornidura bermatzera, kalitatea hobetzera eta arrisku naturalak minimizatzen bideratutako azpiegitura hidraulikoak.
- c. Jarduera onargarriak: espresuki debekatuta geratzen ez diren gainerako jarduerak guztiak, jolas-jarduerak estentsiboa izan ezik, garapen-plangintzak arautuko ditu.
- d. Jarduera debekatuak: debekatuta daude nekazaritza-industriak, zakartegiak eta hondakin-biltegiak eta edozein motatako eraikuntza-erabilerak. Irizpide orokor gisa, eta Ibai eta Erreken LPSak adierazitakoari jarraikiz, lursail naturala aldatzen duen edozein esku-hartze aplikatuko da (edozein motatako eraikin, instalazio edo eraikuntzatan, finkoetan zein desmuntagarrietan; lurberdintzeetan; lur-mugimenduetan eta abar). Salbuespenak izango dira obra publikoak eta onura publikoak eta interes sozialeko azpiegitura-instalazioak dagozkienak edo behar bezala justifikatutako kultura-ondarea babesteko ekintzei dagozkienak.

APLIKATZEKO ARAUEN III. ERANSKINA

EREMU FUNTZIONAL BAKOITZA OSATZEN DUTEN UDALERRIAK

- 1.– Enkarterriko Eremu Funtzionala: Artzentales, Balmaseda, Karrantza, Galdames, Gordexola, Gueñes, Lanestosa, Sopuerta, Trucios-Turtzioz eta Zalla.
- 2.– Goierriko Eremu Funtzionala: Altzaga, Arama, Ataun, Beasain, Ezkio-Itsaso, Gabiria, Gainza, Idiazabal, Itsasondo, Lazkao, Legazpi, Legorreta, Mutiloa, Olaberria, Ordizia, Ormaiztegi, Segura, Urretxu, Zaldibia, Zegama, Zerain eta Zumarraga.
Gainera, honako eremu hauek biltzen dira: Araba eta Gipuzkoako Partzuergo Nagusia eta Enirio-Aralar.
- 3.– Bilbao Metropolarreko Eremu Funtzionala: Abanto y Ciérvana-Abanto Zierbena, Alonsotegi, Arrankudiaga, Arrigorriaga, Barakaldo, Barrika, Basauri, Berango, Bilbao, Derio, Erandio, Etxebarri, Galdakao, Getxo, Gorniz, Larrabetzu, Leioa, Lemoiz, Lezama, Loiu, Muskiz, Ortuella, Plentzia, Portugalete, Santurtzi, Sestao, Sondika, Sopela, Ugao-Miraballes, Urduliz, Valle de Trápaga-Trapagaran, Zamudio, Zaratamo, Zeberio eta Zierbena.
- 4.– Donostialdea-Bidasoa Behereko Eremu Funtzionala: Andoain, Astigarraga, Donostia, Erreenteria, Hernani, Hondarribia, Irun, Lasarte-Oria, Lezo, Oiartzun, Pasaia, Urnieta eta Usurbil.
- 5.– Durangaldeko Eremu Funtzionala: Abadiño, Amorebieta-Etxano, Atxondo, Berriz, Durango, Elorrio, Garai, Iurreta, Izurtza, Mañaria eta Zaldibar.
- 6.– Debabarreneko Eremu Funtzionala: Deba, Eibar, Elgoibar, Ermua, Mallabia, Mendaro, Mutriku eta Soraluze-Placencia de las Armas.
- 7.– Busturialdea-Artibaiko Eremu Funtzionala: Ajangiz, Amoroto, Arratzu, Aulesti, Bermeo, Berriatua, Busturia, Ea, Elantxobe, Ereño, Errigoiti, Etxebarria, Forua, Gautegiz-Arteaga, Gernika-Lumo, Gizaburuaga, Ibarangelu, Ispaster, Kortezubi, Lekeitio, Markina-Xemein, Mendata, Mendexa, Morga, Mundaka, Munitibar-Arbatzegi Gerrikaitz, Murueta, Muxika, Nabarniz, Ondarroa eta Sukarrieta.
- 8.– Arratiako Eremu Funtzionala: Arantzazu, Areatza, Artea, Bedia, Dima, Igorre, Lemoa eta Zeanuri.
- 9.– Arabako Errioxako Eremu Funtzionala: Bilar, Elciego, Eskuernaga Lasuardia, Iekora, Kripan, Bastida, Lantziego, Lapuebla de Labarca, Leza, Mañueta, Moreda Araba, Navaridas, Oyón-Oion eta Samaniego .
- 10.– Aiako Eremu Funtzionala: Aiara, Amurrio, Arakaldo, Artziniega, Audio, Okondo, Orozko eta Urduña.
- 11.– Debagoieneko Eremu Funtzionala: Antzuola, Aramaio, Aretxabaleta, Arrasate, Bergara, Elgeta, Eskoriatza, Leintz Gatzaga eta Oñati.
- 12.– Mungialdeko Eremu Funtzionala: Arrieta, Bakio, Fruiz, Gamiz-Fika, Gatika, Laukiz, Maruri-Jatabe, Meñaka eta Mungia.

2019ko irailaren 24a, asteartea

13.– Tolosaldeko Eremu Funtzionala: Abaltzisketa, Aduna, Albiztur, Alegia, Alkiza, Altzo, Amezketa, Anoeta, Asteasu, Baliarrain, Belauntza, Berastegi, Berrobi, Bidania-Goiatz, Elduain, Gaztelu, Hernialde, Ibarra, Ikaztegietia, Irura, Larraul, Leaburu, Lizartza, Orendain, Orexa, Tolosa, Villabona eta Zizurkil.

Gainera, esparru hau ere sartzen da: Enirio-Aralar.

14.– Araba Erdialdeko Eremu Funtzionala: Agurain, Añana, Armiñon, Arraia-Maeztu, Arratzua-Ubarrundia, Asparrena, Barrundia, Berantevilla, Bernedo, Burgelu, Donemiliaga, Alegría-Dulantzi, Erriberagoitia, Erriberabeitia, Vitoria-Gasteiz, Gaubea, Harana, Iruña Oka, Iruraiz-Gauna, Kanpezu, Kuartango, Lagran, Lantaron, Legutio, Otxandio, Urkabustaiz, Ubide, Urizaharra, Zalduondo, Zanbrana, Zigoitia eta Zuia.

Gainera, honako eremu hauek biltzen dira: Badaiaiko Mendizerra eta Entziako Partzuergoa.

15.– Urola Kostako Eremu Funtzionala: Aia, Aizarnazabal, Azkoitia, Azpeitia, Beizama, Errezil, Getaria, Orio, Zarautz, Zestoa eta Zumaia.

Oharra: Enirio-Aralar bi Eremu Funtzional mugakideetako (Tolosaldea edo Goierri) edozeini atxikitzen zaio, eta bi Lurralde Plan Partzialetako edozeinek antola dezake beraz.

APLIKATZEKO ARAUEN IV. ERANSKINA

BIZITEGI KUANTIFIKAZIOA

1.– Bizitegi-kuantifikazioa.

Udal-plangintzarako bizitegi-kuantifikazioko metodologiak bi helburu dauzka: Lehenik eta behin, kuantifikazio-metodo orokor bat formulatzen da, kasu bakoitzerako proiektu espezifikoagorik ezean, EAeko edozein udalerritako bizitegi-kuantifikazioari nahiko ongi heltzeko aukera ematen duena. Bigarrenik, planteatutako metodologiak kontzeptuzko eskema bat dakar berekin, erreferentzia baliagarria izango dena, kasuan kasu egokitzat jotzen diren egokitzapen eta hobekuntzak gorabehera, Lurralde Plan Partzialek beren eremuko udalerritarako bideratu behar duten bizitegi-ahalmena kuantifikatzeko.

Formulazioak kontzeptu orokor batzuk planteatzen ditu, eta kontzeptu horiek osatuko dira indarreko lurralde-ereduaren zuzenketen bitartez, Lurralde Plan Partzialek kasuan kasu identifikatzen dutenaren arabera. Azpimarratzekoa da zuzenketa horien magnitudea eta denbora-erritmoa behar bezala zehaztu beharko direla, formulatutako kuantifikazio-metodoaren barruan bildutako osagai orokorrei arazorik gabe eransteko moduan. Gainera, zuzenketa espezifiko horiek eraginpeko udalerrien gaineko inpaktu positibo eta negatiboak identifikatu beharko dituzte, lurralde-ereduan proposatutako aldaketen efektu erantsia ezerezean geratzeko moduan, salbu eta eraginpeko fluxuetarako kontuan hartutako lurralde-eremutik kanpoko jatorria edo helmuga identifikatzen bada.

Bestetik, metodologia honetan proposatzen diren kasu orokorrak eguneratuko dira denborak aurrera egin ahala eta informazio berria eskura eduki ahala. Bigarren etxebizitzekin eta jenderik gabeko etxebizitzekin zerikusia duten alderdiek interes berezia dute, atal horiei buruzko informazio orokorra ez delako oso fidagarria. Fenomeno horiek bereziki nabarmenak diren udalerriek beharrezkoa den informazioa aurkeztu beharko dute, eta gai horiei dagokienez aplikatutako kasu eta koefizienteak justifikatu beharko dituzte.

Ildo beretik, funtsezkoa da iraganeko joerak identifikatzeko erabilitako biztanle eta etxebizitza kopuruak homogeenok direla ziurtatzea eta kopuru horiek proposatutako proiektiorako denboraldi egokia estaltzen dutela bermatzea, identifikatutako joerak aztertutako aldagaien benetako portaera islatzeko moduan.

Plangintzaren eragileak arduratu behar dira, halaber, plangintza-ekitaldi orenen berezko denbora-erreferentziei tratamendu egokia emateaz. Kuantifikazioaren denbora-mugak, erabilitako aldagaietarako erreferentziazko datak eta garrantzizko fluxu eta aldaketen urteko erritmoak zein diren argi eta garbi ezartzea ezinbestekoa da. Zorroztasun horri esker, proposatutako kuantifikazioaren inplikazioak nabarmenagoak izango dira, eta ondoriozko planaren ebaluazio gardenago bat egin ahal izango da, kuantifikazioa zentzuzkoa delako, bakar-bakarrik, argi eta garbi mugatuta dagoen denboraldi bati dagozkion beharren proiektioari dagokionez.

Bizitegi-kuantifikazioko metodoa bi urratsetan egituratzen da. Lehenengo urratsean, etxebizitza-parkeak behar duen gorakada kalkulatu da, horretarako etxebizitza nagusien beharrak, bigarren etxebizitzen eskaria eta aurrekoei lotutako jenderik gabeko etxebizitzen aurreikuspena hartzen dira kontuan. Jarraian, plangintza-aldia hasten denerako bizitegi-ahalmen egokia kalkulatu da, aurreko urratsean proiektatutako etxebizitza-igoeraren araberrako harrotze-faktorea aplikatuz. Lortutako emaitzari leheneratu nahi den jenderik gabeko etxebizitza kopurua kentzen zaio, emaitzazko bizitegi-gaitasuna murrizteko helburuarekin. Eranskin honen amaieran, planteatutako kuantifikazio-metodoa labor-labor aurkeztu da, erabilitako formulazioa, kontzeptuak eta parametroak barne dituen fitxa baten bidez.

1.a. Bizitegi Beharrak.

Bizitegi-beharren kuantifikazioan bost batugai hartzen dira kontuan; horiek, lurralde-ereduaren zuzenketen inpaktuarekin batera, ondorioztatzen den magnitudea eraten dute.

$$NR = CMT+A1+A2+B1+B2+C1$$

Honako hauek dira jasotzen diren sei osagaiak:

1.a.1. Indarrean dagoen lurralde-ereduaren zuzenketak.

Udalerrri bakoitzaren osagai espezifikoa da, dagokion eremu funtzionaleko Lurralde Plan Partzialean ezarritako lurralde-orekako estrategiei lotua. Osagai horretan islatzen dira, batetik, lurralde-plangintzak udalerrri jakin batzuetan ezar ditzakeen hazkunde selektiboak, eta, bestetik, lehendik eskuragarri dagoen lurraldearen arabera edo Lurralde Planak aurreikusten dituen azpiegitura, ekipamendu eta hiri-birkualifikazioko eragiketei dagokienez sortzen diren inplikazioen arabera plan horrek artikulatzen dituen gainerako kontzeptuak. Normalean udalerrri batzuen hazkunde handiagoa beste batzuen hazkunde txikiagoarekin konpentsatuko da, salbu eta osagai horren berezko migrazio-fluxu berrietatik kanpoko jatorri bat aurreikusten bada. 1997ko LAGek planteatutako 1. osagaiarekin bat dator osagai hori, hain zuzen ere «lurralde-ereduaren inplikazioak» izena daramanarekin. Ateratzen den bizitegi-ahalmena ikusirik, LPPak Eredu-osagaia egokituko du (CMT). Hazkunde Selektiboko ekintzak ez luke berekin ekarri behar, salbuespenezko aldaketa-egoeretan izan ezik, eredu-osagai baten aplikazioa, gainerako osagaietatik eratorritako ohiko bizitegi-ahalmenaren barruan udalerrri bakoitzak iragan hurbilean izandako dinamismo espezifikoa hartzen delako.

1.a.2. Etxebizitza nagusiaren beharrak, biztanleria egoiliarra aldatzeagatik (A1).

Kontuan hartzen den lurralde-eremuko biztanleria egoiliarra aldatzeagatik (areagotu edo murriztu) eratorritako etxebizitza nagusiaren beharrak dira. 1997ko LAGetan planteatutako 2. osagaiarekin bat dator, hau da, «hazkunde demografikoa» izenekoarekin.

1.a.3. Etxebizitza nagusiaren beharrak, familia-tamaina aldatzeagatik (A2).

Etxebizitza nagusiari loturiko beharrak aldatzeari dagozkio, kontuan hartzen den lurralde-eremuan batez besteko familia-tamaina aldatzeagatik. 1997ko LAGen 3. osagaiari dagokio, hots, «familia-egituraren aldaketa» izenekoari.

1.a.4. Bigarren etxebizitzaren eskaria etxebizitza nagusiaren eskaria aldatzeagatik (B1).

Bigarren etxebizitzaren eskariari lotutako aldaketa da, kontuan hartutako lurralde-eremurako etxebizitza nagusien kopuruari dagokionez kalkulaturako aldaketari loturik (A1 eta A2 osagaiak). Osagai horrek adierazten du etxebizitza kopuru osagarri bat eskuragarri eduki behar dela erabilera nagusirako aurreikusitako gainetik, bigarren erabilera eskariak xurgatuko dituenak, A1 eta A2 osagaien bidez hasiera batean kalkulaturako eskuragarritasuna bermatzeko. 1997ko LAGen bigarren etxebizitzaren koefizientearen kontzeptuari eusten zaió jendea bizi den etxebizitzaren (etxebizitza nagusia edo bigarrena izan) eta etxebizitza nagusien arteko ratioa erakusteko, baina osagai hori kalkulatzeko modua aldatu da.

1.a.5. Bigarren etxebizitzaren eskaera, bigarren etxebizitzaren koefizientea aldatzeagatik (B2).

Bigarren etxebizitzaren aldaketa (igotzea edo murriztea), kontuan hartutako lurralde-eremuan etxebizitza nagusiei dagokienez bigarren etxebizitzaren proportzioan izandako aldaketen ondoriozkoa, hau da, Bigarren Etxebizitzaren Koefizientearen ondoriozkoa. Koefiziente horretako aldaketei buruzko kasu espliziturik ez badago, osagai hori nulua izango da. Alabaina, erabilera nagusiari dagokionez bigarren etxebizitzaren garrantzian aldaketarik planteatzen bada, bigarren etxebizitzaren kopuru osagarria bilduko da osagai horren barruan (bigarren etxebizitzaren koefizientearen igoera planteatzen bada) edo bigarren erabilera izatetik okupazio nagusi batera izatera igaro litezkeen etxebizitzaren kopurua (bigarren etxebizitzaren koefizientearen beherakada kontuan hartzen bada). Gai delikatua da, eskuragarri dagoen informazioaren anbigutasunari dagokionez zein alor horretan politika alternatiboak abian jartzeko aukerari dagokionez, eta beraz sakoneko gogoeta egin beharko litzateke eta adostasun zabala lortu, osagai hori ezartzerakoan. Hala egiten bada, aurreikustekoa da gehienetan balio negatiboa emango duela, EAEko hainbat udalerritan, hiriburuetatik hurbil dauden eremuetan bereziki, bigarren etxebizitzak etxebizitza nagusi bihurtzen ari diren erakusgarri.

2019ko irailaren 24a, asteartea

1.a.6. Jenderik gabeko etxebizitzaren kopuruari buruzko aurreikuspena, jendea bizi den etxebizitzaren kopurua aldatzearen ondoriozkoa (C1).

Jenderik gabeko etxebizitzaren aurreikuspenari dagokio, jendea bizi den etxebizitzaren (nagusiak edo bigarrenak) aldaketari loturik, kontuan hartutako lurralde-eremurako aldiari (A1, A2, B1 eta B2 osagaiak) dagokionez. B1 osagaiaren antzera, osagai honek etxebizitza osagarrien kopuru bat aurreikusi beharra islatzen du jendea bizi den etxebizitzaren aurreikuspenaren gainetik, jenderik gabeko etxebizitzaren proportzio tekniko bat izaten delako beti, hainbat desadostasun-faktoreen ondorioz (transmititzeko, birgaitzeko aldiak eta abar). Bigarren etxebizitzaren koefizientea ez ezik, jenderik gabeko etxebizitzaren koefizientearen kontzeptua ere hartzen da aintzat, jendea bizi den etxebizitza bakoitzeko (nagusia edo bigarrena izan) dauden etxebizitzaren (jenderik gabe edo ez) ratioa erakusteko.

1.b. Beharrak kalkulatzeko aplikazio-irizpideak.

1.b.1. Biztanleriaren proiektzioa.

EAEko biztanleriak egonkortzeko joera erakutsi du azken hiru hamarkadetan, gutxi gorabehera. 2.100.000 biztanle inguru daude EAEn. 1981etik 2001era bitarte beheranzko joera arina atzeman zen (urteko batez besteko aldakuntza-tasa: -% 0.1 izanik), 2001-2011 epealdian gorakada arin bat, eta azken bost urteetan, berriz (2011-2016), beherakada txiki bat. 1. Taulan laburbildu da EAEko eta lurralde-eremu bakoitzeko biztanleria nola bilakatu den 1981etik 2016ra bitarte.

Planaren behin betiko dokumentua idazteko irizpide-hartzearen akordioaren aurreko urtearen aurreko hogei urteetako biztanleriaren aldakuntzari buruzko datu ofizialetan ikusten den biztanleriaren urteko aldakuntza-tasa aplikatuko da. Aldakuntza-tasa negatiboa bada, tasa hori erabiliko da atzemandako balioaren erdira murriztuta, neurketan izan litezkeen akatsen inpaktu negatiboa arintzeko eta atzeraldian demografikoak izan lezakeen efektua berdintzeko; izan ere, litekeena da familia-tamainak beherakada handiagoa izatea kontuan hartutako lurralde-eremuan.

Aurrerapena onartzen denetik igarotako denbora dela-eta kalkulurako erabilitako datuak zaharkituztat jotzen diren kasuetan, plangintzaren behin-behineko onespeneraren data baino lehenago eskura zeuden datu ofizialekin eguneratu ahalko dira datu horiek.

1. taula. Biztanleriaren bilakaera lurralde-eremuaren arabera

Tabla 1. Evolución de la población por ámbito territorial

Lurralde Eremua Ámbito Territorial	Biztanleria Población		%EAE Gainean % CAPV		2016ko indizea
	1996	2016	1996	2016	Indice 2016 1996-2016
EAE / CAPV	2.098.055	2.171.886	100,00	100,00	103,52
Álava/Araba	281.821	322.335	13,43	14,84	114,38
Bizkaia	1.140.026	1.138.852	54,34	52,44	99,90
Gipuzkoa	676.208	710.699	32,23	32,72	105,10
Eremun Funtzional bakoitzeko / Por Área Funcional					
Enkartzazioak/Encartaciones	29.791	31.984	1,42	1,47	107,36
Goierri	65.986	69.022	3,15	3,18	104,60
Bilbao Metropolitano	914.542	892.747	43,59	41,10	97,62
Donostialdea-Bajo Bidasoa	382.761	401.276	18,24	18,48	104,84
Durangaldea	68.320	76.480	3,26	3,52	111,94
Deba Behea / Bajo Deba	75.303	72.471	3,59	3,34	96,24
Busturialdea-Artibai	71.085	71.702	3,39	3,30	100,87
Arratia	11.624	13.703	0,55	0,63	117,89
Errioxa Rioja Alavesa	9.658	11.484	0,46	0,53	118,91
Ayala	39.703	41.458	1,89	1,91	104,42
Deba Goiena / Alto Deba	64.907	64.260	3,09	2,96	99,00
Mungialdea	19.050	26.667	0,91	1,23	139,98
Tolosaldea	42.869	46.969	2,04	2,16	109,56
Araba Erdialdea / Álava Central	238.283	276.272	11,36	12,72	115,94
Urola Kosta / Urola Costa	64.173	75.391	3,06	3,47	117,48

Iturria: Egileak berak egindakoa, Eustaten datuetan oinarrituta (Biztanleriaren errolda eta estatistika).

Fuente: Elaboración propia en base a datos de Eustat (censo y Estadística de Población)

2019ko irailaren 24a, asteartea

1.b.2. Batez besteko familia-tamaina.

Biztanleriaren bizitegi-beharrak zein diren azaltzeko funtsezko aldagai bat da, biztanleria eta etxebizitza nagusia lotzen dituelako batez besteko familia-tamainaren arabera, batez besteko familia-tamaina hori etxebizitza berean bizi diren pertsonen kopurua dutela ulertuta.

2. taula. Familia-tamainaren bilakaera EAEn.

Tabla 2. Evolución del tamaño familiar en la CAPV

	1981	1991	1996	2001	2006	2011	2016
Batezbesteko familia-tamaina (persona/etxebizitza) Tamaño medio familiar	3,73	3,34	3,07	2,79	2,64	2,53	2,46
Konparaketarako aldia Periodo de comparación	96-01	01-06	06-11	11-16		96-11	01-16
Aldiaren Urteko batezbesteko aldaketa (%) Variación anual media (%) del período	-2,91	- 1,76	-1,27	-0,94		-1,98	-1,32

Iturria: Egileak berak egindakoa, Eustaten datuetan oinarrituta (Biztanleriaren errolda eta estatistika).

Fuente: Elaboración propia en base a datos de Eustat (censo y Estadística de Población)

2016ko biztanleriaren eta etxebizitzaren behin-behineko datuen arabera ikusten denez, azken hamarkadetan batez besteko familia-tamainan izandako beherakada argi eta garbi moteltzen ari da (1996-2011 epealdian batez besteko beherakada % 1,98 izan zen; 2001-2016 epealdian, berriz, % 1,32). Arrazoi horregatik, eta izandako bilakaera kontuan hartuta, familia-tamaina aldakorren (hau da, familia-tamainak unitatetik gora duen soberakinaren) urteko murrizketa-tasa % 1,2 dela proposatzen da, eta hori udalerrriaren batez besteko familia-tamainaren gainean eskuragarri dagoen azken informazioari aplikatu behar zaio, justifikatuz gero, udalerrian produktutako azken hamar urteei dagokien urteko murrizte-tasa.

1.b.3. Bigarren etxebizitzaren koefizientea.

Eskuragarri dauden azken datu ofizialen arabera ikusitako tasa aplikatuko da. Ezarritako koefizientea aplikatu beharko da baldin eta haren balioa 1,25 (hau da, bigarren etxebizitza bat lau etxebizitza nagusiko) edo handiagoa bada. Planaren hasieran dauden bigarren etxebizitzaren zati bat bihurtzeko aukera planteatu daiteke, horrela proiektatutako bizitegi-beharrak murrizteko, baina horren azpian dauden kasuen magnitudea eta bideragarritasuna justifikatu beharko da nolahi ere.

1.b.4. Jenderik gabeko etxebizitza tekniko koefizientea.

Jenderik gabeko etxebizitza tekniko bakoitzeko 1,04tik 1,08ra bitarteko tasa bat ezarriko da, kontuan hartutako udalerriko biztanleriaren arabera (ikus balioen taula 3. Taulan). Beste balio batzuk erabiltzen direnean ezarritako koefizientearen balioa justifikatu beharko da.

3. taula. Jenderik gabeko Etxebizitzaren koefizientea udalerrriaren tamainaren arabera

Tabla 3. Coeficiente de vivienda deshabitada (CVD) según el tamaño del municipio

Maila Estrato	Udalerriko biztanleria Población del municipio	CVD
1	20.000 biztanle edo gehiago 20.000 habitantes o más	1,04
2	7.000 eta 19.999 biztanleren artean De 7.000 a 19.999 habitantes	1,05
3	3.000 eta 6.999 biztanleren artean De 3.000 a 6.999 habitantes	1,06
4	1.000 eta 2.999 biztanleren artean De 1.000 a 2.999 habitantes	1,07
5	1.000 biztanle baino gutxiago Menos de 1.000 habitantes	1,08

2.– Bizitegi Ahalmena.

Udalerriko bizitegi-beharrak kuantifikatu ostean, planaren aldirako aurreikusitako behar horiek planaren hasieran eskatutako bizitegi-ahalmenaren zenbatespen bihurtu behar dira, plangintzaren iraupenerako identifikatutako beharrak beteko direla bermatzeko.

Behin-behineko onarpen-datan udal-plangintza nagusian aurreikusten den bizitegi-ahalmena esaten zaio hiri-lurzoru eta lurzoru urbanizagarri gisa sailkatutako bizitegi-eremuetan eraikitzeko baimena jasotzen duten bizitegi berrien gutzitako kopuruari. Kuantifikazioari landaguneen eta Arabako kontzeju guztien ahalmena eranstea aukera izango da.

Aurreikusitako beharretara egokitutako bizitegi-ahalmena kalkulatzeko, harrotze-faktore bat aplikatzen da. Hala, bizitegi-beharren zifra plangintzan kalifikatutako lurzoruen hartze-ahalmen bihurtzen da, kalkulaturako beharrak beteko direla bermatzeko. Lortutako emaitzari berreskuratu nahi den jenderik gabeko etxebizitza kopurua kentzen zaio, emaitzako bizitegi-gaitasuna murrizteko helburuarekin. Kopuru hori plangintzaren hasieran existitzen den bizitegi-parkearen gutxieneko % 2an ezartzen da.

$$CR = (NR \times ESP) - C2$$

NR: Bizitegi-beharrak

ESP: Harrotze-faktorea

C2: Berreskuratzeko jenderik gabeko etxebizitzak (existitzen diren etxebizitza guztien % 2a gutxienez)

2.a. Harrotze-faktorea.

Harrotze-faktorea honako hau da: plangintza-aldiaren hasieran identifikatutako bizitegi-ahalmenak nabarmen gainditu behar izatea planaren indarraldirako zenbatetsitako bizitegi-beharren magnitudea. Marjina hori faktore ugariengatik planteatzen da, faktore horiek bizitegi-lurzoruek aurreikusitako kontsumoa sobera gainditzea eskatzen baitute. Besteak beste, honako hauek dira faktore garrantzitsuenak: hiri-lurzoruaren merkatu izugarri segmentatu eta bereziaren haritik datozen tirabirak; administrazio-prozedura garrantzitsuen moteltasuna, planaren benetako egikaritzea edo iraupena nabarmen atzera dezakeena; eta beharren proiektzioan egin litezkeen hutsegiteak, zorrotz-zorrotza den merkatu batean bereziki kaltegarriak izan daitezkeenak.

Funtsean, harrotze-faktoreak planaren aldirako zenbatetsitako beharren ezinbesteko maiorazioa erakusten du, aldi hori amaitzerako bizitegi-lurzoruaren soberakinak nahikoak izan daitezen, eta horrela merkatuak, eskaintzarik ezean, nahigabeko birberotzerik jasan ez dezan. Kontzeptu hori argitzeko adibide bat jartzearen, demagun 8 urteko plangintza-aldi bati 2,5eko harrotze-faktore bat ezartzen diogula; kasu horretan, planaren hasieran bizitegi-eraikuntzako 20 urte betetzeko lurzoru egokia identifikatuko dugu kuantifikazioan aurreikusitako erritmoaren arabera, eta beraz, aurreikuspenen arabera, plana amaitzerako oraindik ere bizitegi-eraikuntzako 12 urteko hondar-ahalmenari eutsiko zaio, eta zifra horrek nahikoa dirudi bizitegi-lurzoruaren merkatuak nahigabeko itogunerik izan ez dezan bermatzeko.

Logikoa denez, eskari-mailak planean aurreikusita dauden mailak gainditzen baditu, plangintzaren benetako egikaritzea atzeratzen bada edo plan berri bat egiteko ekimena berandutzen bada, harrotze-faktoreak teoriarik bermatutako segurtasun-marjina murrizteko arriskua egon daiteke. Harrotze-faktorerako balio egokia hautatzeko konpromisoa hartu behar da, kontuan hartuta, batetik, planak benetan dirauen bitartean merkatuaren funtzionamendua bermatu behar dela, eta, bestetik, hiri-hedapenaren erritmoa murriztea komeni dela, oso urria den baliabide baten erabilerearen iraunkortasunaren eta eraginkortasunaren ikuspegitik.

8 urterako zenbatetsitako bizitegi-beharrei gehienez 2,2tik 3ra bitarteko harrotze-faktore bat ezartzea proposatzen da, udalerraren tamainaren arabera (ikus balio-taula 4. Taulan). Udalerraren tamaina txikitu ahala harrotze-faktorea orduan eta handiagoa izango da, eta hori hala da, batetik, merkatua zorrotzagoa delako haren tamaina murriztu (arrazoi fisikoengatik edo jabetzaren kontzentrazio handiagoarengatik) ahala, eta, bestetik, kontuan hartutako lurralde-eremua zenbat eta txikiagoa izan, proiektzioen fidagarritasuna orduan eta txikiagoa delako.

4. taula. Bizitegi-beharretan ezarri daitekeen bizitegi-ahalmenaren harrotze-faktorearen balioa, udalerrien tamainaren arabera
 Tabla 4. Valor del factor de esponjamiento de la capacidad residencial aplicable a las necesidades residenciales para 8 años según tamaño del municipio

Maila Estrato	Udalerriko biztanleria Población del municipio	Harrotze-faktorea gehi. Esponjamiento máx.
1	20.000 biztanle edo gehiago 20.000 habitantes o más	2,2
2	7.000 eta 19.999 biztanleren artean De 7.000 a 19.999 habitantes	2,4
3	3.000 eta 6.999 biztanleren artean De 3.000 a 6.999 habitantes	2,6
4	1.000 eta 2.999 biztanleren artean De 1.000 a 2.999 habitantes	2,8
5	1.000 biztanle baino gutxiago Menos de 1.000 habitantes	3,0

2.b. Aurreikusi behar den bizitegi-ahalmenaren murrizketa, dauden jenderik gabeko etxebizitzaren zati bat berreskuratzeagatik (C2).

Helburu gisa berreskuratu nahi diren eta jendea bizi den etxebizitza bihurtu nahi diren jenderik gabeko etxebizitzaren kopurua da; hala, plangintzan aurreikusi beharreko etxebizitza berrien beharra murrizten da. Berreskuratu beharreko jenderik gabeko etxebizitzaren gutxieneko kopurua, udalerrian plangintzaren hasieran dauden etxebizitza guztien % 2 izango da. Halaber, txertatu beharreko balio gisa iradokitzen zaie LPPei jenderik gabeko etxebizitzaren kopuru osoaren % 10, 3. taulako JGEKan definitutako izaera teknikoak daukan mota horretako etxebizitzaren ehuneko barnean dela.

2.c. Muga gehigarriak.

Azkenik, kuantifikazio-metodologia hori aplikatuz lortutako emaitzei bi baldintza gehiago gehitu zaizkie, proposatutako arauen aplikazio mekanikoaren haritik etor daitezkeen muturreko emaitzak saihesteko. Muga horiek jomugan dituzte, batetik, iraganean oso atzerakorrak izan diren udalerriak, eta, bestetik, azken urteetan egundoko hazkundera izan duten udalerriak.

Lehen kasuan, gutxieneko bizitegi-ahalmen bat bermatu behar da, eragile sektorialeki jarduteko nolabaiteko ahalmena emateko moduan, eta, demografia uzurtzen bada, lurzoru-merkatuaren funtzionamendua gehiegi ez mugatzeko moduan. Bigarren, gehiegizko estrapolazioak saihestu behar dira, konponbide zaila dutelako behin haizetatik eratorritako jardunak abiarazi ondoren. Jakina, indarreko plangintzaren eguneratzea bizkortu beharko da baldin eta hedapen bizkortua luzatzen bada, eta, horren ondorioz, harrotze-faktoreak bermatu nahi duen tarte zabala arriskuan geratzen bada.

Udalerrien bizitegi-ahalmenaren azken kuantifikazioari ezarritako bi muga gehigarriak honako hauek dira:

1.- Udalerririk guztien kasuan, bizitegi-ahalmenak ezin izango du gaintitu hirigintza-plangintza onartzen denean dagoen etxebizitza-parkearen % 50.

2.- Edozein udalerririk hasierako etxebizitza-parkearen % 10eko bizitegi-ahalmena proposatu ahal izango du.

2.d. Etxebizitza kopurua eta eraikigarritasuna.

5. taulan, azken urteetan eraikitako etxebizitzaren batez besteko azaleraren zenbatespena ikus daiteke, etxebizitzaren araubidearen eta tipologiaren arabera. Azalera eraikiaren kontzeptuaren barnean ez dira hartzen etxebizitza ugari eraikinetan sestraperan zein teilatupean kokatutako garajeak, trastelekuak eta lokalak. Familia bakarreko etxebizitzetarako, garajea kontuan hartzen da sestraperan ez badago (eraikitzen diren familia bakarreko etxebizitzaren % 50 da, gutxi gorabehera).

Babes Ofizialeko Etxebizitzetarako, 1,32ko ratioa erabili da azalera eraikiaren eta etxebizitzaren azalera erabilgarriaren artean erreferentzia eta erakusgarri baliagarria izan daitekeelakoan, normalean erabiltzen dena baino ratio handiagoa erabili da, beraz. Etxebizitza ugariko eraikinetako etxebizitza tasatu eta libreei ere balio hori ezarri zaie. Elkarri atxikitako eta familia bakarreko etxebizitzetarako, berriz, 1,25eko balioa ezarri da, hori ere erreferentzia eta erakusgarri gisa.

5. taularen balioek EAE osoari ezartzekoa den batezbesteko globalaren zenbatespena erakusten dute. Landa-eremuek eta lurzoru-eskuragarritasun handiena duten eremuek ematen dituzte balio handienak etxebizitzaren batez besteko azalerrari dagokionez. Bilbao Metropolitarran, berriz, etxebizitzak pixka bat txikiagoak dira. Babes Ofizialeko Etxebizitzei esleitutako batez besteko balioaren arabera, logela bateko Babes Ofizialeko Etxebizitza eraiki guztien % 5etik % 10era bitarte dira, bi logelakoak (3 edo 4 ohe) % 40-50, eta hiru logelakoak (5 edo 6 ohe) % 45-55, hurrenez hurren.

Seinale batzuen arabera komenigarria litzateke etxebizitzaren tipologia dibertsifikatzea, beren azalerrari dagokionez bereziki. Familia-tamaina gero eta txikiagoa da, pertsona bateko eta bi pertsonako etxeen unitateak gero eta gehiago dira, eta etxebizitza bat jabetzan edo alokairuan edukitzea oso garestia da. Faktore horiek guztiak aintzat hartuta litekeena da eskariaren segmentu batek etxebizitza txikiagoak nahi izatea, nahiz eta sozialki eta sektorialki erresistentzia handia ikus daitekeen horri dagokionez. Gai hori sakonetik aztertu beharko litzateke, etxebizitza bakoitzeko batez besteko azalera murrizteko eta bizitegi-lurzoruaren kontsumoa moderatzeko aukera emango lukeen neurrian.

5. Taula. Gaur egun eraikitzen den etxebizitzaren batezbesteko azalera EAEn

Tabla 5. Estimación de superficies por tipos de vivienda en la CAPV

Etxebizitza mota Tipo de vivienda	Azalera (m ²) Superficie (m ²)	
	Erabilgarria Útil	Eraikia Construida
BOE (batezbesteko orokorra) / VPO (media global)	68	90
logela 1/ de 1 dormitorio	48	63
2 logela / de 2 dormitorios	62	82
3 logela / de 3 dormitorios	76	100
Etxebizitza tasatua / Vivienda tasada	80	106
Etxebizitza libre / Vivienda libre	–	–
Etxebizitzarako eraikinen batezbesteko orokorra Media global en edificios de viviendas	81	106
2 logela / de 2 dormitorios	72	92
3 logela / de 3 dormitorios	90	119
Elkarri atxikitako etxebizitzak / Viviendas adosadas	120	150
Familia bakarreko etxebizitzaren urbanizazioa Urbanización de viviendas unifamiliares	180	250 ^a

^a Eraikitako azalera garajea barne hartzen du, sestrapean egon ezean (kasuen % 50ean zenbatetsia)

Iturria: Egileak egina, eragile pribilegiatuek emandako informazioan oinarrituta.

^a La superficie construida incluye el garaje cuando no está bajo rasante (estimado 50% de los casos)

Fuente: Elaboración propia en base a información suministrada por agentes privilegiados

3.– 2018-2026 aldirako kuantifikazio-metodoaren ezarpen argigarria.

Planteatutako metodologiaren funtzionamendua eta norainokoa argitzeko simulazio orokor bat egin da EAEko udalerrri guztientzat eta 2018-2026 aldirako (hau da, 2018ko urtarrilaren 1etik 2026ko urtarrilaren 1era bitarteko aldirako). Kuantifikazio hori egiteko ez da kontuan hartu indarreko lurralde-ereduaren zuzenketen osagaia (LPPek definitu beharrekoa), ezta bigarren etxebizitzaren koefizienteari dagokionez udal-eremu bakoitzean egin daitezkeen aldaketak ere. Hortaz, B2 osagaia (bigarren etxebizitzaren koefizientearen ondoriozkoa) nulua da definizioz. Gainera, bigarren etxebizitzaren koefizientearen balioa 1,25 izango da koefiziente horren balio historikoak maila hori gainditzen duen udalerrri guztietan. Logikoa denez, ezarpen argigarri honetarako kontuan hartu ez diren osagai horiek kontuan hartzeak eragin handia izango du hainbat udalerrri eta eremu funtzionaletan, eta kontuan hartzeko moduko inpaktua izan lezake, halaber, EAE osoarentzako balio erantsietan.

2019ko irailaren 24a, asteartea

3.a. Bizitegi-beharrak (2018-2026).

6. Taulan, kontuan hartutako 8 urteko aldirako (2018-2026) beharren kuantifikazioa laburbildu da. Aldi horretarako bizitegi-behar erantsiak 82.918 etxebizitza izango dira, gutxi gorabehera.

6. Taula. 2018-2026 epealdirako aurreikusitako bizitegi-beharrak

Tabla 6. Necesidades residenciales estimadas para el período 2018-2026

Lurralde Eremua Ámbito Territorial	A1	A2	B1	C1	Bizitegi-beharrak guztira	% etxebizitza parkearen gainean
	Biztanle-aldaketa	Familia-tamaina	Bigarren etxebizitza	Jenderik gabeko etxebizitza		
	Variación de la población	Tamaño familiar	Vivienda secundaria	Vivienda deshabitada	Total Necesidades Residenciales	% parque viviendas
EAE/CAPV	23.767	51.490	3.728	3.921	82.918	7,9
Álava/Araba	9.114	7.743	1.012	886	18.761	11,5
Bizkaia	6.852	26.877	1.600	1.750	37.084	6,9
Gipuzkoa	7.801	16.870	1.116	1.285	27.073	8,0
Eremun Funtzional bakoitzeko / Por Área Funcional						
Enkarterri/Encartaciones	453	754	72	75	1.354	8,3
Goierri	701	1.627	54	139	2.521	7,5
Bilbao Metropolitarra	2.034	21.074	890	1.110	25.108	6,0
Donostialdea-Bidasoa Beherea	3.708	9.546	469	621	14.344	7,5
Durangaldea	1.661	1.798	91	166	3.716	10,7
Debarrena / Bajo Deba	23	1.718	111	99	1.951	5,5
Busturialdea-Artibai	400	1.691	206	139	2.436	6,0
Arratia	444	327	62	54	887	12,5
Arabako Errioxa Rioja Alavesa	420	273	135	53	881	10,3
Ayala	573	981	152	105	1.811	8,7
Debagoiena /Alto Deba	206	1.524	59	97	1.886	6,2
Mungialdea	1.696	631	230	156	2.713	19,3
Tolosaldea	940	1.111	54	135	2.240	10,0
Araba Erdialdea / Álava Central	8.353	6.655	766	757	16.531	12,0
Urola Kosta / Urola Costa	2.155	1.780	377	215	4.527	12,7

Ekitaldi honetan erabilitako kasuak direla-eta, bigarren etxebizitzaren eta jenderik gabeko etxebizitzaren osagaiek oso garrantzi txikia dute etxebizitza nagusiaren beharren aldean.

3.b. Bizitegi-ahalmena (2018-2026).

7. Taulan 2018-2026 aldirako bizitegi-ahalmena ikus daiteke, behin dagozkien udalerriei harrotze-faktoreak, jenderik gabeko etxebizitzaren berreskurapenari dagokion murrizketa (etxebizitza parkearen % 2 gutxienez) eta muga gehigarriak ezarri ondoren. Azaldu behar da jenderik gabeko etxebizitzak berreskuratzeak gehieneko bizitegi-ahalmenean duen eragina 20.857 etxebizitza gutxitzea dela. Oro har ikusten dugu zenbatetsitako bizitegi-beharrak 82.918 direla. Harrotze faktorea, jenderik gabeko etxebizitza koefizientea eta muga gehigarriak aplikatu ondoren, gehieneko bizitegi-ahalmena, berriz, 180.872 etxebizitza dira EAE osorako. Horren arabera, benetako harrotze-faktorea 2,18 da.

2019ko irailaren 24a, asteartea

7. taula. 2018-2026ko planeamendurako aurreikusitako Bizitegi-ahalmena

Tabla 7. Capacidad residencial estimada para el planeamiento 2018-2026

Lurralde Eremua Ámbito Territorial	2016ko etxe. -parkea Parque viviendas 2016	Bizitegi beharrak Necesidades resid.		Gehienezko bizitegi-ahalmena Capacidad residencial máxima			
		Bizitegi Beharrak Necesidades residenciales	Harrotze- faktorearekin Neces. Esponjadas	Jenderik gabeko etxe murriztea Reduc. Viv. deshabitada	Bizitegi- ahalmena mugarik gabe Cap. Resid. sin limitaciones	Gehienezko Ahalmen Capacidad máxima	Harrotze- faktorea Factor de Esponjamiento
EAE/CAPV	1.042.646	82.918	198.558	20.857	177.701	180.872	2,18
1. Lurralde historiko bakoitzeko							
1. Por territorio histórico							
Araba/Álava	162.384	18.761	44.961	3.247	41.714	36.665	1,95
Bizkaia	540.835	37.084	88.691	10.820	77.871	86.490	2,33
Gipuzkoa	339.427	27.073	64.906	6.790	58.116	57.717	2,13
2. Eremu Funtzional bakoitzeko							
2. Por Área Funcional							
Enkarterri /Encartaciones	16.325	1.354	3.485	326	3.159	3.258	2,41
Goierni	33.437	2.521	6.467	669	5.798	6.016	2,39
Bilbao metropolitarr /Metropolitano	415.700	25.108	58.385	8.316	50.069	58.452	2,33
Donostialdea- Bidasoa Beherea	190.135	14.344	33.055	3.802	29.253	28.245	1,97
Durandaldea	34.815	3.716	8.662	697	7.965	8.097	2,18
Debarrena /Bajo Deba	35.595	1.951	4.838	712	4.126	5.006	2,57
Busturialdea-Artibai	40.549	2.436	6.364	809	5.555	6.149	2,52
Arratia	7.075	887	2.408	143	2.265	2.205	2,49
Arabako Errioxa Rioja Alavesa	8.539	881	2.409	171	2.238	2.096	2,38
Aiara	20.317	1.811	4.767	407	4.360	4.082	2,25
Debagoiena / Alto Deba	30.509	1.886	4.674	610	4.064	4.633	2,46
Mungialdea	13.679	2.713	7.102	274	6.828	6.120	2,26
Tolosaldea	22.449	2.240	6.002	449	5.553	4.710	2,10
Araba Erdialdea/ Álava Central	137.814	16.531	39.070	2.756	36.314	31.671	1,92
Urola Kosta	35.708	4.527	10.870	716	10.154	10.132	2,24

3.c. 1997ko LAGekiko konparazio-azterketa.

Amaitzeko, 8. Taulan konparatu egin dira berrikuspen honetako metodoarekin lortutako emaitzak eta 1997ko LAGek ezarritako irizpideak abiapuntuak informazio berari aplikatetik eratorritako emaitzak.

Metodologia berria murriztaileagoa da azken urteetan ezarritakoa baino, bizitegi-kuantifikazioari dagokionez kontuan hartu diren ia alderdi guztietan.

1. Proiekzioen arabera udalerrri atzerakorretan biztanleria galduko da, neurri txikian bada ere, eta, gauzak horrela, etxebizitza nagusiaren beharrak ere txikiagoak izango dira.
2. Familia-tamainaren kalkuluan aldaketak izango dira, nola planteamenduan hala erritmoan, eta horren arabera 37.465 etxebizitza nagusi gutxiago beharko dira.
3. Metodo bakoitzak bigarren etxebizitzaren eskaria kalkulatzeko duen moduaren ondorioz, 3.823 etxebizitzako murrizketa sortzen da.

2019ko irailaren 24a, asteartea

4. Kuantifikazio-metodo berrian aurreikusitako helburua, hau da, udalerrian dauden jenderik gabeko etxebizitzaren zati bat berreskuratzea, baliagarria da etxebizitza-ahalmenetik 20.857 etxebizitza kentzeko; alderdi hori 1997ko LAGetan ez zegoen aurreikusita.
5. Eskaintza-zorroztasunaren zuzenketa (1997ko LAGen metodoan erabili zen) erabili beharrean harrotze-kontzeptua (kuantifikaziorako metodo berrian) erabili izanak bateko eta besteko desadostasunak sortu ditu udalerrian arabera. Osagai hori kalkulatzeko modua aldatu da bereziki, hasierako parkearen mendean egon beharrean dagokion eremuaren bizitegi-beharren zenbatespenari lotuko zaiolako hemendik aurrera. Ildo horretan, harrotze-koefizientea aplikatzeak 37.032 etxebizitzako murrizketa dakar 1997ko LAGek ezarritako «eskaintzaren zorroztasunaren zuzenketa» aplikatzeak sortutako etxebizitza kopuruaren aldean.
6. Onartutako gehieneko bizitegi-ahalmenari muga gehigarriak eranstearen ondorioz (1997ko LAGetan elementu hori ez zen kontuan hartu), metodologia berria erabiltzearen ondoriozko azken ahalmenak 106.619 etxebizitzako murrizketa ekarri du, 1997ko LAGetan ezarritako metodoa erabiltzearen ondoriozko ahalmenaren aldean.

8. taula. Metodologia berriaren eta 1997ko LAGen emaitzen arteko konparazioa.

Tabla 8. Comparación entre los resultados de la nueva metodología y las DOT de 1997

Kontzeptua (EAE-ren eremurako) Concepto (Para el ámbito de la CAPV)	Metodo berria Nuevo Método	Eguneratutako LAGak DOT actualizadas
Etxebizitza nagusien beharrak (A): Necesidades de vivienda principal (A):		
Biztanleen aldaketagatik (A1) Por variación de la población (A1)	23.767	35.142
Familia-tamainaren aldaketagatik (A2) Por variación del tamaño familiar (A2)	51.490	88.955
Bigarren etxebizitzaren beharrak (B) Demanda de vivienda secundaria (B)	3.728	7.551
Jenderik gabeko etxebizitzaren aurreikuspena (C1) Previsión de viviendas deshabitadas (C1)	3.921	
Bizitegi beharrak Necesidades residenciales	82.918	131.648
Eskaintzaren zorroztasunaren zuzenketa/ Harrotzea Corrección rigidez oferta / Esponjamiento	118.811	155.843
Jenderik gabeko etxebizitzaren berrabilpena Recuperación de viviendas deshabitadas	-20.857	
Gehieneko bizitegi- ahalmena Capacidad residencial máxima	180.872	287.491

2019ko irailaren 24a, astearta

4.– Udal plangintzan bizitegietarako lurzoruaren eskaintzaren kuantifikazioa kalkulatzeko fitxak.

Kontzeptu eta osagaien deskribapena	Erabilitako formula	Ikurren legenda																		
Bizitegi-beharren kalkulua																				
CMT: Indarrean dagoen lurralde-ereduaren zuzenketak																				
LPPk zuzenketa horiek identifikatuko ditu zenbatetsita beren tamaina eta inpaktua erabilera-nagusiko edo bigarren erabileraerako etxebizitzetan. Inpaktu hori kontutan hartuta azpiegitura eta ekipamenduetan, habitat-motetan edo garrantzitsutzat jotzen den beste edozein alderditan emandako aldaketak.	LPPean zehaztua	t denboraldiaren identifikazio orokorra: 0 = Erreferentziako epealdia h = Planaren hasierako urtea a = Planaren azken urtea																		
A. Etxebizitza nagusien beharrak																				
A1. Biztanleria egoiliarren aldaketa dela-eta Udal-biztanleriaren proiektzio-formula: $P_t = P_0 \times (1 + RP)^t$	$(P_t - P_i) / TMF_t$	P_t = Biztanle-kopurua t unean TMF_t = Batez besteko familia tamaina t unean RP = Udal-biztanleriaren urteko bariazio-tasa (erdira murriztua, bariazioa negatiboa bada) RF = Familia-tamainaren urteko bariazio-tasa																		
A2. Familia-tamainaren aldaketa dela-eta Familia-tamainaren proiektzio-formula: $TMF_t = 1 + (TMF_0 - 1) \times (1 + RF)^t$	$P_i \times (1 / TMF_t - 1 / TMF_i)$																			
B. Bigarren etxebizitzaren eskaria																				
B1. Etxebizitza nagusien aldaketa dela-eta Parke nagusiaren bilakaerari lotutako eskaria	$(A1 + A2) \times (CVS_f - 1)$	CVS_t = Bigarren etxebizitzaren koefizientea t unean. Honela definitzen da: Etxebizitza okupatuak / Etxebizitza nagusiak																		
B2. Bigarren etxebizitzaren koefizientearen aldaketa dela eta CVSaren proiektzio zehatza eskatzen du. Bestela, eskuragarri dauden azken datu estatistikoetatik ateratzen dena aplikatuko da, beti ere 1,25 balioa gainditu gabe.	$(P_i / TMF_i) \times (CVS_f - CVS_i)$																			
C. Aurreikusitako jenderik gabeko etxebizitzak																				
C1. Jenderik gabeko etxebizitza aldaketa dela-eta Okupatutako parkearen bilakaerari lotutako lasaiera	$(A1 + A2 + B1 + B2) \times (CVD_t - 1)$	CVD_t = Jenderik gabeko etxebizitzaren koefizientea t unean. Honela definitzen da: Etxebizitza guztiak / Etxebizitza okupatuak. Udalerriko biztanleen arabera koefiziente normalitua aplikatzen da (1,04-1,08 artean, taularen arabera).																		
NR. Bizitegi-beharrak																				
Planaren epealdirako aurreikusitako etxebizitza parkearen hazkundearen balioespena. Zehaztutako 6 osagaiak gehituz kalkulatu da	$CMT + A1 + A2 + B1 + B2 + C1$																			
Bizitegi-ahalmenaren kalkulua																				
NRh. Harrotutako bizitegi-beharrak																				
Hasierako bizitegi-beharrak udal-biztanleriaren arabera gehieneko harrotze-faktorearekin biderkatuz kalkulatu da. (HF: 2,2tik 3ra, taularen arabera)	$NR \times ESP$	ESP = Harrotze-faktorea																		
C2. Jenderik gabeko etxebizitzaren berreskuratzea																				
Bizitegi-beharrak harrotzetik sortzen den ahalmena gutxitu egiten da jenderik gabe dauden etxebizitzaren zati bat berreskuratzearen ondorioz.	$C2 = \text{dauden etxebizitza guztien } \%2$	$C2$ = Berreskuratu behar diren jenderik gabeko etxebizitzak																		
<i>Muga gehigarriak:</i> – Kuantifikazioaren emaitza edozein dela, hasierako parkearen % 10era arteko bizitegi-ahalmena onartzen da beti. – Plan baten bizitegi-ahalmena hasierako parkearen %50era mugatzen da.		<table border="1"> <thead> <tr> <th>Udalaren tamaina</th> <th>CVD</th> <th>ESP</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>20.000+ biztanle</td> <td>1,04</td> <td>2,2</td> </tr> <tr> <td>7.000 – 19.999 biztanle</td> <td>1,05</td> <td>2,4</td> </tr> <tr> <td>3.000 – 6.999 biztanle</td> <td>1,06</td> <td>2,6</td> </tr> <tr> <td>1.000 – 2.999 biztanle</td> <td>1,07</td> <td>2,8</td> </tr> <tr> <td>1.000 biztanle baino gutxiago</td> <td>1,08</td> <td>3,0</td> </tr> </tbody> </table>	Udalaren tamaina	CVD	ESP	20.000+ biztanle	1,04	2,2	7.000 – 19.999 biztanle	1,05	2,4	3.000 – 6.999 biztanle	1,06	2,6	1.000 – 2.999 biztanle	1,07	2,8	1.000 biztanle baino gutxiago	1,08	3,0
Udalaren tamaina	CVD	ESP																		
20.000+ biztanle	1,04	2,2																		
7.000 – 19.999 biztanle	1,05	2,4																		
3.000 – 6.999 biztanle	1,06	2,6																		
1.000 – 2.999 biztanle	1,07	2,8																		
1.000 biztanle baino gutxiago	1,08	3,0																		
BA. Gehienezko bizitegi-ahalmena																				
	$CR = (NR \times ESP) - C2$																			

2019ko irailaren 24a, asteartea

BIZITEGI-LURZORU ESKAINTZAREN KUANTIFIKAZIOAREN KALKULUA, LURRALDE ANTOLAMENDUAREN GIDALERROEN ARABERA (2020-2028ko epea)			1
Udalerrria:			Eguna:
Eremu Funtzionala:			

LURRALDE PLAN PARTZIALEAN EZARRITAKO LURRALDE EREDUAREN ONDORIOAK	
CMT. LPP-ean ezarritako Lurralde Eremuaren ondorioak	CMT =
PLANEAMENDU-DENBORALDIAN, BIZITEGI-BEHARRAK	
A. Etxebizitza nagusien beharrak	
A1. Biztanleriaren aldaketaren ondorioz $A1 = (P28 - P20) / TMF28$	A1 =
A2. Familiaren Batezbesteko Tamainaren (TMF) aldaketaren ondorioz $A2 = P20 \times (1/TMF28 - 1/TMF20)$	A2 =
B. Bigarren mailako etxebizitzaren eskaera	
B1. Etxebizitza nagusien (VP) aldaketaren ondorioz $B1 = (A1 + A2) \times (CVS28 - 1)$	B1 =
B2. Bigarren mailako etxebizitza-Koefizientearen (CVS) aldaketaren ondorioz $B2 = (P20/TMF20) \times (CVS28 - CVS20)$	B2 =
C. Jenderik gabeko etxebizitzaren aurreikuspena	
C1. Jenderik gabeko etxebizitzaren (VD) aldaketaren ondorioz $C1 = (A1 + A2 + B1 + B2) \times (CVD \text{ Norm.} - 1)$	C1 =
ETXEBIZITZA-BEHARRAK GUZTIRA	
$NR = CMT + A1 + A2 + B1 + B2 + C1$	NR =

PLANEAMENDUAN ESKAINI DAITEKEEN BIZITEGI-AHALMEN MAXIMOA	
NRe. Bizitegi-Behar harrotuak = Bizitegi-beharrak x harrotze-koefizientea $NRe = NR \times ESP$	NRe =
C2. Errekuperatu daitezkeen jenderik gabeko etxebizitzak $C2 = \text{Bertan dauden etxebizitzaren kopuru osoaren } \%2$	C2 =
CR. Mugatzaileak aplikatu gabe, bizitegi-ahalmen maximoa: $CR = (NR \times ESP) - C2$	CR =
MUGATZAILE GEHIGARRIAK	
Onartutako bizitegi-ahalmen maximoa (bertan dauden etxebizitza-kopuruaren %50a)	Cmáx =
Beti aurreikusi daitezkeen bizitegi-ahalmen minimoa (bertan dauden etxe. kopuruaren %10a)	Cmin =
Planeamenduan eskaini daitezkeen bizitegi-ahalmen maximoa (etxebizitza-kopurua):	CR =

2019ko irailaren 24a, astearta

BIZITEGI-LURZORU ESKAINTZAREN KUANTIFIKAZIOAREN KALKULUA, LURRALDE	2
ANTOLAMENDUAREN GIDALERROEN ARABERA (2020-2028ko epea)	
Udalerria:	

BIZTANLERIAREN ETA ETXEBIZITZEN DATU ESTATISTIKOAK ETA HAIEN BILAKAERAREN HIPOTESIA											
	Urtea	Biztanleak	Etxebizitza Nagusiak	Bigarren mailako etxebizitza	Jenderik gabeko etxebizitza	Etxebizitza Guztira	TMF	CVS	CVD	Epea	TAC
	1996										
	2016										
	2020									1996-2016	
	2028									TAC ref.	

KALKULUAN ERABILITAKO OINARRIZKO KOEFIZIENTEAK

Familiaren t. (TMF) urteko aldaketa	
	-1,20

L. Plan Partzialaren Lurralde Ereduaren ondorioak	
LPP-aren ondoriozko etxe. kopurua	0

Bigarren mailako etxebizitzaren koef. (C)	
Erreferentzia-koef.	
Onartutako Koef.maximoa	1,25

Biztanleriaren ondorioz harrotze-koefizientea (ESP)		
-tik (biztanleak)	-ra (bizt.)	Koef.
20.000		2,20
7.000	19.999	2,40
3.000	6.999	2,60
1.000	2.999	2,80
0	1.000	3,00
Arautegiaren harrotze-koefizientea		

Jenderik gabeko etxebizitzaren koef. (C)		
-tik (biztan.)	-ra (bizt.)	CVD
20.000		1,04
7.000	19.999	1,05
3.000	6.999	1,06
1.000	2.999	1,07
0	1.000	1,08
Erreferentzia-koef.(CVD)		
Arautegiko koef. (CVD)		
Jenderik gabeko etxebizitzaren berrabiarazteko koef. (CVD)		
(Bertan dagoen etxe-kopurua / Bertan dagoen etxe-kopurua) x 100		
%2,00		

Mugatzailen gehigarriak	
1. Beti onartuko den bizitegi-ahalmena	
Bertan dagoen etxe-kopuruaren %a:	%10,00
2. Onargarria den bizitegi-ahalmeneren maximoa	
Bertan dagoen etxe-kopuruaren %a:	%50,00

$P_{xx} = "xx" \text{ urteko biztanleria}$	$P_{20} = P_{16} \times (1 + TAC_{96-16})^4$
	$P_{28} = P_{20} \times (1 + TAC_{96-16})^8$
$TAC_{xx-yy} = "xx" \text{ eta "yy" urteko artean urteko-hazkunde tasa}$	$TAC_{96-16} = (P_{16} / P_{96})^{1/20} - 1$
$TMF_{xx} = "xx" \text{ urteko Familiaren Batezbesteko Tamaina}$	$TMF_{16} = P_{16} / VP_{16}$
	$TMF_{20} = 1 + [(TMF_{16} - 1) \times (1 - 0,012)^4]$
	$TMF_{28} = 1 + [(TMF_{20} - 1) \times (1 - 0,012)^8]$
$CVS_{xx} = "xx" \text{ urteko Bigarren Etxebizitzaren Koefizientea}$	$CVS_{16} = 1 + (VS_{16} / VP_{16})$
$CVD_{xx} = "xx" \text{ urteko Jenderik Gabeko Etxebizitzaren Koefizientea}$	$CVD_{16} = 1 + [VD_{16} / (VP_{16} + VS_{16})]$

APLIKATZEKO ARAUEN V. ERANSKINA

ADMINISTRAZIO ZENTRALAREN TXOSTENEN ARABERA SARTUTAKO ARLOKO ARAUDIA

1.– Abiazio zibila.

- a) Bilbao, Donostia edo Vitoria-Gasteizeko aireportuen zerbitzuguneen barruan dauden «Bilbao Metropolitarrako», «Donostiako (Donostia-Bidasoa Beherea)» eta «Araba Erdialdeko» Eremu Funtzionaletako lurzoruei dagokionez, aireportuen arloan indarrean dagoen estatuko araudian xedatuta dagoenari jarraituko zaio, eta bidezkoa bada, Bilbaoko, Donostiako edo Vitoria-Gasteizko Aireportuen Plan Zuzentzaileen xedapenei, eta lurzoru horietan baimen daitekeen erabilera bakar-bakarra aireportuko erabilera publikoa izango da.
- b) Bilbaoko Aireportuko zortasun aeronautiko akustikoak, zarata mapa eta akzio plana onartzen dituen otsailaren 2ko 55/2018 Errege Dekretuari dagozkion aireportuko zortasun aeronautiko akustikoko guneak edo Donostiako eta Vitoria-Gasteizko Aireportuen Plan Zuzentzaileetan agertzen diren soinu-aztarnen eraginpean dauden esparruetan, ez dira bateragarriak bizitegi-erabilera berriak, ezta hezkuntza-erabileren edo osasun-erabileren zuzkidura-erabilerak ere, eta ez da antolamendu-aldaketarik onartuko, baldin eta aldaketa horien ondorioz erabilera horien eraginpean dauden pertsonen kopurua handitzen bada, indarrean dagoen plangintzarekin alderatuta.
- c) Bilbaoko, Donostiako, Vitoria-Gasteizko eta Logroño (Agoncillo) aireportuetako zortasun aeronautikoak mugatzen dituzten azalerek, Euskal Autonomia Erkidegoari eragiten dioten horiek, zehaztu egiten dituzte eraikuntzek (antena, tximistorratz, tximinia, aire girotuaren ekipamendu, igogailuen kutxa, kartel edo dekorazio-muturrak bezalako bere elementu guztiak barne) edo lur horretan edo objektu finkoetan egiten diren aldaketek (zutoinak, antenak, aerosorgailuak –beren palak barne–, kartelak eta abar) gainditu ezin dituzten altuerak (itsasoaren mailarekin alderatuta).
- d) Bilbaoko, Donostiako, Vitoria-Gasteizko eta Logroño (Agoncillo) aireportuetako zortasun aeronautikoen eraginpean dauden esparruetan, lurralde-eta hirigintza-plangintza berriaren edo horien berrikuspen edo aldaketaren berri eman beharko zaio Abiazio Zibileko Zuzendaritza Nagusiari, Neurri Fiskal, Administratibo eta Gizarte-ordenarenei buruzko abenduaren 30eko 13/1996 Legearen 166. artikuluan ezarritakoa betetzeko, Interes Orokorreko aireportuak eta haien zerbitzu eremuak antolatzeari buruzko abenduaren 4ko 2591/1998 Errege Dekretuaren bigarren xedapen gehigarriaren gaur egungo idazkeran xedatuta dagoena betez. Horretarako, txostena eskatuko da plangintzaren edo izapide baliokidearen lehen onarpena egin baino lehen. Nahitaezko txosten hori eskatzen ez bada edo kontrako erantzuna jasotzen bada, ezingo da plangintzaren behin betiko onarpena egin estatuaren eskumenei dagozkien alorretan.
- e) Zortasun aeronautikoen eraginpean dauden eremu eta espazioetan dagoenez, zeinahi eraikuntzaren, instalazioren (zutoinak, antenak, aerosorgailuak –palak barne–, eraikuntzarako behar diren bitartekoak –eraikuntzarako garabiak eta antzekoak barne–) edo landaketaren gauzatzeak Aireko Segurtasunaren Estatuko Agentziaren alde zuzenean aurreko aldeko akordioa beharko du, Zortasun Aeronautikoei buruzko otsailaren 24ko 584/1972 Dekretuaren 30. eta 31. artikuluen arabera, gaur egungo idazkeran.

2.– Estatuko Errepide Sarea AP-68 Bilbao-Zaragoza.

- a) Estatuaren titulartasuneko lurzoruak (jabari publikoa eta desjabetutako lurzoruak) Azpiegituretarako Babes bereziko lurzoru urbanizaezin gisa (A-BBLU) edo antzeko baten gisa sailkatu beharko dira.
- b) Planoetan eskala egokiarekin eta Tresnaren araudiari dagokion zatian azalduko dira estatuko bideen babeseko zonak (jabari publikoko zona, zortasun-zona eta eraginpeko zona), eraikinen muga-lerroa eta lur-berdinketaren kanpoko ertza.

2019ko irailaren 24a, asteartea

- c) Estatuko errepideen babeseko zonen barruan dagoen edozein jarduketa egiteko, irailaren 29ko 37/2015 Legean, Errepideenean ezarrita dagoenak arautzen duenari jarraituko zaio.
- d) Tresnaren araudiari dagokion zatian agerraraziko da bide-jabari publikoa eraiki, konpondu, kontserbatu edo ustiatzeko obra eta zerbitzuak ez direla egongo udalaren kontrol prebentiboko ekintzen mendean.
- e) Estatuko Errepide Sarerako konexio berriak egiteko edo lehendik dauden konexioak aldatzeko proposamen bat egiteko, Trafikoari eta Ahalmenari buruzko azterlan bat aurkeztu beharko da nahitaez.
- f) Estatuko errepideen gaur egungo drainatzea ezin dute ukitu aurreikusitako hirigintza-garapenek, ezta garapen horien eraikuntza-obrek ere, eta hirigintza-garapenen nahiz eta garapen horien eraikuntza-obrek ez dute isurketarik eragingo estatuko errepideen drainatzeetan.
- g) Tresnaren araudiari dagokion zatian honako hau agerraraziko da: lehendik dauden edo aurreikusita dauden Estatuko errepideetatik hurbil dauden eraikuntza berrietarako, eraikuntzarako lizentziak eman aurretik azterlan egokiak egingo dira espero daitezkeen soinu-mailak zehazteko; halaber, nahitaez ezarri beharko dira eraikigarritasunerako mugak, edo nahitaez eduki beharko dira ezinbesteko babes akustikoko bitartekoak, baldin eta indarrean dagoen araudian ezarritako atalaseak gainditzen badira.
- h) Tresnaren araudiari dagokion zatian agerraraziko da debekatuta dagoela publizitatea egitea hiriko tarteetatik kanpo, errepidearen galtzadetatik ikus daitezkeen edozein lekutan.
- i) Tresnaren araudiari dagokion zatian agerraraziko da aurreikusitako garapenetan instalatu beharreko argiek ezin diotela itsualdirik eragin Estatuko errepideetan zirkulatzen duen trafikoari.
- j) Plan Orokorrean aurreikusitako jarduketa guztiak bateragarriak izango dira Sustapen Ministerioak aurreikusitako errepideei buruzko azterlanekin.

3.– Interes orokorreko trenbide sarea.

- a) Lurralde-antolamenduaren gidalerroak garatzeko hirigintza-antolamenduko plan orokorrek eta gainerako erreminta orokorrek Estatuaren titulartasuneko trenbide-sistema orokor edo baliokide gisa kalifikatuko dituzte Interes Orokorreko Trenbide Sarea osatzen duten tren-azpiegiturek hartzen dituzten lursailak eta xede horrekin okupatu beharreko lursailak, betiere behin betiko izaeraz onartutako informazio-azterlanekin bat etorritik; horietan ez dira gehituko tren-azpiegituren administratzaileari esleitutako eskumenak oztopatzen edo asaldatzen dituzten eskumenak.
- b) Hirigintza-antolamendurako plan eta bitarteko orokorrek jabari publikoko eremu eta babes-eremu bana eta eraikigarritasun-muga bat ezarri behar dituzte Estatuaren eskumeneko trenbideetan, baita eremuotako lursailen jabetzari dagozkion mugak ere.

4.– Kostaldeei buruzko legedia.

- a) Lurralde-plan partzialek nahiz sektorialek, eta hirigintza-plangintzek, gidalerroen laburpen-mapa garatuko dute, zeinek bere eskalan jasota hauek: itsasertzaren lerroa, itsaso eta lehorraren arteko jabari publikoaren mugaketa, babes-zortasuna, bide-zortasuna, eragin-eremua eta itsasorako sarbide-zortasuna. Horretarako, 22/1988 Legea, uztailaren 28koa, Kostaldeei buruzkoan ezarritakoa bete eta dagozkion mugaketak aplikatuko dira.

Guzti hori, aipatutako lerroen irudikapenean eman daitezkeen edozein desdoitzeren aurrean mugarritze-planoetan agertzen diren datuak plangintzan islatutakoen gaintik egongo direla kontutan hartu gabe.

Gidalerroen laburpen-mapak grafikoki jasotzen ditu itsasertzaren lerroa, itsas-lehorreko jabari publikoaren mugarritze-lerroa, babes-zortasuna eta eragin-eremua. Mapa eskala egokian kontsulta daiteke GeoEuskadin, Euskadiko Datu Berezien Azpiegituran (DBA):

<https://www.geo.euskadi.eus/s69-bisorea/es/x72aGoeuskadiWAR/index.jsp?lang=eu>

- b) Itsas-lehorreko jabari publikoaren erabilera uztailaren 28ko 22/1988 Legearen III. tituluak araututakoa izango da; horrela, beren izaera dela-eta beste kokapenik izan ezin dezaketen jarduera edo instalazioei bakarrik baimenduko zaie jabariaren okupazioa, eta beti izan beharko dute dagokien gaikuntza-titulua.
- c) Babes-zortasuneko zonako erabilerak Koste buruzko uztailaren 28ko 22/1988 Legearen 24. eta 25. artikuluetan xedatutakora egokituko dira, eta, beraz, zona horretan baimendutako erabilerek autonomia-erkidegoko organo eskudunaren baimena izan beharko dute. Igarobide-zortasunak eta itsasora iristeko bideak errespetatzen direla bermatu beharko da, Koste buruzko uztailaren 28ko 22/1988 Legearen 27. eta 28. artikuluetan hurrenez hurren xedatzen denaren arabera. Era berean, 30. artikuluan eraginpeko zonari dagokionez xedatzen diren baldintzak bete beharko dira.
- d) Existitzen diren saneamendu-sareek dagokien gaikuntza-titulua izan beharko dute, eta gaur egun dauden instalazioak eta etorkizunerako proposatutako instalazioak uztailaren 28ko 22/1988 Legearen 44.6 artikuluan ezarritako mugen mende egongo dira. Elektrizitateko azpiegituren kasuan, itsas-lehorreko jabari publikoa liberatu nahi duten jarduketak planifikatzeko aukera baloratu beharko da, salbuespenezko baimenik izan ezean debekatuak daudenak uztailaren 28ko 22/1988 Legearen 25. artikuluan arabera.
- e) Hiri-hazkundearen arloko gidalerroei dagokienez: Koste buruzko uztailaren 28ko 22/1988 Legearen 30. artikuluan ezarritako baldintzak betetzen direla izan beharko da kontutan dagozkien udaleko hirigintza-plangintzetan proposatzen diren lurzoru urbanizagarrien sektoreen kasuan. Gainera, hirigintzako araudian ezarritakora moldatu beharko dira eraikuntzak, ezingo dutelarik pantaila arkitektonikorik sortu edo bolumen-pilaketarik eragin.
- f) Kostaldeko ibilbideetako bide eta begiratokien kasuan kontutan izan beharko da trazatua itsas-lehorreko jabari publikotik kanpo egin beharko dela.
- g) Kultura-ondarearen arloko gidalerroetan, non babes-maila desberdinak aintzat hartzea proposatzen den, kontutan izan beharko da itsas-lehorreko jabari publikoko lursailetan edo babes-zortasunean kokatzen diren eraikin, elementu edo instalazio babestuak Koste buruzko uztailaren 28ko 22/1988 Legearen laugarren xedapen iragankorrean ezarritakoaren mende egongo direla, katalogatuko diren elementuentzako ezarriko den babes-erregimena kontutan izan gabe.
- h) Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-antolamenduaren gidalerroen berrikuspenaren garapenerako irizpide, helburu eta proposamen orokorrek bat etorri beharko dute uztailaren 28ko 22/1988 Legearen zehaztapenekin, kalterik eragin gabe, garapenean erator daitekeen hirigintza-plangintzari buruz, aipatutako Legearen 112.a) eta 117. artikuluetan ezartzen den tramitazioko txostenen bitartez gauzatu beharreko hirigintza-plangintzari buruzko erabakiari. Txosten horiek plangintzak itsas-lehorreko jabari publikorako planteatutako proposamen zehatzak baloratuko dituzte, eta baita horien zorpen-eremuak ere, eta kosten alorreko legezko xedapenetara egokitzen diren ala ez.

5.– Portuak.

- a) Irailaren 5eko 2/2011 Legegintzako Errege Dekretuan ezarritakoari jarraiki (Estatuko Portuei eta Nabigazio Zibilari buruzko Legearen testu bategina onartzen duena), hau da portuetako agintaritzen eskuduntzakoa den lurralde-eremua: portuaren zerbitzu-eremuaren eta kudeatzeko ardura duten itsasoko seinaleztapen-zerbitzuaren menpeko espazioen mugetan sartzen den eremua.

- b) Portuko espazioen gaineko eskuduntza elkartua duten administrazioen artean behar den koordinazioa artikulatzeko, estatuko portuetako zerbitzu-eremua portuko sistema orokor bezala kalifikatu beharko dute plan orokorrek eta hirigintza-antolamendurako gainerako instrumentuek, eta bai itsasoko seinaleztapen-zerbitzuaren eraginpeko portuko jabari publikoa ere; ezingo dute portuaren ustiatze-eskuduntzen eta itsasoko seinaleztapenen jarduketetan inolako asaldatze edo nahasmendurik eragin dezakeen zehaztapenik sartu, eta Estatuko Portuen txosten loteslea eskatuko da aurrez, Itsasargien Batzordeak irizpena eman ondoren, aurrez aipatutako espazioetatik kanpoko jarduketan ondorioz itsasoko seinaleztapen-zerbitzuan eraginik gerta daitekeen kasuetan, inguruetan itsas-nabigaziorako laguntzarako instalazioen bat dagoenean.
- c) Euskal Autonomia Erkidegoaren eskuduntzakoak diren portuen eta itsas- eta portu-instalazioen planifikazio-, antolamendu-, ustiatze-, eraikitze-, handiagotze-, berritze- eta mantentze-erregimena Euskal Autonomia Erkidegoko Portuen eta Itsasoko Garraioaren 2/2018 Legean ezarritakoa izango da (ekainaren 28ko 2/2018 Legea).

2019ko irailaren 24a, asteartea

**EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO LURRALDE ANTOLAMENDUAREN GIDALERROAK BEHIN
BETIKO ONESTEKO UZTAILAREN 30EKO 128/2019 DEKRETUAREN II. ERANSKINA**

**INGURUMEN-ALDERDIAK SARTZEARI BURUZKO LABURPENA, INGURUMENEAN ERAGITEN
DIREN ONDORIOEI JARRAIPENA EGITEKO NEURRIAK BARNE**

1.– Sarrera.

21/2013 legearen 26. artikuluan eta urriaren 16ko 211/2012 Dekretuaren 13.4 eta 15 artikuluetan ezarritakoaren arabera, «EAEko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen Berrikuspenaren Ingurumen Adierazpen Estrategikoan Ezarritako Ingurumen-Alderdiak txertatzeko Dokumentua» hau prestatu da, «Ingurumen Adierazpen Estrategikoan» ezarritako ingurumen-alderdiak LAGetan eta haren Ingurumen Azterketa Estrategikoan txertatzeko modua jasotzen dituen.

2.– Ingurumen-alderdiak plangintzan txertatzea.

2.1.– Lurralde antolamenduaren gidalerroak.

2.1.1.– Irismen dokumentua.

Irismen Dokumentuak Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak (LAG) prestatzeko aplikatu beharreko ingurumen-helburu estrategikoak eta jasangarritasun-printzipio eta irizpideak ezartzen ditu.

Irismen Dokumentuan zehaztutako ingurumen-alderdiak LAGetan nola txertatu diren jasotzen da ondoko koadroan.

1. HELBURU OROKORRA. ORAINGO PREMIAK ASETZEKO BEHARREZKOA DEN GARAPEN JASANGARRIA BERMATZEA, ETORKIZUNEKO BELAUNALDIEK BEREN PREMIAK ASETZEKO IZANGO DUTEN GAITASUNA ARRISKUAN JARRI GABE.	
INGURUMEN-HELBURU ESTRATEGIKOAK	LURRALDE ANTOLAMENDUAREN GIDALERROETAN DUTEN INPLEMENTAZIOA (zerikusia duten gidalerroak)
<p>1.1. Lurzoruaren okupazioa etetea, erabilera-nahasketa sustatuz eta degradatutako eremuak berroneratzea eta berrerabiltzea bultzatuz, eta ahalmen agrologiko handikotzat sailkatuta eta babestuta dauden lurzoruaren okupazioa mantsotzea.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lurzoruaren ahalmenak baliatuko dituzten erabilerak esleitzea, lurzorua hondatu gabe. - Hiri-ehunak trinkotzeari lehentasuna ematea, baita bertan behera utzita dauden edo gutxiegi erabiltzen diren industria-eremuak berroneratzeari ere, lurzoru berriak kolonizatzea bultzatu ordez. - Nekazaritza-lurzorua babestea. - Lurzoruaren okupazioa mugatzea. - Etxebizitzen, bestelako eraikuntzen eta hiri-ingurunearen birgaikuntza, bizigarritasuna, irisgarritasuna, energia-eraginkortasuna eta kalitate-baldintzak sustatzea. - Gehiegizko eraikuntza-dentsitatea duten eremuetan espazio libre berriak sortzeko bidea eman dezaketen berrikuntza-jarduerak sustatzea. - Lurralde Plan Partzialetan Hiri Hazkundearen Perimetro bat identifikatzea.

2019ko irailaren 24a, asteartea

1. HELBURU OROKORRA. ORAINGO PREMIAK ASETZEKO BEHARREZKOA DEN GARAPEN JASANGARRIA BERMATZEA, ETORKIZUNEN BELAUNALDIEN BEREN PREMIAK ASETZEKO IZANGO DUTEN GAITASUNA ARRISKUAN JARRI GABE.	
INGURUMEN-HELBURU ESTRATEGIKOAK	LURRALDE ANTOLAMENDUAREN GIDALERROETAN DUTEN INPLEMENTAZIOA (zerikusia duten gidalerroak)
	<ul style="list-style-type: none"> - Jarduera Ekonomikoetarako eta Merkataritza Ekipamenduetarako Lurzoru Publikoa Sortzeko Lurralde Plan Sektoriala berrikustea (berrikusitako LAGen ikuspuntu berritik). - Gutxi erabilitako ekonomia-jardueretako lurzoria aprobetxatzeari lehentasuna ematea, landa-lurralde berriak kolonizatzea saihesteko. - Bizitegiak kuantifikatzeko irizpide berriak, murriztaileagoak.
1.2. Pertsonak eta salgaiak modu jasangarrian mugitu ahal izateko hiri-ereduak bultzatzea.	<ul style="list-style-type: none"> - Hiriburuetako metropoli-barrutien eta lurraldeko gainerako eremuen arteko loturak antolatzea, intermodalitatea bermatuta izango duten garraio kolektiboko sistemen bidez. - Inolako funtzionaltasunik ez duten errepide-zatiak hiri barruko bide bihurtzea. - Lurraldean lehenbailehen berroneratu beharreko hiri-eremuak Lurralde Plan Partzialetan (LPP) identifikatzea eta estrategiak eta neurriak finkatzea. - Garraio publikorako bideei, ibilgailu elektriko bidezko garraioari eta salgaien banaketa garbiari lehentasuna ematea. - Ibilgailuak elektrizitatez kargatzeko, ibilgailuak aparkatzeko eta bizikletak alokairuan hartzeko azpiegiturak instalatzeko guneak gordetzea.
1.3. Hiri-segregazioa, hiri-barreiadura eta mugikortasun behartua saihestea, irisgarritasunaren mesedetan, eta, horretarako, lurzoru-erabileren eta mugikortasunaren plangintza integratua bideratzea eta hiri-egitura dentsu, trinko eta konplexuak sustatzea.	<ul style="list-style-type: none"> - Lehendik dauden ekipamendu handietarako eta espazio libreetarako irisgarritasuna hobetzea. - Eskualde-buru edo -azpiburu bakoitzaren ekipamendu-hornidura behar bezala antolatzea, herritarrek hiriburuetara edo beste gune batzuetara joan behar izatea saihesteko; era berean, gune horietarako irisgarritasuna hobetzea. - Garraio kolektiboa sustatzea hiriburuetan, baita eskualde-buru eta -azpiburu eta hiriburuen artean ere. - Garraio intermodaleko sistemetak sarbide-puntuen inguruan dauden dentsifikazio-, berrikuntza- edo hazkunde-jarduketari lehentasuna ematea.

2019ko irailaren 24a, asteartea

1. HELBURU OROKORRA. ORAINGO PREMIAK ASETZEKO BEHARREZKOA DEN GARAPEN JASANGARRIA BERMATZEA, ETORKIZUNEN BELAUNALDIEN BEREN PREMIAK ASETZEKO IZANGO DUTEN GAITASUNA ARRISKUAN JARRI GABE.	
INGURUMEN-HELBURU ESTRATEGIKOAK	LURRALDE ANTOLAMENDUAREN GIDALERROETAN DUTEN INPLEMENTAZIOA (zerikusia duten gidalerroak)
	<ul style="list-style-type: none"> - Herritarren artean hiri-bizitza sustatzea, kanpoaldean kokatuta dauden merkataritza-ekipamenduei mugak ezarriz. - Hiri erabilera desberdineko guneetan banatzea saihestea, eta bizitegi-erabilerarekin bateragarriak diren ekonomia-jarduerak, pixkanaka, aldirietan kokatutako merkataritza-aldeetara lekualdatzea saihestea.
1.4. Ingurumen-inpaktuak minimizatzea, jarduerak gauzatzeko ekarriko dituen ondorioak alde aurretik ebaluatuz.	<ul style="list-style-type: none"> - Hirigintza-aurreikuspenetan, kontsumorako ur-baliabideak eta saneamendu-azpiegitura aintzat hartzea. - Hiri-ingurune ingurumen-kalitatearen inpaktu negatiboak murriztea: kutsadura atmosferikoa, akustikoa, urena eta lurzorua.
1.5. Landa-ingurunearen iraunkortasuna bermatzea, nekazaritza-jardueraren eta ingurumenaren arteko oreka zainduz eta sustatuz.	<ul style="list-style-type: none"> - Nekazaritza-lurzorua babestea. - Nekazaritza-ustiapenei jarraipena ematea. - Landa-ingurunearen ekipamenduak eta komunikazioak hobetzea. - Nekazariari gizartearen aldetik zor zaien aintzatespena ematea, elikagaien hornitzaile gisa eta lurraldearen zainzaile gisa egiten duten lanagatik. - Espezie autoktonoak, edo, hala dagokionean, historian zehar ustiatu izan direnak, hau da, ekoizpen-bide eta bizibide tradizionalekin lotutakoak ustiatzea. - Landa Guneak zaintzea gune txikietan dauden eraikuntzen birgaitzea eta aprobetxamendu hobea bultzatuz.
1.6. Energiaren, uraren, hondakinen eta lurzoruen erabilera arduratsua sustatzea lurralde osoan.	<ul style="list-style-type: none"> - EAEko Hondakin Azpiegituren Lurralde Plan Sektorial bat idaztea. - Nekazaritza-lurzorua babestea. - Hornidura-azpiegiturak eta saneamendu-azpiegiturak plangintza hidrologikoan txertatzea.

2019ko irailaren 24a, asteartea

1. HELBURU OROKORRA. ORAINGO PREMIAK ASETZEKO BEHARREZKOA DEN GARAPEN JASANGARRIA BERMATZEA, ETORKIZUNEN BELAUNALDIEN BEREN PREMIAK ASETZEKO IZANGO DUTEN GAITASUNA ARRISKUAN JARRI GABE.	
INGURUMEN-HELBURU ESTRATEGIKOAK	LURRALDE ANTOLAMENDUAREN GIDALERROETAN DUTEN INPLEMENTAZIOA (zerikusia duten gidalerroak)
	<ul style="list-style-type: none"> - Energia-kontsumoaren premiak murrizteko eta eraginkortasuna areagotzeko ekintza zehatzak ezartzea, baita kutsatzen ez duten energia-iturrien eta energia-sistemen erabilera areagotzeko ere. - Plangintzan irizpide bioklimatikoak txertatzea.
INGURUMEN-ADIERAZLEAK:	
<ul style="list-style-type: none"> • Biztanle-kopuruaren arabera sailkatutako biztanledun guneetan bizi den populazioa, guztira. • Lurzoru urbanizagarri eta urbanizaezin gisa sailkatutako azaleraren ehunekoa. • Lurzoruaren artifizializazioa: artifizializatutako azalera, azalera osoarekin alderatuta. • Komunikazio- eta garraio-azpiegituretara bideratutako azaleraren ehunekoa. 	

2. HELBURU OROKORRA. NATURA-KAPITALA BABESTEA, KONTSERBATZEA ETA LEHENGORATZEA, EKOSISTEMEN EMATEN DITUZTEN ZERBITZUAK ZAINDUZ. BIODIBERTSITATEAREN GALERA GELDIARAZTEA.	
INGURUMEN-HELBURU ESTRATEGIKOAK	LAGetan DUTEN INPLEMENTAZIOA
2.1. Biodibertsitatea babestea, horretarako biodibertsitatearen osagaiak modu jasangarrian erabiltzen direla zainduz, ingurumenaren baliabideen erabileratik datozen etekinetan parte-hartze bidezkoa eta zuzena lortzeko.	<ul style="list-style-type: none"> - Biodibertsitatearen iraupena bermatzea, hau da, bizi-forma guztiena, ondare genetiko errepikaezina diren neurrian. - Espezie autoktonoak, edo, hala dagokionean, historian zehar ustiatu izan direnak, hau da, ekoizpen-bide eta bizibide tradizionalekin lotutakoak ustiatzea.
2.2. Kontserbazio-eskakizunak, erabilera jasangarria, ondare naturala zein biodibertsitatea hobetzeko eta leheneratzeko neurriak politika sektorialetan txertatzea, ingurumenaren babesa lurralde- eta hirigintza-antolamenduaren gainera lehenesteko legezko printzipioa kontuan hartuta.	<ul style="list-style-type: none"> - Azpiegitura berdea sustatzea eta LPPetan eta Hirigintza Plangintzan txertatzea. - Azpiegitura berdean garatzen den edozein erabilera edo jarduera konektibitate ekologikoa mantentzearen mende geratzea. - Ekosistemak berroneratzea lurraldearen erresilientziari eusteko.
2.3. Habitat eta populazio biologikoen galera eta degradazioa gelditzea, eta haien kontserbazio-egoera hobetzea, lurralde erresiliente eta multifuntzional baterantz aurrerapausoak emateko.	<ul style="list-style-type: none"> - Baso-kudeaketa hobetzea eta degradatutako eremuak basoberritzea, baso naturalak karbono-hustubide izateko duen azalera handituz.

2019ko irailaren 24a, asteartea

2. HELBURU OROKORRA. NATURA-KAPITALA BABESTEIA, KONTSERBATZEA ETA LEHENGORATZEA, EKOSISTEMEK EMATEN DITUZTEN ZERBITZUAK ZAINDUZ. BIODIBERTSITATEAREN GALERA GELDIARAZTEA.	
INGURUMEN-HELBURU ESTRATEGIKOAK	LAGetan DUTEN INPLEMENTAZIOA
2.4. Ondare geologikoaren kontserbazioa indartzea, ondare hori lurralde- eta sektore-plangintzako tresnetan eta ingurumenaren prebentzio-prozeduretan txertatuta.	<ul style="list-style-type: none"> - Erauzketa Jardueren Lurralde Plan Sektoriala egitea. - Ondare paleontologikoa babesteko figura berri bat sortzea. - Geoparkeak azpiegitura berdean txertatzea, eta Interes Geologikoko Tokiak, Ingurumen Eremu Garrantzitsuetan.
INGURUMEN-ADIERAZLEAK:	
<ul style="list-style-type: none"> • Habitat naturalek, erdi naturalek eta naturalizatuak hartzen duten azaleraren ehunekoa. • Baso autoktonoen ehunekoa, baso-landaketekin alderatuta (EAE). • Batasunaren interesekoak izanda, bere kalitatea edo kontserbazio-egoera hobetu duten habitaten azalera. • EAEko hegazti ugaltzaile arrunten jarraipena (SACRE programa) • «Babes Berezia» kategoriaren barruan sartutako azalera. • Paisaia Katalogoan sartuta dauden Eremu Funtzionalen kopurua. • Aurrera eramandako Paisaia Ekintza Planen kopurua. 	

3. HELBURU OROKORRA. ALDAKETA KLIMATIKOAREN ERAGINA MUGATZEA.	
INGURUMEN-HELBURU ESTRATEGIKOAK	LAGetan DUTEN INPLEMENTAZIOA
3.1. Energia berriztagarriak biodibertsitatearen kontserbazioarekin eta uren zein lurzoruen babesarekin bat egiteko moduan ezartzen direla sustatzea.	<ul style="list-style-type: none"> - Energia Berriztagarrien Plan Sektorial bat prestatzea. - Energia Eolikoaren Lurralde Plan Sektoriala (LPS) berrikustea. - Energia berriztagarrien zerikusia duten gaiak Lurralde Plangintzaren barruan sartzea. - Energiaren autohornikuntza sustatzea, eguzkiaren, energia eolikoaren, biomasaren... aprobeixamendu-sistemen bidez. - Itsas mailaren igoerak eta muturreko olatuek erasanda dauden kostaldeko eremuak identifikatzea, eta uholdeak izateko eta bero-uhartearen efektua jasateko arriskua duten eremuei tratamendu egokia ematea.
3.2. Intermodalitatea eta berotegi-efektuko gas gutxiago isurtzen dituzten garraio-moduak sustatzea.	<ul style="list-style-type: none"> - Hiriburuetak metropoli-barrutien eta lurraldeko gainerako eremuen arteko loturak antolatzea, intermodalitatea bermatuta izango duten garraio kolektiboko sistemen bidez.

3. HELBURU OROKORRA. ALDAKETA KLIMATIKOAREN ERAGINA MUGATZEA.	
INGURUMEN-HELBURU ESTRATEGIKOAK	LAGetan DUTEN INPLEMENTAZIOA
	- Garraio kolektiboa sustatzea hiriburuetan, baita hiriburuen eta eskualde-buru eta -azpiburuen artean ere.
3.3. Klima-aldaketarekiko erresilientea, trinkoa eta erabilera mistokoa izango den hiri-egitura bultzatzea.	- Lurralde- eta hirigintza-plangintzaren energia-jasangarritasuna ebaluatzeko azterketa sustatzea. - Lurralde-plangintza egiterakoan, klima-aldaketaren ondorioak aintzat hartzea. - Hirigintzako eta arkitekturako diseinu bioklimatikoaren printzipioak sustatzea, Eraldaketa Ardatzen ingurumen-jasangarritasuneko elementutzat hartuta.
INGURUMEN-ADIERAZLEAK:	
<ul style="list-style-type: none"> • Berotegi-efektuko Gasen (BEG) emisioak, guztira • BEGen guztizko emisioen intentsitatea, BPGrekin alderatuta. 	

4. HELBURU OROKORRA. AIRE, UR ETA LURZORU GARBIAK ETA OSASUNGARRIAK BERMATZEA.	
INGURUMEN-HELBURU ESTRATEGIKOAK	LAGetan DUTEN INPLEMENTAZIOA
4.1. Arrisku naturalak dituzten lurzoru urbanizazioa geldiaraztea (uholdea arriskua, akuiferoen urrakortasuna, higadura...).	- Ingurumen-arriskuak dituzten hiri-eremu egonkortuetan, egiturazko neurrien eta egiturazkoak ez diren konbinazioan oinarritutako politikak onartzea, urez bete daitezkeen eremuetan lurzoruaren erabilerak arautuz eta mugatuz. Bi premisa hauek hartuko dira kontuan: aurrera eraman nahi den ekimenaren arriskugarritasuna edo uholdeak izateko arrisku-maila, batetik, eta jarduketa egin nahi den lurzoruaren oinarritzko egoera (landa-lurra edo lurzoru urbanizatua), bestetik. - Urez bete daitezkeen landa-eremuak hirigintza-garapen berriekin okupatzea saihestea, eta, hori ezinezkoa balitz, 100 urteko errepikatze-denborako uraldia mugatzen duen lerrotik gora kokatzea. - Udal plangintzan bateragarri egitea uholdeen prebentziorako arazo hidraulikoaren ebazpena eta zubien edo interes kulturalako elementuen kontserbazioa.
4.2. Azaleko ur-masak (ibaiak, estuarioak, kostaldeko urak, aintzirak eta hezeguneak), lurpekoak eta ura dela-eta babestuta dauden eremuetakoak (bainatzeko tokiak, hartuneak eta nitratoek kutsa ditzaketen eremuak) egoera onean mantentzea lortzea.	- Hiri-ingurunean uren kutsadura murriztea. - Lurpeko urak babestera bideratutako prebentzio-politikak aplikatzea.

4. HELBURU OROKORRA. AIRE, UR ETA LURZORU GARBIAK ETA OSASUNGARRIAK BERMATZEA.	
INGURUMEN-HELBURU ESTRATEGIKOAK	LAGetan DUTEN INPLEMENTAZIOA
	<ul style="list-style-type: none"> - Nekazaritza-sektorearekin edo erauzketa-sektorearekin zerikusia duten presioen kasuan eta eremu babestuen esparruan, uren arloko helburuak lortzen laguntzea. - Ibaiertzetako eta ibilguen egoera babestea, ur-masen eta eremu babestuen ingurumen-helburuak betetzeko. - Hiria berroneratzeko eta berritzeko jarduketetan, ibai-eremuen, estuarioen eta hezeguneen dinamika lehengoratzeko neurriak sustatzea. - Hirigintza-aurreikuspenetan behar adina baliabide hidriko eta saneamendu- eta arazketa-azpiegitura daudela egiaztatzea. - Hirigintzako berroneratze eta birmoldatze lanetan sinergiak sortzea, estaldura eta ubide gogorreko ibai-eremuak lehenera ekartzeko.
<p>4.3. Osasunaren Mundu Erakundearen gomendioekin bat, airearen kalitatea ziurtatzea (kanpoan zein barnean, zarata barne), eta zarata maila handiak jasaten dituzten herritarren kopurua murriztea bermatzea.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Berdeguneen eta/edo gune naturalen erabilera sustatzea, oinezkoentzako korridoreen bidez, bidegorrissare baten bidez edo garraio publikoaren bidez gune horiek elkarrekin eta hiri-ingurunearekin lotuz. - Kalitatezko etxebizitzak, osasungarriak, guztiontzat irisgarriak eta energiaren aldetik eraginkorrak bermatzea, hirigintza-diseinuan irizpide bioklimatikoak erabiliz.
<p>4.4. Lurzoru kutsatuen kudeaketa hobetzea, berme juridikoa sendotuz eta eragileen eta lurzoruaren erabiltzaile potentzialen jarduera indartuz.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lurzoru kutsatuen kudeaketa eta lurzoru-kalitatearen hobekuntza lurralde- eta hirigintza-plangintzaren aurretiko faseetan txertatzea. - Lurzoruaren erabilerak «lurzoru-kalitatea» faktorea kontuan hartuta plafinifikatzea, giza osasunarentzat zein ekosistemen funtzionamenduarentzat onartezinak diren arriskuen prebentzioa ziurtatzea helburu. - Lurzorua kutsa dezaketen jarduerak edo instalazioak dauden edo egon diren lurzoruen inbentarioaren bertsio eguneratua kontuan hartzea plangintza egiteko orduan. - Lurzoru kutsatuei buruzko ikerlanak eta haiek lehengoratzeko lanak hirigintzako berroneratze-prozesuetan txertatzea.
INGURUMEN-ADIERAZLEAK:	
<ul style="list-style-type: none"> • Azaleko ur-masen egoera ekologikoa (ibaiak, kostaldeko eta trantsizioko urak, aintzirak eta barnealdeko hezeguneak). • Ur-masen egoera kimikoa. 	

4. HELBURU OROKORRA. AIRE, UR ETA LURZORU GARBIAK ETA OSASUNGARRIAK BERMATZEA.	
INGURUMEN-HELBURU ESTRATEGIKOAK	LAGetan DUTEN INPLEMENTAZIOA
<ul style="list-style-type: none"> Hirigintzarako erabil daitekeen azalera (bizitegiatarako, industriarako edo ekipamenduetarako), 10 urteko eta 100 urteko errepika-denborako uholde-arriskukotzat sailkatutako lurzoruan kokatua. Kutsatuta egon daitezkeela-eta beste erabilera batzuetarako lehengoratu diren lurzoruen azalera. Berdeguneetarako irisgarritasuna (azpiegitura berdea eta hiri-parkeak). 	

Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak (LAG) berrikusteko orduan, kontuan hartu behar dira Irismen Dokumentuan (Lehen B atala) aipatutako alorrak, baita ingurune fisikoan aldaketa zuzenak eragin ditzaketen jarduketak aurrera eramateko baldintzatzaileak ere, alor horietatik eratorzen direnak, hain zuzen.

2.1.2.– Ingurumen Adierazpen Estrategikoa.

Ingurumen Adierazpen Estrategikoa Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak Aplikatzeko Arauen artetik aldatu beharrekotzat jotzen dituenak seinatzen ditu.

Jarraian, arauok dokumentuan txertatzen diren edo ez zehazten da, baita horren arrazoa azaltzen ere:

3.1.c) 2 artikulua, baldintzatzaile gainjarriei buruzkoa.

3.1.c) 2. artikulua: Azpiegitura berdeak	
Egungo testua	Ingurumen Adierazpen Estrategikoa proposatutako testua
<ul style="list-style-type: none"> <i>Beren ingurune-balioengatik babestutako guneak eta Urdaibaiko Biosfera Erreserba.</i> <i>Korridore ekologikoak eta interes naturala duten beste gune multifuntzional batzuk.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> <i>Naturagunea babestuak</i> <i>Korridore ekologikoak eta interes naturala duten beste gune batzuk.</i> <p><u><i>Gune horien definizio zehatza II. eranskineko 2.b.2. atalean garatzen da.</i></u></p>
Balorazioa	
<p>Zuzentzat jotzen da azpiegitura berdea osatzen duten elementuak toki batera biltzea, gidalerroak aplikatzeko arauen II. Eranskinean, kasu honetan. Hala ere, guneak beren ingurumen-balioengatik babestu behar direla jaso da dokumentuan. Izan ere, babes mota asko eta askotarikoak daude eta ez luke zentzurik horiek denak azpiegitura berdean sartzeari, besteak beste indarra kenduko liokeelako kontzeptuari (adibidez, ondare historiko-kulturala, azpiegitura grisak, ...).</p> <p>Bestalde, Biosfera Erreserbaren espezifikotasuna gune horren izaera bereziak emana da, Urdaibaiko Biosfera Erreserba Babesteari eta Antolatzeari buruzko uztailaren 6ko 5/1989 Legetik eratorria, hain zuzen. Erreserbak oso ezaugarri desberdineko guneak hartzen ditu barnean, eta hirigintza-plangintzan txertatu beharreko tresna garrantzitsu bat du bere alde: Urdaibaiko Biosfera Erreserbaren Erabilpenerako eta Kudeaketarako Egitamu Gidaria edo PRUGa, alegia. Tresna hori artikulua horretan sartzeari didaktikotzat ez ezik beharrekotzat ere jotzen da.</p> <p>Esan beharra dago, azkenik, interes naturala duten gune multifuntzionalak 1997ko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroek proposatzen zituzten harako «Natura Intereseko Gune» haien eguneratze bat direla. Lurralde Plangintzak Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen bidez proposatutako elementu bat da beraz hori, bestelako deituraz izendatua, multifuntzionaltasuna edo askotariko zerbitzuak eskaintzea azpiegitura berdearen definiziotik bertatik eratorritako alderdi funtsezko bat den neurrian.</p>	

2019ko irailaren 24a, asteartea

Ez da ahaztu behar EAeko azpiegitura berdea osatzen duten elementuak banan-banan zehaztuta agertzen direla dokumentuaren 12.1 atalean (Eranskina: Azpiegitura Berdea eta ekosistemen zerbitzuak).

Hori guztia dela eta, balekotzat jotzen da dokumentuaren behin-behineko onespenerako aurkeztutako bertsioa, Aplikatzeko Arauen II eranskinean azpiegitura berdea osa dezaketen guneen definizio zehatzago batera jo beharra dagoelako zehaztapena eginda betiere.

Azken idazketa

- *Beren ingurune-balioengatik babestutako guneak eta Urdaibaiko Biosfera Erreserba.*
 - *Korridore ekologikoak eta interes naturala duten beste gune multifuntzional batzuk.*
- Gune horien definizio zehatza II. eranskineko 2.b.2. atalean garatzen da.

3.3. artikulua. Ingurune Fisikoaren Antolamendu Matrizea.

3.3. artikulua. Ingurune Fisikoaren Antolamendu Matrizea

Egungo testua	Ingurumen Adierazpen Estrategikoak proposatutako testua
<p>- <i>2³: Ingurumen araudi espezifikoa dute (Baliabide Naturalak Antolatzeko Plana, Urdaibaiko Biosfera Erreserbaren Erabilpenerako eta Kudeaketarako Egitamu Gidaria, Kontserbazio Bereziko Eremua) edo Hezeguneen Lurralde Plan Sektoriala edo Itsasertzeko Lurralde Plan Sektoriala.</i></p> <p>Matrizean:</p> <p><i>2³-Baliabide Naturalak Antolatzeko Plana, Urdaibaiko Biosfera Erreserbaren Erabilpenerako eta Kudeaketarako Egitamu Gidaria, Kontserbazio Bereziko Eremua, Hezeguneen Lurralde Plan Sektoriala, Itsasertzeko Lurralde Plan Sektoriala</i></p>	<p><i>2³: Aplikatu beharreko irizpideak eta erabileren erregulazioa dagokion babes-figurak ezarritakoak izango dira.</i></p> <p>Matrizean:</p> <p><i>2³- Aplikatu beharreko babes-figura.</i></p>
Balorazioa	
<p>Puntu honetan, lehenago 3.1.c) 2. artikulurako esandako gauza bera esan beharra dago: LAGek, lurralde-eragina duten alderdi-sorta zabal bat tratatuz, EAeko lurralde- eta hirigintza-plangintzak gauzatzeko tresna eraginkorra izan behar dute, eta, beraz, ahalik eta ahalegin handiena egin behar dugu haien ulertarazteko, baita didaktikoak izateko ere. Dokumentu hau prestatzeko aurrera eramandako partaidetza-prozesuan askotan aipatu da horretarako borondatearen beharra. Hori argiago ikusten da ingurune fisikoaren antolamendu-matrizea bezalako elementu batean, kontuan izanda EAeko lurzoru urbanizaezinaren erabileren erregulazioa herritarrei laburtzea eta erraztea duela helburu. Arlo hori testu gisa azalduta dago ingurune fisikoaren antolamendua Aplikatzeko Arauen II. Eranskineko 2. atalean.</p>	
Azken idazketa	
<p>- <i>2³: aplikagarri diren babes-figurak dituzte (Baliabide Naturalak Antolatzeko Plana, Urdaibaiko Biosfera Erreserbaren Erabilpenerako eta Kudeaketarako Egitamu Gidaria, Kontserbazio Bereziko Eremua) edo Hezeguneen Lurralde Plan Sektoriala edo Itsasertzeko Lurralde Plan Sektoriala.</i></p>	

4.1 artikulua. Azpiegitura Berdearen elementuei buruzkoa.

Art. 4.1. artikulua. Azpiegitura berde bat ezartzea, jarraian zehaztutako elementuek osatua:	
Egungo testua	Ingurumen Adierazpen Estrategikoak proposatutako testua
<p>a) <i>Beren ingurune-balioengatik babestutako guneak.</i></p> <p>b) <i>Dokumentu honetan aipatutako korridore ekologikoen sarea.</i></p> <p>c) <i>Ibilguak eta azaleko uren babeserako gune gisa kategorizatuta dauden ibilgu-zatiak, RAMSAR hezeguneak eta Hezeguneen Lurralde Plan Sektorialak inbentariatutako ur-masa guztiak.,</i></p> <p>d) <i>Dokumentu honetan aipatutako beste espazio multifuntzional batzuk.</i></p>	<p>- <i>Naturagune babestuak</i></p> <p>- <i>Korridore ekologikoak eta interes naturala duten beste gune batzuk.</i></p> <p><i>Gune horien definizio zehatza II. eranskineko 2.b.2. atalean garatzen da.</i></p>
Balorazioa	
<p>LAGek Europako eta Espainiako beste zehaztapan batzuekin erabat bat etorri sartzan dute «azpiegitura berdea» kontzeptua EAEko lurralde-plangintzan. LAGetan kontzeptu horri ematen zaion tratamenduak eginkizun hirukoitza du:</p> <p>a) «Azpiegitura Berdea» kontzeptua definitzea eta haren ezaugarri eta ondorio nagusiak azpimarratzea.</p> <p>b) «EAEko Azpiegitura Berdea» zein elementuk osatzen duten zehaztea; izan ere, «Azpiegitura Berdea»ren zati bat da hura, bere eskala eta eskumenak direla-eta LAGetan jada zehaztuta dagoena (dokumentuaren 12.1 atalean).</p> <p>c) Azpiegitura Berdea lurralde- eta hirigintza-plangintzaren bidez garatzeko jarraibideak adieraztea.</p> <p>4. artikulua 1. atal honetan (non 12.1 atalera joarazten baita) dokumentu honek proposatzen duen azpiegitura berdea baino ez da aipatzen, EAEko eskalakoa, hain zuzen, (aurreko b) atalari buruzkoa aipatuz). LAGen berrikuspenak «EAEko Azpiegitura Berdea»-ren zehaztasun-ariketa bat egin du dokumentuaren 276, 277 eta 278. orrialdeetan (12.1 atala), Eusko Jaurlaritzaren Natura Ingurunearen eta Ingurumen Plangintzaren Zuzendaritzarekin, hots, egungo Ondare natural eta Klima Aldaketa Zuzendaritzarekin lankidetzan. Prozeduraren une honetan, ezinezkoa da zerrenda hori erreferentzia orokorrekin ordezkatzeko.</p>	

16.6. artikulua, energia gaietako Gidalerroei buruzkoa.

16.6. artikulua. Energia Eolikoaren Lurralde Plan Sektoriala (LPS) egungo energia-eskakizunetara egokitu beharko da, energia berriztagarriek –eta zehazkiago energia eolikoak– bete beharreko helburu sektorialak oinarri hartuta. Gainera, honako hauek ere bete beharko ditu:

Egungo testua	Ingurumen Adierazpen Estrategikoak proposatutako testua
<p>a) <i>Energia eolikoaren ezarpenari dagokionez paisaia-aldagaia arautzen duten zehaztapenak jasotzea.</i></p> <p>b) <i>LPSean bildutako instalazioak ezartzeko ikus- eta ingurune-baldintzak biltzea, baita LPSan bildu ez badira ere 10 MW-tik beherako instalazioei eskatzen zaizkienak ere.</i></p> <p>c) <i>Energia berriztagarrien LPSean sartzeko aukera aintzat hartzea.</i></p>	<p>a) <i>Ondare naturalari eta Biodibertsitateari buruzko abenduaren 14ko 42/2007 Legeko 46. artikulua ezarritako mugak kontuan izatea.</i></p> <p>b) <i>Haize gutxirekin ere aprobetxamendu eoliko ahalbidetzea helburu duten teknologiak garatzera bideratutako jarduketa bat sartzea, mendialdeetatik kanpo ere parke eolikoak garatu ahal izatea helburu hartuta.</i></p> <p>c) <i>Energia eolikoaren ezarpenari dagokionez paisaia-aldagaia arautzen duten zehaztapenak jasotzea.</i></p> <p>d) <i>LPSean bildutako instalazioak ezartzeko ikus- eta ingurune-baldintzak biltzea, baita LPSan bildu ez badira ere 10 MW-tik beherako instalazioei eskatzen zaizkienak ere.</i></p> <p>e) <i>Energia berriztagarrien LPSean sartzeko aukera aintzat hartzea.</i></p>

Balorazioa

Proposatutako aldaketak Lege bat aintzat hartzeko beharrari egiten dio erreferentzia, dokumentu honetan teknika hori espresuki baztertuta izan den arren: EAEko Lurralde Antolamenduari buruzko maiatzaren 31ko 4/1900 Legeak berak bere zioen azalpena xedatzen duenez, nahita jo da, Legetik bertatik, lurralde-antolabide ezberdinen eraketan funtseko xumetasuna bilatzera, antolabide horien eraginkortasuna bultzatzearen.

Lege horretan zehaztasun bereziz arautzen dira, alde batetik, lurralde-antolamendurako tresnen prestaketak ukitutako instantzien partaidetzarekin zerikusia duten alorrak, eta, bestetik, tresna horiek garapen-plangintzan duten eragin loteslea, betiere administrazio-eraginkortasunaren eta administrazio-koordinazioaren printzipioek lehenetasuna izango dutela kontuan hartuta.

Behin tresnen hierarkia maila zehaztu ondoren, hierarkia normatiboaren printzipioa –Konstituzioan aitortuta dagoena– aplikatzeak arau juridikoak aplikatzeko ordena zehaztea eta maila desberdineko arauen artean sor daitezkeen kontraesanak konpontzeko irizpideak ezartzea ahalbidetuko du. Printzipio estruktural horrek ematen dio ordenamendu juridikoari behar duen segurtasun juridikoa, arau bakoitzak ordenamenduan nolako indarra duen adierazten baitigu. Halako eran, non balizko kontraesanak maila txikiagoko aruaren balio gabetasuna edo, kasurik onenean, aplikaezintasuna zehazten baitu.

Energia eolikoaren arloko teknologia batzuen garapena sustatzera bideratutako jarduketa dela eta, partekatua izateko moduko puntu bat da hori, baina, gai sektorial batekoa izanik, IAEk ez du hura dokumentuan sartzeko arrazoirik ikusten. Ez ditu ez jarduketak ez administrazio eskuduna zehazten, ezta finantziario-aukeren aurreikuspena ziurtatzen ere. Bestalde, proposatutako gidalerroak lotura handiagoa du, itxuraz, LPSaren xede ez den ikerketarekin.

2019ko irailaren 24a, asteartea

38.2. artikulua, Hirigintza-planen berrikuspena tramitatzean administrazioa integratzearen arloko gidalerroei buruzkoa

38.2. artikulua, Hirigintza-planen berrikuspena tramitatzean administrazioa integratzearen arloko gidalerroei buruzkoa	
Egungo testua	Ingurumen Adierazpen Estrategikoak proposatutako testua
2. <i>Ingurumen-arloko ebaluazio-prozeduraren izapideak eta planaren funtsezko prozeduraren izapideak batera egingo dira, izapidetze-epeak hobetzea helburu.</i>	2. <i>Ingurumen-ebaluazio estrategikoko prozedurak plan eta programak onartzeko prozeduren barnean sartuko dira; hala, posible den heinean, bi prozedurotan eskatutako antzeko izapideak aldi berean egin eta administrazio-egintza bakarrean batuko dira</i>
Balorazioa	
Ikus «38.2, 38.3.b eta 38.4. artikuluen baterako balorazioa» atala, 38. artikuluari buruzko erreferentzien amaieran.	

38.3.b. artikulua, Hirigintza-planen berrikuspena tramitatzean administrazioa integratzearen arloko gidalerroei buruzkoa.

38.3.b. artikulua, Hirigintza-planen berrikuspena tramitatzean administrazioa integratzearen arloko gidalerroei buruzkoa	
Egungo testua	Ingurumen Adierazpen Estrategikoak proposatutako testua
b) <i>Dokumentu bakar batean bilduko dira Eusko Jaurlaritzak, Foru Aldundiek eta Administrazio Zentralak aurkeztutako txosten sektorialak, baita, halakorik balego, ingurumen-ebaluazio estrategikoarekin loturiko ingurumen-organoaren txostenak ere, betiere dokumentuaren koherentzia globala bermatuz.</i>	b) <i>Dokumentu bakar batean bilduko dira Eusko Jaurlaritzak, Foru Aldundiek eta Administrazio Zentralak aurkeztutako txosten sektorialak, baita, halakorik balego, ingurumen-ebaluazio estrategikoarekin loturiko ingurumen-organoaren txostenak ere, betiere dokumentuaren koherentzia globala bermatuz.</i> <i>Hori guztia Planen eta programen ingurumen-ebaluazio estrategikoa egiteko prozedura arautzen duen urriaren 16ko 211/2012 Dekretuaren 13. artikulua 4. eta 6. ataletan xedatutakoa kaltetu gabe.</i>
Balorazioa	
Ikus «38.2, 38.3.b eta 38.4. artikuluen baterako balorazioa» atala, 38. artikuluari buruzko erreferentzien amaieran.	

38.4. artikulua, Hirigintza-planen berrikuspena tramitatzean administrazioa integratzearen arloko gidalerroei buruzkoa.

38.4. artikulua, Hirigintza-planen berrikuspena tramitatzean administrazioa integratzearen arloko gidalerroei buruzkoa	
Egungo testua	Ingurumen Adierazpen Estrategikoak proposatutako testua
4. Ingurumen-organoak, aplikatu beharreko legeek diotenarekin bat, ingurumen-alderdiak plan orokorreko proposamenetan nola txertatzen diren ebaluatuko du, arreta bere eskumenekoak eta ingurumenaren aldetik garrantzizkoak diren gaietan —eta horietan baino ez— jarritz.	<i>(kentzea eskatzen da)</i>
Balorazioa	
Ikus «38.2, 38.3.b eta 38.4. artikuluen baterako balorazioa» koadroa, 38. artikuluari buruzko erreferentzien amaieran.	

38.2, 38.3.b eta 38.4. artikuluen baterako balorazioa
<p>38. artikulua testuingurua bere tituluak kokatu behar da —«Hirigintza-planak tramitatzean administrazioa integratzearen arloko gidalerroak—, bai eta Memoriaren 11.5 atalean ere —«Planen berrikuspena tramitatzean administrazioa integratzea»—, hirigintza-plangintzarekin lotutako administrazio guztien arteko harremanari buruzkoan, hain zuzen. Atal horretan adierazten den bezala: «Administrazioek planen tramitazioan esku-hartze nabarmena dute, eta horregatik gutxieneko integrazio eta konpromisoa behar da, hirigintza-plangintza orokorraren berrikuspen-prozesua arrazoizko epe batean burutzeko, gehienez ere lau urteko epean».</p> <p>Aplikatzeko Arauen III. kapituluaren jasota dauden gidalerroetako bat da, eta, beraz, gomendio-izaera duena. Haren arabera, «administrazio eskuduna irizpide horietatik aldetzen denean, berariaz justifikatu beharko du hartutako erabakia, baita erabaki hori helburuekin bateragarria den ala ez» (Aplikatzeko Arauen 2.2.b artikulua).</p> <p>Esan beharra dago testua Euskadiko Udalen Elkartearekin (EUEL) adostuta dagoela goitik beheraino, esku-hartze zabaltzeko prozesu baten ondorioz, non udalerriek eta plangintzaren idazketan esku-hartu zuten profesionalak planak azkarrago tramitatzeko eskatu zuten. Hori guztiz bidezkoa da, zailtasunak baitituzte legeak xedatzen duena betearaziz testua Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko 2/2006 Legea eta lurralde-plangintzarako bestelako tresnetara egokitzeko, tresna horiek proposatzen dituzten neurriak gauzatzea ezinezko egiteraino.</p> <p>Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak lurralde- eta hirigintza-plangintzaren erreferentzia-esparru orokorra dira, eta, horrenbestez, Autonomia Erkidegoko, Foru Aldundiko zein tokian tokiko administrazio publikoek, betiere dagozkien eskumenak baliatuz, aurrera eramaten dituzten planak, programak eta jarduketak, lurraldeari eragiten dioten neurrian, haietara egokitu beharko dira beti. Lurralde-antolamendurako eskumenak erabilera batzuek eta besteek lurraldean hartuko duten kokagunea zehazteko beharrezko diren ahalmen guztiak hartu beharko ditu bere barnean; zehaztaper hori irizpide koordinatzaile batean oinarrituko da, dela espazio fisikoan eragina duten politika sektorialen ikuspuntutik, dela lurralde mailako erakundeen eskumenak aintzat hartzearen ikuspegitik.</p> <p>Lurralde-antolamenduaren kontzertazio-lana oinarritzakoa eta plangintza onartzeko atzerapenak sortzen duen kezka bistakoa eta bidezkoa izanik, sentsibilitate horiek biltzea eta balizko irtenbideetara bideratzea da Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen eginbeharra. 38. artikuluan gomendio mailako gidalerro gisa aurkezten dira irtenbide horiek.</p>

II. eranskina, 2.b.2 atala. Azpiegitura berdearen baldintzatzaile gainjarriak.

II. eranskina, 2.b.2 atala. Azpiegitura berdearen baldintzatzaile gainjarriak	
Egungo testua	Ingurumen Adierazpen Estrategikoak proposatutako testua
<p>a. Beren ingurune-balioengatik babestutako guneak eta Urdaibaiko Biosfera Erreserba: bertan bilduta daude parke naturalak, babestutako biotopoak, zuhaitz bereziak, Natura 2000 Sarea, Urdaibaiko Biosfera Erreserba, Txingudiren Babeserako Plan Berezia, gaur deklaraturakoak eta etorkizunean deklaratu direnak, baita haien babeseko gune periferikoak ere, Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legean eta Urdaibaiko Biosfera Erreserba Babesteko eta Antolatzeko Legean oinarrituta. Garrantzi natural handieneko guneak dira. Irizpideak eta dagokien erabilera-erregulazioa beren ondoz ondoko babes-figuere ezarritakoak izango dira.</p> <p>b. Korridore ekologikoak eta interes naturaleko beste gune multifuntzional batzuk: dokumentu honetan definitutako korridore ekologikoen sarea da, baita izan ditzakeen eguneratzeak ere edo Lurralde Plan Partzialek edo hirigintza-planek gehi ditzaketenak, bakoitzak bere eskalan. Baldintzatzaile horren barruan biltzen dira, halaber, beren ingurumen-balioaren neurriko tratamendua behar duten naturagune garrantzitsuak, babes figurarik ez izan arren. Gune horietan aurreikusitako edozein erabilera kapitulu honetan adierazitako azpiegitura berdearen helburuen mende egongo da, eta, dokumentu honetan proposatutako korridoreei dagokienez, batik bat beren ingurumen-balioengatik babestutako guneen arteko konektibitate ekologikoa bermatzeko lehentasunezko helburuaren mende. Jarduera onargarriak adierazitako helburuak ahalbidetzen dituzten guztiak izango dira, helburu horiek bultzatzen dituzten jarduerak lehentasuna izango dutelarik.</p>	<p>a. Honako bitarteko arauemaileetakoren bat aplikatzearen ondorioz ingurumen-babeseko erregimenen bat duten guneak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 42/2007 Legea, abenduaren 13koa, Ondare naturalari eta Biodibertsitateari buruzkoa. - 1/2014 Legegintzako Dekretua, apirilaren 15koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen testu bategina onartzen duena. - 10/2001 Legea, uztailaren 5koa, Plan Hidrologiko Nazionalarena. <p>Aipatu arauak aplikatzearen edo aldatzearen eraginez etorkizunean izan daitezkeen ondorioak kaltetu gabe, kategoria honen barnean honako zona eta elementu hauek daude:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Parke Naturalak. - Paisaia babestuak: administrazio eskudunek, aplikatu daitezkeen plangintzaren bidez, dituzten balio natural, estetiko eta kulturalengatik eta Europako Kontseiluaren paisaiaren Hitzarmenarekin bat, babes berezia merezi dutela uste duten guneak - Biotopo Babestuak. - Zuhaitz Bereziak. - Natura 2000 Sarea (Batasunaren Garrantzizko Lekuak, Kontserbazio Bereziko Eremuak eta Hegaztientzako Babes Bereziko Eremuak) - Nazioarteko hitzarmen eta akordioetan ezarritakoarekin bat formalki izendatutako naturagunea, eta, bereziki, hauek: <ul style="list-style-type: none"> - Ramsar Hezeguneak. - Urdaibai Biosfera Erreserba. - Euskal Kostaldeko Geoparkea. - Erreserba hidrologikoak. <p>b. Korridore ekologikoak eta interes naturala duten beste gune batzuk.</p> <p>b.1. Natura 2000 Sarearen koherentzia ekologikoa eta konektibitatea hobetzeko plangintzak definitutako korridore ekologikoen sarea, baita migrazioarako, banaketa geografikorako eta fauna eta flora basatiko espezie populazioen elkartruke genetikorako oinarritutakoak diren edo funtsezko garrantzia duten paisaia-elementuak eta lurreko zein itsasoko guneak ere</p> <p>b.2. Babestutako gunez gain, honako katalogo edo inbentarioetan jasotako guneak edo etorkizunean jaso daitezkeenak:</p>

2019ko irailaren 24a, asteartea

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Mehatxatutako flora edo faunako espezieen banaketarako interes berezia duten eremuak, Mehatxatutako Espezieen EAEko Katalogoan jasotakoak.</i> - <i>EAEko Basoen Inbentarioan jasotako baso naturalak eta erdi naturalak.</i> - <i>EAEko paisaia berezi eta nabarmenen katalogoaren eta paisaien katalogo eta gidalerroen arabera paisaia-balioagatik katalogatutako eremuak.- EAEko Interes Geologikoko Lekuen Inbentarioan jasotako guneak.</i> - <i>EAEko Itsasertza Babestu eta Antolatze Lurraldearen Arloko Planeko babes bereziko guneak.</i> - <i>EAEko Hezeguneen Lurraldearen Arloko Planean sartuta dauden eta babes bereziko zonaldeetatik kanpo dauden hezeguneak.</i> - <i>EAEko Batasunaren intereseko hegazti nekrofagoen Kudeaketarako Baterako Plangintzan sartuta dauden interes bereziko guneak.</i> - <i>Batasunaren intereseko habitatak dituzten eremuak (92/43/EE Zuzentarauaren I. eranskina), bereziki lehentasunezko habitatak, Natura 2000 Saretik kanpokoak.</i> - <i>Ingurumen eta Lurralde Politikako sailburuaren 2016ko maiatzaren 6ko Aginduan ezarritako hegazti mehatxatuentzako intereseko eremuak. Agindu horren bidez, arriskupean dauden hegazti-espezieen ugalketa, elikadura, sakabanatze eta kontzentrazioko lehentasunezko eremuak mugatzen dira, eta hegaztiak goi-tentsioko aireko linea elektrikoetan ez elektrokutatze edo talka ez egiteko neurriak aplikatuko diren abifauna babesteko eremuak argitaratzen dira.</i>
Balorazioa	
<p>Aldatu nahi den atalak garrantzi berezia hartzen du, Ingurumen Adierazpen Estrategikoaren kariaz egindako aldaketak direla-eta azpiegitura berdea bere osotasunean osa dezaketen atalak zehazten diren tokia bihurtzen baita.</p> <p>Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen (LAG) Berrikuspenak Europako eta Espainiako beste zehaztapen batzuekin erabat bat etorriaz sartzen du «azpiegitura berdea» kontzeptua EAEko lurralde-plangintzan. LAGetan kontzeptuari ematen zaion tratamenduak hiru zeregin ditu:</p> <p>a) «Azpiegitura Berdea» kontzeptua zehaztea eta haren ezaugarri eta ondorio nagusiak azpimarratzea.</p> <p>b) «EAerako Azpiegitura Berdea» zein elementuk osatzen duten zehaztea, «Azpiegitura Berdea»ren zati bat baita hura, bere eskala eta eskumenak direla eta LAGetan jada zehaztuta dagoena (dokumentuaren 12.1 atala).</p> <p>c) Azpiegitura Berdea lurralde- eta hirigintza-plangintzaren bidez garatzeko jarraibideak adieraztea.</p> <p>Aldatu nahi den atala aurreko c) letrari dagokio. Haren arabera, hirigintza-plangintzak baldintzatzaile gainjarri gisa tratatuko du azpiegitura berdea. Azpiegitura hori bi gunetan bereizten da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bere araudian ingurumen-babeseko figuretara jotzen duten guneak. 	

- Ingurumen-babeseko figurarik ez duten guneak, hau da, lurralde-eta hirigintza-plangintzen jarraibideak behar dituztenak, azpiegitura berderako aurreikusitako helburuak lortuko badituzte. EAEren eskalarako LAGek gune horietako bi proposatzen dituzte: korridore ekologikoak eta interes naturala duten beste gune multifuntzional batzuk.

Dokumentuan espresuki ezabatu da legezko figuretara joarazteko teknika, eta funtsezko soiltasuna bilatu da, berariaz bilatu ere, LAGak diseinatzeko orduan, haien eraginkortasuna sustatze aldera, eta hori dena EAEko Lurralde Antolamenduaren 4/1990 Legean xedatutakoarekin bat etorrita betiere.

Era berean, ez da egoki ikusi babestutako paisaiak azpiegitura berdearen barruan sartzea, haien izateko arrazoia ez baitago nahitaez lotua azpiegitura berdearen helburuekin. Hori dela eta, esan beharra dago Eusko Jaurlaritzak, 2014an, Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-antolamenduan paisaia babestu, kudeatu eta antolatzearen gaineko 90/2014 Dekretua onartu zuela, aurreikuspen horiek betearazteko mekanismo normalizatuak zehazteko, batetik, eta paisaia lurralde-antolamenduan integratzeko helburua modu koherente eta sistematizatuago batean betetzea lortzeko, bestetik. Lurralde Plangintza, Hirigintza eta Hiri Berroneratze Zuzendaritza buru-belarri ari da Dekretu hori garatzeko lan egiten: paisaia katalogoak idatzarazten (ondorioz, lurralde-plangintzan txertatu dira paisaia-zehaztapen batzuk), paisaia ekintza planak idazteko diru-laguntzak eskaintzen eta paisaia arloko sentsibilizazio eta prestakuntza ikastaroak antolatzen, besteak beste.

Bestalde, Plan Hidrologikoetako Eremu Babestuen Erregistroa jasota dago dagoeneko dokumentuaren Memorian, Lurralde Plangintza Partzialak EAEko azpiegitura berdean eragin beharreko garapenaren parte gisa (4.2 atala). Aitzitik, Ingurumen Adierazpen Estrategikoaren proposamenak ez du aintzat hartzen Txingudi aldea, EAEko ondare naturalaren eta harekin mugakide diren lurraldeen antolamenduan funtsezkoa dena. Hori dela eta, Txingudiren gaineko erregulazioa ezagutzeko, hari buruzko Plan Berezira jo behar da. Azkenik, ez da arrazoirik ikusten kudeaketa-tresnak azpiegitura berdean sartzeko.

Hori guztia dela eta, uste da Aplikatzeko Arauen 2.b.2 atalaren erredakzioak behar besteko estaldura eskaintzen duela lurralde- eta hirigintza-plangintzak azpiegitura berdetzat sartu nahi dituen elementuak sartzeko, dokumentuan jasota dagoen Europar Batasunaren definizioa kontuan hartuta. Beraz, ez da proposatutako aldaketan inolako aldaketarik egiteko beharra ikusten.

2.2.– Ingurumen azterketa estrategikoa.

2.2.1.– Irismen Dokumentua.

Jarraian, Irismen Dokumentuan aipatutako ingurumen-alderdiak Ingurumen Azterketa Estrategikoan nola sartu diren azalduko dugu.

- Ingurumen-helburuak Ingurumen Azterketa Estrategikoaren [2.4. atala. Ingurumen-helburu Estrategikoak eta haiek LAGetan duten inplementazioa](#) (Ingurumen Dokumentuan aipatutako helburuak azaltzea, LAGek aipatu ingurumen-helburuak nola inplementatzen dituzten eta jarduketek eta azpiegiturek ingurumenean eragiten dituzten ondorio negatiboak nola minimizatzen dituzten modu espezifikoan justifikatuz. Ingurumen-adierazleak.
- Ingurumenaren Egoera. Ingurumen Azterketa Estrategikoaren [3. atala. Ingurumenaren gaur egungo egoeraren garrantziko alderdiak](#) (Irismen Dokumentuaren 1.B atalean aipatutako alderdien deskribapena eta inklusioa, karbonoaren arrasto, ingurumen-adierazleen erabilera, LAGen izaera orokorraren araberrako eskalako kartografia eta ingurumen-unitate homogeneoen definizioa).
- Aukerak. Ingurumen Azterketa Estrategikoaren 4.3 atala. [Indarreko LAGen eta berrikuspenaren arteko desberdintasunak](#) (indarreko LAGen eta haien berrikuspenaren artean dauden desberdintasun esanguratsuenak aztertzen dira, gai hauetan zentratuta: ingurune fisikoa, paisaia, ondare naturala, baliabide turistikoak, hiri-habitata, energia, mugikortasuna eta gobernantza).
- Aukerak. Ingurumen Azterketa Estrategikoaren [4.4. atala. LAGetan jasota dagoen korridore ekologikoaren proposamenaren eta gaurdaino onartutako Lurralde Plan Partzialetan jasota dauden proposamenen arteko alderaketa eta balorazioa](#) (LAG proposamenaren eta gaurdaino onartutako Lurralde Plan Partzialetan onartutako korridoreen arteko alderaketa eta balorazioa).
- Plangintza-ekintzak. Ingurumen Azterketa Estrategikoaren [5.1. atala. Plangintza-ekintzen antolakuntza](#) (alorkako antolakuntza).

2019ko irailaren 24a, asteartea

- Ingurumenaren gaineko ondorioak. Ingurumen Azterketa Estrategikoaren [5.3.1. atala. Eragina konektibitate ekologikoan](#) (ingurune fisikoaren antolamenduaren matrizean konektibitate ekologikoa lortzeko proposatutako erabileren egokitzapenaren gaineko balorazioa).
- 2000 Natura Sarea. Ingurumen Azterketa Estrategikoaren [5.3.6. atala. Eragina Natura 2000 sarean eta interes naturala duten beste eremu batzuetan](#) (Natura Sarea 2000ko tokien gaineko eraginari buruzko Irismen Dokumentuaren argudioak dokumentuan sartzea).
- Neurri babesle, zuzentzaile eta konpentsatzaileak: [6.4. atala. Irismen Dokumentuan landutako alderdiak](#) (garapen-tresnak, lurraldearen konektibitate ekologikoa, Eraldaketa Ardatzetako ibai-ibilguak, Azpiegitura Berdearen funtzionaltasuna)
- Ingurumen Ikuskaritza. Ingurumen Azterketa Estrategikoaren [7.2. atala. Ebaluatu beharreko aldagaiak eta betetze-adierazleak](#) (Adierazleak).

Irismen Dokumentuan jasota dauden gainerako alderdiak, izaera orokorragoak, kasu bakoitzean egokia denaren arabera sartuko dira Azterketan zehar.

2.2.2.– Ingurumen Adierazpen Estrategikoa.

2018ko azaroaren 13an, Ingurumen Administrazioiko Zuzendariak ebazpen bat eman zuen, Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen Berrikuspenaren Ingurumen Adierazpen Estrategikoa formulatuz.

Ingurumen Adierazpen Estrategikoa **aldekoa** da, bertan adierazten denez:

«Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen berrikuspenaren ingurumen-ebaluazio estrategikoaren espedienteko dokumentazio teknikoa eta txostenak aztertu ostean, eta kontuan hartuta ingurumen-ebaluazio estrategikoa —Irismen Dokumentuan jasotako baldintzak barne— egokia dela eta indarrean dagoen araudiari egokitzen zaiola, Ingurumen Administrazioaren Zuzendaritzak Ingurumen Adierazpen Estrategiko hau ematen du... Adierazpenak Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen berrikuspenaren proposamenean ingurumen-arloak behar bezala kontuan izan direla dio...»

Ingurumen Adierazpen Estrategikoa **bat dator Ingurumen Azterketa Estrategikoaren ondorio nagusiekin**, eta honakoa nabarmentzen du:

- *«Lurralde-antolamenduaren gidalerroak berrikusteko dokumentuak ez du aldaketa nabarmenik planteatzen egun indarrean diren Lurralde Antolamenduaren Gidalerroekiko ingurune fisikoaren aldaketa zuzenak eragin ditzaketen jarduketei dagokienez. Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak garatzeko bitartekoei dagokie, eta, azken batean, etorkizunean euren baitan baimendu daitezkeen proiektuei, jarduketok zehaztea, eta, horrela badagokio, baita euren ingurumen-ebaluazioa ere. Ondorioz, ez da detektatu ezabatu edo berriz definitu beharreko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen jarduketarik.*
- *Bestalde, Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen berrikuspenean, ingurumen-babeseko zehaztapen batzuk ezartzen dira, etorkizunean proiektuak baimentzeko esparrua ezartzeko behar bestekotzat jo ezin direnak, ingurumen-ebaluazioko prozeduren ondorioetarako behintzat; ingurumen-izaera hori ez duten eta ingurumenarekiko ondorio esanguratsurik ez duten beste hainbat zehaztapen ere ezartzen dira gidalerroen berrikuspen horretan.»*

Natura 2000 Sarean sartuta dauden eremuetako kontserbazio-helburuei dagokienez, Ingurumen Adierazpen Estrategikoak ez du aurreikusten aintzat hartzeko moduko ondorio negatiborik.

Ingurumen Adierazpen Estrategikoaren D atalak Ingurumen Azterketa Estrategikorako Irismen Dokumentuan sartu ziren ingurumen-helburu estrategikoak aipatzen ditu (Ingurumen Administrazioiko zuzendariaren ebazpena, 2017ko maiatzaren 15ekoa, lehen atala A). Ingurumen Azterketak xeheki aztertzen ditu helburu horiek 2.4 atalean: «Ingurumen-helburu estrategikoak eta LAG-etan duten inplementazioa».

2019ko irailaren 24a, asteartea

3.– Informazio publikoaren eta kontsulten emaitzak izapidetzea eta aintzat hartzea.

Parte-hartzeari dagokionez, EAEko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen berrikuspena izapidetzeko mugarri nagusiak honako hauek dira:

Tramitazioa (mugarriak)	Parte-hartzea (mugarriak)	Urtea
- HASIERAKO AKORDIOA	- Eusko Jaurlaritzako Sailen parte hartzea - Oinarrizko Dokumentua prestatzea - Euskal Hiria Kongresua 2015	2015
	- Parte-hartzaileak: adituak, diputazioak, udalerrriak, Estatuak - Partaidetza-lantegiak eremu funtzionaletan - Eragileei kontsulta - LPABren saioak eta EAELABren ponentzia teknikoak - Euskal Hiria Kongresua 2016	2016
- AURRERAPENA: EAELABren TXOSTENA - AURRERAPENA: LPABren TXOSTENA - HIRU HILABETEKO AURRERAPENAREN ENTZUNALDIA	- Itzultze-saioak - Lantegiak eta hitzaldiak 3 hiriburuetan - Aurrerapenari oharrak, proposamenak eta aukerak - Beste lurraldeetako txostenak - Oharrei, proposamenei eta aukerei erantzunak - Hasierako onarpenerako dokumentua prestatzea	2017
- LPABren TXOSTENA, HASIERAKO ONARPENAREN AURREKOA - EAELABren TXOSTENA, HASIERAKO ONARPENAREN AURREKOA	- Euskal Hiria Kongresua 2017	2018
- HASIERAKO ONARPENA - BI HILABETEKO ENTZUNALDIA	- Alegazioak - Alegazioei erantzunak - Alegazio-egileekin bilerak	
- EAELABren TXOSTENA, BEHIN-BEHINEKO ONARPENAREN AURREKOA - LPABren TXOSTENA, BEHIN-BEHINEKO ONARPENAREN AURREKOA	- Euskal Hiria Kongresua 2018	
- BEHIN-BEHINEKO ONARPENA - BEHIN BETIKO ONARPENA		2019

2016, 2017 eta 2018. urteetan egin dira parte-hartze prozesuak.

Parte-hartzea bi modutakoa izan da: presentziala (lantegiak) eta digitala (Irekia, Twitter, Facebook eta Web).

EAEko Lurralde Antolamendurako Batzordearen eta EAEko Lurralde Politikako Aholku Batzordearen bidez sustatu da erakundeen parte-hartzea. Horretarako, Txosten Tekniko bana sortu da organo horietako bakoitzean, Eusko Jaurlaritzaren Sailen, hiru Foru Aldundien, Euskadiko Udalen Elkartearen (EUDEL), Estatuako Gobernuaren ordezkariaren eta lurralde gaitako adituen parte-hartzearekin. Erakundeen partaidetza sustatu dute ere aholkularitzako organo hauek: Ingurumen Batzordeak, Ingurumenaren Aholku Kontseiluak, Naturzaintzak, Urdaibai Patronatuak, Euskadiko Garraio Agintaritzak, Legebiltzarreko Ingurumen eta Lurralde Politika Batzordeak, Kontseilu Ekonomiko eta Sozialak (KES), EHUren «Paisaia kulturala, Lurraldea eta Ondarea» UNESCO katedrak, eta EHUren eta gizartearen arteko topagune den *ehuGune* foroa. Aldi berean, lan teknikoko talde bat (*ekitalde* bat) sortu da Udalsarearekin, udalerrri jasangarrien euskal sarearekin, tokian tokiko iritzi adituak ezagutzeko.

Informazio publikoaren eta kontsulten emaitzetatik jasotako ekarpenak Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak berrikusteko dokumentuan txertatu dira, hainbat alorretan: testuinguru sozioekonomiko eta lurraldekoa, ereduaren oinarriak eta printzipioak, lurralde-eredua zehazten duten elementuak, ingurune fisikoa, landa-habitata, hiri-habitata, paisaia, kultura eta ondare naturala, baliabide turistikoak, ura, mugikortasuna, aldaketa klimatikoa, lurralde arteko harremana, gobernantza eta azpiegitura berdea eta ekosistemen zerbitzuak.

Era berean, Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak Aplikatzeko Araudia hainbat alorretako ekarpenez elikatu da: ingurune fisikoaren antolamendua, azpiegitura berdea eta ekosistemen zerbitzuak, hiri-berroneratzea, ekonomia-jarduerak eta merkataritza-ekipamenduak, egoitza-kuantifikazioa, plangintza-kontabilizazioa, ura, energia, ekonomia zirkularra, hiri-eredua, landa-habitata, paisaia, ondare naturala, baliabide turistikoak, mugikortasuna, irisgarritasuna, aldaketa klimatikoa, jarraipena, plangintzaren koordinazioa, administrazioaren integrazioaren arlokoak, eta abar.

Partaidetza publikoaren eta kontsulten ekarpenak EAEko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen berrikuspenaren espedientean daude jasota, atal honetan: «PARTAIDETZA-MEMORIA» (2019ko urtarrila), 5. *eranskina. Jasotako Ekarpenei Erantzuna (71-764. orrialdeak)*. Espedientea gizarte osoaren eskura dago, EAEko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen webgune honetan: (http://www.euskadi.eus/web01-a3lurral/es/contenidos/informacion/revision_dot/es_def/index.shtml).

4.– Onartutako plana hautatzeko arrazoiak, aintzat hartutako alternatibekin alderatuta.

4.1.– Alternatibak hautatzeko prozesua.

EAEko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen berrikuspenera prestatzean ez da esplizituki zehaztu alternatiba-aukerak sortzeko eta hautatzeko prozesurik. Horrelako prozesu batetik haratago, *iraunkortasuna* EAEko lurralde-kudeaketaren eta gobernantzaren ildo nagusi gisa barneratu eta onartu izanaren emaitza da Lurralde Gidalerroen baterako proposamen hau.

4.2.– LAG-en berrikuspenera, «ez esku-hartzearen» alternatibaren aurrean.

Era horretan, alternatibaren analisiaren ondorioetarako, «0 Alternatiba» deitua baino ezin da kontuan hartu, lurralde-eredua ez berrikusteari eta bere proposamenak ez aplikatzeari dagokiona, alegia.

Jarraian, «0 Alternatibak» —hau da, egungo lurralde-ereduari aldagabe eustek— ingurumenean izan ditzakeen ondorioak ebaluatuko ditugu.

1997an onartutako Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak funtsezko bi helbururen inguruan antolatu ziren:

- Hirigintzarako, ingurumenenerako eta azpiegitura-garapenerako erreferentziatzeko Lurralde Eredu bat zehaztea, une hartan garapen-prozesuei modu eraginkor eta iraunkorrean aurre egiteko tresna juridikorik eta plangintzazkorik ez zuen lurralde batean lurralde-prozesuak eta prozesu sektorialak bideratzeko.
- Ekonomiaren eta gizartearen eraldaketa-prozesuei lagunduko zien lurralde-eredu bat bultzatzea, aurreko industria-eredua agortzeak eragindako krisialdia bete-betean zegoela.

1997an LAGak onartu zirenetik, ingurumenaren alorreko kontzeptu berritzaile asko sortu dira, eta beharrezkoa da horiek EAEko lurralde-ereduaren barruan egokitzea:

- 1992an, Rio de Janeiroko lehen goi-bilera historikoan, garapen iraunkorraren kontzeptua argitu ondoren, hura aplikatzera bultzatu zituzten gobernuak, Agenda 21 direlakoen inplementazioaren bitartez. Danimarkan hasi zen haien inplementazioa, udal mailan, 1994ko maiatzaren 27an Aalborgeko Gutuna onartu zenean. Hauek dira EAEn garapen iraunkorra lortzeko konpondu beharreko alorretako batzuk:
 - Lurraren artifizializazio gero eta handiagoa.
 - Hirigintza-garapen berrien dentsitate txikia.
 - Mugikortasun iraunkorra (autoaren ordez garraio kolektiboaren erabilera sustatzea, intermodalitatea bultzatzea).
- 1997an, egun indarrean dauden LAGak onartu ziren unean, aldaketa klimatikoari buruzko Kyotoko protokoloa izenpetu zen. Hala ere, garai hartan, ez erakundeak ez gizarteak ez ziren arazoaren larritasunaz jabetu, eta aldaketa klimatikoa ez zen kontuan hartu 1997ko lurralde-ereduan.

2019ko irailaren 24a, asteartea

- Uraren kudeaketa eta ibaien, estuarioen, kostaldeko uren eta akuiferoen kalitatearen gaineko ikusmoldea goitik behera aldatu zen Uraren Esparru Zuzentaraua onartu zenean. Izan ere, Zuzentarau horrek arro hidrografikoen kudeaketa integrala egitera behartzen ditu administrazioak, ur-masen egoera ekologikoa zaintzeko edo lehenerazteko helburuak bultzatzeaz gainera. Europako Parlamentuaren 2000/60/EC Zuzentarauaren azken testua 2000ko abenduaren 22an argitaratu zen.
- Biodibertsitatearen babesaren ikuspegia ere erabat aldatu da. Intereseko natura-guneen babesa eta kudeaketa kontzeptuaren orde, sareen kudeaketa integratua kontzeptua erabili da, barne hartuta bai natura-guneak, habitat naturalak eta intereseko espeziak, bai eremu horien artean intereseko espezieen zirkulazioa ahalbidetzen duten elementuak ere: hots, korridore ekologikoak. Euskal Autonomia Erkidegoari dagokionez, aipagarria da EAeko Korridore Ekologikoen Sarea, Eusko Jaurlaritzaren Ingurumen eta Lurralde Plangintza Saileko Biodibertsitate eta Ingurumen Partaidetza Zuzendaritzak 2005eko urtarrilean argitaratua.
- Era berean, indarrean diren LAGak onartu zirenetik, garrantzizko legedia osatu da ingurumenaren alorrean, hala nola: abenduaren 13ko 42/2007 Legea, Ondare naturalari eta Biodibertsitateari buruzkoa; apirilaren 15eko 1/2014 Legegintzako Dekretua, Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen testu bategina onartzen duena; ekainaren 23ko 1/2006 Legea, Urarena; ekainaren 25eko 4/2015 Legea, lurzorua kutsaduraren prebentzio eta zuzenketarako; edo ekainaren 30eko 2/2006 Legea bera, Lurzoruari eta Hirigintzari buruzkoa; edota 2003. urtetik aurrera EAeko Ingurumen Ebaluazio Estrategikoari emandako bultzada.
- Paisaia eta ekosistema-zerbitzuak azken urteotan gero eta garrantzi handiagoa hartu duten bi kontzeptu dira, gizakiaren eta naturaren arteko harremana birdefinitzen dutenak.

Kontzeptu horietako asko gizartean barneratu dira, politika sektorial, instituzional eta sozialen ekimenen bitartez. Hala ere, lurralde-ikuspeirik ezak asko mugatzen du haien garapena, eta murriztu, halaber, inplementatutako neurrien eraginkortasuna.

Azken hamarraldietan sortutako kontzeptu horiek modu eraginkorrean baliatuko badira erabaki-irizpide gisa ekimen sektorialetan eta hirigintza- eta lurralde-ekimenetan, Lurralde Antolamenduaren Gidalerroetan txertatu beharra daude. Horrela baino ezingo dira modu sistematikoan aplikatu gainerako plangintza-tresnetan eta horrela baino ezingo dira aurrera eraman beharrezkoak diren aldaketa-prozesuak datozen urteetan.

Horregatik uste da, hain zuzen ere, «0 Alternatiba» delakoa, indarrean dagoen lurralde-ereduari eustearen aldekoa, nekez aurreikus daitezkeen ondorio negatiboak izango litzukeela ingurumenaren alorreko ia aldagai guztietan.

Hortaz, funtsezkoa da kontzeptu berri horiek etorkizuneko lurralde-ereduan agerraraztea, LAGak garatzen dituzten lurralde-plangintzako tresnekin batera egituratuko badira.

5.– Plana ezartzeak ingurumenean izango dituen eraginei jarraipena egiteko hartutako neurriak.

5.1.– Ingurumen-jarraipenaren xedea.

Proposatutako kontrolaren helburua da bermatzea Lurralde Antolamenduaren Gidalerroek, dagokien lege-garapen osoan, beren baitan dituzten lurraldearen kudeaketa iraunkorrerako irizpideak modu eraginkorrean aplikatzen direla hierarkian azpitik dagoen planeamenduan, ingurumenarentzat orokorrean eragin positiboa sortuz, agiri honetan egindako eraginen baloraziotik ondorioztatzen den moduan. Horrekin batera, proposatutako kontrolaren helburua da ziurtatzea ez dela desbideraketa aipagarririk gertatzen agiri honetan ebaluatutako alderdien eta LAGetako Araudiaren aplikazioaren azken emaitzaren artean.

Jarraipena egingo zaien ingurumen-aldagaiak honako hauek dira: aldaketa klimatikoa, lurzoria, baliabide hidrikoak, natura-baliabideak edo ondare naturala (landaredia eta habitatak, faunak, natura-guneak, ekosistemen zerbitzuak), baliabide estetiko-kulturalak (paisaia eta ondare naturala), hondakinak eta kutsadura, arrisku naturalak eta giza habitata.

5.2.– Ebaluatu beharreko aldagaiak eta betetze-adierazleak.

1) Aldaketa klimatikoaren kontrako borroka.

ALDAKETA KLIMATIKOA	
EAEk Berotegi-efektuko Gasen emisio orokorrari egindako ekarpenaren egiaztapena.	
Adierazlea:	Berotegi Efektuko Gas (BEG) emisioen ehuneko-indizea, oinarrizko urtea Kyoto (1990).
Kalkulu-metodologia:	Euskal Estatistika Institutuak (Eustat) urtero jakinarazitako datua.
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. Datuaren eguneratze-maiztasunaren araberakoa. (Eustat)
Helburua:	EAEko BEG emisioak murrizteko Zuzentarauen eraginkortasuna bermatzea.
Abiapuntua:	Indizea % 91,7an dago (2014ko data)

(1) http://eu.eustat.eus/elementos/ele0013600/ti_Emisiones_de_gases_efecto_invernadero_ano_base_1990_1990-2016/tbl0013661_e.html

ALDAKETA KLIMATIKOA	
Euskal ekonomiaren desakoplamentuari eta ekoeraginkortasunari dagokion bilakaeraren egiaztapena, sortutako BEG emisioen ikuspegitik aztertuta (BEG emisioak BPG unitate bakoitzeko).	
Adierazlea:	Guztizko BEG Emisio Intentsitatearen ehuneko-indizea BPGarekiko, oinarrizko urtea Kyoto (1990)
Kalkulu-metodologia:	Euskal Estatistika Institutuak (Eustat) BPGari eta BEG emisioei buruz urtero jakinarazitako datuak.
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. Datuaren eguneratze-maiztasunaren araberakoa. (Eustat)
Helburua:	EAEko BEG emisioak murrizteko Zuzentarauen eraginkortasuna bermatzea.
Abiapuntua:	Indizea % 58an dago (2014ko data)

ALDAKETA KLIMATIKOA	
EAEko BEG emisioak murrizteko helburuak betetzen diren egiaztatzea.	
Adierazlea:	Emisioen bilakaera Klima 2050 estrategiaren helburuarekiko.
Kalkulu-metodologia:	Ihobek bere urteroko txostenean jakinarazitako datuak (Eustat).
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. Datuaren eguneratze-maiztasunaren araberakoa. (Eustat)
Helburua:	EAEko BEG emisioak 2030. urterako % 40 eta 2050. urterako % 80 murriztera bideratutako Zuzentaruaren eraginkortasuna bermatzea.
Abiapuntua:	Indizea -%24an dago (2015eko data)

2019ko irailaren 24a, asteartea

2) Lurzoruaren babesa.

LURZORUA	
Lurraren artifizializazio gero eta handiagoa.	
Adierazlea:	Lurzorua artifizializatzea: Artifizializatutako azalera, azalera osoarekiko.
Kalkulu-metodologia:	Udalplanen datu eguneratua.
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. Eusko Jaurlaritzak Udalplanen datuak zenbateko maiztasunez eguneratzen dituen.
Helburua:	Lurzorua artifizializatzea saihesteko Zuzentzarauen eraginkortasuna bermatzea.
Abiapuntua:	2016ko Udalplanen datuen arabera: - EAEn artifizializatutako azalera: 49.070 ha, (EAeko azalera osoaren % 6,78).

LURZORUA	
Lurraren artifizializazioaren jarraipena.	
Adierazlea:	Lurzoru urbanizagarri eta ez-urbanizagarri gisa sailkatutako azaleraren ehunekoa.
Kalkulu-metodologia:	Lurzoru urbanizagarri (bizitegiatarako eta jarduera ekonomikoetarako lurzoru) eta ez-urbanizagarri gisa sailkatutako azaleraren ehunekoa.
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. Eusko Jaurlaritzak Udalplanen datuak zenbateko maiztasunez eguneratzen dituen.
Helburua:	Lurzoruaren artifizializazioa saihestera bideratutako Zuzentzarauen eraginkortasuna bermatzea.
Abiapuntua:	2016ko Udalplanen datuen arabera: -Bizitegi-lurzorua: 18.986,44 ha; EAeko azalera osoaren % 2,62. -Jarduera ekonomikoetarako lurzoru: 13.680,48 ha; EAeko azalera osoaren % 1,89. -Lurzoru ez-urbanizagarria: 660.424,03 ha; EAeko azalera osoaren % 91,28.

LURZORUA	
Lurzoruaren kutsaduraren gaineko jarraipena.	
Adierazlea:	Kutsatuta egon daitezkeela-eta erabilera berrietarako berreskuratutako lurzoruen azalera.
Kalkulu-metodologia:	Aurten kutsatuta egon daitezkeen lurzoru-azaleraren (kutsatuta egon daitezkeen lursail berriak salbu) eta aurreko urtekoaren arteko aldea, Ihoberen urteko zirriborroen datuak oinarri hartua.
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. Eusko Jaurlaritzak Udalplanen datuak zenbateko maiztasunez eguneratzen dituen.
Helburua:	Lurzoruaren kutsadura saihestera bideratutako Zuzentzarauen eraginkortasuna eta lurzoru kutsatuak leheneratzeko Zuzentzarauen eraginkortasuna bermatzea.
Abiapuntua:	Kutsatuta egon daitezkeela-eta erabilera berrietarako leheneratutako lurzoru-azalera 2016an: 6,45 ha. <i>Oharra: adierazlearen lehenengo balio gisa 2014. eta 2016. urteetako zirriborroen arteko aldea hartzen da kontuan, 2015. urtekoa ez baitago eskura.</i>

2019ko irailaren 24a, asteartea

LURZORUAK	
Lurzoru urbanizagarriaren eta ez-urbanizagarriaren arteko proportzioaren bilakaeraren jarraipena.	
Adierazlea:	Lurzoru urbanizagarri eta ez-urbanizagarri gisa sailkatutako azaleraren ehunekoa.
Kalkulu-metodologia:	UDALPLANen datuak.
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. UDALPLANek datua zenbateko maiztasunez eguneratzen duen.
Helburua:	Lurraldearen artifizializazioa saihestera bideratutako Zuzentzarauen eraginkortasuna bermatzea.
Abiapuntua:	2016an: - Bizitegi-lurzorua: 18.986,44 ha; EAEko azalera osoaren % 2,62. - Jarduera ekonomikoetarako lurzorua: 13.680,48 ha; EAEko azalera osoaren % 1,89. - Lurzoru ez-urbanizagarria: 660.424,03 ha; EAEko azalera osoaren % 91,28.

LURZORUAK	
Artifizializatutako lurzoru-proportzioaren bilakaeraren jarraipena.	
Adierazlea:	Artifizializatutako azalera, azalera osoarekiko.
Kalkulu-metodologia:	UDALPLANen datua.
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. UDALPLANek datua zenbateko maiztasunez eguneratzen duen.
Helburua:	Lurraldearen artifizializazioa saihestera bideratutako Zuzentzarauen eraginkortasuna bermatzea.
Abiapuntua:	2016an: EAEko artifizializatutako lur-azalera: 49.070 ha (EAEko azalera osoaren % 6,78) .

LURZORUAK	
Komunikazio- eta garraio-azpiegituren ondorioz artifizializatutako lurzoru-proportzioaren bilakaeraren jarraipena.	
Adierazlea:	Komunikazio- eta garraio-azpiegiturretara bideratutako azaleraren ehunekoa.
Kalkulu-metodologia:	UDALPLANen datua.
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. UDALPLANek datua zenbateko maiztasunez eguneratzen duen.
Helburua:	Lurraldearen artifizializazioa saihestera bideratutako Zuzentzarauen eraginkortasuna bermatzea.
Abiapuntua:	2016an: Komunikazio- eta garraio-azpiegiturretara bideratutako azalera: 9.902,21 ha (EAEko azalera osoaren % 1,37).

2019ko irailaren 24a, asteartea

NEKAZARITZA-LURRAK	
Nekazaritza-azalera erabilgarriaren eta nekazaritza-ustiapenen kopuruaren jarraipena.	
Adierazlea:	Nekazaritza-azalera erabilgarria eta nekazaritza-ustiapenen kopurua.
Kalkulu-metodologia:	EUSTATen datua (nekazaritza-errolda).
Aldizkakotasuna:	Nekazaritza-erroldaren eguneratze-maiztasunaren arabera.
Helburua:	Nekazaritza-lurra babestera bideratutako Zuzentzauek eraginkortasuna bermatzea.
Abiapuntua:	1999an: Nekazaritza-azalera erabilgarria: 255.290 ha Nekazaritza-ustiapenen kopurua 24.442 2009an: Nekazaritza-azalera erabilgarria: 201.457 ha Nekazaritza-ustiapenen kopurua 16.352

3) Baliabide hidrikoen babesa.

HIDROLOGIA	
EAEko lur azpiko eta azaleko ur-masen egoeraren bilakaeraren jarraipena.	
Adierazlea:	Lur azaleko ur-masen egoera ekologikoa (ibaiak, kostaldeko urak, trantsizioko urak, aintzirak, barnealdeko hezeguneak) eta lur azpiko ur-masen egoera kimikoa.
Kalkulu-metodologia:	URA Uraren Euskal Agentziaren azterketen emaitza.
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. URAREN jarraipen-azterketen maiztasunaren arabera.
Helburua:	Ur-masen egoera ekologikoa eta kimikoa hobetzeko Zuzentzauek eraginkortasuna bermatzea.
Abiapuntua:	- Lur azpiko ur-masak (egoera kimikoa): 2016an, hiru ur-masa ez ziren «ona» mailara iritsi. - Lur azaleko «ibai» motako ur-masak (egoera kimikoa): 2016an, ur-masen % 29 ez ziren «ona» mailara iritsi. - Lur azaleko «ibai» motako ur-masak (egoera biologikoa): 2015ean, ur-masen % 59 ez ziren «ona» mailara iritsi. - Lur azaleko ur-masak (trantsizioko urak eta kostaldeko urak): 2015ean, trantsizioko ur-masen % 79 ez zen «ona» mailara iritsi, eta kostaldeko ur-masen % 25 ez zen «ona» mailara iritsi. - Lur azaleko «hezegune» motako ur-masak (egoera biologikoa): 2015ean, hezeguneen % 73 ez ziren «ona» mailara iritsi.

4) Ondare naturalaren babesa.

LANDAREDIA ETA HABITATA	
EAEko habitat naturalak, erdi-naturalak eta naturalizatuak bere horretan mantentzen ari diren edo ugaltzen ari diren egiaztatzea.	
Adierazlea:	Habitat naturalek, erdi-naturek eta naturalizatuak hartzen duten azaleraren ehunekoa.
Kalkulu-metodologia:	Itsasoko eta kostako habitatek, zohikaztegi eta zingirek, belardi eta belar-habitatek, sasi eta zuhaixkek eta baso naturalek hartzen duten azalera, EAEko habitat-mapatik (EUNIS, 1:10.000) abiatuta.
Aldizkakotasuna:	EAEko EUNIS maparen (GeoEuskadi) eguneratze-maiztasunaren arabera.
Helburua:	Lurraldearen artifizializazioa saihestera bideratutako Zuzentzauek eraginkortasuna bermatzea.
Abiapuntua:	Indizea % 50,92an dago (2009ko data)

2019ko irailaren 24a, asteartea

LANDAREDIA ETA HABITATA	
Habitat naturalak, erdi-naturalak eta naturalizatuak zaintzera bideratutako Zuzentzauren eraginkortasuna egiaztatzea.	
Adierazlea:	Habitat naturalek, erdi-naturelek eta naturalizatuak hartzen duten azaleraren ehunekoak.
Kalkulu-metodologia:	Itsasoko eta kostako habitatek, zohikaztegi eta zingirek, belardi eta belar-habitatek, sasi eta zuhaixkek eta baso naturalek hartzen duten azalera, EAEko 1:10.000 eskalako EUNIS habitat-mapatik abiatuta.
Aldizkakotasuna:	EAEko EUNIS maparen (GeoEuskadi) eguneratze-maiztasunaren arabera.
Helburua:	Habitat naturalen, erdi-naturalen eta naturalizatuak azalera mantentzea edo handitzea.
Abiapuntua:	Indizea % 50,92an dago (2009ko data)

LANDAREDIA ETA HABITATA	
EAEn, baso autoktonoek baso-landaketen aldean duten proportzioa mantentzea edo handitzea.	
Adierazlea:	EAEn, baso autoktonoek baso-landaketen aldean duten proportzioa.
Kalkulu-metodologia:	Bost urtean behingo baso-inbentarioetan jakinarazitako datuak.
Aldizkakotasuna:	Bost urtean behingoa. EAEko Baso Inbentarioaren (GeoEuskadi) eguneratze-maiztasunaren arabera.
Helburua:	Baso-dibertsitatea zaintzera bideratutako Zuzentzauren eraginkortasuna bermatzea.
Abiapuntua:	Proportzioa % 47,86an dago (2016ko data)

LANDAREDIA ETA HABITATA	
EAEn, Batasunaren intereseko habitaten kontserbazio-egoera bere horretan mantentzen ari den edo hobetzen ari den egiaztatzea.	
Adierazlea:	Batasunaren intereseko habitaten artean, bere kalitatean edo kontserbazio-egoeran hobera egin dutenen azalera.
Kalkulu-metodologia:	Batasunaren intereseko habitaten kontserbazio-egoerari buruzko sei urteko azken txostena aurrekoarekin alderatzea.
Aldizkakotasuna:	Sei urte. Batasunaren intereseko habitaten kontserbazio-egoerari buruzko sei urteko txostena zenbateko maiztasunez egiten den (Eusko Jaurlaritzaren).
Helburua:	Batasunaren intereseko habitaten egoera zaintzeko eta hobetzeko Zuzentzauren eraginkortasuna bermatzea.
Abiapuntua:	Gaur egun ezin da adierazle horren balioa zehaztu, txosten bakar bat baitago (EAEko Batasunaren intereseko habitaten kontserbazio-egoera orokorra, 2007-2012). Bigarrena argitaratu orduko kalkulatu ahal da adierazle hori.

2019ko irailaren 24a, asteartea

FAUNA	
EAEko bioaniztasuna mantentzen edo hobetzen dela egiaztatzea, Espainiako Hegazti Arrunt Ugaltzaileen Jarraipen Programaren bitartez (SACRE).	
Adierazlea:	Hegaztien aldaketa-indizeen bariazioa taldez talde, 1998. urteaz geroztik: <ul style="list-style-type: none"> - Nekazaritza-lurretako hegaztiak (nekazaritzako habitaten kontserbazio-egoeraren adierazlea). - Baso-lurretako hegaztiak (baso-habitaten kontserbazio-egoeraren adierazlea) - Zuhaixka-eremuetako hegaztiak (zuhaixka- eta sastraka- habitaten kontserbazio-egoeraren adierazlea). - Hiri-eremuetako hegaztiak (habitat antropikoetako kontserbazio-egoeraren adierazlea)
Kalkulu-metodologia:	«SACRE» (Espainiako Hegazti Arrunt Ugaltzaileen Jarraipena) jarraipen-programaren urteko emaitzak
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. Euskadiko Naturaren Informazio Sistemaren datua.
Helburua:	Biodibertsitatea zaintzeko eta handitzeko Zuzentarauen eraginkortasuna bermatzea.
Abiapuntua:	Nekazaritza-eremuetako hegaztiak: -45,3 - Baso-eremuetako hegaztiak: 66 - Zuhaixka-eremuetako hegaztiak: 102,2 - Hiri-eremuko hegaztiak: 11,9

NATURAGUNEAK	
Udal plangintzak naturaguneak eta baliotsuak diren elementuak babesteko egiten duen ahaleginaren jarraipena: ondo zaindutako baso autoktonoak, itsasadarrak eta estuarioak, egoera onean dauden ibai-konplexuak, hondartzak, barrualdeko hezeguneak, kostaldeko itsaslabarrak, goialdeko inguruak edo landaredi bereziak dituztenak eta, oro har, ekologia, kultura edo paisaiaren ikuspegitik edo horien guztien ikuspegitik baliotsuak diren elementu guztiak.)	
Adierazlea:	«Babes berezia» kategoriaren barruan sartuta dagoen azalera
Kalkulu-metodologia:	UDALPLANetik jasotako datua.
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. UDALPLANen eguneratze-maiztasunaren arabera.
Helburua:	Naturaguneen eta intereseko elementuen babesa bermatzea.
Abiapuntua:	«Babes berezia» (Udalplan 2016) duen eremuaren azalera, guztira: 156.895,33 ha, hau da, EAEko hedadura osoaren % 21,7.

PRESIO DEMOGRAFIKOA	
EAEko demografia-bilakaeraren jarraipena, ingurumenaren gaineko presio antropikoaren adierazle gisa.	
Adierazlea:	Euskal Autonomia Erkidegoko demografia-bilakaera eta Estatuko osoarekiko ehunekoa.
Kalkulu-metodologia:	Espainiako Estadistika Institutu Nazionalak (Estadistika Institutu Nazionalaren webgunea) jakinarazitako datua.
Aldizkakotasuna:	Lau urtean behingoa. Espainiako Estadistika Institutu Nazionalaren eroldaren eguneratze-maiztasunaren arabera.
Helburua:	EAEko ingurumenaren gaineko presio antropikoaren zeharkako jarraipena egitea.
Abiapuntua:	2011n: <ul style="list-style-type: none"> - Biztanleria: 2.184.606 - Ehunekoa: 4,63% 2015ean: <ul style="list-style-type: none"> - Biztanleria: 2.173.212 - Ehunekoa: 4,67%

2019ko irailaren 24a, asteartea

BIODIBERTSITATE NATURALAREN KONTSERBAZIOAN EKOSISTEMAK ESKAINTZEN DITUZTEN ZERBITZUAK	
Biodibertsitate naturalaren kontserbazioan ekosistemek eskaintzen dituzten zerbitzuen bilakaeraren kontrola.	
Adierazlea:	Biodibertsitate naturalaren kontserbazioan garrantzi handia edo oso handia duen EAEko lurraldearen ehuneko.
Kalkulu-metodologia:	EAEko ekosistemek eskaintzen dituzten zerbitzuei buruzko kartografiaren eguneratzearen jarraipena, Geoeuskadik argitaratua.
Aldizkakotasuna:	Ekosistemek eskaintzen dituzten zerbitzuei buruzko kartografiaren eguneratze-maiztasunaren arabera (Geoeuskadi).
Helburua:	EAEko biodibertsitate naturalaren kontserbazioan garrantzi handia edo oso handia duen lurralde-azalera mantentzea edo handitzea.
Abiapuntua:	EAEko % 33k garrantzi handia edo oso handia du biodibertsitate naturalaren kontserbazioan. (2016ko data)

5) Baliabide estetiko-kulturalen babesa.

PAISAIA	
Paisaia babesteko ahaleginaren jarraipena.	
Adierazlea:	Paisaia Katalogoa duten eremu funtzionalen kopurua.
Kalkulu-metodologia:	Eusko Jaurlaritzaren webgunetik hartutako datua: http://www.euskadi.eus/paisaiaren-katalogoak-zehaztapenak/web01-a3lurpai/eu/
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa.
Helburua:	Paisaia alorreko Zuzentarauak aplikatzen direla bermatzea.
Abiapuntua:	2017ko azaroa: 4 Eremu Funtzionalek dute Paisaia Katalogoa.

PAISAIA	
Paisaia babesteko ahaleginaren jarraipena.	
Adierazlea:	Egindako Paisaiaren Ekintza Planen kopurua.
Kalkulu-metodologia:	Eusko Jaurlaritzaren webgune honetan egindako jarraipena: http://www.euskadi.eus/web01-a3lurpai/eu/
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. UDALPLANen eguneratze-maiztasunaren arabera.
Helburua:	Paisaiari buruzko Zuzentarauak aplikatzen direla bermatzea.
Abiapuntua:	2017ko azaroa: 35 Paisaiaren Ekintza Plan eginda.

KULTURA-ONDAREA	
Kultura-ondarea babesteko egindako ahaleginaren jarraipena.	
Adierazlea:	Eusko Jaurlaritzak, Foru Aldundiek eta Udalek kulturen egindako gastua aurrekontu osoarekiko.
Kalkulu-metodologia:	Kulturaren Euskal Behatokiak jakinarazitako datua.
Aldizkakotasuna:	Bi urtean behingoa. Kulturaren Euskal Behatokiaren eguneratze-maiztasunaren arabera.
Helburua:	Kultura-ondarea babesteko Zuzentarauak aplikatzen direla bermatzea.
Abiapuntua:	2014an: - Eusko Jaurlaritza: 79.165.378 € 2012an: - Eusko Jaurlaritza: 67.030.000 € - Foru Aldundiak: 78.979.000 € - Udalak: 216.102.300 €

2019ko irailaren 24a, asteartea

KULTURA-ONDAREA	
Kultura-ondarea babesteko egindako ahaleginaren jarraipena.	
Adierazlea:	Aitortutako elementu berrien urteko kopurua.
Kalkulu-metodologia:	Eusko Jaurlaritzak jakinarazitako datua. Kultura eta Hizkuntza Politika Saila.
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. Kultura eta Hizkuntza Politika Sailaren webgunearen eguneratze-maiztasunaren arabera.
Helburua:	Kultura-ondarea besteko Zuzentzarauak aplikatzen direla bermatzea.
Abiapuntua:	- 2019: 10 elementu berri katalogatuta - 2013: 8 elementu berri katalogatuta - 2014: 3 elementu berri katalogatuta - 2015: 6 elementu berri katalogatuta - 2016: 6 elementu berri katalogatuta - 2017: 6 elementu berri katalogatuta (azterketa hau idatzi den egunera arte, 2017ko azaroa)

6) Hondakinen sorrera minimizatzea.

HONDAKINAK	
Hiri Hondakin Solidoen (HHS) sorreraren jarraipena	
Adierazlea:	EAEEn sortutako hiri-hondakinak, Europar Batasunean sortutakoekin alderatuta (kilogramoak pertsonako)
Kalkulu-metodologia:	EUSTATEk eta EUROSTATEk jakinarazitako datuak
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. EUSTATEN eta EUROSTATEN eguneratze-maiztasunaren arabera.
Helburua:	Hondakinei buruzko Zuzentzarauak aplikatzen direla bermatzea, Europako batez bestekora hurbiltzeko, eta sortutako HHS kopurua murriztea.
Abiapuntua:	2013an: EAE: 498 kg/pertsona EB: 478 kg/pertsona

HONDAKINAK	
Hiri Hondakin Solidoen (HHS) tratamenduaren jarraipena	
Adierazlea:	EAEko zabortegean utzitako hiri-hondakinak, EBkoekin alderatuta (kilogramoak pertsonako)
Kalkulu-metodologia:	EUSTATEk eta EUROSTATEk jakinarazitako datuak
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. EUSTATEN eta EUROSTATEN eguneratze-maiztasunaren arabera.
Helburua:	Hondakinei buruzko Zuzentzarauak aplikatzen direla bermatzea, Europako batez bestekora hurbiltzeko, eta zabortegeetan utzitako HHS kopurua murriztea.
Abiapuntua:	2013an: EAE: 202 kg/pertsona EB: 143 kg/pertsona

2019ko irailaren 24a, asteartea

HONDAKINAK	
Hiri Hondakin Solidoen (HHS) tratamenduaren jarraipena	
Adierazlea:	EAEn erraustutako hiri-hondakinak, EBkoekin alderatuta (kilogramoak pertsonako)
Kalkulu-metodologia:	EUSTATEk eta EUROSTATEk jakinarazitako datuak
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. EUSTATEN eta EUROSTATEN eguneratze-maiztasunaren arabera.
Helburua:	Hondakinei buruzko Zuzentarauak aplikatzen direla bermatzea, Europako batez bestekora hurbiltzeko, eta erraustutako HHS kopurua murriztea.
Abiapuntua:	2013an: EAE: 93 kg/pertsona EB: 123 kg/pertsona

HONDAKINAK																																																									
Hiri Hondakin Solidoen (HHS) tratamenduaren jarraipena																																																									
Adierazlea:	Hiri-hondakinak EAEn, kudeaketa motaren arabera. (2015eko urtea)																																																								
Kalkulu-metodologia:	EUSTATEk jakinarazitako datuak.																																																								
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. EUSTATEN eguneratze-maiztasunaren arabera.																																																								
Helburua:	Hondakinei buruzko Zuzentarauak aplikatzen direla bermatzea, eta deuseztatutako edo biltegitratutako hondakinen proportzioa murrizten dela egiaztatzea.																																																								
Abiapuntua:	2015ean: <table border="1" style="margin-left: 20px;"> <thead> <tr> <th></th> <th colspan="2" style="text-align: center;"><u>Sortutakoa</u></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td rowspan="2">Gaikako bilketa</td> <td>t</td> <td>492.447</td> </tr> <tr> <td>%</td> <td>44,80%</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Berrerabiltzeko prestatzea</td> <td>t</td> <td>7.205</td> </tr> <tr> <td>%</td> <td>0,66%</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Birziklatzea</td> <td>t</td> <td>356.899</td> </tr> <tr> <td>%</td> <td>32,50%</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Konposta</td> <td>t</td> <td>46.703</td> </tr> <tr> <td>%</td> <td>4,25%</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Balorizazio energetikoa</td> <td>t</td> <td>214.835</td> </tr> <tr> <td>%</td> <td>19,57%</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Bioegonkortua metatzea</td> <td>t</td> <td>11.704</td> </tr> <tr> <td>%</td> <td>1,07%</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Bioegonkortuaren balorizazio energetikoa</td> <td>t</td> <td>49.002</td> </tr> <tr> <td>%</td> <td>4,46%</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Bioegonkortua deuseztatzea</td> <td>t</td> <td>6.298</td> </tr> <tr> <td>%</td> <td>0,57%</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Deuseztapena</td> <td>t</td> <td>345.549</td> </tr> <tr> <td>%</td> <td>31,47%</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Sortutako ura eta biogasa</td> <td>t</td> <td>59.844</td> </tr> <tr> <td>%</td> <td>5,45%</td> </tr> <tr> <td>Guztira</td> <td>t</td> <td>1.098.039</td> </tr> </tbody> </table>		<u>Sortutakoa</u>		Gaikako bilketa	t	492.447	%	44,80%	Berrerabiltzeko prestatzea	t	7.205	%	0,66%	Birziklatzea	t	356.899	%	32,50%	Konposta	t	46.703	%	4,25%	Balorizazio energetikoa	t	214.835	%	19,57%	Bioegonkortua metatzea	t	11.704	%	1,07%	Bioegonkortuaren balorizazio energetikoa	t	49.002	%	4,46%	Bioegonkortua deuseztatzea	t	6.298	%	0,57%	Deuseztapena	t	345.549	%	31,47%	Sortutako ura eta biogasa	t	59.844	%	5,45%	Guztira	t	1.098.039
	<u>Sortutakoa</u>																																																								
Gaikako bilketa	t	492.447																																																							
	%	44,80%																																																							
Berrerabiltzeko prestatzea	t	7.205																																																							
	%	0,66%																																																							
Birziklatzea	t	356.899																																																							
	%	32,50%																																																							
Konposta	t	46.703																																																							
	%	4,25%																																																							
Balorizazio energetikoa	t	214.835																																																							
	%	19,57%																																																							
Bioegonkortua metatzea	t	11.704																																																							
	%	1,07%																																																							
Bioegonkortuaren balorizazio energetikoa	t	49.002																																																							
	%	4,46%																																																							
Bioegonkortua deuseztatzea	t	6.298																																																							
	%	0,57%																																																							
Deuseztapena	t	345.549																																																							
	%	31,47%																																																							
Sortutako ura eta biogasa	t	59.844																																																							
	%	5,45%																																																							
Guztira	t	1.098.039																																																							

2019ko irailaren 24a, asteartea

7) Arrisku naturalak minimizatzea.

ARRISKUAK	
Uholde-arriskugarritasuna duten eremuetako biztanleriaren jarraipena.	
Adierazlea:	Hiri-erabilera duen azalera (bizitegia, industria edo ekipamenduak), 10 urteko eta 100 urteko errepika-denborako uholde-arriskukotzat sailkatutako lurzoruan kokatua.
Kalkulu-metodologia:	Adierazle hori kalkulatzeko, EAeko arriskugarritasun-kartografia erabiltzen da, arriskugarritasun-kartografiaren prestakuntza-esparruan osatua, uholde-arriskuaren ebaluazio eta kudeaketari buruzko 2007/60/EB Zuzentarauaren bigarren inplementazio-fasea. Zehazki, biztanleriari eragiteko arriskugarritasun-kartografia erabiltzen da, jarduera ekonomiei eragitekoarekin bat datorrena.
Aldizkakotasuna:	Uraren Euskal Agentziak (URA) mapak zenbateko maiztasunez eguneratzen dituen.
Helburua:	Uholde-egoeretan pertsonen eta ondasunen segurtasuna bermatzea.
Abiapuntua:	2017an: - 10 urteko errepikatze-denbora: 1.526,95 ha - 100 urteko errepikatze-denbora: 2.617,50 ha (Iturria: http://www.geo.euskadi.eus/eaeko-uholde-arriskuaren-kartografia/s69-geodir/eu/)

8) Giza habitataren kalitatearen hobekuntza.

KUTSADURA AKUSTIKOA	
Kutsadura akustikoaren eraginpean dagoen biztanleriaren jarraipena.	
Adierazlea:	Zarata-arazoak dituzten etxebizitzak EAEn (%)
Kalkulu-metodologia:	EUSTATEk jakinarazitako datua.
Aldizkakotasuna:	Ezezaguna. UDALPLANek datua eguneratzen duen maiztasunaren arabera.
Helburua:	Kutsaduraren eraginpean dagoen biztanleria murriztea, zaratari eta kutsadura akustikoari buruzko Zuzentaruak aplikatuz.
Abiapuntua:	2015: - EAE: % 23,2 - Araba: % 14,9 - Bizkaia: % 27,1 - Gipuzkoa: % 20,6

KUTSADURA ATMOSFERIKOA	
Kutsadura atmosferikoaren eraginpean dagoen biztanleriaren jarraipena.	
Adierazlea:	40 µg/m ³ (urteko) NO ₂ -tik gorako balioen eraginpean dagoen biztanleriaren ehunekoa.
Kalkulu-metodologia:	EAeko airearen kalitatearen Urteko Txostenak jakinarazitako datua (Eusko Jaurlaritza)
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. Eusko Jaurlaritzak azterketa argitaratzen duen maiztasunaren arabera.
Helburua:	Kutsaduraren eraginpean dagoen biztanleria murriztea, airearen kalitateari buruzko Zuzentaruak aplikatuz.
Abiapuntua:	2016an: - 40 µg/m ³ (urteko) NO ₂ -tik gorako balioen eraginpean dagoen biztanleria. % 2

2019ko irailaren 24a, asteartea

KUTSADURA ATMOSFERIKOA	
Kutsadura atmosferikoaren eraginpean dagoen biztanleriaren jarraipena.	
Adierazlea:	20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (urteko) PM_{10} -etik gorako balioen eraginpean dagoen biztanleriaren ehunekoa.
Kalkulu-metodologia:	EAEko airearen kalitatearen Urteko Txostenak jakinarazitako datua (Eusko Jaurlaritza).
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. Eusko Jaurlaritzak azterketa argitaratzen duen maiztasunaren arabera.
Helburua:	Kutsaduraren eraginpean dagoen biztanleria murriztea, airearen kalitateari buruzko Zuzentarauak aplikatuz.
Abiapuntua:	2016: - 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (urteko) PM_{10} -etik gorako balioen eraginpean dagoen biztanleriaren ehunekoa. % 3

KUTSADURA ATMOSFERIKOA	
Kutsadura atmosferikoaren eraginpean dagoen biztanleriaren jarraipena.	
Adierazlea:	Ozono troposferikoaren 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -tik gorako balioen eraginpean dagoen biztanleriaren ehunekoa.
Kalkulu-metodologia:	EAEko airearen kalitateari buruzko Urteko Txostenen jakinarazitako datua (Eusko Jaurlaritza).
Aldizkakotasuna:	Urtean behingoa. Eusko Jaurlaritzak azterketa argitaratzen duen maiztasunaren arabera.
Helburua:	Kutsaduraren eraginpean dagoen biztanleria murriztea, airearen kalitateari buruzko Zuzentarauak aplikatuz.
Abiapuntua:	2016an: - Ozono troposferikoaren 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ -tik gorako balioen eraginpean dagoen biztanleriaren ehunekoa. % 0,0

LANDA-HABITATA			
Biztanleriaren bilakaeraren jarraipena, udalerraren tamainaren arabera, landa-eremuen jendegabetzearen zeharkako adierazle gisa.			
Adierazlea:	Biztanleriaren tamainaren arabera sailkatutako biztanledun guneeetan bizi den biztanleria guztira.		
Kalkulu-metodologia:	Adierazle horretarako, EAEko biztanleriari buruzko EUSTATen estatistika erabiltzen da, eta era honetara sailkatzen da biztanleria: <1.000 biztanleko udalerria; 1.000 eta 10.000 biztanle bitarteko udalerria; 10.000 eta 100.000 biztanle bitarteko udalerria; eta 100.000 biztanle baino gehiagoko udalerria.		
Aldizkakotasuna:	Lau urtean behin. Biztanle-eroldaren eguneratze-maiztasunaren arabera.		
Helburua:	Lurraldearen desoreka eta landa-eremuen jendegabetzea saihesteko Zuzentarauaren eraginkortasuna egiaztatzea.		
Abiapuntua:	2017an:		
	Udalerraren tamaina	Biztanleak	Biztanleriaren ehunekoa
	1.000 baino gutxiago	43.986	% 2
	1.000-10.000	387.100	% 18
	10.000-100.000	976.689	% 45
	100.000 baino gehiago	764.111	% 35
	Guztira	2.171.886	% 100

2019ko irailaren 24a, asteartea

GIZA HABITATA																			
Landako biztanleriaren eta hiriko biztanleriaren arteko orekaren jarraipena.																			
Adierazlea:	Biztanleriaren tamainaren arabera sailkatutako biztanledun guneetan bizi den biztanleria gutzira.																		
Kalkulu-metodologia:	EAEko Biztanleriari buruzko EUSTATen estatistikaren erabilera, lurralde-eremuen arabera, udalerriak era honetara sailkatuz: 1.000 biztanle baino gutxiago; 1.000 eta 10.000 biztanle bitarte; 10.000 eta 100.000 biztanle bitarte; eta 100.000 biztanle baino gehiago. Euskal Estatistika Erakundeak jakinarazitako datua (Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleria lurralde-esparruaren arabera).																		
Aldizkakotasuna:	Lau urtean behin. Biztanle-errodaren eguneratze-maiztasunaren arabera (Eusko Jaurlaritzak).																		
Helburua:	Landa-eremuko bizi-baldintzak hobetzeko Zuzentzarauaren eraginkortasuna bermatzea.																		
Abiapuntua:	<table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th>Udalerriaren tamaina</th> <th>Biztanleak</th> <th>Biztanleriaren ehunekoa</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1.000 baino gutxiago</td> <td>43.986</td> <td>% 2%</td> </tr> <tr> <td>10.00-10.000</td> <td>387.100</td> <td>% 18</td> </tr> <tr> <td>10.000-100.000</td> <td>976.689</td> <td>% 45</td> </tr> <tr> <td>100.000 baino gehiago</td> <td>764.111</td> <td>% 35</td> </tr> <tr> <td>Gutzira</td> <td>2.171.886</td> <td>% 100</td> </tr> </tbody> </table> <p>(Iturria: Eustat. 2017ko data)</p>	Udalerriaren tamaina	Biztanleak	Biztanleriaren ehunekoa	1.000 baino gutxiago	43.986	% 2%	10.00-10.000	387.100	% 18	10.000-100.000	976.689	% 45	100.000 baino gehiago	764.111	% 35	Gutzira	2.171.886	% 100
Udalerriaren tamaina	Biztanleak	Biztanleriaren ehunekoa																	
1.000 baino gutxiago	43.986	% 2%																	
10.00-10.000	387.100	% 18																	
10.000-100.000	976.689	% 45																	
100.000 baino gehiago	764.111	% 35																	
Gutzira	2.171.886	% 100																	

BERDEGUNEETARAKO IRISGARRITASUNA	
Berdegune batetik 300 m, 500 m eta 100 m baino gutxiagora bizi den biztanleriaren ehunekoa.	
Adierazlea:	Berdegune batetik 300 m, 500 m eta 100 m baino gutxiagora bizi den biztanleriaren ehunekoa.
Kalkulu-metodologia:	Biztanleria-datuen geoprozesamendua 1 km ² -ko koadrikulen eta berdegune orbanen arabera (Eusko Jaurlaritzaren EUNIS mapako baso unitate, nekazaritza-abeltzaintzako unitate eta parke eta lorategien eta azpiegitura berdearen arteko konbinazioa).
Aldizkakotasuna:	Eusko Jaurlaritzak datu geografiko horiek zenbateko maiztasunez eguneratzen dituen.
Helburua:	Berdegune batetik 300 m baino gutxiagora bizi den biztanleria handitzea.
Abiapuntua:	2014an: - Biztanleak 300 metrora baino gutxiagora: % 27,0 - Biztanleak 500 metrora baino gutxiagora: % 84,6 - Biztanleak 1.000 metrora baino gutxiagora: % 97,6

ESPAZIO LIBREAK BIZTANLEKO	
Biztanleko espazio librearen proportzioaren jarraipena	
Adierazlea:	Espazio librearen ratioa biztanleko.
Kalkulu-metodologia:	Espazio librearen azalera (Iturria: Udalplan) zati biztanle kopurua (Iturria: Eustat).
Aldizkakotasuna:	Eusko Jaurlaritzak bi datu horiek zenbateko maiztasunez eguneratzen dituen.
Helburua:	Espazio librearen azalera handitzea.
Abiagunea:	2016an: - 38,7 m ² -ko espazio libreak biztanleko.

5.3.– Ingurumen-jarraipenaren memoria.

Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen Berrikuspena behin betikotasunez onartu zen uneko adierazleen erreferentziatzko mailetatik abiatuta, lurralde-antolamenduaren alorrean eskumena duen Sailak egin beharreko kontrola eta zaintza baliagarria izango da LAGak, indarrean egondako urteetan, ingurumenaren alorreko helburuetara zenbateraino egokitu diren egiaztatzeko.

1. Bi urtez behin, lurralde-antolamenduaren alorrean eskumena duen Sailak, «Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen Egoera» izeneko Memoria bat egingo du. Bertan, Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak zenbateraino aplikatu diren eta lurraldearen eta udalerrriaren antolamenduan zenbaterainoko eragina izan duten aztertuko da, batetik, eta identifikatutako egokitasunik ezak saihesteko abian jarri beharreko ekintzak, bestetik.
2. Memoria hori osatzeko metodologiak kontuan hartuko ditu:
 - a) LAGak Lurralde Plangintzako tresnen bidez eta ebaluazio-aldian onartutako Plan Orokorren bidez aplikatzeko modua.
 - b) Lurraldearen eta hirigintzaren iraunkortasuna neurtzeko adierazleek aztergai den aldiaren izan duten bilakaeraren azterketa kuantitatibo bat.
 - c) EAEko errealitatea ezagutzen duten pertsona esanguratsuei eta adituei egindako galdetegien eta elkarrizketen bidezko azterketa kualitatibo bat.
 - d) Ingurumen Azterketa Estrategikoan sartuta dauden ingurumen-adierazleen bilakaeraren azterketa bat. Ingurumenaren alorreko helburuetan desbideraketak hautemanaz gero, neurri berriak proposatu beharko dira, desbideraketa horiek zuzentzeko.
3. Memoria egiteko, Euskal Autonomia Erkidegoko udalerriek, maiztasun berberaz, txosten bat aurkeztuko diote lurralde-plangintzaren ardura duen Eusko Jaurlaritzako Sailari, bere udalerrian indarrean dagoen planeamenduak Lurralde Antolamenduaren Gidalerroei buruz ezarrita dagoenarekin duen korrespondentzia mailari buruz, eta baita orain arte onartutako lurralde-antolamenduko tresnei dagokionez.

Nabarmendu beharreko beste ikuskaritza-fase bat ingurumenaren gaineko ardura duten administrazioek egingo dutena izango da. Honakoa egiaztatu beharko dute:

1. Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen (LAG) garapenaren agiriatarako eta Ingurumen Inpaktuaren Ebaluazioa (IIE) egin zaien proiektuetarako, dagokien Ingurumen Azterketa Estrategikoetan edo Ingurumen Inpaktuaren Ebaluazioan atal bat eranstea modu esplizituan justifikatuko duena nola inplementatzen diren LAGetako ingurumen-helburuak eta gidalerroak.
2. LAGetan definitutako eta Ingurumen Inpaktuaren Ebaluazioaren mende ez dauden «Korridore ekologikoak eta interes naturaleko beste eremu multifuntzional batzuk» sarean garatzen diren proiektuetarako, ingurumen-inpaktuen azterketa berezi bat egitea, berariaz balioztatuz proiektuak arriskuan jartzen dituen LAGetan zehaztutako Azpiegitura Berdearen helburuak bete ahal izatea, bereziki beren ingurumen-balioek babestutako espazioen arteko konektibitate ekologikoa, baita prebentzio neurriak eta neurri zuzentzaileak ezarri direnean ere.

6.– Aurreko atalen laburpen ez-teknikoa.

EAEko Lurralde Antolamenduaren berrikuspenari Ingurumen Ebaluazio Estrategikoa egin zaio. 2018ko azaroaren 13an, Ingurumen Administrazioiko Zuzendariak ebazpen bat eman zuen, Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen Berrikuspenaren Ingurumen Adierazpen Estrategikoa formulatuz.

Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen berrikuspenaren Ingurumen Adierazpen Estrategikoa **aldekoa da**, bertan adierazten denez:

2019ko irailaren 24a, asteartea

«Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen berrikuspenaren ingurumen-ebaluazio estrategikoaren espedienteko dokumentazio tekniko eta txostenak aztertu ostean, eta kontuan hartuta ingurumen-ebaluazio estrategikoa —Irismen Dokumentuan jasotako baldintzak barne— egokia dela eta indarrean dagoen araudiari egokitzen zaiola, Ingurumen Administrazioaren Zuzendaritzak Ingurumen Adierazpen Estrategiko hau ematen du... Adierazpenak Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen berrikuspenaren proposamenean ingurumen-arloak **behar bezala kontuan izan** direla dio...»

Hura tramitatzean, Ingurumen Adierazpen Estrategikoan zein EAEko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak berrikusteko txostenean txertatu dira Irismen Dokumentutik zein Ingurumen Adierazpen Estrategikotik eratorritako ingurumen-alderdiak.

Modu osagarrian, partaidetza publikoko prozesu zabal bat eraman da aurrera, bai gizartean bai erakundeetan, 2016, 2017 eta 2018. urteetan.

Partaidetzari dagokionez, hauek izan dira EAEko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen berrikuspena tramitzeko alderdi garrantzitsuenak:

Tramitazioa (mugarriak)	Parte-hartzea (mugarriak)	Urtea
- HASIERAKO AKORDIOA	- Eusko Jaurlaritzako Sailen parte hartzea - Oinarrizko Dokumentua prestatzea - Euskal Hiria Kongresua 2015	2015
	- Parte-hartzaileak: adituak, diputazioak, udalerrriak, Estatua - Partaidetza-lantegiak eremu funtzionaletan - Eragileei kontsulta - LPABren saioak eta EAELABren ponentzia teknikoak - Euskal Hiria Kongresua 2016	2016
- AURRERAPENA: EAELABren TXOSTENA - AURRERAPENA: LPABren TXOSTENA - HIRU HILABETEKO AURRERAPENAREN ENTZUNALDIA	- Itzultze-saioak - Lantegiak eta hitzaldiak 3 hiriburuetan - Aurrerapenari oharrak, proposamenak eta aukerak - Beste lurraldeetako txostenak - Oharrei, proposamenei eta aukerei erantzunak - Hasierako onarpenerako dokumentua prestatzea	2017
- LPABren TXOSTENA, HASIERAKO ONARPENAREN AURREKOA - EAELABren TXOSTENA, HASIERAKO ONARPENAREN AURREKOA	- Euskal Hiria Kongresua 2017	2018
- HASIERAKO ONARPENA - BI HILABETEKO ENTZUNALDIA	- Alegazioak - Alegazioei erantzunak - Alegazio-egileekin bilerak	
- EAELABren TXOSTENA, BEHIN-BEHINEKO ONARPENAREN AURREKOA - LPABren TXOSTENA, BEHIN-BEHINEKO ONARPENAREN AURREKOA		
- BEHIN-BEHINEKO ONARPENA	- Euskal Hiria Kongresua 2018	
- BEHIN BETIKO ONARPENA		2019

Parte-hartzea bi modutakoa izanda: presentziala (lantegiak) eta digitala (Irekoa, Twitter, Facebook eta Web).

2019ko irailaren 24a, asteartea

EAEko Lurralde Antolamendurako Batzordearen eta EAEko Lurralde Politikako Aholku Batzordearen bidez sustatu da erakundeen parte-hartzea. Horretarako, Txosten Tekniko bana sortu da organo horietako bakoitzean, Eusko Jaurlaritzaren Sailen, hiru Foru Aldundien, Euskadiko Udalen Elkartearen (EUDEL), Estatuko Gobernuaren ordezkariaren eta lurralde gaietako adituen parte-hartzearekin. Erakundeen partaidetza sustatu dute ere aholkularitzako organo hauek: Ingurumen Batzordeak, Ingurumenaren Aholku Kontseiluak, Naturzaintzak, Urdaibai Patronatuak, Euskadiko Garraio Agintaritzak, Legebiltzarreko Ingurumen eta Lurralde Politika Batzordeak, Kontseilu Ekonomiko eta Sozialak (KES), EHUren «Paisaia kulturala, Lurraldea eta Ondarea» UNESCO katedrak, eta EHUren eta gizartearen arteko topagune den *ehuGune* foroa. Aldi berean, *ekitalde* bat (lan teknikoko talde bat) sortu da Udalsarearekin, udalerrri jasagarrien euskal sarearekin, tokian tokiko iritzi adituak ezagutzeko.

Aintzakotzat hartu dira jasotako alegazio, ekarpen, iradokizun eta txosten guztiak Partaidetza publikoaren eta kontsulten ekarpenak EAEko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen berrikuspenaren espedientean daude jasota, atal honetan: «PARTAIDETZA-MEMORIA» (2019ko urtarrila), 5. *eranskina. Jasotako Ekarpenei Erantzuna (71-764. orrialdeak)*. Espedientea gizarte osoaren eskura dago, EAEko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen webgune honetan: (<http://www.euskadi.eus/lag-berrikuspena/web01-a3lurral/eu/>).

Onartutako plana hautatu izana honako arrazoi honetan oinarritzen da: komenigarria eta beharrezkoa ikusten da EAEko lurralde-ereduan txertatzea 1997an LAGak onartu zirenez geroztik sortu diren ingurumen-kontzeptu berri askori. Kontzeptu berri horiek (garapen jasagarria, aldaketa klimatikoa, Uraren Esparru Zuzentaraua, biodibertsitatearen babes eta naturaguneen, habitaten eta intereseko espezieen kudeaketa integratua, ekosisteman zerbitzuak eta abar, hala nola ingurumen-legedi berria) etorkizuneko lurralde-ereduan jasota egotea ezinbestekoa da, LAGetako lurralde-plangintzako tresnekin egituratuko badira.

Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen berrikuspena aplikatzeak ingurumenean eragingo dituen ondorioen jarraipena egiteko, Ingurumen Zainetarako Programa prestatu da. Jarraipen-xede diren ingurumen-aldagaiak honakoak dira: klima aldaketa, lurzorua, baliabide hidrikoak, natura-ondasuna (landaredia eta habitata, fauna, naturaguneak), presio demografikoa, ekosistemek dibertsitate naturala kontserbatzeko eskaintzen dituzten zerbitzuak, paisaia, kultur ondarea, hondakina, arriskuak, kutsadura akustikoa, kutsadura atmosferikoa, landa-habitata, giza habitata, berdeguneetarako irisgarritasuna eta espazio libreak biztanleko.

Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen Berrikuspena behin betikotasunez onartu zen uneko adierazleen erreferentziazko mailetatik abiatuta, lurraldearen antolamenduaren alorrean eskumena duen Sailak egin beharreko kontrola eta zaintza baliagarria izango da izango da LAGak, indarrean egondako urteetan, ingurumenaren alorreko helburuetara zenbateraino egokitu diren egiaztatzeko.

7.- Planen eta Programen Ingurumen Ebaluazio Estrategikorako Prozedura Arautzen duen 211/2012 Dekretuaren 15. artikuluan zehaztutako dokumentazioa eskuragarri dagoen web-orria.

Eusko Jaurlaritzako Ingurumen, Lurralde Plangintza eta Etxebizitza Sailaren Lurralde Plangintza, Hirigintza eta Hiri Berroneratze Zuzendaritzaren web-orri honetan dago eskuragarri dokumentazioa: <http://www.euskadi.eus/eusko-jaurlaritza/lurralde-plangintza-hirigintza-hiri-berroneratzea/>